

การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ"

นางสาวสุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES
IN TV PROGRAM “LOOM DAM”

Miss Suchaporn Tangjitsatukij

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ: การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ" (THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES IN TV PROGRAMS "LOOM DAM") อ. ที่ปรึกษา: รศ. อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, 290 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" จำนวน 32 ตอน (28 เรื่อง) ที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคำนึงถึงเนื้อหาที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาจากรายการ "หลุมดำ" ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 จำนวนทั้งสิ้น 62 ตอน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดำเนินการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหลัก

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหารายการ "หลุมดำ" สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนทั้งสิ้น 23 ด้าน ปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาครอบครัว การขาดการศึกษา และสิ่งเสพติดให้โทษ ส่วนปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ โรคเอดส์ ภาษาไทยวิบัติ และอันตรายจากยาลดความอ้วน นอกจากนี้ยังพบปัญหาสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่หลายด้าน ได้แก่ พฤติกรรมเสรีทางเพศ การตั้งครรภ์ การทำแท้ง และการขายบริการทางเพศ

ค่านิยมของเยาวชนไทยที่ปรากฏในเรื่องราวของคนต้นเรื่องที่น่าเสนอผ่านรายการ "หลุมดำ" มากที่สุด ได้แก่ วัตถุนิยม การเปลี่ยนคู่นอน และความต้องการการยอมรับจากเพื่อน การตามเพื่อน และค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ กลัวความอ้วน การแก้แค้น การมีแฟน การแสดงความเป็นชาย และการลอกเลียนแบบดารานางงาม

ภาควิชา.....ประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2549.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4885253328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : SOCIAL PROBLEMS / VALUES / LOOMDAM / T.V. PROGRAM

SUCHAPORN TANGJITSATUKIJ : THE STUDY OF SOCIAL PROBLEMS AND THAI YOUTH VALUES IN TV PROGRAMS "LOOM DAM". THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UBOLWAN PREMSRIRAT. 290 pp.

This research presents a qualitative and quantitative study that aims to examine the nature of reflection for social problems and Thai youth values from 32 episodes (28 cases) of "Loom Dam" T.V. program which were selected by purposive sampling of 62 episodes that was on air from 4 June 2005 to 23 September 2006. This research uses content analysis as the major methodology.

The analysis reveals that "Loom Dam" T.V. program reflects 23 issues of social problems. The most common issues concern with Family problem, Low education and Drugs. The issues that are reflected least in youth values from this program are HIV, Language Colloquial and Weight-loss pill danger. Overall, social problems reflected in this program mostly occur in sexual issues i.e.; Free sex behavior, Pregnancy, Abortion and Prostitution.

The reflection of Thai youth values from this program primarily appears in the form of Materialism, Multi-partners and Peer group acceptance. On the other hand, the values are reflected least in the form of Participation in dietary, Revenge, Relationships, Masculinity expression and Live like a celebrity respectively.

Department.....Public Relations.....	Student's signature.....
Field of study..Development Communication..	Advisor's signature..... <i>Ubolwan</i>
Academic year.....2006.....	Co-advisor's signature..... <i>Limworn</i>

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ รศ.อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอ. ไศลทิพย์ จารุภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้สละเวลาในการตรวจสอบข้อบกพร่อง ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการวิจัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.พัชนี เที่ยจรรยา ประธานกรรมการ และ รศ. อวยพร พานิช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาในการให้ข้อชี้แนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคุณคุณเป็นซ์ เจ้าหน้าที่บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ผู้เอื้อเฟื้อและให้ความช่วยเหลือในการทำสำเนา VCD รายการหลุมดำ และเจ้าหน้าที่บริษัท ทีวีบูรพา ทุกท่านที่ช่วยเหลือด้านข้อมูล

ขอบคุณเอสำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจดีๆ ขอบคุณจ๊ีบเพื่อนรักที่เห็นใจเพื่อนกับความเหน็ดเหนื่อยในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมรุ่น ทั้งปึก เยียร์ โอ้ ออม เบียร์ เบิร์ต จอย อีบ และทุกคนที่คอยเตือนคอยบอกข้อมูลต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้โอกาสได้ศึกษาร่ำเรียนและคอยดูแลถามไถ่ ห่วงใยมาตลอด รวมไปถึงพี่น้องทุกคนด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาในการวิจัย.....	8
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 นิยามศัพท์.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม.....	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม.....	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา.....	34
2.4 ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	41
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับรายการสารคดี.....	43
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	56
3.1 แหล่งข้อมูล.....	56
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60

	หน้า
3.5 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.7 การนำเสนอข้อมูล.....	62
4 ปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”.....	64
4.1 โครงเรื่อง.....	65
4.2 เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงตามปัญหาสังคมแต่ละด้าน.....	94
4.3 สรุปผลการสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”.....	137
5 ค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”.....	147
5.1 เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน.....	147
5.2 สรุปผลการศึกษาค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”.....	181
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	191
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	191
6.2 อภิปรายผล.....	196
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	210
รายการอ้างอิง.....	213
ภาคผนวก.....	219
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงเป็นรายเรื่อง.....	219
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยมแจกแจงเป็นรายเรื่อง...	262
ภาคผนวก ค แบบวิเคราะห์เนื้อหาและแบบสัมภาษณ์.....	284
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	290

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ภาพรวมการสำรวจปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	139
2	ปัญหาสังคมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	141
3	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนปัญหาสังคมตามลำดับสูงสุด.....	144
4	ภาพรวมการสำรวจค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ".....	183
5	ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด.....	185
6	รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนค่านิยมตามลำดับสูงสุด.....	188

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ปัญหาสังคมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ตามลำดับสูงสุด.....	
142		
2	รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนปัญหาสังคมตามลำดับสูงสุด.	145
3	ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ตามลำดับสูงสุด.....	186
4	รายการ”หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนตามลำดับสูงสุด.....	189

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญ

ในขณะที่ประเทศไทยกำลังดำเนินไปอย่างก้าวหน้า เกิดความเจริญทางด้านวัตถุต่างๆ มากมาย กลับเป็นเวลาขณะเดียวกันกับความถดถอย ความเสื่อมเสียของจิตใจของคนในสังคม ที่ไม่ได้ถูกพัฒนาให้ควบคู่ไปกับความเจริญของชาติบ้านเมือง หากจุดมืด จุดบอดของสังคม มีใครได้ แลเห็นและคำนึงถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาภัยมืด ภัยสังคมเหล่านี้ ก็จะเป็นการยากที่คนในสังคมจะตกไปในหลุมพราง กับดัก หรือ “หลุมดำ”

การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น ทำให้เจริญขึ้น แสดงให้เห็นว่าสังคมใดถ้าไม่พัฒนาก็ยังไม่เจริญ นั่นคือ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ล้ำหลัง ประเทศต่าง ๆ ในโลกจึงหันมาพัฒนาสังคมของตน เพื่อให้ประชาคมโลกเห็นว่ามีความเจริญก้าวหน้า โดยอาศัยการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นหลักและปัจจัยที่จะทำให้เศรษฐกิจเจริญ ก็คือ การพัฒนาอุตสาหกรรม และสิ่งที่ทำให้อุตสาหกรรมเจริญก็คือ เทคโนโลยี เทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม ความเจริญของประเทศต่าง ๆ จึงวัดด้วยความเจริญทางเทคโนโลยี อุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การผลิต การบริโภค การกระจายรายได้

การพัฒนานอกจากจะมีผลในด้านบวกทำให้เกิดความเจริญทางวัตถุต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ก็ปรากฏผลในด้านลบตามมาด้วย ปัญหาสำคัญที่ประสบและค่อนข้างรุนแรงมีทั้งปัญหาสังคม ปัญหาเยาวชน ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตของประชากร ปัญหาทางสุขภาพกาย โดยเฉพาะปัญหาที่เนื่องมาจากการบริโภค ปัญหาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาทรัพยากรย่อย หรอ เป็นต้น ทำให้มีการตื่นตัวกันขึ้น จึงเกิดการทบทวนผลการพัฒนาที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไรกันแน่ ทำไมจึงเกิดผลเช่นนี้ ทำไมการพัฒนาของโลกจึงทำให้ผู้คนประสบปัญหาทั้งทางสังคม จิตใจ และสภาพสิ่งแวดล้อม ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมีปรากฏให้เห็นดังนี้ (ณัฐสุกาญจน์ ศุภรัตน์ เมธี, 2548)

- ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว เช่น การหย่าร้าง คนชราขาดคนดูแล เด็กเร่ร่อน เป็นต้น

- ปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของสังคม เช่น ปัญหาแรงงาน ความเหลื่อมล้ำของรายได้ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด การพนัน อาชญากรรมต่างๆ ทุจริต ปล้น ข่มขืน เป็นต้น
- ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยม เช่น การนิยมวัตถุ การนับถือความร่ำรวยโดยไม่สนใจที่มาของความร่ำรวย การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว การส่งลูกหรือภรรยาไปเป็นโสเภณี เป็นต้น
- ปัญหาเกี่ยวกับการเสื่อมของศีลธรรมและจริยธรรมอื่นๆ ได้แก่ การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการและในองค์กรเอกชน การยกพวกตีกันของนักเรียนต่างสถาบัน การใส่ยาบ้าในน้ำให้คนงานดื่ม การหลอกลวงแรงงาน การขายผลผลิตและอาหารที่มีพิษตกค้าง เป็นต้น
- ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง การตัดไม้ทำลายป่า น้ำท่วม เป็นต้น

โดยเฉพาะปัญหาเยาวชนหรือปัญหาเกิดขึ้นกับวัยรุ่นนั้น เป็นปัญหาที่ค่อนข้างพบมาก และเกิดขึ้นบ่อยในปัจจุบัน ที่ปรากฏให้เห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์ไม่เว้นแต่ละวัน ซึ่งปัญหาเยาวชนเหล่านี้ควรได้รับการดูแลและแก้ไขอย่างโดยด่วน เนื่องจากเยาวชนหรือวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วง “หัวเลี้ยวหัวต่อ” คือเป็นช่วงเวลาคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ อีกทั้งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และความคิดอย่างรวดเร็ว พัฒนาการในแง่ต่างๆ ของวัยนี้บางอย่างยังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน ไม่แน่นอน ละเอียดยับซับซ้อนและเข้าใจได้ยาก เมื่อบวกกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งบีบบังคับให้ต้องมีการปรับตัวมากขึ้นด้วยแล้ว ช่วงระยะวัยรุ่นนี้ จึงเป็นวัยที่มีปัญหาเกิดขึ้นได้โดยง่าย (สุริย์พร พิพัฒน์วัฒนพงษ์, 2541)

T.E.Engle ได้กล่าวไว้ใน Adolescence in Encyclopedia Americana ว่า ในสังคมที่สลับซับซ้อนมากๆ ช่วงระยะเวลาของวัยรุ่นจะกินเวลายาวนานขึ้น โดยจะเริ่มต้นตั้งแต่ 12-13 ปี และสิ้นสุดลงเมื่ออายุ 21-22 ปี ซึ่งในวัยนี้ยังคงเป็นวัยของการศึกษาเล่าเรียนเป็นส่วนใหญ่ จึงควรให้ความสนใจและใส่ใจกับกลุ่มคนที่เป็นเยาวชน (สุริย์พร พิพัฒน์วัฒนพงษ์, 2541) อีกทั้งเยาวชน

เหล่านี้ยังเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ถ้ากำลังของชาติไม่เข้มแข็งพอ ประเทศชาติก็คงไม่สามารถเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

การแก้ไขปัญหาสังคมทุกด้านได้ถูกกำหนดอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 9 ในปัจจุบัน แต่ปัญหาสังคมเหล่านี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างจริงจัง หรือกำจัดให้หมดสิ้นไปได้ กลับจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติ สาเหตุอาจเกิดจากการไม่ได้พบต้นตอแท้จริงของปัญหาและแก้ไขที่จุดนั้น หรืออาจเนื่องมาจากการมองข้ามสิ่งเล็กน้อยบางอย่าง มองข้ามสิ่งต่างๆรอบตัวเราที่คิดว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แต่อย่างเดียว ทั้งที่สิ่งทุกคนเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ก็อาจก่อให้เกิดเป็นปัญหาระดับใหญ่ขึ้นได้ หรือปัญหาต่างๆเหล่านี้มีบ่อเกิดมาจากความก้าวหน้า และการพัฒนาของประเทศก็อาจเป็นได้

การรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของคนในสังคมไทยนั้น เป็นเรื่องที่ดี หากวัฒนธรรมนั้นๆส่งผลทางบวกให้กับสังคมไทย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่วัยรุ่นไทยปัจจุบันหลงใหลไปกับมายาวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้เกิดค่านิยมสเปซปะเพราะเปิดรับแนวความคิดใหม่โดยขาดการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาปรับหรือผสมผสานระหว่างสิ่งที่มีอยู่เดิมและสิ่งใหม่ และขาดการคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการรับวัฒนธรรมใหม่ๆ ว่ามีความถูกต้องพอเหมาะกับสังคมไทยมากน้อยแค่ไหน เมื่อสังคมเกิดกระแสการปรับตัวให้ทันสมัยตามประเทศที่พัฒนาแล้ว เยาวชนไทยที่สามารถตามกระแสเหล่านี้ก็เปรียบเสมือนหนูทดลองในการได้รับวัฒนธรรม ความคิด ค่านิยม และผลกระทบที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในสังคมนั้นๆ ซึ่งเยาวชนคนหนุ่มสาวเป็นความหวังของชาติ และเป็นผู้ที่ค่อนข้างมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต หากค่านิยมใหม่ทำให้แนวความคิด วิธีการดำเนินชีวิตเกิดผล การพัฒนาไปในแนวทางที่ดี เยาวชนรู้จักการเลือกรับและปรับใช้ ก็จะสามารถเป็นผู้สร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคมได้

ค่านิยม (Value) คือสิ่งที่กลุ่มคนหรือสังคมหนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม น่ายกย่องและควรปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ยึดถือและช่วยในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เช่น ค่านิยมในการประหยัด อุดมคติ ค่านิยมในการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมในการใช้ของไทย กินของไทย เป็นต้น

ทุกวันนี้มีค่านิยมที่ไม่่น่านิยมน้อยในสังคมไทยหลายประการ ที่ทำให้สังคมนี้ผิดเพี้ยน เบี่ยงเบนไปอย่างน่าเป็นห่วง และที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง คือยังไม่เห็นรัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ลงมาเอาใจใส่ดูแลเรื่องนี้อย่างจริงจัง ค่านิยมที่ไม่่น่านิยมนหรือค่านิยมด้านลบ คือการทำอะไรตามใจตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ไม่สนใจว่าจะเกิดผลกระทบอย่างไร หรือใครจะเดือดร้อน ยึดถือความสุข ความพอใจของตนเป็นสำคัญ ค่านิยมด้านลบเหล่านี้ไม่ใช่ค่านิยมในทางสร้างสรรค์ ถ้ากลุ่มคนใด สังคมใดมีค่านิยมแบบนี้มาก ๆ สังคมนั้น ๆ ก็อันตรายและเป็นไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะสังคมไทยที่มีลักษณะเปิดกว้าง พร้อมทั้งจะรับวัฒนธรรมใหม่ ๆ ของต่างชาติเข้ามาได้โดยง่ายและรวดเร็ว ตั้งแต่วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ การแต่งกาย อาหารการกิน สื่อบันเทิงเริงรมย์ ฯลฯ คนส่วนใหญ่ในสังคมมีค่านิยมเกาะกระแส เพราะกลัวจะตกกระแส โดยไม่เคยคำนึงว่ากระแสนั้นถูกหรือผิด เหมาะหรือควรอย่างไร

ค่านิยมเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาได้เช่นเดียวกับความเชื่อและมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมค่านิยมส่วนใหญ่เนื่องมาจากความเชื่อ และปัจจุบันนี้มีค่านิยมไทยใหม่ที่มีลักษณะเป็นสากลมากขึ้น เช่น นิยมยกย่องวัตถุ ความมั่นคง ความหรูหราฟุ่มเฟือย ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ยึดมั่นในประเพณี ชื่นชมวัฒนธรรมตะวันตก และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งค่านิยมผิดๆเหล่านี้สามารถนำไปสู่ปัญหามากมายทั้งแก่ตัวเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้

ในขณะที่สังคมกำลังอยู่ในขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงนั้น การสื่อสารจะถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมและขยายการพัฒนา ตลอดจนทำให้งานพัฒนาดำเนินไปได้โดยสะดวก การสื่อสารจะทำหน้าที่เป็นกลไกสังคมที่จะผลักดันให้สังคมพัฒนาไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หน้าที่ของการสื่อสารในภาวะของการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาจึงเน้นที่การให้ข่าวสาร การชักจูงใจ และการให้การศึกษา (ปรมะ สตะเวทิน, 2539)

ปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ที่สื่อสารมวลชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการนำข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นให้เข้าถึงยังประชาชนได้ สื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่างก็เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งเป็นยุคสังคมอุดมปัญญา (Knowledge Based Society) ที่ความรู้เกิดจากการรู้จักใช้ข้อมูลข่าวสารที่มีมากมายอย่างชาญฉลาดและรู้เท่าทัน เราไม่สามารถขอหลีกเลี่ยงที่จะรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อได้เลย

สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน โทรทัศน์ที่เราได้ฟังและได้เห็นภาพที่ไม่ใช่ภาพนิ่ง มีสีสันเหมือนธรรมชาติและชีวิตจริง หรืออาจจะเป็นภาพลวงตาที่จำลองโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เรียกกันว่า Multimedia virtual reality ดังนั้นคุณภาพในด้านความสามารถของสื่อ ที่จะส่งสื่อเข้าสู่ความสัมผัสของเรานั้น สามารถทำได้อย่างได้ผลที่สุด ถึงขนาดให้ผู้รับสื่อติดใจ เสียเวลารับสื่อเพิ่มขึ้นมาก และเรียกได้ว่าอยู่ภายใต้อำนาจภาพ การจูงใจของสื่อระดับเสพติด และในขณะที่สภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อการจับจ่ายใช้สอยของผู้บริโภค ทั้งสภาวะน้ำมันแพงและสินค้าอุปโภคบริโภคที่ขึ้นราคาตามราคาน้ำมัน ทำให้ผู้คนชะลอการจับจ่ายใช้สอย ความบันเทิงในบ้านจึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เนื่องจากเมื่อคนไม่อยากจะออกจากบ้านเพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย จึงต้องหากิจกรรมทำ ซึ่งนั่นก็หมายถึง การดูทีวี ดูหนัง ฟังเพลง ต่างๆ นานาที่เป็นเครื่องใช้เอ็นเตอร์เทนเมนต์ภายในบ้าน รายการต่างๆที่ปรากฏในโทรทัศน์นั้นจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์จากการชมไม่ว่าจะเป็นสาระหรือบันเทิง เช่น รายการข่าว รายการสารคดี รายการเกมโชว์ รายการตลก รายการเรียลลิตี้โชว์ และละครโทรทัศน์ ซึ่งรายการที่ปรากฏให้เห็นส่วนใหญ่จะเป็นรายการประเภทให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม รายการที่ให้สาระความรู้ยังมีอยู่น้อยมาก และไม่ได้รับความสนใจจากผู้ชมเท่าที่ควร

“เป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งที่ดีที่ให้ความรู้แก่ประชาชน ไม่ค่อยปรากฏในสื่อมวลชนในปัจจุบันเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา ความรู้ในธรรมชาติ การฝึกฝนให้ใช้ความคิดและเหตุผล ฯลฯ มักไม่ได้รับโอกาสเป็นสื่อที่ควรให้แก่ผู้บริโภค ผู้ผลิตและดำเนินรายการจะอ้างว่าเพราะผู้บริโภคที่สนใจมีจำนวนน้อย แท้จริงแล้วผู้ผลิตที่ดำเนินสื่อที่ตัวเองสนใจในด้านการศึกษาความรู้ วิทยาศาสตร์การฝึกฝนเหตุผลหรือเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่างหากที่มีจำนวนน้อย เราน่าจะคิดว่าหากเราให้สื่อประเภทสร้างสรรค์มีมากขึ้นเรื่อยๆ ก็จะช่วยสร้างจำนวนคนที่สนใจรับมากขึ้นเรื่อยๆ ในทำนองเดียวกัน หากผู้ผลิตที่ดำเนินรายการสื่อยังคง “ขาย” หรือ “แจก” สื่อที่เป็นไปในด้านความบันเทิง วัฒนธรรม และความคิดต่างชาติ อาชญากรรมและการเมืองประเภทสกปรก ผู้บริโภคสื่อคือประชาชนที่มีแนวโน้มในเชิงลบอยู่แล้วก็จะยิ่งมีมากขึ้น และรุนแรงขึ้น เพราะถูกกระตุ้นโดยชาบซิมที่ละน้อยตลอดเวลา อีกประการหนึ่งผู้ผลิตสื่อจำนวนมากไม่สามารถหรือไม่เคารพในหลักเกณฑ์อาชีพของ

นิเทศศาสตร์ ในการแยกความจริง ข้อมูลจากความเห็นของตน ทำให้สื่อที่ออกไปเป็นปัญหาของประเทศ ที่ประชาชนอาจถูกแบ่งแยกในแนวคิดโดยอำนาจภาพของผู้ผลิตสื่อที่ “แฉก” ความเห็น แทนที่จะให้ข้อมูลหรือความจริง ให้ความรู้ ความคิดต่อประชาชน โดยกระบวนการแทรกแซง ซาบซึ้งผู้รับไม่รู้ตัว บทบาทของท่านแท้จริงมิใช่เพียงสะท้อนสังคม แต่เป็นบทบาทของการปั้นแต่งความรู้ ความคิดของชาติ” (อานันท์ ปันยารชุน: 2539)

รายการที่มีสาระ อย่างรายการสารคดีก็เป็นอีกรายการหนึ่งที่ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นนักในรายการโทรทัศน์ อาจเนื่องมาจากรายการประเภทนี้มีรูปแบบในการนำเสนอที่ไม่น่าสนใจนักจึงไม่ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชม และรายการที่ดีแม้ความจริงในสังคมหรือสะท้อนปรากฏการณ์ของสังคมจะอยู่ในรูปแบบของสารคดีเป็นส่วนมาก ซึ่งรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ก็เป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคม กล่าวคือ นอกจากจะเป็นสื่อโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวผู้รับสารมากที่สุดแล้ว รายการสารคดียังมีคุณค่าอยู่ที่ผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชนทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม และเป็นการแสดงความรับผิดชอบของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม (ณัฐธาดาญจน์ ศุภกรัตนเมธี, 2548)

คุณลักษณะเด่นของรายการสารคดี คือข้อเท็จจริงที่นำเสนอในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งสิ้น แง่มุมหรือความคิดที่นำเสนอในรายการสารคดีจึงมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ออกมาเป็นรายการสารคดีจึงเปรียบเสมือนเป็นภาพสะท้อนของสังคมมนุษย์ รายการสารคดีจึงมิใช่รายการเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (ปิยพรรณ กลิ่นฉาย, 2536)

ปัจจุบันมีรายการสารคดีที่นำเสนอรายการในรูปแบบที่แตกต่างออกไป ซึ่งสามารถทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจและติดตามชมอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัททีวีบูรพาที่มีแนวทางในการผลิตรายการโทรทัศน์ รูปแบบสารคดีประเภทต่างๆ ที่มีจุดยืนชัดเจน จนเป็นที่นิยมรับชมของประชาชนทั่วประเทศ และประสบความสำเร็จอย่างงดงามจากรายการ "คนค้นคน" และ "กบนอกกะลา" ได้

เปิดตัวรายการสารคดีแนวใหม่ "หลุมดำ" โดยคุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งโปรดิวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ

"หลุมดำ เป็นสารคดีเจาะลึกเชิงสังเคราะห์สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ในสังคม แล้วนำมาบอกต่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ เป็นรายการที่ทำหน้าที่สอดส่องระวังระไวเหตุการณ์ต่างๆในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคม และเป็นการส่งสัญญาณไปยังสังคมตั้งแต่ระดับเล็ก คือสถาบันครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ ดูแล แก้ไข ดังนั้น เรื่องราวที่เกิดขึ้นในรายการ "หลุมดำ" จึงเป็นปรากฏการณ์ในด้านมืด บางซอกมุมของสังคมที่ยังไม่เคยถูกนำมาตีแผ่ ซึ่งสุดท้ายแล้ว ในความมืดดำนั้น เราจะพบต้นตอของปัญหา เช่น เด็กที่ติดเซ็กทางอินเตอร์เน็ต บางคนอาจมองว่าเป็นแค่การพูดคุยออนไลน์ธรรมดา แต่ที่จริงแล้วมันมีความเลวร้ายแฝงอยู่ นั่นคือ เป็นช่องทางหนึ่งในการค้าประเวณีของเด็กวัยรุ่น จากความจริงในสังคมที่รายการ "หลุมดำ" นำมาเสนอดังกล่าว จึงเป็นตัวอย่างที่ชัดในการตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของรายการ ที่นอกจากตีแผ่มุมมืดของสังคม ยังต้องการให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รู้เท่าทันเพื่อจะได้หาทางตั้งรับและป้องกันลูกหลานของตัวเองไว้ รวมถึงเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่เกี่ยวข้องช่วยกันสอดส่องดูแลเนื่องจากปัญหาของสังคมที่น่าเป็นห่วงที่สุดในขณะนี้คือ ปัญหาของเยาวชน ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากเกินจะแก้ไข รายการหลุมดำจึงเป็นรายการหนึ่งที่ได้ตีแผ่สังคมในด้านที่คนไม่เคยได้รู้ ทำให้ผู้ชมได้รู้ว่า มีหลากหลายเรื่องราวที่เราอาจยังไม่เคยได้รับรู้มันเลย แต่ไม่ว่าสังคมจะเป็นอย่างไร เยาวชนที่เป็นกำลังของชาติควรที่จะสามารถแยกแยะในสิ่งที่ถูกหรือผิดได้ ไม่ให้ความชั่วร้ายของสังคมมาทำร้ายเพราะจิตใจที่อ่อนแอ

สัญญาณหรือตัวบ่งชี้ที่สามารถแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดว่าสื่อมวลชนทำงานได้ อย่างไรนั้น สามารถพิจารณาได้จาก "เนื้อหา" และ "ความหมาย" ที่ถูกถ่ายทอดจากสื่อต่างๆซึ่งทำหน้าที่เป็นกระจกส่องสภาพความเป็นจริงในสังคมสะท้อนออกมาให้ผู้ชมได้รับรู้ ทำให้ผู้วิจยสนใจที่จะศึกษาเนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" ในการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมด้านลบของเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องจริงของสังคมที่ควรรู้ และเป็นประโยชน์ยิ่งแก่คนในสังคม ตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศชาติ ให้พึงเฝ้าระวัง หาทางป้องกันและหาหนทางแก้ไขไม่ให้สังคมไทยเสื่อมถอยไปมากกว่านี้ และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพและค่านึงถึงประโยชน์ของผู้ชมเป็นสำคัญ

ปัญหานำการวิจัย

1. เนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" สะท้อนประเด็นปัญหาสังคมของเยาวชนไทยด้านใดบ้าง
2. เนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของเยาวชนไทยอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นปัญหาสังคมของเยาวชนไทยที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนถึงค่านิยมของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" เฉพาะประเด็นปัญหาสังคมและค่านิยมด้านลบของเยาวชนไทย ตั้งแต่เริ่มการออกอากาศในวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทย จำนวน 32 ตอน (28 เรื่อง)

นิยามศัพท์

รายการ “หลุมดำ”	หมายถึง	รายการสารคดีแนวใหม่ มุ่งเจาะลึกเชิงสังเคราะห์ ผลิตโดยทีวี่บูรพา บริษัทในเครือ เจ เอส แอล ที่มีแนวทางในการผลิตรายการโทรทัศน์ รูปแบบสารคดีประเภทต่างๆ ที่มีจุดยืนชัดเจน สะท้อนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยคุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งโปรดิวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 23.00 น. ทางโมเดิร์นไนน์ ทีวี่
ผู้ดำเนินรายการ	หมายถึง	ผู้กล่าวเริ่มเรื่อง กลางเรื่อง และกล่าวสรุปท้ายเรื่อง ได้แก่ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ
ทีมงานหลุมดำ	หมายถึง	ผู้ดำเนินรายการในสถานที่จริง โดยการออกไปสืบหาข้อมูลจากการสังเกต และการสัมภาษณ์
ผู้ถูกสัมภาษณ์	หมายถึง	ผู้ที่ให้ข้อมูล รายละเอียดต่างๆในแต่ละตอน เกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็น พฤติกรรม และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อรายการ
ปัญหาสังคม	หมายถึง	สถานการณ์หรือปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเยาวชนในสังคม ในลักษณะที่ขัดต่อระเบียบของสังคมเป็นสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมของคนจำนวนมาก มีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดของคนส่วนใหญ่ ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกที่ไม่ยอมรับและไม่พอใจต่อเหตุการณ์นั้น ปัญหาสังคมของเยาวชนในที่นี้ ได้แก่

- ปัญหาครอบครัว
- ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ
- ปัญหาการขาดการศึกษา
- ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ
- ปัญหาเด็กเร่ร่อน
- ปัญหาความสัมพันธ์ไมตรีของศีลธรรม
วัฒนธรรม และจิตใจ
- ปัญหาการขายบริการทางเพศ
- ปัญหาการตั้งครรภ์
- ปัญหาการทำแท้ง
- ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง
- ปัญหาอาชญากรรม
- ปัญหาอัตวินิบาตกรรม
- ปัญหาการติดเกมออนไลน์
- ปัญหาการติดแชท
- ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง
- ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- ปัญหาภาษาไทยวิบัติ
- ปัญหาโรคเอดส์
- ปัญหาการหนีออกจากบ้าน
- ปัญหาอันตรายจากยาเสพติดความอ่อนแอ
- ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม

การสะท้อนปัญหาสังคม หมายถึง

การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง การสื่อความหมายหรือข้อความหมายของปัญหาสังคมที่ “ผู้ถูกสัมภาษณ์ และ/หรือ บุคคลต่างๆ” ที่ปรากฏในรายการเผชิญด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านต่อผู้ชม

ค่านิยม	หมายถึง	<p>สิ่งที่กลุ่มคนหรือสังคมหนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม น่ายกย่องและควรปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ยึดถือและช่วยในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เช่น ค่านิยมในการประหยัด อุดม ออม ค่านิยมในการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมในการใช้ของไทย กินของไทย เป็นต้น แต่ปัจจุบันเยาวชนไทยมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นค่านิยมที่ไม่่น่านิยม โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ไม่สนใจว่าจะเกิดผลกระทบอย่างไร หรือใครจะเดือดร้อน ยึดถือความสุขความพอใจของตนเป็นสำคัญ ซึ่งในที่นี้ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่านิยมวัตถุนิยม - ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน - ค่านิยมการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ตามเพื่อน - ค่านิยมรักสนุก - ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย - ค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร - ค่านิยมความอยากสวยอยากงาม - ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก - ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน - ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน - ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎ - ค่านิยมการแต่งกายโป๊ - ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ - ค่านิยมการกลัวความอ้วน - ค่านิยมการนับแต่้ม - ค่านิยมการมีแฟน - ค่านิยมความเป็นชาย
---------	---------	--

- ค่านิยมลอกเลียนแบบดาราศาสตร์
- ค่านิยมการแก้แค้น รักพวกพ้อง

เยาวชน หมายถึง วัยรุ่นหรือบุคคลที่มีอายุระหว่าง 12-22 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ทราบถึงการแสดงบทบาทของรายการสารคดีเชิงสังเคราะห์ทางโทรทัศน์ในการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงเนื้อหารายการให้เป็นประโยชน์แก่และสังคมต่อไป
2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิจัยรายการนี้ในองค์ประกอบอื่นของการสื่อสารต่อไป เช่น ด้านผู้รับสาร และเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่สื่อมวลชนในการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมในสื่ออื่นๆ ได้ต่อไป
3. ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาดังกล่าวตระหนักถึงปัญหาสังคมของเยาวชนมากยิ่งขึ้น จนอาจนำมาสู่การวางแนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมมากขึ้น
4. เป็นการตีแผ่เรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในสังคม เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ในการสอดส่องดูแลเยาวชนให้ก้าวเดินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้ชมนำแนวคิดที่ได้นี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาต่างๆ จะก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมโดยรวม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ “หลุมดำ” ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม
2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา
4. แนวคิดเกี่ยวกับรายการสารคดี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

รายการ “หลุมดำ” เป็นรายการสารคดีที่สะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ภัยมืดของสังคมที่หลายคนอาจไม่เคยทราบ หรือมองข้ามความอันตรายจากสิ่งต่างๆรอบตัวเรา จนเกิดเป็นปัญหาสังคมต่างๆที่ควรต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากทุกสิ่งในโลกนี้มี 2 ด้าน ทั้งด้านบวกและด้านลบ จะมีสักกี่คนที่สามารถรู้ทันหรือระวังสิ่งที่เป็นด้านลบที่สอดแทรกมาพร้อมกับสิ่งที่เป็นด้านบวกอยู่เสมอ รายการนี้จึงเปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นด้านลบ ด้านมืดที่จะเกิดขึ้นรอบๆตัวเรา

ปัญหาสังคมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในสังคมของมนุษย์ เพราะมนุษย์นั้นมีความสัมพันธ์กันทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง (Dynamic) ความสัมพันธ์นี้จึงมีความเป็นระเบียบ (organization) หรือเสียระเบียบ (disorganization) เมื่อการจัดระเบียบไม่ดีนัก (poor organization) หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2526: 2) ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เป็นระเบียบนี้เรียกว่า ปัญหาสังคม

ปัญหาสังคมนั้นจะส่งผลกระทบต่อบุคคลแตกต่างกันไป บางคนอาจจะไม่ได้รับผลกระทบนั้นเลย ปัญหาสังคมในปัจจุบันจำนวนมากก็ไม่ได้เป็นปัญหามาก่อน และสิ่งที่ไม่ได้เป็นปัญหาในปัจจุบันก็อาจจะกลายเป็นปัญหาสังคมในอนาคตได้ หรือสิ่งที่เคยเป็นปัญหาในอดีต พอมาถึงปัจจุบันก็ไม่ได้เป็นปัญหาอีกต่อไปแล้ว ดังนั้นจึงต้องมีการนิยามความหมายของปัญหาสังคม

Raab และ Selznick (1959: 3-5) อธิบายว่าปัญหาสังคมจะต้องประกอบด้วย 1) ความสัมพันธ์ของบุคคลกลุ่มหนึ่ง ไปมีผลกระทบต่อบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง 2) สังคมไม่สามารถควบคุมบุคคลให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นได้

Rubington และ Weinburg (1971 : 6) ถือว่าปัญหาสังคม คือ สถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมของคนจำนวนมากในกลุ่มหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง จึงได้ตกลงใจที่จะจัดการแก้ไขสถานการณ์นั้นให้กลับสู่สภาพปกติหรือให้มีสภาพดีขึ้น

ส่วน Horton และ Leslie (1970: 6) กล่าวว่าปัญหาสังคมเป็นภาวะอย่างหนึ่งที่กระทบกระเทือนต่อบุคคลจำนวนมากพอสมควร เป็นภาวะที่ไม่พึงปรารถนาของสังคม และมีความเห็นว่าสภาวะนั้นสามารถกระทำบางอย่างเพื่อแก้ไขโดยการกระทำทางสังคมร่วมกันบางประการเพื่อแก้ไขสภาวะที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการให้คำนิยามของปัญหาที่หลากหลาย แต่พอที่จะสรุปลักษณะพื้นฐานบางประการของปัญหาสังคมได้ดังนี้ (Cuber 1963: 656)

1. ปัญหาสังคม ขึ้นอยู่กับการพิจารณาจากคุณค่าของคนในสังคมนั้นๆ ว่าเป็นปัญหาหรือไม่
2. ปัญหาสังคมเกิดจากสาเหตุหลายปัจจัย ซึ่งสาเหตุเหล่านี้สามารถที่จะบ่งชี้ได้
3. การแก้ไขหรือปรับปรุงปัญหาสังคมนั้น มีผลกระทบหลายทางหรือหลายสาขาด้วยกัน

4. ปัญหาสังคม เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างใกล้ชิด ปัญหาอาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม บางปัญหามาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมบางอย่างก็เป็นผลมาจากการจัดปัญหาสังคมหรือทำให้ปัญหาลดลง

5. ปัญหาสังคมมีผลกระทบต่อกลุ่มต่างๆ และชั้นทางสังคมต่างๆ ในสังคมแตกต่างกันไป

6. ปัญหาสังคมแต่ละปัญหามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน บางปัญหาที่เพิ่มความรุนแรงให้แก่ปัญหาอื่น และบางที่ก็ก่อให้เกิดอีกปัญหาหนึ่งได้

7. ปัญหาสังคมอาจเกิดขึ้นจากการควบคุมทางสังคม (กฎหมาย) ซึ่งประเมินกันแล้วว่าดีสำหรับส่วนรวม แต่มีผลทำให้เกิดปัญหาสังคมอื่นขึ้นได้

8. บุคคลไม่ว่าจะเพียรพยายามอย่างไรก็ไม่อาจป้องกันตนเองให้พ้นจากอิทธิพลของปัญหาสังคมได้ ในหลายกรณีบุคคลทั้งหลายได้รับผลกระทบมากบ้างน้อยบ้างตามแต่กรณี

องค์ประกอบของปัญหาสังคม

องค์ประกอบของปัญหาสังคมมี 4 ประการ คือ (Horton and Leslie, 1970: 6)

1. สภาพการณ์นั้นจะต้องกระทบกระเทือนบุคคลจำนวนมาก
2. สภาพการณ์นั้นอยู่ในวิถีทางที่ไม่พึงปรารถนา
3. บุคคลจำนวนหนึ่งมีความเห็นร่วมกันว่าควรแก้ไข และเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขได้
4. จะต้องมีการกระทำร่วมกันจากหลายฝ่ายเพื่อแก้ไขสถานการณ์

ประเภทของปัญหาสังคม

แนวคิดในการจำแนกประเภทของปัญหาสังคมมีหลายแนวคิด ซึ่งอาจจำแนกตามเกณฑ์ของแต่ละบุคคลได้หลายแบบ กล่าวคือ

Mckee (1969: 6) แบ่งประเภทของปัญหาสังคมตามลักษณะความสัมพันธ์ในสังคม ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชนกับสังคม (หรือปัญหาการปรับตัวของปัจเจกชนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม) เช่น

- 1.1 ปัญหาวัยรุ่น
- 1.2 ปัญหาคนชรา
- 1.3 ปัญหาอาชญากรรม
- 1.4 ปัญหายาเสพติด
- 1.5 ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- 1.6 ปัญหาโรคจิต ฯลฯ

2. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่อกลุ่ม (หรือปัญหาการจัดระเบียบภายในสังคม) คือ

- 2.1 ปัญหาการขัดแย้งระหว่างศาสนิกชนต่างศาสนา
- 2.2 ปัญหาการขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติ
- 2.3 ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม
- 2.4 ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2.5 ปัญหาความยากจน
- 2.6 ปัญหาประชากร ฯลฯ

ส่วน Weinburg (1970: 58) พิจารณาปัญหาสังคมจากลักษณะสังคมเมืองที่ซับซ้อน สืบค้นในปัจจุบัน ได้แบ่งประเภทของปัญหาสังคมเป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัญหาสังคมที่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี อันมีผลทำให้เมืองเล็กขยายตัวเป็นนครใหญ่และนครอุตสาหกรรม ได้แก่

- 1.1 ปัญหาประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
 - 1.2 ปัญหาการอพยพของชาวชนบทเข้าสู่เมือง
 - 1.3 ปัญหาความไม่เพียงพอของที่อยู่อาศัยและแหล่งเสื่อมโทรม
 - 1.4 ปัญหาการวางผังเมืองไม่เหมาะสม
 - 1.5 ปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ
 - 1.6 ปัญหาความไม่สะดวกของการคมนาคมขนส่ง
 - 1.7 ปัญหาอุบัติเหตุโดยรถยนต์
 - 1.8 ปัญหาสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ
 - 1.9 ปัญหาการว่างงาน
 - 1.10 ปัญหาคนชราถูกทอดทิ้ง
 - 1.11 ปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง
2. ปัญหาที่สืบเนื่องมาจากพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการเสียระบบทางสังคม ได้แก่
- 2.1 ปัญหาการหย่าร้าง
 - 2.2 ปัญหาเยาวชนอาชญากรรม
 - 2.3 ปัญหาอาชญากรรม
 - 2.4 ปัญหาความผิดปกติทางจิต
 - 2.5 ปัญหาสารเสพติด
 - 2.6 ปัญหาการฆ่าตัวตาย
 - 2.7 ปัญหาโสเภณี

ที่กล่าวถึงและแบ่งประเภทปัญหาสังคมกันโดยทั่วไป มี 3 ประเภท (โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543: 39) ดังนี้

1. ปัญหาทางเศรษฐกิจ คือ ภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจที่คนในสังคมจำนวนมากรู้สึก ว่าถูกคุกคามคุณค่าของตน และต้องการจะแก้ไขให้ดีขึ้น ได้แก่

- 1.1 ปัญหาความยากจน

- 1.2 ปัญหาค่าครองชีพสูง
- 1.3 ปัญหาการอพยพของชาวชนบทสู่เมือง
- 1.4 ปัญหาความแห้งแล้ง
- 1.5 ปัญหาการว่างงาน
- 1.6 ปัญหาด้านพลังงาน

2. ปัญหาทางการเมือง คือ ภาวะการณ์ทางการเมืองที่คนในสังคมจำนวนมากรู้สึก ว่าถูกคุกคามคุณค่าของตน และต้องการจะแก้ไขให้หมดไปหรือเบาบางลง ได้แก่

- 2.1 ปัญหาคอร์รัปชัน
- 2.2 ปัญหาสงคราม
- 2.3 ปัญหากลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพล

3. ปัญหาทางสังคม คือ ภาวะการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่คนใน สังคมเป็นจำนวนมากรู้สึกว่าคุกคามต่อคุณค่าของตน จึงต้องการที่จะแก้ไข ได้แก่

- 3.1 ปัญหาความผิดปกติทางจิตและรักร่วมเพศ
- 3.2 ปัญหาโสเภณี
- 3.3 ปัญหาอัตวินิบาตกรรม
- 3.4 ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ
- 3.5 ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยม
- 3.6 ปัญหาอาชญากรรม
- 3.7 ปัญหายาเสพติด
- 3.8 ปัญหาความไม่เป็นระเบียบในครอบครัว
- 3.9 ปัญหาเด็กเร่ร่อน
- 3.10 ปัญหาประชากร
- 3.11 ปัญหาคนชราขาดคนดูแล
- 3.12 ปัญหาคนพิการ
- 3.13 ปัญหาการขาดการศึกษา

- 3.14 ปัญหาสุขภาพอนามัยและโรคภัยไข้เจ็บ
- 3.15 ปัญหาที่อยู่อาศัยและแหล่งเสื่อมโทรม
- 3.16 ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุโดยรถยนต์
- 3.17 ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นปัญหาโดยรวมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ส่วนประเด็นปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนนั้น มีผู้ทำการวิเคราะห์และศึกษาไว้ดังนี้

เพ็ญภา ททรัพย์เจริญ (2549) ศึกษาถึงปัญหาจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. เด็กติดพนันบอล เล่นเกมพนันต่างๆ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย และไม่เสียดายเงิน
2. เด็กเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างหมกมุ่น และชอบเกมที่รุนแรงมีค่านิยมผิดๆ
3. เด็กเข้าแชทรูม (Chat Room) ใช้ถ้อยคำลามกคุยเรื่องเพศ ใช้ภาษาไทยที่วิบัติ
4. เด็กเข้าโพสต์ทางอินเทอร์เน็ต หาคู่ เสนอตัวให้คู่นอน โชว์เครื่องเพศให้คนดู
5. เด็กดาวน์โหลดรูปจากอินเทอร์เน็ตไว้ดู ส่งภาพร่วมเพศทางมือถือ
6. เด็กมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ชั้นมัธยม ไม่ใส่ถุงยาง ชอบเปลี่ยนคู่นอน
7. เด็กมั่วเรื่องเพศ ไปเที่ยวเรค ไปรับน้องใหม่ ไปทัศนศึกษา ตั้งหน้าหาคู่นอน
8. เด็กชอบเที่ยวกลางคืนต่างๆ ที่อายุไม่ถึง แต่งตัวเป็นบ๊อดี้โชว์หาคู่นอน
9. เด็กผู้หญิงติดการ์ตูนญี่ปุ่นที่มีแต่เรื่องเพศองอาจ เกิดค่านิยมที่ผิดๆ
10. เด็กผู้ชายริษมขึ้นผู้หญิงตั้งแต่ยังอยู่ชั้นมัธยม ไปจนอยู่มหาวิทยาลัย
11. เด็กใช้เงินฟุ่มเฟือยเกินตัว พ่อแม่ไม่มีเงินให้ก็เลยขายตัว ทั้งหญิงและชาย

12. เด็กนักศึกษาอยู่กินกันทั้งๆ ที่ยังขอเงินพ่อแม่ ท้องก็ทำแท้งหรือเอาลูกไปทิ้ง
13. เด็กไม่ฟังพ่อแม่ เชื้อแต่คารานักร้อง (บางคน) ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี
14. เด็กอ้างแต่เรื่องสิทธิส่วนบุคคลเพื่อจะทำทุกอย่างที่ต้องการ ไม่สนใจศีลธรรม
15. เด็กติดยาเสพติดแล้วก็ต่อต้านการมั่วเรื่องเพศ ไม่เคยคิดถึงศีลธรรม
16. เด็กออกมาซึ่งรถตามถนนสร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน
17. เด็กเที่ยวดึกดื่น จอดรถผิดกฎหมาย ไม่สนใจว่าใครจะเดือดร้อน
18. เด็กดื่มเหล้าเมามาแล้วขับรถชนชาวบ้าน สร้างความสูญเสียให้คนอื่น
19. เด็กไม่ชอบเรียนหนังสือ ไม่สนใจสาระเอาแต่สนุก ไร้สำนึกรับผิดชอบ
20. เด็กยกพวกตีกันเพราะบ้าศักดิ์ศรี และไม่รู้จักคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทปัญหาสังคมตามแนวคิดที่กล่าวถึงกันทั่วไปข้างต้นนี้ (โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543 และเพ็ญภา ททรัพย์เจริญ, 2549) โดยคัดเฉพาะปัญหาสังคมที่เป็นปัญหาของเยาวชนไทยในปัจจุบัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม

นอกจากการสะท้อนปัญหาสังคมต่างๆ ในรายการ “หลุมดำ” แล้ว รายการนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบันที่ไม่ควรนิยม หรือเป็นค่านิยมด้านลบที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น จากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ควบคู่กับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความทันสมัย และสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลในการนำเสนอเรื่องราวข้อมูลต่างๆ ที่ไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ชมเป็นสำคัญ รายการนี้จึงนำค่านิยมด้านลบต่างๆ มาตีแผ่เพื่อให้คนใน

สังคมได้รับรู้ โดยเฉพาะครอบครัว สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐได้ตระหนักถึงความน่ากลัวและอันตรายอันเนื่องมาจากค่านิยมที่ผิดๆของเยาวชนในปัจจุบันนี้ และร่วมกันหาหนทางป้องกัน และแก้ไขได้ทันที่

โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่าค่านิยมไว้ต่างๆกันไป

คลุคคอง (Kluckhohn, 1962 อ้างถึงในฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ, 2522) ได้ให้ความหมายว่า “ค่านิยม คือ ความปรารถนาต่างๆที่เป็นความต้องการ ซึ่งมีความรู้สึกว่าคุณต้อง และเป็นความต้องการเพื่อเราเองหรือผู้อื่น”

ฮอลท์ (Hault, 1969) ได้ให้ความหมายว่าค่านิยม คือ “สิ่งที่กลุ่มสังคมหนึ่งๆเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าสมควรแก่การกระทำ น่ากระทำ น่ายกย่อง หรือเห็นว่าถูกต้อง”

สนิท สมัครการ (2524) ได้สรุปความหมายของค่านิยมไว้ว่า “หมายถึงแนวคิด แนวทางปฏิบัติต่างๆที่คนในแต่ละวัฒนธรรมมีความนิยมชมชอบ เลือกร้อยยัดถือเอามาเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมต่างๆของตน”

พัทยา สายหู (อ้างถึงใน อภิญญา ศรีรัตนสมบุญ 2534) อธิบายความหมายของค่านิยมว่า คือ “ความรู้สึกหรือความเชื่อของแต่ละบุคคลว่าสิ่งหนึ่งนั้นเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม น่ามี น่ากระทำ ปกติบุคคลแต่ละคนมีค่านิยมของตนเองต่อสิ่งหรือการกระทำต่างๆที่ตนเองมีอยู่ กระทำอยู่ หรืออยากมี อยากกระทำ ถ้ามีโอกาสทำได้หรือเมื่อยังไม่มีโอกาสของตนเองก็ชื่นชมเวลาเห็นผู้อื่นมีหรือกระทำ

วีระ บำรุงสุข (2520) เขียนถึงความหมายของค่านิยมไว้ว่า “ค่านิยม (Value) คือ ความสำคัญ ความมีประโยชน์และความดีที่มนุษย์กำหนดไว้ในสิ่งต่างๆในสังคมของเขา และการกำหนดความมีค่า ความสำคัญ ความมีประโยชน์หรือความดีนี้อาศัยเกณฑ์ซึ่งมาจากระบบความคิด ที่เกิดมาจากศาสนา ปรัชญา หรือประสบการณ์ของมวลชนในสังคมนั้น”

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2531) ให้ความหมายของค่านิยมว่า “เป็นสิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คุณปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็นหรือกลับกลายมาเป็น เป็นสิ่งที่คุณถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คุณบูชายกย่อง และมีความสุขที่จะได้เห็นได้ฟังได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมของสังคมจึง

เป็น “วิถีของการจัดรูปความประพฤติ” ที่มีความหมายต่อบุคคลและเป็นแบบฉบับความคิดที่หนักแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคม”

ศรีนวล พูลเลิศ (2549) กล่าวว่า “ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่สังคมถือว่ามีค่าพึงปรารถนา ต้องการให้เป็นเป้าหมายของสังคมและปลูกฝังให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิตควรหลีกเลี่ยง เช่น ความยากจน สิ่งมีคุณค่าน่าปรารถนาหรือนำความสุขมาให้มีทั้งเป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุ”

จากความหมายของค่านิยมที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า ค่านิยม (Value) คือสิ่งที่กลุ่มคนหรือสังคมหนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม น่ายกย่องและควรปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ยึดถือและช่วยในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เช่น ค่านิยมในการประหยัด อดออม ค่านิยมในการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมในการใช้ของไทย กินของไทย เป็นต้น

ที่มาของค่านิยม

วิเชียร รักการ (2529) ได้อธิบายถึงการเกิดค่านิยมขึ้นในสังคมไว้ว่า ค่านิยมนั้นเกิดจากความจำเป็นหรือความต้องการของสังคมมนุษย์ในขั้นแรก ต่อมาก็จะเกิดความชอบหรือความสนใจติดตามมา ความชอบนี้ย่อมกระตุ้นให้เกิดความนิยม หรือ ความเข้าใจในคุณค่านั้นแล้วกลายเป็นค่านิยมขึ้นมา ค่านิยมที่ก่อตัวอยู่ระยะเวลาหนึ่งที่นานพอสมควร ก็ย่อมจะต้องกระตุ้นให้เกิดสภาวะที่รุ่มร้อน หรือพร้อมที่จะกระทำอยู่ในใจที่เรียกว่าทัศนคติ (Attitude) นั้นเอง

สำหรับค่านิยมในสังคมไทยนั้น อานนท์ อาภาภิรมย์ (2515) ได้อธิบายว่าที่มาของค่านิยมในสังคมไทยคือ

1. ศาสนาพุทธ
2. ศาสนาพราหมณ์

3. ระบบศักดิ์นา
4. ระบบเกษตรกรรม
5. ความเชื่อในเรื่องอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ประเภทของค่านิยม

ค่านิยมมีอยู่มากมายหลายประเภท ผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆท่านได้แบ่งประเภทของค่านิยมตามความเห็นแตกต่างกันไปดังนี้

สุนทรีย์ โคมิน (1985) ได้แบ่งประเภทของค่านิยมไว้พอสรุปได้ว่า ค่านิยมอาจได้รับการกล่าวอ้างถึงว่าเป็นแบบอย่างความประพฤติ (Modes of conduct) หรือเป็นจุดหมายของการมีชีวิตอยู่ (End-states of existence) กล่าวคือเป็นค่านิยมวิถีปฏิบัติ (Instrumental Values) และค่านิยมจุดหมายปลายทาง (Terminal Values)

1. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ คือ ค่านิยมวิถีต่างๆในการกระทำซึ่งเป็นทาง (Means) ที่จะนำไปสู่หรือช่วยให้บรรลุถึงเป้าหมาย (Goals) วิถีปฏิบัติที่จะนำไปสู่เป้าหมายนั้นเป็นกฎเกณฑ์ของสังคมที่บุคคลจะต้องยึดถือปฏิบัติตาม หากเขาต้องการที่จะมีชีวิตรอดอยู่ได้และก้าวหน้าประสบความสำเร็จในสังคมได้ด้วยดี ค่านิยมวิถีปฏิบัติแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ค่านิยมที่เน้นทางศีลธรรม ในความหมายที่ว่า การฝ่าฝืนแบบอย่างความประพฤติดังกล่าวจะนำไปสู่ความสำนึก หรือความรู้สึกผิด ตัวอย่างค่านิยมประเภทนี้ก็คือ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูรู้คุณ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

1.2 ค่านิยมที่เน้นเรื่องส่วนบุคคล จะเป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับความสามารถ หรือการตระหนักถึงตนเอง ในความหมายที่ว่า การฝ่าฝืนแบบอย่างความประพฤติดังกล่าวจะนำไปสู่ความรู้สึกอับอาย ผิดหวังเกี่ยวกับความไม่พอเพียงส่วนบุคคล มากกว่าจะนำไปสู่ความ

สำนึกผิด ตัวอย่างค่านิยมประเภทนี้คือ ความเป็นตัวของตัวเอง การมีความสามารถสูง การศึกษาสูง เป็นต้น

2. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง คือค่านิยมที่เป็นเป้าหมายในชีวิตที่คนเราถือว่าสำคัญมากในชีวิตของเขา ค่านิยมจุดหมายปลายทางแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ค่านิยมที่มุ่งเพื่อชีวิตส่วนตัว หรือส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น ค่านิยมเรื่องความสุขในชีวิตครอบครัว ความมั่งมีในเงินทองวัตถุ ความภาคภูมิใจในตัวเอง เป็นต้น

2.2 ค่านิยมที่มุ่งเพื่อสังคม ตัวอย่างเช่น ค่านิยมเรื่องความมั่นคงของชาติ ความรักอิสระเสรี การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

สนิท สมัครงการ (2524) ได้แบ่งแยกค่านิยมตามลักษณะของธรรมเนียมประเพณีต่างๆที่เรพบจะเห็นได้ ดังต่อไปนี้

- ค่านิยมเกี่ยวกับความดี ความชั่ว
- ค่านิยมเกี่ยวกับความสวยงาม ศิลปะ บ้านเทิง
- ค่านิยมเกี่ยวกับความสุข ความทุกข์ของคน
- ค่านิยมเกี่ยวกับตน (Ego) และคนอื่น
- ค่านิยมเกี่ยวกับการเกิด การตาย และสัมพันธภาพเกี่ยวกับการเกิดกับการตาย
- ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคลต่างเพศ ต่างวัย ต่างฐานะ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสถานภาพที่แตกต่างกันด้วย

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (อ้างถึงในรัตนา รัตนาสิน, 2526) กล่าวไว้ว่า ค่านิยมแบ่งออกได้เป็นค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมของสังคม โดยทั่วไปค่านิยมส่วนบุคคลจะเป็นไปตามค่านิยมของสังคมที่บุคคลผู้นั้นร่วมอยู่ แต่บางครั้งค่านิยมของบุคคลอาจขัดแย้งกับค่านิยมของสังคมได้ ในกรณีที่บุคคลมีค่านิยมส่วนบุคคลขัดแย้งกับค่านิยมของสังคม อาจได้รับโทษบ้าง ซึ่งอาจเป็นโทษทางกฎหมาย หรืออาจเป็นโทษสถานเบา เช่นชูปชิบนิโทษ เป็นต้น

ค่านิยมของสังคมไทย

ค่านิยมในสังคมไทยนั้น มีอยู่ด้วยกันมากมายหลายประการ นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาถึงค่านิยมต่างๆของไทยไว้ว่ามีดังต่อไปนี้

ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ (2522) ได้กล่าวถึงค่านิยมทั่วไปของสังคมไทยว่ามีอยู่ 18 ประการ คือ

1. ความจงรักภักดีที่มีต่อพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ของไทยทรงเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความสามัคคีในชาติและรักษาเอกราชของชาติไทย เพราะคนไทยแม้จะมีความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ฯลฯ ต่างก็จงรักภักดีต่อพระองค์ทั้งสิ้น
2. เงิน คนไทยมีค่านิยมในการนับถือเงิน บุคคลที่มีเงินจะได้รับการยกย่องและเคารพนับถืออย่างกว้างขวาง โดยไม่คำนึงว่าผู้นั้นจะได้เงินมาด้วยวิธีใด เพราะเงินจะนำมาซึ่งเกียรติและอำนาจ
3. อำนาจ สังคมไทยมีอดีตผูกพันกับระบบศักดินาที่มีการยกย่องอำนาจเป็นเวลานาน และอำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมสังคม นอกจากนี้ยังบันดาลให้ได้มาซึ่งเงิน เกียรติ และอื่นๆ
4. การทำบุญกุศล ค่านิยมนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากคำสอนของพระพุทธศาสนา ชาวไทยเชื่อว่าการทำบุญกุศลนั้น เป็นกรรมดีที่จะสะสมไว้ จะส่งผลถึงอนาคตในชาตินี้และชาติหน้า
5. ความสนุกสนาน คนไทยรักสนุก กิจกรรมต่างๆจึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนุก
6. บริโภคนิยม คนไทยส่วนใหญ่สนใจเรื่องการบริโภคมาก ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ จะผูกพันกับเรื่องการบริโภคตลอดเวลา

7. โหราศาสตร์ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมาก ทำให้เกิดความตึงเครียดและมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับโชคชะตาของตนทุกๆด้าน จึงต้องแสวงหาความรู้ล่วงหน้าว่า ชะตาชีวิตในอนาคตจะเป็นอย่างไร โหราศาสตร์จึงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในสังคมไทย และมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย

8. การจัดงานพิธี คนไทยส่วนใหญ่นิยมจัดงานพิธีในโอกาสต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนวงจรชีวิต เช่น งานฉลองวันเกิด งานบวช งานสมรส เป็นต้น

9. ความหรูหรา คนไทยนิยมการแสดงออกซึ่งความหรูหรา เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางสังคมของตนสูง เป็นชนชั้นสูง มีเงินมีทอง

10. บั๊จเจกชน หมายถึง ความเป็นตัวของตัวเองหรือความเป็นไทยในตัวเอง แสดงถึงความมีอิสระเสรีภาพในการประกอบกิจกรรมต่างๆตามความคิดของตนเองไม่ขึ้นกับใคร และชอบทำอะไรตามความสะดวกสบายตามใจชอบของตัวเอง

11. ตัวใครตัวมัน เกิดจากภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง สิ่งแวดล้อมล้าสมัย คนตกอยู่ในสภาพลำบาก ทำให้คนไทยนึกถึงตัวเองมากกว่าคนอื่น

12. การพนัน คนไทยนิยมการเล่นพนันตั้งแต่เด็กถึงผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพราะคนไทยโดยเฉพาะชาวชนบทมีเวลาว่างมาก จึงใช้เวลาว่างเล่นการพนัน เพราะต้องการเลี้ยงชีพ

13. ไทยมุง คนไทยส่วนใหญ่ชอบสนใจต่อเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังชอบสอดรู้สอดเห็น สนใจเรื่องของคนอื่นอีกด้วย

14. ขาดระเบียบวินัยคนไทยชอบทำอะไรเพื่อความพอใจของตัวเองมากกว่าส่วนรวม โดยไม่คำนึงถึงผลที่ผู้อื่นจะได้รับ

15. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คนไทยนิยมเลี้ยงหรือต้อนรับแขก โดยถือเป็นธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ

16. การศึกษา คนไทยนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อเท่าที่สภาพเศรษฐกิจจะอำนวยให้ ซึ่งคนไทยจะยกย่องคนที่ได้รับการศึกษาสูง เพราะถือว่าจะได้เป็นเจ้าคนนายคน

17. ระบบอาวุโส คนไทยเคารพนับถือผู้อาวุโสมาตั้งแต่โบราณกาล
18. ชาตินิยม คนไทยมีความชาตินิยม แต่ยังไม่ถึงขั้นสุดสายเหมือนชาวญี่ปุ่น ชาวเยอรมัน ชาวยิว หรือชาวจีน

สนธิ สัมครการ (2524) ได้วิเคราะห์ถึงค่านิยมในสังคมในสังคมไทย สำหรับวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยว่าแบ่งได้เป็น 3 กระแส หรือสายทางใหญ่ (dominant themes) ด้วยกัน คือ

1. ค่านิยมเรื่องการนับถือบุคคล (Personalism) หมายความว่า คนไทยเราจะถือว่าคนมีความสำคัญมากที่สุด ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลหรือคนเป็นสำคัญ ในบรรดาคนทั้งหลายในโลกนี้ ตนหรือตัวเรา (ego or self) ย่อมสำคัญที่สุด ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมต่างๆของคนไทยจึงมุ่งเพื่อให้ตนมีชีวิตอยู่รอดเป็นสำคัญในเบื้องต้น แต่การที่จะอยู่รอดและดำรงชีพได้อย่างสุขสบายตามสมควรนั้น เราจะต้องยอมรับรู้ถึงความสำคัญของบุคคลอื่นด้วย ด้วยค่านิยมเช่นนี้ พฤติกรรมทางสังคมต่างๆของคนไทยจึงมุ่งส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต่างๆ ค่านิยมการนับถือบุคคลนี้ได้ก่อให้เกิดค่านิยมกระแสรองและกระแสเสริม (Associate Themes) 2 กระแส คือ

- 1.1 ลัทธิปัจเจกชน (Individualism) คือ การถือตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มุ่งสนองความต้องการต่างๆของตนเป็นสำคัญ มีผลทำให้ไม่เคารพระเบียบกฎเกณฑ์กฎหมายบ้านเมืองเท่าที่ควร ผู้ใดสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายได้โดยไม่ถูกลงโทษถือว่าเป็นคนเก่ง เป็นคนมีฝีมือ แต่คนพยายามทำตามกฎเกณฑ์กลับถือว่าเป็นคนโง่ คนชื้อ หมายถึงรวมไปถึงการรู้จักเอาตัวรอดไว้ได้เสมอ แม้จะคดโกงหรือหลอกลวง

- 1.2 คนไทยไม่ชอบขัดแย้ง (Permissiveness) ความไม่ชอบขัดแย้งขัดขงของคนไทย ในที่นี้รวมถึงการไม่ชอบซักถามด้วย สาเหตุอาจมีหลายประการ เช่นอาจเกิดจากความเฉื่อยชา เกรงใจ เกรงภัย กลัวอับอายขายหน้า

2. ค่านิยมในเรื่องความรักสนุก (Fun-Loving) คนไทยโดยทั่วไปมักจะถือว่า ความสนุกสนานรื่นเริงบันเทิงต่างๆเป็น “กำไร” ของชีวิต แต่การทำงานหนักคนไทยกลับถือว่าเป็นทุกข์ คนไทยจึงมุ่งแสวงหาความสุขสบายโดยวิธีการต่างๆ ที่เด่นๆคือ การที่มีรูปร่างงามได้แต่งกายงาม การมีทรัพย์และได้จับจ่ายทรัพย์ตามสบาย เป็นต้น ค่านิยมในเรื่องนี้ทำให้เกิดค่านิยมกระแสรองหรือกระแสเสริม 3 กระแส คือ

2.1 การย่ำในการบริโภคปัจจุบัน ซึ่งได้แก่การจับจ่ายทรัพย์ตามสบาย การออมทรัพย์เป็นเรื่องฝืนความรู้สึก คนไทยจึงไม่ค่อยอดออม

2.2 การไม่ชอบทำงานหนัก เพราะงานหนักไม่ใช่สิ่งสนุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ต้องใช้สมองคิดอย่างลึกซึ้ง หรืองานที่ต้องใช้กำลังกายหรือแรงงานอย่างหนักแล้วคนไทยจะพยายามหลีกเลี่ยง

2.3 การนิยมคนใจกว้างใจนักเลง ความใจกว้างคือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คนใจกว้างใจนักเลงหมายถึงคนกล้าได้กล้าเสีย เอาเพื่อนเอาฝูง คนไทยนิยมคนใจกว้างเพราะช่วยให้คนอื่นได้รับประโยชน์

3. ค่านิยมในความเชื่อเรื่องบุญกรรม (Merit Accumulation) พุทธศาสนามีความสำคัญมากประการหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมค่านิยมบางประการขึ้นมา ที่เด่นคือ ความเชื่อในเรื่องบุญกรรม หรือเรื่องกฎแห่งกรรม และแนวทางปฏิบัติทางสายกลาง ความดีความชั่ว ความทุกข์ ความสุข เราอาจถือได้ว่าค่านิยมด้านนี้มีส่วนช่วยลดหรือยับยั้งพฤติกรรมรุนแรงต่างๆในสังคมไทยได้เป็นส่วนมาก

กล่าวโดยสรุป ค่านิยมกระแสบาปบุญและทางสายกลางช่วยลดพฤติกรรมการเห็นแก่ตัวลงได้มาก ค่านิยมกระแสนี้จึงทำหน้าที่คล้ายๆเครื่องมือตรวจสอบค่านิยมสองกระแสที่กล่าวมาข้างต้น แต่ค่านิยมด้านนี้จะยังคงหลงเหลือมาสู่รุ่นปัจจุบันนี้มาน้อยเพียงใด ก็คงขึ้นอยู่กับคำแนะนำสั่งสอนของบุคคลซึ่งเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ นั่นเอง

สุพัตรา สุภาพ (2539) ได้กำหนดค่านิยมของสังคมไทยไว้ถึง 37 ประการ ดังนี้

1. รักพระมหากษัตริย์
2. นับถือพุทธศาสนา
3. เงิน
4. ยกย่องอำนาจ
5. นิยมเจ้านายและยศถาบรรดาศักดิ์

6. เคารพผู้อาวุโส
7. รักพวกรักเพื่อน
8. กตัญญูรู้บุญคุณคน
9. ยกย่องผู้มีความรู้
10. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
11. ความเป็นไท
12. ไม่ชอบขัดใจใคร
13. ไม่ตรงต่อเวลา
14. ชอบผิดผ่อนเลื่อนเวลา
15. ให้อภัยกันง่าย
16. ยิ้มเสมอ
17. นิยมวัตถุสิ่งของ
18. ไม่กล้าเสี่ยง ขาดความอดทน
19. ชอบเสี่ยงโชค
20. ขาดความกระตือรือร้น
21. รักความสนุกสนาน
22. ชอบความสบาย
23. ชอบงานพิธี

24. เชื้อถือโชกลาง
25. ขาดระเบียบวินัย
26. สอดรู้สอดเห็น
27. ตัวใครตัวมัน
28. ชอบโฆษณา
29. ชอบของแจกหรือของแถม
30. ลืมง่าย
31. กินพว้าเพรื่อ
32. ชอบนับญาติ
33. นิยมบุคคลมากกว่าอุดมการณ์
34. สุขภาพเรียบร้อย
35. ชอบต่อรอง
36. เห็นใครดีก็ว่าได้
37. ชอบพูดหรือบอกเล่าเกินความจริง

ค่านิยมข้างต้นบางประการเป็นค่านิยมที่ควรยึดถือปฏิบัติ และควรสืบทอดให้ถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน โดยผ่านการอบรมสั่งสอนจากคนภายในครอบครัว การศึกษาในโรงเรียน รวมทั้งผ่านเนื้อหาของสื่อมวลชนต่างๆ เช่น ค่านิยมความจงรักภักดีที่มีต่อพระมหากษัตริย์ การทำบุญกุศล การเชื่อในบาปบุญคุณโทษ แต่เนื่องจากค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้เช่นเดียวกับความเชื่อ และมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมส่วนใหญ่มาจากความเชื่อ จึงเกิดเป็นค่านิยมใหม่ๆ ที่มีเป็นลักษณะสากลมากขึ้น เช่น นิยมยกย่องวัตถุ ความมั่นคง ความหรูหรา

ฟุ่มเฟือย ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ยึดมั่นในประเพณี ชื่นชมวัฒนธรรมตะวันตก และเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะการใช้โทรศัพท์มือถือ อีเมล และเกียร์ตียศชื่อเสียง การดูแลรักษาสุขภาพด้วยโภชนาการ และการออกกำลังกาย ซึ่งค่านิยมบางประเภท กลับกลายเป็นค่านิยมที่น่านิยมน้อยหรือค่านิยมด้านลบคือการทำอะไรตามใจตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ไม่สนใจว่าจะเกิดผลกระทบอย่างไร หรือใครจะเดือดร้อน ยึดถือความสุข ความพอใจของตนเอง เป็นสำคัญ ค่านิยมด้านลบเหล่านี้ไม่ใช่ค่านิยมในทางสร้างสรรค์ ถ้ากลุ่มคนใด สังคมใดมีค่านิยมแบบนี้มาก ๆ สังคมนั้น ๆ ก็จะอันตรายและเป็นไปในทางเสื่อม

ค่านิยมด้านลบในสังคมไทยปัจจุบันที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยซึ่งก่อให้เกิดความผิดพลาด อันตราย และการสูญเสีย มีให้เห็นอยู่มาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (รมณี หวังดีธรรม, 2548)

1. วัตถุนิยม เป็นค่านิยมที่มีมานานและอยู่คู่สังคมไทย เป็นการให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าทางด้านจิตใจ เห็นสิ่งของมีค่ามากกว่าคุณค่าของตัวเอง
2. ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย สู้อยู่สบาย นิยมสินค้า Brand Name อาจจะเป็นเพราะวัตถุนิยม จึงมีค่านิยมว่าต้องใช้ของมีชื่อหรือมีตราดังระดับโลก จึงจะโก้โก้มีระดับเข้าสังคมได้
3. รักสนุกสนาน คนกลุ่มนี้จะใช้ชีวิตอย่างสำราญสำราญทั้งกิน เที่ยว เล่น ด้วยความสนุกสนาน ฟุ่มเฟือย เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี บางครั้งฤทธิ์ความคึกคะนองก็ยิ่งไปสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น เช่น เสพเหล้ายา มินเมาขับรถไปชนคนตาย หรือนิยมและเปลี่ยนคู่นอน (Swinging) โดยที่สามีภรรยาจูงมือกันไปเป็นคู่ ๆ แล้วแลกเปลี่ยนคู่นอนไปร่วมรักกับคู่อื่น ตามแต่อยากจะทำกับคู่อื่นใคร ด้วยความเต็มใจและพอใจของทุกฝ่าย เป็นเรื่องรสนิยมทางเพศที่เลียนแบบจากตะวันตก ที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งกับวัฒนธรรมไทย ทั้งยังเป็นการทำลายความมั่นคงแข็งแรง ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว
4. กลัวความอ้วน เด็กสาว ๆ ปัจจุบันนี้กลัวความอ้วนจนเกินเหตุ ไม่ยอมกินอาหารจนตัวผอมมาก รูปร่างมีแต่กระดูก ขณะที่ร่างกายกำลังต้องการสารอาหารไปช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโต ให้ร่างกายและสมอง ต้องการพลังงานไปใช้ในการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แต่คนพวกนี้จะยอมอดอาหาร เพราะกลัวไม่สวย

5. เห็นแก่เงิน เห็นแก่ได้ คือทำให้ได้มาซึ่งเงินหรือผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรม จรรยา ความถูกต้อง เช่นยอมเป็นคนประจบสอพลอผู้มีอำนาจ เพราะบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลพอที่สามารถจะบันดาลทรัพย์สินเงินทองและผลประโยชน์ให้ได้ ยอมแม้แต่สร้างเรื่องเท็จเพื่อใส่ความคนอื่นให้ต้องเสื่อมเสียรับโทษเพื่อเอาใจนาย บางคนยอมเปลื้องเนื้อหนังถ่ายภาพอนาจาร เพราะอยากได้เงินโดยปราศจากความละอาย

6. ค่านิยมทางเพศที่สาวในยุคนี้ไม่เห็นเรื่องการรักษาขณสงวนตัว เป็นเรื่องสำคัญมากไปกว่าความรักสนุก การมีประสบการณ์ทางเพศ ที่ผ่านผู้ชายมาหลายคนกลายเป็นเรื่องสนุกที่ไว้คุยอวดกันว่า ใครสามารถมีสัมพันธ์ภาพทางเพศกับชายได้มากกว่ากัน ค่านิยมใหม่ ที่มีเสรีทางเพศ ไม่ต้องมีความรัก ไม่ต้องรู้จักลึกซึ้ง เพียงแค่มี ความพอใจ ไม่ต้องรู้จักชื่อ-นามสกุล เรียกกันด้วยชื่อเล่นก็สามารถจะมีสัมพันธ์ด้วยได้ โดยไม่ได้คาดหวังว่าจะลงเอยด้วยการแต่งงาน หรือการสร้างครอบครัว เพียงครั้งเดียวแล้วก็ผ่านเลยไปเหมือนสายลมพัดผ่าน พบกันอีกครั้งอาจจดจำกันไม่ได้ การที่มีรักเสรีอย่างไม่รู้จักข้อจำกัดทางเพศที่แตกต่างและความรับผิดชอบต่อผลที่จะตามมา ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างดีพอ นั้น นำมาซึ่งปัญหาสังคมของการตั้งครรรค์อย่างไม่ตั้งใจ การทำแท้ง การทอดทิ้ง เพิ่มจำนวนเด็กกำพร้า การเกิดโรคติดต่อทางเพศ เมื่อวัยนั้นผ่านพ้นไป กว่าจะรู้สึกตัวและสำนึกได้ ความรู้สึกผิดในใจก็จะกลายเป็นตรบาป กัดกร่อนความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในใจให้จมอยู่กับความเจ็บปวด โดยไม่อาจย้อนคืนไปแก้ไขได้ ในกรณีนี้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ จึงน่าจะมีบทบาท สำคัญในการสร้างทัศนคติ จิตสำนึก และค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเยาวชนอย่างเข้มข้น และคอยดูแลอย่างใกล้ชิดในการคบเพื่อน ดีกว่าปล่อยให้เด็กเหล่านั้นเผชิญปัญหาด้วยความไม่รู้ โดยลำพัง

7. เชื้อโรคกลาง เรื่องนี้เป็นกันมากในสังคมไทย เพราะมีแนวโน้มเชื่อในสิ่งเหล่านี้อยู่แล้วไม่ว่าคน สัตว์ พืชกำเนิดมาผิดปกติ ก็จะได้รับยกขึ้นมาสักการบูชา แม้แต่ความฝันก็จะถูกตีเป็นตัวเลข เพื่อนำไปเสี่ยงโชค และถ้าโชคดีบ้างก็บุญคุณ ก็จะมีคนแห่ไปสักการะขอโชคกลาง มากขึ้นอีกหลายเท่า คนที่มีความเชื่อหรือค่านิยมชมชอบในการเสี่ยงโชค คุณจะมีพรสวรรค์ในการแปลความหมายหรือตีตัวเลขออกมาเป็นเลขเด็ดจนได้ แม้แต่ตัวเลขนั้นจะมาจากความตายหรือความวิบัติของคนอื่น เช่น วัน เดือน ปี อายุ ของผู้เสียชีวิต เลขห้อง เลขรถ เลขบัตร เลขบ้าน เป็นต้น

8. ชอบอิงผู้มีอำนาจ พวกนี้เป็นชาวเกาะ นิยมเกาะผู้มีอำนาจ จนบางคนไปหลงคิดว่าตนเป็นผู้มีอำนาจเสียเองก็มี อวดอำนาจมากกว่าผู้มีอำนาจ จะชอบติดสอยห้อยตาม ผู้ใหญ่ ที่มี

อำนาจในวงราชการหรือนักการเมืองทุกระดับ เพื่อหวังผลประโยชน์ความก้าวหน้า โดยเลียนแบบแอบอิง บางครั้งแอบอ้างนำอำนาจนั้นไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์กับตัวเองและพวกพ้อง โดยที่ผู้มีอำนาจ ตัวจริง ไม่มีโอกาสรู้เลยว่าตนเองตกอยู่ใน สภาพแวดล้อมเป็นพิษ กว่าจะรู้ตัวก็พังเรียบร้อยแล้ว

9. ชอบฝ่าฝืนกฎ ไร้ระเบียบวินัย พวกนี้ถูกเลี้ยงมาให้เอาตัวเองเป็นใหญ่ ไม่เห็นใครมีความสำคัญเท่าตัวเอง ยึดคติทำอะไรได้ตามใจคือไทยแท้ เวลาสำหรับคนพวกนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก และพอใจของตัวเอง โดยเฉพาะผู้มีอำนาจบารมีมักเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง ไม่สนใจว่าใครจะเสียเวลา ส่วนรวมจะเสียหาย งานต้องล่าช้าเพราะต้องรอคนคนเดียว คนที่ขาดความรับผิดชอบและไม่รู้เวลา กฎ ระเบียบ มีไว้ให้คนพวกนี้ละเมิดในฐานะอภิสิทธิ์ชน ถ้าตนเองเป็นคนออกกฎไม่เคยเคารพกฎหรือหลักเกณฑ์ใด ๆ

10. ขาดสัมมาคารวะ เป็นค่านิยมของเด็กรุ่นใหม่วัยดิจิทัล ที่เด็กส่วนใหญ่จึงมีกิริยาวาจากร้าน กระด้าง พุดจาไร้หางเสียง ท่าทางกว้าง ใหญ่โตเกินตัว ไม่รู้จักเด็กหรือผู้ใหญ่ ไม่สนใจอาวุโส ทั้งวัยวุฒิและคุณวุฒิ มีคำถามว่า ทำไมเด็กไทยจึงเป็นอย่างนี้ หรือเป็นเพราะพ่อแม่ในยุคใหม่เขาเลี้ยงลูกเหมือนเพื่อน ซึ่งก็คงดีในแง่หนึ่งลูกไว้วางใจสามารถบอกเล่า พูดคุยกับพ่อแม่ได้ทุกเรื่อง แต่คงมิได้หมายความว่า ลูกสามารถถามปาม ก้าวร้าว โดยขาดสัมมาคารวะต่อพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่อื่น ๆ บางคนก็ให้ความเห็นว่าพ่อแม่รุ่นใหม่เลี้ยงลูกไม่เป็น รักลูกมากเกินไปก็เลยตามใจให้อิสระเสรีภาพมาก ไม่อบรมสั่งสอน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีลูกน้อย ใ้ลูกจนเสียคน บางครอบครัวพ่อแม่ต้องทำงานหนักจนไม่มีเวลาให้ความรัก ความอบอุ่น การสั่งสอนกับลูก เลยพยายามชดเชยด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา ตามใจให้ทรัพย์สินเงินทองที่ลูกต้องการ เพราะเข้าใจผิดคิดว่านั่นเป็นการแสดงความรักของพ่อแม่ และบางคนก็บอกว่าความรวดเร็วของสื่อในโลกยุค IT ทำให้เด็กบ้านเรารับรู้ข่าวสารความเป็นไปของโลกได้รวดเร็วขึ้น ซึ่งมีผลดีและผลร้ายในเวลาเดียวกัน

11. ความอยากสวยอยากงาม เนื่องจากการที่สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องราวของดารานางแบบที่มีรูปร่าง หน้าตาที่สวยงาม ซึ่งบางรายอาจมีหน้าตาที่ดูดีจากธรรมชาติที่เข้ามา แต่บางรายก็อาศัยฝีมือหมอนในการผ่าตัดทำศัลยกรรม เยาวชนที่ได้ดูได้ชมก็เกิดการลอกเลียนแบบ อยาก

สวดยอยากงามตามแบบดารา ก็ตัดสินใจทำศัลยกรรม ทั้งที่มึ่ความรู้และไม่มีความรู้หรือมีความรู้ที่ผิดในเรื่องการทำศัลยกรรม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและอันตรายตามมาได้

12. การไม่ชอบทำงานหนัก เพราะงานหนักไม่ใช่สิ่งสนุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ต้องใช้สมองคิดอย่างลึกซึ้ง หรืองานที่ต้องใช้กำลังกายหรือแรงงานอย่างหนักแล้วคนไทยจะพยายามหลีกเลี่ยง ชอบงานสบายและได้รายได้ดี

13. การไม่เชื่อในบาปบุญคุณโทษ คือไม่มีสติยั้งคิดว่าสิ่งที่ทำเป็นบุญหรือบาป เป็นความดีหรือความชั่ว และใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสินใจ หรือไม่สนใจในการกระทำว่าเป็นสิ่งที่ผิดที่ไม่ควรทำ

14. การยกย่องชื่นชอบบุคคลที่กระทำคามผิด ไม่อยู่ในกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ และกฎหมายว่าเป็นผู้ที่เก่ง มีฝีมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทค่านิยมตามแนวคิดที่กล่าวถึงกันทั่วไปข้างต้นนี้ (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548 และสุพัศตรา สุภาพ, 2539) โดยคัดเฉพาะค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นระเบียบวิธีวิจัยประเภทหนึ่งที่ยอมรับใช้ในการวิจัยทางการสื่อสาร มีลักษณะผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งหมายถึงการนำเนื้อหาที่มีลักษณะเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถตอบปัญหาในการวิจัยได้อย่างมีความเป็นปรนัย (Objectivity) นอกจากนี้ ยังเป็นเทคนิคที่สามารถนำไปศึกษาสารจากสื่อทุกประเภททั้งสื่อบุคคลและสื่อมวลชน เช่น การวิเคราะห์บททวาทะ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น (มนตรา สายวิวัฒน์, 2545)

เบอร์เรลสัน (Berelson 1971: 18) กล่าวถึงการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่ง เพื่ออธิบายเนื้อหาสาระของการสื่อความหมายอย่างมีหลักเกณฑ์ มีระบบและสามารถอธิบายในเชิงปริมาณได้ด้วย สอดคล้องกับแนวความคิดของ คาร์เนย์ (Carney 1972: 24) ที่ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา คือ วิธีการที่ใช้ในการศึกษาเอกสารอย่างมีระบบ มีหลักเกณฑ์และกำหนดขั้นตอนอย่างมีระบบ

เคอริงเจอร์ (Kerlinger, 1972) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเป็นวิธีการศึกษาและการวิเคราะห์สื่อมวลชนอย่างมีระบบ มีความเป็นปรนัยและเป็นการวัดแปรในเชิงปริมาณ ใช้ในการหาความสัมพันธ์หรือความถี่ของสิ่งที่ปรากฏในสื่อมวลชนต่างๆ

คริปเพนคอร์ฟ (Krippencorff, 1980) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ว่า เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งในการทำให้เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือ และมีผลสรุปที่เที่ยงตรงจากข้อมูลไปสู่เนื้อหาของข้อมูล

สรรพศรีวี คชาชีวะ (2525: 5-6 อ้างถึงใน มนตรา สายวิวัฒน์, 2545) ได้สรุปความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยที่ศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์
2. การวิเคราะห์เนื้อหาต้องมีการสร้างเครื่องมือที่มีความเป็นปรนัย (Objectivity) และเชื่อถือได้ (Reliability) คือสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลชุดเดียวกันแต่ต่างสถานการณ์และผู้วิจัยต่างกัน แต่ได้ผลสรุปออกมาเหมือนกัน
3. การวิเคราะห์เนื้อหาควรอธิบายความหมายได้ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) อย่างมีความเที่ยงตรงตามธรรมชาติของสาร (Validity) ทั้งความหมายนัยตรง (Denotation) และความหมายนัยประหวัด (Connotation)

3.2 องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา มีองค์ประกอบดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน 2531: 11-12)

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสารสิ่งพิมพ์เสมอไป อาจอยู่ในรูปอื่นๆ เช่น รูปภาพ ละคร เพลง โฆษณา ภาพยนตร์ การสนทนา หลักฐานของประวัติศาสตร์ เป็นต้น
2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา มี 3 ประการ คือ
 - 2.1 เพื่อสรุปข้อมูล
 - 2.2 เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน
 - 2.3 เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก
3. หน่วยในการวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบปริมาณเนื้อหาที่ต้องการ อาจใช้หน่วยต่อไปนี้
 - 3.1 คำ (word)
 - 3.2 ประโยค (sentence)
 - 3.3 ข้อความ (statements)
 - 3.4 รายการหรือเรื่องราวทั้งหมด (items) เช่น บทความ บทบรรณาธิการ
 - 3.5 เนื้อที่และเวลา (Space and time) เช่น คอลัมน์ นาที หน้า
 - 3.6 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา (Characters) เช่น คนอเมริกัน คนเอเชีย
 - 3.7 หน่วยสภาวะแวดล้อม (Content unit) เป็นหน่วยที่ใหญ่ที่สุดที่ใช้ในกรณีนี้ หน่วยย่อยๆ ไม่สามารถจัดวิเคราะห์ได้

อย่างไรก็ตาม Ole R. Holsti (1969: 3-14 อ้างถึงใน ปรียานาฏ หงษ์จินดา, 2537) กล่าวว่า การวิจัยเชิงวิเคราะห์เนื้อหามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเป็นปรนัย ความเป็นระบบ การแสดงปริมาณตัวเลขได้ และความชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นปรนัย หมายถึง การมีขอบเขตของเกณฑ์การวิเคราะห์ที่แน่นอน ผู้วิจัยแต่ละคนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาประเภทเดียวกันได้ โดยผลที่ได้จะออกมาเหมือนกัน
2. ความเป็นระบบ หมายถึง การคัดเลือกเนื้อหาที่จะทำการวิเคราะห์อย่างไม่มีอคติ ไม่มีการกะเกณฑ์ล่วงหน้าหรือเลือกเฉพาะเนื้อหาที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสมมติฐาน

3. การแสดงปริมาณเป็นตัวเลขได้ หมายถึง การเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตัวเลखाาจใช้ค่าสถิติของการกระจายความถี่ อัตราความถี่ อัตราส่วนร้อยละ หรืออื่นๆ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนโดยอาศัยภาษาทางคณิตศาสตร์

4. ความชัดเจน หมายถึง การลงรหัสในตารางวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเนื้อหา
นั้นๆ ปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ตรงกับเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้

สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการวิเคราะห์เนื้อหาได้แก่ การกำหนดหน่วยในการวิเคราะห์
ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดปริมาณเนื้อหาว่าเนื้อหาปริมาณเพียงใด จึงจะนับเป็น 1 หน่วยสำหรับการลง
รหัส หน่วยในการวิเคราะห์ที่สำคัญมี 5 หน่วย คือ คำ (word) สารหรือแนวคิด (themes) ตัว
ละคร (characters) รายการ (items) และการวัดเนื้อที่และเวลา (space-and-time measures)
การวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องหนึ่งอาจใช้หน่วยในการวิเคราะห์มากกว่าหนึ่งหน่วยก็ได้
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมระหว่างหน่วยในการวิเคราะห์กับลักษณะปัญหำการวิจัยนั้นๆ

3.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา

หลังจากที่ได้ศึกษาองค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหาแล้ว ลำดับต่อไปคือการเริ่มต้น
วิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนที่สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการข้อมูล (data making process)

ข้อมูลเป็นหน่วยหนึ่งของข่าวสารซึ่งบันทึกอยู่ในสื่อต่างๆ ที่เราต้องการศึกษา มีการ
วิเคราะห์ด้วยเทคนิคที่ชัดเจนและตรงกับปัญหาในการวิจัย ข้อมูลจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงแต่เป็นการทำ
ให้อยู่ในรูปหนึ่งเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย เป็นการนำข่าวสารที่ไม่มีโครงสร้างทาง
ภาษาที่ชัดเจนมาทำให้อยู่ในรูปของการวิเคราะห์ โดยแบ่งกระบวนการข้อมูลได้ดังนี้

ก. กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ (unit of analysis) แบ่งออกเป็น 4 หน่วย คือ

1) คำ (words) เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดสำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา อาจเป็นคำเดี่ยวหรือกลุ่มคำ ใช้ในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่พบในเนื้อหา เช่น วิเคราะห์สัญลักษณ์ทางด้านการเมืองในหนังสือพิมพ์

2) แนวคิดหลัก (themes) หรือข้อความ (assertions) อาจปรากฏอยู่ในข้อความ ประโยคเดี่ยวหรือประโยครวมที่แสดงแนวคิดหลัก 1 แนวคิด มักใช้ในการวิเคราะห์ค่านิยม ทศนคติ และอิทธิพลของการสื่อสารที่มีต่อประชาชาติ

3) คุณลักษณะ (character) เป็นการกำหนดหน่วยโดยพิจารณาจากคุณลักษณะที่ปรากฏ เช่น บทความ บทละคร ซึ่งต้องพิจารณาจากเรื่องทั้งเรื่องก่อนจึงจะลงรหัสได้ เช่น การแสดงออกทางด้านจิตวิทยา สังคม และเศรษฐกิจของเรื่องนั้นๆ หรือบุคลิกภาพของผู้เขียน เป็นต้น

4) รายเรื่อง (items) เป็นหน่วยที่ใช้มากที่สุดในการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งจะแสดงลักษณะกว้างๆ เป็นการวิเคราะห์เรื่องทั้งหมด เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาประเภทต่างๆ

5) การวัดเนื้อที่และเวลา (space and time) เป็นการวิเคราะห์ที่ใช้วัดลักษณะทางกายภาพของงานสื่อสาร เช่น ความกว้างของคอลัมน์ จำนวนหน้า ความยาวของบรรทัด หรืออาจวัดเป็นเวลาสำหรับรายการวิทยุ และวัดเป็นคอลัมน์นิ้วสำหรับหนังสือพิมพ์

ข. กำหนดหน่วยในการระบุจำนวน เพื่อนับจำนวนหรือความถี่ของเนื้อหาตามที่แยกไว้ในหน่วยในการวิเคราะห์ หน่วยในการระบุจำนวน (enumeration) แบ่งเป็น 4 หน่วยคือ

1) เนื้อที่ (space) เป็นการวัดเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ตามลักษณะทางกายภาพด้วยจำนวนเนื้อที่ เช่น คอลัมน์นิ้ว บรรทัด ย่อหน้า หน้า เป็นต้น

2) การปรากฏ (appearance) เป็นการนับคุณสมบัติของเนื้อหาของสารที่ต้องการ การนับจะนับการปรากฏของเนื้อหาว่าปรากฏหรือไม่ปรากฏ

3) ความถี่ (frequency) เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุดในการวิเคราะห์เนื้อหา เช่น การนับความถี่ในการใช้คำหนึ่งๆ เป็นต้น

4) ความเข้ม (intensity) เป็นหน่วยในการระบุจำนวนที่ใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมและทัศนคติที่ปรากฏในเนื้อหาของสาร แล้วจัดทำเป็นสเกล (scale) เรียงลำดับข้อความที่แสดงความเข้มในเรื่องค่านิยม และทัศนคติในเรื่องที่มีแนวคิดหลักเดียวกัน แต่มีการใช้คำ และส่วนประกอบของประโยคแตกต่างกันซึ่งจะเป็นตัวชี้ถึงความเข้มที่แตกต่างกัน

ข้อมูลที่ได้มาจะต้องเป็นตัวแทนที่ดีของปรากฏการณ์ โดย

1.1 ปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาต้องแยกออกเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (unitizing)

1.2 จำนวนหน่วยที่จะบันทึกนั้นต้องผ่านการสุ่มตัวอย่าง (sampling) อย่างมีแบบแผน

1.3 หน่วยทุกหน่วยจะต้องมีการลงรหัสให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถวิเคราะห์ได้ ได้แก่ ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล (recording)

2. การเปลี่ยนแปลงข้อมูล (data reduction) เป็นกระบวนการจัดทำข้อมูลให้อยู่ในลักษณะที่สามารถนำมาใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้

3. การอนุมานข้อมูล (inference) เป็นการพิจารณาข้อมูลอย่างมีเหตุผลและมีความเที่ยงตรง โดยผู้วิเคราะห์เนื้อหาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับทิศทางของข้อมูลว่ามีความสัมพันธ์กับเนื้อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล (analysis) เป็นกระบวนการในการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่สังเกตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือมีการพรรณนาผลของการวิเคราะห์อย่างชัดเจน

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2527: 97) ได้เสนอขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้อย่างเป็นทางการทางวิทยาศาสตร์ และมีขั้นตอนต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ คือ

1. กำหนดเอกสารหรือเรื่องที่จะวิเคราะห์

2. กำหนดหัวข้อในการวิเคราะห์
3. จัดสร้างรายการของคำ วลี ประโยค ใจความสำคัญที่เป็นบรรทัดฐานในการวิเคราะห์
4. ทดลองใช้เกณฑ์ คือ คำ บรรทัดฐานที่จัดทำขึ้น ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น
5. ดำเนินการวิเคราะห์โดยนำเอาตารางบรรทัดฐานเหล่านี้ไปแจกนับคำ ประโยค วลี ตามที่กำหนดไว้
6. เมื่อวิเคราะห์แล้วก็ดำเนินการใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบหรือคาดหมายค่าแก้ต่างๆ ตามจุดมุ่งหมาย
7. ดำเนินการเขียนรายงาน

นอกจากนี้ ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหายังสามารถดำเนินการได้ดังนี้ (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525)

1. กำหนดเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกเนื้อหา และหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์
2. วางเค้าโครงข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความในเนื้อหาที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ แบ่งไว้เป็นประเภทต่างๆ
3. คำนึงถึงสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ เช่น ใครเป็นผู้ผลิตเนื้อหา ผลิตเนื้อหาเหล่านี้ให้ใคร ช่วงเวลาที่ผลิต เป็นต้น
4. วิเคราะห์เนื้อหา โดยการวัดความถี่กับเนื้อหาตามที่ปรากฏ
5. สรุปข้อมูล บรรยายความตามข้อมูลที่วิเคราะห์ได้

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ เริ่มต้นด้วยการศึกษาเนื้อหาของข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์ จากนั้นจึงกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ให้ครอบคลุมเนื้อหา แล้วจึงกำหนดหน่วยวิเคราะห์ ก่อนวิเคราะห์เนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อได้ผลแล้วจึงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยค่าสถิติตามที่ต้องการสื่อความหมาย

3.4 ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถใช้ประโยชน์ในการศึกษาแนวโน้มของเนื้อหา ไม่ว่าจะ เป็นสาขาวิชาใดก็ตาม สามารถอธิบายถึงพัฒนาการของสาขาวิชาต่างๆ สะท้อนให้เห็นขอบเขตและลักษณะเนื้อหาในแต่ละช่วงเวลา และสามารถช่วยปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน (Structure and Function of Communication)

ลาสเวลล์ (Lasswell, 1948 อ้างถึงใน ยุพา สุภากุล, 2540) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของการสื่อสารมวลชนไว้ 3 ประการ คือ

1. สอดส่องระวังระวังเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม (Surveillance of the environment) หรือหน้าที่ด้านข่าวสาร (Informative function)
2. ประสานส่วนต่างๆ ในสังคมเพื่อแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งแวดล้อม (Correlation of the parts of society in responding to the environment) หรือหน้าที่ด้านความเห็นหรือการชักจูงใจ (Opinion or persuasive function)
3. ถ่ายทอดมรดกทางสังคมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นต่อไป (Transmission of the social heritage from one generation to the next) หรือหน้าที่ด้านการศึกษา (Instruction or educational function)

ไรต์ (Wright, 1975: 9) ได้เพิ่มหน้าที่ประการที่ 4 ของการสื่อสารมวลชน คือ

4. การให้ความบันเทิง (Entertainment function)

หน้าที่ทั้ง 4 ประการ อธิบายได้ดังนี้

1. **หน้าที่ด้านข่าวสาร (Informative function)** หรือการสอดส่องระวังระวังไว สิ่งแวดล้อม (Surveillance) หมายถึง การแสวงหา รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสังคมหนึ่งๆ กิจกรรมของ สื่อมวลชนด้านนี้ก็คือ การรายงานข่าว (News reporting) หรือการแจ้งข่าวสาร (informing) ซึ่ง สื่อมวลชนสามารถเตือนให้เราทราบถึงอันตรายที่คาดว่าจะมี รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อ เศรษฐกิจ สังคม และประชาชนทั่วไป และสามารถสร้างบรรยากาศแห่งการพัฒนาให้แก่ประชาชน ด้านต่างๆ ได้

2. **หน้าที่ด้านการชักจูงใจ (Opinion or Persuasive function)** หรือการประสานส่วน ต่างๆ ในสังคม (Correlation) หมายถึง การที่สื่อมวลชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเป็น ข่าว วิเคราะห์และแนะนำว่าควรจะทำปฏิบัติต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไร กิจกรรมของ สื่อมวลชนด้านนี้คือ บทบรรณาธิการ (Editorial) การวิเคราะห์ วิวิจารณ์ นานาทัศนะ ฯลฯ จาก กิจกรรมของสื่อมวลชนนั้น ผู้รับสารจะพิจารณาทบทวนและหาวิธีสนองความต้องการ ตลอดจน พิจารณาและพยายามปรับความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมภายนอก

3. **หน้าที่ด้านการศึกษา (Instruction or Educational function)** หรือการถ่ายทอด มรดกทางสังคม (Transmission of social heritage) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝัง ค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานของสังคม ตลอดจนส่วนประกอบอื่นๆ ทางด้านวัฒนธรรมสู่สมาชิก รุ่น ใหม่ของสังคม เพื่อให้วิทยาการและวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ คงอยู่ต่อไป โดยสื่อมวลชนสามารถ ทำหน้าที่เป็นสื่อทัศนูปกรณ์ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนทางตรง และสามารถ นำเสนอความรู้ด้านต่างๆ เช่น การเมือง การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย วิทยาศาสตร์ ความรู้ทั่วไป ฯลฯ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนทางอ้อม ทำให้ ประชาชนได้รับความรู้ เกิดความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนในสังคม

4. **หน้าที่ด้านความบันเทิง (Entertainment function)** หมายถึง การเผยแพร่และการ แสดงดนตรีและศิลปะ เพื่อสร้างความสมดุลทางจิตใจของสมาชิกในสังคม ให้ได้รับความบันเทิง และลดความตึงเครียดจากสถานการณ์ต่างๆ ที่แต่ละคนประสบอยู่ เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับ บันเทิง ได้แก่ ภาพยนตร์ ละคร ดนตรี กีฬา รายการบันเทิงต่างๆ

5. แนวคิดเกี่ยวกับรายการสารคดี (Documentary)

จารุลินทร์ มุสิกพงษ์ (2531 อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ กำแพงแก้ว, 2538: 7) ให้ความหมายตามศัพท์ของคำว่า “สารคดี” ว่ามาจากคำว่า “สาระ” ซึ่งหมายถึง ทั้งหมด และ “คดี” ซึ่งหมายถึง การดำเนิน หรือ เรื่อง ดังนั้น “สารคดี” จึงหมายถึง “การดำเนินเรื่องทั้งหมด” หรือ “การเสนอเรื่องราวโดยละเอียด”

Susan Scheibler (1993 อ้างถึงใน อภิรดี สุคนธมาน, 2539) กล่าวว่า คำว่า “สารคดี” ตามรากศัพท์ภาษาละติน Docere (Documentary) มีความหมายว่า “ความสามารถในการสั่งสอน หรือความสามารถในการให้ความรู้ที่จะกระตุ้นความจำและสัมพันธภาพของการกระตุ้นนั้นๆ ต่อความต้องการที่จะเรียนรู้หรือการได้รับความสุขจากการเรียนรู้”

ปิยพรรณ กลิ่นขาย (2536: 9) กล่าวว่า รายการสารคดี (documentary) หมายถึง รายการที่เสนอเรื่องราวเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง โดยมีการนำเสนอในรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบคละเคล้ากันไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเสนอเรื่องราวที่มีทั้งเอกภาพ (unity) และความหลากหลาย (variety)

คำนิยามหรือความหมายของรายการสารคดีนั้นยังมีอยู่อีกมาก ผู้ผลิตรายการสารคดีแต่ละคนก็จะให้ความหมายของรายการสารคดีที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามความหมายของรายการสารคดีพอสรุปได้เป็นข้อๆ ดังนี้คือ (อิทธิฐาน พรหมสิริแสง, 2527: 4)

1. รายการสารคดีจะต้องเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรืออ้างอิงจากของจริง มีการสำรวจค้นคว้าข้อเท็จจริงอย่างลึกซึ้ง และจะต้องให้ความกระจ่างของเรื่องแก่ผู้ชมด้วย
2. รายการสารคดีมักนิยมถ่ายทำในสถานที่จริงมากกว่าในสตูดิโอ และมักใช้เวลาถ่ายทำนานกว่ารายการอื่นๆ เพื่อให้ภาพที่ปรากฏต่อผู้ชมมีคุณภาพและมีศิลปะมากที่สุด

3. รายการสารคดีอาจมีเนื้อหาที่เจาะลึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์ หรืออาจจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความก้าวหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้
4. รายการสารคดีจะไม่เสนอเรื่องราวที่ขัดกับความเป็นจริง อาจมีการสอดแทรกความคิดเห็นบางส่วน แต่จะไม่มีการสร้างเรื่องขึ้นมาเอง
5. รายการสารคดีจะต้องเสนอเรื่องราวที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง และต้องกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถโน้มน้าวให้ผู้ชมกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง
6. รายการสารคดีจะต้องคำนึงถึงศิลปะในการผลิตรายการที่จะช่วยให้เนื้อหาของสารคดีน่าสนใจมากขึ้นจนสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก

ดังนั้น "รายการสารคดี" จึงหมายถึง รายการประเภทหนึ่งซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยละเอียด โดยยึดหลักของความเป็นจริง ในขณะเดียวกันก็ได้อาศัยเทคนิคต่างๆ หลายรูปแบบมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดจินตภาพที่ดีและจูงใจให้ผู้ชมสนใจ อาทิ บทบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา การให้เสียงดนตรีและเสียงประกอบอื่นๆ เพื่อเสริมความหมายที่สมบูรณ์ให้แก่ภาพที่ปรากฏทางจอโทรทัศน์ เป็นต้น นั่นคือรายการสารคดีไม่ได้มุ่งเสนอข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีความพยายามในการสร้างจินตนาการปะปนอยู่ด้วย

ธีรภาพ โลหิตกุล (2531: 31-33) กล่าวว่า "สารคดีที่มีมิติ" เรื่องหนึ่ง หรือสารคดีที่มีการนำเสนอเรื่องราว ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เหมาะสม สามารถสื่อความหมายต่อผู้ชมได้อย่างลึกซึ้งกินใจ และสามารถกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้านใดด้านหนึ่ง "สารคดีที่มีมิติ" ดังกล่าว ควรประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลด้านกายภาพ คือ ข้อมูลประเภทข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงได้น้อย ในทางวิชาการอาจเรียกอีกอย่างว่า "นัยตรง"

2. ข้อมูลด้านจินตภาพ คือ ข้อมูลประเภททัศนระ ความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนหรือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสารคดีเรื่องนั้นๆ ซึ่งผู้เขียนตั้งใจที่เสนอให้เป็นแง่คิดต่อผู้ชมเพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องต่างๆ ที่เป็นคุณค่าต่อสังคม ในทางวิชาการ อาจเรียกข้อมูลประเภทนี้ว่า "นัยประหวัด"

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ถึงรูปแบบในการนำเสนอรายการ "หลุมดำ" โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพและด้านจินตภาพจากเสียงและภาพประกอบในแต่ละตอน

เนื่องจากรายการสารคดีมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย จึงทำให้มีการแบ่งประเภทของรายการสารคดีที่มีความแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปแล้วอาจแบ่งรายการสารคดีเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ (อรรณพ ลิมนารมย์, 2530)

1. Informational Documentary หมายถึง สารคดีเชิงข้อมูล เป็นสารคดีที่เน้นการนำเสนอด้วยการบรรยายและการสัมภาษณ์ ทำให้มีเนื้อหาค่อนข้างหนัก ดังนั้นเพื่อทำให้รายการน่าสนใจมากขึ้น ผู้ผลิตจึงควรคำนึงถึงการใช้ "ภาษาภาพ" เป็นหลัก และใช้ "ภาษาเสียง" สนับสนุน
2. Dramatization Documentary (Docu-Drama) หมายถึง สารคดีเชิงละคร สารคดีประเภทนี้มีข้อได้เปรียบอยู่ที่ "การถ่ายทอดความหมายผ่านรูปแบบของการแสดง" ซึ่งเข้าใจง่าย น่าสนใจ และไม่น่าเบื่อหน่าย

รายการสารคดีเปรียบเสมือนเป็นภาพสะท้อนของสังคมมนุษย์ คุณลักษณะเด่นของรายการสารคดีก็คือ ข้อเท็จจริงที่นำเสนอในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งสิ้น แง่มุมหรือความคิดที่นำเสนอในรายการสารคดีจึงมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ออกมาเป็นรายการสารคดีจึงมิใช่รายการเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

หัวใจสำคัญของรายการสารคดีก็คือ จุดประสงค์หลักของรายการ หากขาดจุดประสงค์หลักก็เปรียบเสมือนกับขาดเข็มทิศซึ่งนำไปสู่การเดินทาง จุดประสงค์หลักหรือความคิด

หลักนี้จะช่วยควบคุมรายการให้เป็นหนึ่งเดียว และมีอิทธิพลเหนือความคิดและการกระทำของผู้ชมโดยทั่วไป ทำให้ผู้ชมเกิดความคิดและตระหนักถึงปัญหาต่างๆ โดยที่มีได้สร้างความคิดที่ตระหนักให้แก่ผู้ชมแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะในรายการได้สอดแทรกความคิดเห็นทั้งของผู้เชี่ยวชาญ ผู้เขียนบท หรือประชาชนทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่ความคิด การตัดสินใจที่จะหาหนทางหรือวิธีการในการแก้ปัญหาต่างๆ และรายการสารคดียังเปิดโอกาสให้ผู้ชมเกิดความคิด ตัดสินใจด้วยตนเองในเรื่องความขัดแย้ง รายการสารคดีจะนำเสนอข้อมูลทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นกลางและเที่ยงธรรม นอกจากนี้ในด้านอารมณ์และความรู้สึกนั้น รายการสารคดีมีวิธีการนำเสนอให้ผู้ชมเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกร่วม เสมือนหนึ่งว่ามีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสงสาร หรือรังเกียจตามภาพและเสียงที่ได้เห็นและได้ยินตามความเป็นจริง

คุณค่าที่แท้จริงของรายการสารคดี มิได้อยู่ที่ความรู้หรือความบันเทิง แต่อยู่ที่ผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชน ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ โดยเฉพาะในด้านความคิดซึ่งผู้ชมจะเชื่อถือในข้อเท็จจริงที่รายการสารคดีได้นำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากเป็นข้อมูลหรือเป็นการให้คำอธิบายจากนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จะทำให้ผู้ชมเกิดความเชื่อถือน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วรายการสารคดียังเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจะยังคงคุณค่าเสมอแม้เวลาผ่านไป เพราะรายการสารคดีได้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นประวัติศาสตร์และเหตุการณ์ปัจจุบัน อันเป็นมูลเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชนรุ่นหลังต่อไป

โดยสรุปแล้ว รายการสารคดีเป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม เป็นการแสดงความรับผิดชอบของโทรทัศน์ที่มีต่อสังคม และยังมีอิทธิพลต่อผู้ชมทั้งในด้านความคิดและการกระทำ โดยวิธีการนำเสนอที่มีข้อเท็จจริงเป็นคุณลักษณะเด่น และเป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบของรายการสารคดี

เช่นเดียวกับรายการละคร ที่จะต้องมีโครงเรื่องและตัวละครเป็นองค์ประกอบ สำหรับรายการสารคดีแล้วก็มีองค์ประกอบสำคัญที่แสดงความเป็นรายการสารคดีให้เห็นอย่างชัดเจน

1. มุมมองหรือแง่คิด (point of view)

ในรายการสารคดีจะต้องมีมุมมองหรือแง่คิดที่จะกำหนดความเป็นเอกภาพและเพื่อกำหนดเนื้อหาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย มุมมองหรือแง่คิดนี้ก็คือ การพิจารณาบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่น่าเสนอในรายการจากความคิดของตัวผู้เขียนบทเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ หรืออาจจะเป็นคำแนะนำของผู้ชม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ Objective เป็นความรู้สึกความคิดเห็นของบุคคลที่ปราศจากอคติ และ Subjective ซึ่งจะเกี่ยวข้องหรือสืบเนื่องมาจากอารมณ์หรือความรู้สึกส่วนตัว มุมมองหรือแง่คิดจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการการคัดเลือกวัสดุหรือข้อมูล การเรียงลำดับความสำคัญในส่วนต่างๆของรายการ

2. ความเกี่ยวข้องกับผู้ชม (audience involvement)

เนื้อหาของรายการจะมีความสำคัญและคุณค่าสำหรับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีเจตนาที่จะทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมหรือแม้แต่มีอารมณ์ร่วม การมีส่วนร่วมก็คือ การทำให้ผู้ชมได้ทราบถึงข้อเท็จจริงของบุคคล สถานที่และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเสมือนหนึ่งว่ามีส่วนร่วมในเหตุการณ์ด้วย หรือการที่ผู้ชมเกิดอารมณ์ความรู้สึกกับเหตุการณ์หรือบุคคลในรายการ ไม่ว่าจะเป็นการเอาใจช่วย การแสดงความรู้สึกสงสาร หรือแสดงความรังเกียจ อันเกิดจากการที่ได้เห็นภาพหรือได้ฟังเสียงตามความเป็นจริง

3. ข้อมูลเอกสารที่ใช้ในการผลิต (a documentary documents)

วัสดุที่ใช้ในรายการก็คือ ข้อเท็จจริง ถึงแม้ว่าการแสดงในรายการนั้น จะเป็นการสร้างขึ้นมาก็ตาม บทของรายการสารคดีไม่สามารถกำหนดมุมกล้องและภาพได้ล่วงหน้า จึงทำให้รายการสารคดีมีส่วนคล้ายกับรายการข่าว นั่นคือ บทที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นหลังการถ่ายทำ แต่รายการสารคดีจะมีโครงเรื่องและแนวความคิดหลักเป็นผู้กำหนดขอบเขตของการถ่ายทำ และการเลือกภาพจะกระทำก่อนการตัดสินใจลำดับเหตุการณ์และการเขียนบทบรรยายในขั้นสุดท้าย ซึ่งก็มีได้ลดบทบาทและความสำคัญของผู้เขียนบทไปแต่อย่างใด แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานของทีมงานผู้ผลิตที่แตกต่างไปจากรายการอื่น (ปิยพรรณ กลิ่นขจร, 2536)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยที่ศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ งานวิจัยที่ศึกษาในด้านปัญหาสังคม งานวิจัยที่ศึกษาในด้านค่านิยม และงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับรายการสารคดีทางโทรทัศน์

6.1 งานวิจัยที่ศึกษาในด้านปัญหาสังคม

ณัฐฎกาญจน์ ศุกลรัตน์เมธิ (2547) ศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและแนวคิดด้านจริยธรรมในรายการ "คนค้นคน" พบว่าเนื้อหาของรายการ "คนค้นคน" สะท้อนปัญหาสังคมทั้งสิ้น 21 ด้าน ปัญหาสังคมด้านที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความยากจน ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ และคนพิการ ส่วนปัญหาสังคมด้านที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยปรากฏเพียงปัญหาละเรื่องเดียว ได้แก่ คอร์รัปชัน โสเภณี อัตวินิบาตกรรม เด็กเร่ร่อน และเด็กไร้สัญชาติ ภาพรวมของการสะท้อนปัญหาสังคมของรายการ "คนค้นคน" ปรากฏในสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบทคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 3 : 1 และปัญหาสังคมส่วนใหญ่ที่ปรากฏในรายการจะเกิดขึ้นกับชนชั้นล่างของสังคม

แนวคิดด้านจริยธรรมที่ปรากฏในรูปแบบการดำเนินชีวิตของ "คนค้นคน" จากรายการ "คนค้นคน" มากที่สุด ได้แก่ ความขยัน การมีอุดมคติ และการมีความกล้าหาญ ส่วนแนวคิดด้านจริยธรรมที่ปรากฏในรูปแบบการดำเนินชีวิตของ "คนค้นคน" น้อยที่สุด คือ ความกระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การรักและเทิดทูนชาติ การมีพละทานมัยทางด้านร่างกาย สมบูรณ์ และการมีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในภาพรวม ระดับเหตุผลหรือแรงจูงใจในการกระทำที่สะท้อนแนวคิดจริยธรรมของ "คนค้นคน" จากรายการ "คนค้นคน" ทั้ง 19 เรื่อง เป็นการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของผู้อื่นและสังคมมากที่สุด รองลงมาคือการกระทำตามมโนสำนึก ไม่มีผลประโยชน์ การกระทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง และการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของครอบครัว ตามลำดับ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส). และ**สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว)** (2549) สำรวจปัญหาเยาวชน ปัญหาเด็กหนีเที่ยวกลางคืน ติดการพนัน ท่องเว็บโป๊ พบว่ามีจำนวนเด็กที่พยายามฆ่าตัวตายและฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากร 1 แสนคน ในกลุ่มอายุตั้งแต่ 18-25 ปี ร้อยละ 29.73 และเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีลงไป มีการติดเชื้อ HIV ร้อยละ 9.86 ต่อค่าเฉลี่ยประชากร 1 แสนคน ส่วนด้านการศึกษานั้น ร้อยละ 87.38 ที่เด็ก ม.3แล้ว เรียนต่อม.4 ร้อยละ 66.99 ที่นักเรียนที่จบ ม.6 จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา และร้อยละ 12.30 ของเด็กระดับประถมศึกษาที่มักโดดเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์และ ร้อยละ 39.16 ของเด็ก ระดับมัธยมที่โดดเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนสภาวะด้านปัญหาสังคม พบว่า ร้อยละ 38.56 ที่เด็กระดับประถมศึกษาหนีเที่ยวกลางคืนส่วนเด็กระดับมัธยมถึงอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.38 และยังพบว่าเด็กระดับประถมศึกษาใช้เวลาเฉลี่ยเป็นนาที่ต่อวันในการเล่นอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 75.66 และระดับมัธยมคิดเป็นร้อยละ 94.01 เด็กที่ดูเว็บโป๊ ในระดับประถมศึกษาคิดเป็น 8.38 และระดับมัธยมร้อยละ 27.23 ที่ท่องเว็บโป๊ มีจำนวนผู้หญิงที่อายุต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอด จำนวน 1,351คนต่อประชากร 1 แสนคน

อนุสรณ์ ศรีแก้ว (2534) ได้ศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมและวิพากษ์วิจารณ์สังคม ในภาพยนตร์ของ มจ.ชาตรีเฉลิม ยุคล หรือ "ท่านม้วย" พบว่าภาพยนตร์ของท่านม้วยได้สะท้อน ปัญหาสังคมต่างๆ 15 ปัญหาด้วยกัน ปัญหาสังคมที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมาคือ ปัญหาความยากจน ปัญหาคอร์รัปชัน และ ปัญหาครอบครัวตามลำดับ โดยส่วนใหญ่จะสะท้อนปัญหาของชนชั้นล่างของสังคม

ส่วนการวิพากษ์วิจารณ์สังคมนั้นพบว่า มีการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันสังคม 3 สถาบันคือ สถาบันสื่อสารมวลชน สถาบันตำรวจ และสถาบันนักการเมือง โดยการวิพากษ์วิจารณ์นั้นจะมีลักษณะเป็นการให้ผู้ที่มิมีสถาน ภาพทางสังคมในระดับสูงกว่าตกเดือนว่ากล่าวผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมในระดับต่ำกว่า ไม่ใช่การวิพากษ์วิจารณ์อย่างเอาเป็นเอาตาย

รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2539) ได้ศึกษาปัญหาสังคมในภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. 2519-2537 พบว่าภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยมประจำปี พ.ศ. 2519-2537 ได้สะท้อน ปัญหาสังคมทางด้านปัญหาครอบครัวมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาอาชญากรรม เป็นการสะท้อนปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นกับชนชั้นล่างในสังคมเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้

เสนอแนะการแก้ไขปัญหาในภาพยนตร์ดังกล่าว แต่เป็นการชี้แนะเตือนให้ระวังภัยจากปัญหานั้น การวิพากษ์วิจารณ์สังคมในภาพยนตร์ดังกล่าวเป็นลักษณะที่ผู้สร้างภาพยนตร์แทนตนเป็นบุคคลที่สามแล้เห็นถึงสภาพปัญหาสังคมแล้วผู้เป็นโครงเรื่องถ่ายทอดสู่ผู้รับสาร สำหรับสถาบันหลักทางสังคมที่วิพากษ์วิจารณ์ถึงส่วนใหญ่ได้แก่ สถาบันครอบครัว และสถาบันตำรวจ

แก่นของเรื่องและโครงเรื่องส่วนใหญ่ไม่ซับซ้อน โดยเสนอปัญหาโดยตรงไปตรงมา แก่นของเรื่องมักจะเกี่ยวข้องกับความรัก ค่านิยม และคำสั่งสอนที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม เช่นการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว รู้จักหน้าที่ของตนเอง เป็นต้น การสร้างความขัดแย้งในโครงเรื่องจากการศึกษาพบว่ามี 3 ลักษณะ คือ 1) ความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ 2) มนุษย์ขัดแย้งกับสังคม 3) มนุษย์ขัดแย้งกับธรรมชาติ และโครงเรื่องส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสังคมชนบทภาคกลาง และสังคมชนบททั่วไปมากกว่าสังคมชนบทในภูมิภาคอื่น ๆ

ปริยาภรณ์ หนูสนั่น (2531) ได้ศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมชนบทในนวนิยายไทย ระยะเวลาปี พ.ศ. 2519-2529 พบว่านักเขียนนวนิยายสะท้อนปัญหาต่างๆ ของสังคมชนบทไทยได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งในด้านสาเหตุ ลักษณะ และผลของปัญหา ปัญหาสำคัญ 8 ประการ ที่นักเขียนสะท้อนออกมาในนวนิยายได้สอดคล้องกับความเป็นจริงได้แก่ 1) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ 2) ปัญหาด้านการศึกษา 3) ปัญหาด้านการสาธารณสุขและการอนามัย 4) ปัญหาด้านการเมือง การปกครอง 5) ปัญหาด้านความเชื่อและศาสนา 6) ปัญหาด้านแรงงาน 7) ปัญหาด้านวัฒนธรรม และ 8) ปัญหาด้านภัยธรรมชาติ

กลวิธีในการสะท้อนปัญหาของนวนิยายไทยแนวนี้ ส่วนใหญ่จะเน้นความสมจริงทั้งในด้านแก่นเรื่องและการสร้างองค์ประกอบของเรื่อง การบรรยายสี่ส้นเฉพาะถิ่นในด้านการสร้างฉาก ตัวละคร และบทสนทนา เป็นกลวิธีการเขียนอย่างหนึ่งที่เสริมให้นวนิยายแนวนี้มีบรรยากาศที่สมจริง และสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่าน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ภูมิหลังและประสบการณ์เกี่ยวกับชนบทของนักเขียนนวนิยายแนวนี้มีส่วนทำให้นักเขียนแสดงทัศนะเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งยังทำให้นักเขียนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาชาวบ้านอันเป็นวิถีดั้งเดิมของชาวชนบทในท้องถิ่นต่างๆ

ไชยยศ เหมะรัชตะ (2525) ศึกษาถึงปัญหายาเสพติดที่เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญ ปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ รวมทั้งทรัพยากรในด้านอื่น ๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางทั้งภายในและภายนอกประเทศ ร่วมมือกับนานาชาติ ด้วยความตระหนักดีว่า ปัญหา ยาเสพติดอาจมีส่วนชักนำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณี ซ่องโจร และการพนัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมามีความกระทบกระเทือนต่อความ มั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจ ด้วย อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ยาเสพติดก็ยังคงระบาดในหมู่เยาวชนหรือเด็กวัยรุ่น มิได้บรรเทาเบา บางลงไป ดูเหมือนว่าจะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเสียด้วยซ้ำ ยิ่งนานวันปัญหาเหล่านี้ก็ยิ่งทับถมและ เจือรัง เป็นสิ่งที่ยากต่อการแก้ไขเป็นทวีคูณ

6.2 งานวิจัยที่ศึกษาในด้านค่านิยม

ศิริพิชญ์ กฤษณะเศรษฐี (2546) ศึกษาค่านิยมของวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับความรัก คู่ครอง และการแต่งงาน และเปรียบเทียบค่านิยมระหว่างวัยรุ่นไทยที่มีช่วงวัยและเพศที่แตกต่างกัน ซึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด พบว่า 1. ในเรื่องค่านิยมด้านความรัก วัยรุ่นเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า คนรักอาจมาจากการเป็น เพื่อนที่ดีต่อกันมาก่อนเป็นอันดับแรก แต่ไม่เห็นด้วยเป็นอันดับแรกคือ การมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก แสดงถึงความรักแท้ ส่วนในเรื่องของคู่ครอง เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า การเลือกคู่ครองควรมาจาก ความรัก ความเข้าใจ เป็นอันดับแรก แต่ที่ไม่เห็นด้วยเป็นอันดับแรกคือ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไป ด้วยกันได้เป็นสิ่งสำคัญกว่าการใช้เวลาคบหาก่อนแต่งงาน และในด้านการแต่งงาน เห็นด้วยกับ ข้อความที่ว่า การแต่งงานที่ดีควรมาจากความรัก ความเข้าใจ และการยินยอมทั้งสองฝ่าย เป็น อันดับแรก แต่ที่ไม่เห็นด้วยเป็นอันดับแรกคือ การอยู่ก่อนแต่งเป็นสิ่งที่ทันสมัยของวัยรุ่นปัจจุบัน 2. ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก คู่ครอง และการแต่งงานของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวัยรุ่นหญิงมีค่านิยมด้านความรัก คู่ครอง และการแต่งงานสูง กว่าวัยรุ่นชาย 3. ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก ระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวัยรุ่นตอนกลางมีค่านิยมด้านความรักสูงกว่าวัยรุ่นตอนต้น 4. ค่านิยมเกี่ยวกับคูครองและการแต่งงานระหว่างวัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนต้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและช่วงวัย ในค่านิยมเกี่ยวกับความรัก คูครอง และการแต่งงาน พบว่า เฉพาะค่านิยมในเรื่องคูครองที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นหญิงมีค่านิยมสูงกว่าวัยรุ่นชายและปริมาณความแตกต่างดังกล่าว เพิ่มขึ้นในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง

จักร จุลกะรัตน์ (2547) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจปัจจัยที่ทำให้เด็กหญิงหันไปประกอบอาชีพโสเภณี พบว่า กรณีศึกษามากกว่าครึ่งมีอายุมากกว่า 15 ปี และมีการศึกษาสูง ทั้งนี้ปัจจัยที่ทำให้เด็กหญิงเป็นโสเภณี พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กตัดสินใจค้าประเวณี อย่างไรก็ตาม แต่ละคนให้น้ำหนักของแต่ละปัจจัยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับภูมิหลังและทัศนคติ แต่ส่วนมากให้น้ำหนักกับค่านิยมเชิงวัตถุและการได้มาซึ่งรายได้ที่มากขึ้น ผลวิจัยยังพบว่า ทุกรายเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศมาก่อนตัดสินใจค้าประเวณีและมีทัศนคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังพบว่า แหล่งท่องเที่ยวยามค่ำคืนที่ อารี ซี เอ ที่ประกอบด้วยการดื่มสุรา การใช้สารเสพติดและการมีความเพศสัมพันธ์มีลักษณะที่เชิญชวนให้เด็กค้าบริการทางเพศ

ภาสนันท์ อัครรักษ์ (2547) การศึกษาเรื่อง "การตัดสินใจดำรงชีวิตและการปรับตัวของมารดานอกสมรสในเขตกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนให้มารดานอกสมรสตัดสินใจที่จะมีบุตร เพื่อสร้างความเข้าใจในโลก ของมารดานอกสมรสในมุมมองของมารดานอกสมรส อีกทั้งเป็นการโต้แย้งภาพตายตัว (Stereotypes) ของสังคมที่มี ความเชื่อวามารดานอกสมรสเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี ผู้หญิงใจง่าย ท้องก่อนแต่ง เป็นต้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวถือได้ว่า เป็นกระบวนการที่สังคมสร้างความเป็นอื่นให้กับมารดานอกสมรสรวมทั้งพิจารณาถึงกระบวนการปรับตัวและรับมือกับสภาพสังคม วัฒนธรรมที่มีค่านิยมทางเพศแฝงอยู่จากการรับรู้และการให้ความหมายของมารดานอกสมรสเอง

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตั้งครรรค์ต่อของมารดานอกสมรสคือ ความผูกพันระหว่างมารดากับลูกในครรภ์ ศีลธรรม และความสัมพันธ์ที่ดีของครอบครัว ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลคือฐานะทางเศรษฐกิจและการได้รับบริการสังคม ในประเด็นการปรับตัวนั้นได้นำเอาแนวคิดของ Heyns มาวิเคราะห์กับกรณีมารดานอกสมรส พบว่าประสบการณ์ชีวิตของมารดานอก

สมรสได้ก่อให้เกิดความเครียดและความคับข้องใจ ดังนั้นมารดานอกสมรสจึงต้องค้นหาวิธีการจัดการกับปัญหาเพื่อลดความเครียดและความคับข้องใจ หากบรรลุปเป้าหมายจะนำมาสู่ความรู้สึกพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ เคารพตนเองและนับถือตนเอง มีจิตใจเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถปรับตัวสู่บทบาทความเป็นแม่ได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย นอกจากนี้มารดานอกสมรสยังเริ่มเปิดใจยอมรับตนเองและยอมรับคนรอบข้างมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมย่อยขึ้นในกลุ่มของมารดานอกสมรส การสร้างวัฒนธรรมย่อยจะช่วยให้มารดานอกสมรสมีทัศนคติเชิงบวกต่อตนเองและคนอื่นดียิ่งขึ้น

6.3 งานวิจัยที่ศึกษาด้านรายการสารคดีทางโทรทัศน์

มรรยาท พงษ์ไพบูรณ์ (2545) ศึกษางานผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาและสร้างสรรค์วิธีการนำเสนอรายการสารคดีแนวใหม่ โดยนำภาพตามแนวคิดสุนทรียศาสตร์ของ Anti-realism เข้ามาผสมผสานในรายการสารคดี รวมทั้งทดสอบประสิทธิผลของรายการที่มีต่อการรับรู้ความหมาย และอารมณ์ของผู้ชม ผลการวิจัยพบว่า การใช้ภาพแนว Anti-realism ในสารคดีโทรทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมรับรู้และเข้าใจความหมายของรายการได้ ทั้งความหมายนัยตรงและความหมายนัยแฝง ในขณะที่การรับรู้และเข้าใจความหมายของภาพที่ใช้จะค่อนข้างหลากหลายไปตามการตีความ อันเนื่องมาจากลักษณะทางจิตวิทยา และค่านิยม วิถีชีวิตของผู้ชม อย่างไรก็ตาม การตีความหมายของภาพที่หลากหลายนั้น ไม่ส่งผลทำให้การรับรู้ประเด็นหลักของเรื่องเสียไป นอกจากนี้ การรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของผู้ชมยังเป็นผลมาจากการรับรู้และเข้าใจความหมายที่ถูกต้องของเรื่องอีกด้วย สารคดีเชิงทดลองที่ใช้ภาพแนว Anti-realism เรื่องนี้ยังสามารถคงคุณลักษณะของความเป็นสารคดีไว้ได้ และถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำไปใช้สำหรับการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์ เนื่องจากสามารถที่จะ 1. กระตุ้นให้ผู้ชมได้ใช้ความคิด 2. เน้นความหมายนัยแฝง อารมณ์ ความรู้สึกของเรื่อง 3. แสดงถึงเนื้อหาที่เป็นนามธรรม แต่ขณะเดียวกัน การใช้ภาพดังกล่าวต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้ชม และบริบททางการสื่อสารให้มาก

อรรถัย รุจิราธร (2541) ได้ศึกษาพัฒนาการของรายการสารคดีโทรทัศน์ไทยจากปี พ.ศ. 2530 ถึง 2541 พบว่าพัฒนาการของรายการสารคดีโทรทัศน์ไทยนั้นเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และสามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วงได้แก่ ช่วงบุกเบิก, ช่วงเติบโต และช่วงตกต่ำ โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนคือปัจจัยทางด้านเทคนิค เทคโนโลยีและความมีใจรักของผู้ผลิต ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญคือข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการผลิตรายการและช่วงเวลาออกอากาศที่เหมาะสม, การที่ผู้ชมยึดติดภาพสารคดีแบบเดิมๆ ทำให้ขาดความสนใจในการติดตามชม รวมทั้งการมีมุมมองการนำเสนอที่หยุดนิ่ง

ทั้งนี้รายการสารคดีโทรทัศน์ไทยมีแนวโน้มที่จะปรับตัวเพื่อความอยู่รอดมากขึ้น โดยแปรผันตามภาวะเศรษฐกิจและกระแสมโนทัศน์ของผู้ชม สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้จะต้องอาศัยการสนับสนุนจากรัฐบาล, ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานี, การเพิ่มขีดความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอของผู้ผลิต, และการให้โอกาสแก่รายการสารคดีคุณภาพของผู้สนับสนุนรายการ การร่วมมือกันในแง่ของการลงทุนและการผลิตขององค์กรที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ

ปริยานาฏ หงษ์จินดา (2538) ได้วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่าการใช้ภาพประกอบการบรรยายเพียงอย่างเดียวเป็นรูปแบบการนำเสนอรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏมากที่สุด เนื้อหาเรื่องปัญหาขยะและกากของเสียและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานั้นเป็นเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏมากที่สุด

รูปแบบการนำเสนอรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการมากที่สุดคือ การใช้ภาพประกอบการบรรยาย มีพิธีกรและการเล่นเกมทายปัญหา ส่วนเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ความต้องการมากที่สุดคือ เรื่องปัญหาสัตว์ป่าสูญพันธุ์ และวิธีการป้องกันและแก้ไข นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า รูปแบบและเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับความต้องการรูปแบบและเนื้อหาของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่สอดคล้องกัน

ลัดดาวัลย์ กำแพงแก้ว (2539) ได้ศึกษาปัจจัยการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์ชุด โลกสลัปสี (พ.ศ. 2531-2536) เฉพาะชุดที่ผลิตขึ้นโดยฝีมือคนไทย พบว่ากระบวนการผลิต รายการ "โลกสลัปสี" มีขั้นตอนที่คล้ายคลึงกับรายการทั่วไป เพียงแต่แตกต่างกันในรายละเอียด ตามปัจจัยเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้เป็น 2 ลักษณะคือ "ปัจจัยภายใน" และ "ปัจจัยภายนอก" เนื่องจากตัวองค์กรผู้ผลิตรายการไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวในระบบสังคม แต่ต้องอาศัยความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ที่อยู่ภายนอกด้วย

ปัจจัยภายในได้แก่ 1. ภาพลักษณ์ขององค์กร 2. ระบบการบริหารงาน 3. ความสามารถของบุคลากร 4. งบประมาณการผลิต 5. เทคโนโลยีการผลิต 6. คุณภาพของ รายการ 7. การประชาสัมพันธ์ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ 1. แหล่งข้อมูลและเหตุการณ์ต่างๆ 2. ภาวะทางการตลาด 3. รสนิยมและทัศนคติของผู้ชม 4. นโยบายของสถานีโทรทัศน์ 5. นโยบาย ของผู้สนับสนุนรายการ 6. แรงกดดันทางสังคมและการเมือง ซึ่งเกือบทุกปัจจัยที่กล่าวมาแล้วนั้น สามารถก่อให้เกิดผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ" เป็นการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมด้านลบของเยาวชนสังคมไทยที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนการศึกษาวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลประเภทเทปโทรทัศน์ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล และแหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

1. แหล่งข้อมูลประเภทเทปโทรทัศน์

คือ เทปรายการโทรทัศน์ รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทย จำนวน 32 ตอน

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

คือ บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตรายการมากที่สุด โดยเป็นผู้ริเริ่ม โปรดิวเซอร์ ผู้ดำเนินรายการ และกรรมการผู้จัดการและผู้ก่อตั้งบริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ผู้ผลิตรายการ "หลุมดำ" นั่นคือ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ โดยจะสัมภาษณ์เพื่อศึกษาถึงเจตนารมณ์ในการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมด้านลบของสังคมไทยปัจจุบันของรายการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษา แหล่งข้อมูลประเภทเทปโทรทัศน์

3. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

แบ่งข้อมูลเอกสารออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.1 เอกสารเบื้องต้น คือ เอกสารที่ใช้ในการศึกษาค้นหาข้อมูลเบื้องต้น อันได้แก่ เอกสาร บทความ หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ บทวิจารณ์รายการ บทสัมภาษณ์ผู้ผลิต รวมทั้งรายชื่อและบทประชาสัมพันธ์เนื้อหาในตอนต่างๆ ของรายการ "หลุมดำ" ใน Website บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้

1.2 เอกสารสำคัญ คือ เอกสารที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" อันได้แก่

- บทประชาสัมพันธ์เนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" ตอนต่างๆ จาก website บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด
- ข้อความจากกระดานสนทนาใน website บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา
- ข้อความจากกระดานสนทนาใน website ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาจากรายการ "หลุมดำ" ที่เริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ จำนวนทั้งสิ้น 62 ตอน

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการ "หลุมดำ" ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ใช้ในการศึกษาเฉพาะเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 32 ตอน ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อตอน	วันที่ออกอากาศ
1.	ห้องแซท ห้องโทรว จำเ็อะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส 1	4 มิ.ย 2548
2.	ห้องแซท ห้องโทรว จำเ็อะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส 2	11 มิ.ย 2548
3.	ผู้สื้อข่าวจากโลกสีหม่น	18 มิ.ย 2548
4.	นักศึกษาในโลกราตรี	25 มิ.ย 2548
5.	จำวโลก...คนเคยใหญ่	9 ก.ค 2548
6.	ผู้ชายขายน้	16 ก.ค 2548
7.	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว	23 ก.ค 2548
8.	โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว	30 ก.ค 2548
9.	เด็กหนีเรียน	6 ส.ค 2548
10.	เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ	13 ส.ค 2548
11.	การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ	20 ส.ค 2548
12.	โลกนอกห้องเรียนของเด็กนอกรอบ	27 ส.ค 2548
13.	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน	3 ก.ย 2548
14.	จากนั่งตู้ สู..นักศึกษาไซดีไลน์	10 ก.ย 2548
15.	กว่าจะรู้เดียงสา	17 ก.ย 2548
16.	“เสื่อออฟโรด กระโปรงโหดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005	1 ต.ค 2548
17.	กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม	12 พ.ย 2548
18.	คำให้การของผู้ต้องหาดีโทรมหญิง	24 ก.ย 2548
19.	เด็กหลง 1 ..โลกโดดเดี่ยว ที่ไม่เดียวตาย ของเด็กแร่วอน	15 ต.ค 2548
20.	เด็กหลง 2 ..สิ้นสุดการเดินทางของเด็กแร่วอน	22 ต.ค 2548
21.	ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแคนอมตะ	3 ธ.ค 2548
22.	ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก	21 ม.ค 2549
23.	“ทำแท้ง” สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง	18 ก.พ 2549
24.	มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม	18 มี.ค 2549
25.	สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืออม	13 พ.ค. 2549
26.	บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก	1 ก.ค. 2549

ลำดับที่	ชื่อตอน	วันที่ออกอากาศ
27.	ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักขชาติ	30 ก.ค. 2549
28.	กระโปรงบานขาซ่า มาเพียซ่าสั้น	20 ส.ค. 2549
29.	เฮดส์ 1	3 ก.ย. 2549
30.	เฮดส์ 2	10 ก.ย. 2549
31.	"ไคโยตี้" นักล่าในโลกราตรี	16 ก.ย. 2549
32.	"อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโชว์	23 ก.ย. 2549

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มีวิธีการ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเทปโทรทัศน์ จะทำการขออนุญาตทำสำเนารายการกลุ่มตัวอย่างจากบริษัท ทีวีบูรพา จำกัด และจะชมรายการกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเรื่องละ 2 ครั้ง โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลให้เสร็จเป็นรายเรื่องไป ในการชมรายการกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 จะทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่รายการนำเสนออย่างกว้างๆ พร้อมกับใส่สัญลักษณ์ลงใน "ตารางภาพรวมการสำรวจปัญหาสังคมในรายการ "หลุมดำ" และ "ตารางภาพรวมการสำรวจค่านิยมด้านลบของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" เมื่อพบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา และในการชมครั้งที่ 2 จะลงรายละเอียดของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาลงใน "ตารางบันทึกเนื้อหาแยกตามแนวคิดปัญหาสังคมแต่ละแนวคิด" และ "ตารางบันทึกเนื้อหาแยกตามแนวคิดค่านิยมแต่ละแนวคิด" จนได้รายละเอียดของสิ่งที่ต้องการศึกษาครบถ้วน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล จะทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) คือ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ โดยการบันทึกเทประหว่างการสัมภาษณ์ มีสมุดจดข้อมูลสำคัญและข้อสังเกตที่ได้ขณะสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร จะทำการรวบรวมเอกสารสำคัญอันเกี่ยวเนื่อง และค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจาก www.tvburabha.com ซึ่งเป็น website ของบริษัท ทีวีบูรพา จำกัด รวมทั้งค้นคว้าเอกสาร บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความวารสารวิชาการ บทสัมภาษณ์ผู้ผลิต ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยการค้นคว้าจากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และร้านขายหนังสือต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน คือ

1. วิเคราะห์การสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" ว่าได้สะท้อนประเด็นปัญหาอะไรบ้าง โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา และแนวคิดปัญหาสังคมและการแบ่งประเภทปัญหาสังคมที่ใช้กันโดยทั่วไปเป็นกรอบในการศึกษา โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์จากชมรายการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตอน แล้วพิจารณาจาก

- 1) บทนำเข้าสู่รายการและบทสรุปรายการโดย "ผู้ดำเนินรายการ"
- 2) บทบรรยายโดย "ผู้ดำเนินรายการ"
- 3) บทสนทนาระหว่าง "ทีมงานหลุมดำ"
- 4) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง "ทีมงานหลุมดำ" กับ "คนต้นเรื่อง"
- 5) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง "ทีมงานหลุมดำ" กับคนอื่นๆ
- 6) บทสนทนาระหว่าง "คนต้นเรื่อง" กับคนอื่นๆ
- 7) บทสนทนาระหว่างคนอื่นๆ ในเรื่อง
- 8) ภาพและภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในรายการ
- 9) กิริยาอาการหรือการกระทำของ "คนต้นเรื่อง"
- 10) กิริยาอาการหรือการกระทำของคนอื่นๆ

2. วิเคราะห์การสะท้อนค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" ว่าได้สะท้อนค่านิยมด้านใดบ้าง โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา และแนวคิดค่านิยมของเยาวชน 19 ด้านที่แจกแจงมาจาก "ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมปัจจุบันจนกลายเป็นค่านิยมที่ไม่่น่านิยม" เป็น

กรอบในการศึกษา โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์จากการชมรายการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 ตอน แล้วพิจารณาจาก

- 1) บทนำเข้าสู่รายการและบทสรุปรายการโดย “ผู้ดำเนินรายการ”
- 2) บทบรรยายถึงพฤติกรรมและค่านิยมของ “คนต้นเรื่อง” โดย “ผู้ดำเนินรายการ”
- 3) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับ “คนต้นเรื่อง”
- 4) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับคนอื่นๆ เกี่ยวกับ “คนต้นเรื่อง”
- 5) บทสนทนาระหว่าง “คนต้นเรื่อง” กับคนอื่นๆ
- 6) กิริยาอาการหรือการกระทำของ “คนต้นเรื่อง”
- 7) ภาพและภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในรายการ
- 8) ท่าทีหรือปฏิกริยาที่คนใกล้ชิดหรือคนภายนอกที่มีต่อ “คนต้นเรื่อง”

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ใช้หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of analysis) 2 หน่วย คือ

1. รายเรื่อง (Items) หากเรื่องใดมีหลายตอนก็ให้นับรวมเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ตอน เด็กหลง 1 โลกโดดเดี่ยวที่ไม่เดียดายของเด็กเร่ร่อน และตอน เด็กหลง 2 สิ้นสุดการเดินทางของเด็กเร่ร่อน งานวิจัยนี้จะนับทั้ง 2 ตอน รวมเป็น 1 เรื่อง คือ “เด็กหลง” เป็นต้น

- หน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนไทย มี 28 เรื่อง
- หน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนไทย มี 28 เรื่อง

2. **แนวคิด (themes)** ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดปัญหาสังคมของเยาวชนไว้ 23 แนวคิด และแนวคิดด้านค่านิยมไว้ 19 แนวคิด ผู้วิจัยจะสำรวจแนวคิดดังกล่าวที่ปรากฏอยู่ อย่างหลากหลายในแต่ละเรื่อง (item) และจะบันทึกในแบบวิเคราะห์ที่ชื่อว่าแนวคิดดังกล่าวปรากฏหรือไม่ปรากฏในรายการแต่ละเรื่อง โดยจะไม่นับความถี่ของการปรากฏของแต่ละแนวคิดในแต่ละเรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ "หลุมดำ" ผู้วิจัยใช้แบบวิเคราะห์ที่สื่อดังนี้

1. ตารางบันทึกเนื้อหาแยกตามแนวคิดปัญหาสังคมแต่ละแนวคิด
2. ตารางแสดงภาพรวมการสำรวจปัญหาสังคมในรายการ "หลุมดำ"
3. ตารางบันทึกเนื้อหาแยกตามแนวคิดด้านค่านิยมด้านลบแต่ละแนวคิด
4. ตารางแสดงภาพรวมการสำรวจค่านิยมด้านลบในรายการ "หลุมดำ"

ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยอิงโครงสร้างปานกลาง เพื่อศึกษาเจตนาธรรมณ์และทัศนะของผู้ผลิตในการสะท้อนปัญหาสังคม และค่านิยมในรายการ "หลุมดำ"

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 บท ซึ่งมีประเด็นครอบคลุมดังนี้

บทที่ 4 เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการนำเสนอแบบพรรณนาเนื้อหา (Description) ส่วนผลการสำรวจการปรากฏของปัญหาสังคมและผลการเปรียบเทียบการปรากฏของปัญหาสังคมในเชิงปริมาณจะนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิแท่ง

บทที่ 5 เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการนำเสนอแบบพรรณนาเนื้อหา (Description) ส่วนผลการสำรวจการปรากฏของแนวคิดด้านค่านิยมและผลการเปรียบเทียบระดับเหตุผลของการกระทำที่สะท้อนแนวคิดด้านค่านิยมในเชิงปริมาณจะนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิแท่ง

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ"

ในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ" นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัย อันได้แก่

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นปัญหาสังคมของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนถึงค่านิยมของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"

โดยจะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 ในบทที่ 4 และผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 ในบทที่ 5 ตามลำดับ ในบทที่ 4 นี้ จึงเป็นการนำเสนอผลการศึกษาระสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" จากเนื้อหารายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง (32 ตอน) ซึ่งจะนำเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งเนื้อหาตั้งหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 โครงเรื่องและรูปแบบรายการ
- 4.2 เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงตามปัญหาสังคมแต่ละด้าน
- 4.3 สรุปผลการศึกษาระสะท้อนปัญหาสังคมในรายการ "หลุมดำ"

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1 โครงเรื่องและรูปแบบรายการ

รายการ “หลุมดำ” เป็นรายการสารคดีชีวิตประเภทสารคดีเจาะลึกเชิงสังเคราะห์ ที่ผู้ผลิตได้แสดงเจตนารมณ์ในการนำเสนอที่ชัดเจนผ่าน “การเกริ่นนำตอนต้นของรายการ” และ “ผู้ดำเนินรายการ” (คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ) เสมอมาว่ารายการต้องการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นปรากฏการณ์ในสังคม แล้วนำมาบอกต่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้และให้คนรู้เท่าทันสังคม เพื่อเป็นการส่งสัญญาณ ไปยังสังคม ตั้งแต่ระดับเล็ก คือสถาบันครอบครัว ไปจนถึงระดับประเทศ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ ดูแล แก้ไข

“สารคดีที่จะนำเสนอต่อไปนี้ คือเรื่องจริงที่ทีมงานได้เข้าไปสัมผัส และได้รับอนุญาตจากคนต้นเรื่องให้นำเรื่องราวเสนอสู่สังคม เพื่อสะท้อนแง่มุมบางประการ โดยหวังให้เรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นๆ เป็นตัวอย่างหรือบทเรียน ทั้งต่อบุคคลและสังคม โดยเฉพาะกับเยาวชน ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคมต่อไป” (การเกริ่นนำตอนต้นของรายการ หลุมดำ)

“วัตถุประสงค์ของรายการ ที่นอกจากตีแผ่มุมมืดของสังคมแล้ว ยังต้องการให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รู้เท่าทัน เพื่อจะได้หาทางตั้งรับ และป้องกันลูกหลานของตัวเองไว้ รวมถึงเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่เกี่ยวข้อง ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลกลุ่มเสี่ยง ไม่ให้ตกไปในหลุมพรางไปมากกว่านี้” (คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)

ดังนั้น เรื่องราวที่เกิดขึ้นในรายการ “หลุมดำ” จึงเป็นปรากฏการณ์ในด้านมืด บางซอกมุมของสังคมที่ยังไม่เคยถูกนำมาตีแผ่ ซึ่งสุดท้ายแล้ว ในความมืดดำนั้น เราจะพบต้นตอของปัญหา เช่น เด็กที่ติดแชททางอินเทอร์เน็ต บางคนอาจมองว่าเป็นแค่การพูดคุยออนไลน์ธรรมดา แต่ที่จริงแล้วมันมีความเลวร้ายแฝงอยู่ นั่นคือ เป็นช่องทางหนึ่งในการค้าประเวณีของเด็กวัยรุ่น

โครงเรื่องทั้งหมดของรายการหลุมดำที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ “หลุมดำ” มีดังนี้

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
1.	ห้องแชท ห้องโซเชียล จำปีออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส	ส้ม	จิรา บุญประสพรพี ชัยมณี	<p>อินเทอร์เน็ต หรือไซเบอร์ สเปซ ที่เราสามารถพูดคุย สนทนา และรู้จักเพื่อนใหม่แปลกหน้าได้ทุกวัน ทางห้องสนทนา ออนไลน์ หรือที่ เรียกกันว่า ห้องแชททรม แม้ว่าอินเทอร์เน็ตจะนำด้านดีมาสู่โลกยุคใหม่ แต่ ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ มักจะมีสองด้านเสมอ ในอินเทอร์เน็ต จึงไม่ได้มีเพียงสารีนของนางฟ้า ซึ่งเป็นเรื่องของสาระความรู้ สิ่งดีงาม แต่ในนั้น ยังมีสารีนของปีศาจของแอบแฝงมาด้วย ในรูปของเวปไซต์โป๊เปลือย สื่อลามก และ ห้องแชทมรุมต่างๆ ที่เกี่ยวกับเซ็กส์ และที่น่าตกใจไปกว่านั้น คือ พฤติกรรม การ แชทของคน ที่เปลี่ยนไปตามการพัฒนาที่ไม่อาจหยุดยั้งของของเทคโนโลยี ถึงขนาดมีการ โซลวร้ายวะปะกปิด มีการเปลื้องผ้า โซลวผ่านกล้องเวปแคม ส่งผ่านออนไลน์ไปก้านลแต่คนแปลกหน้า ที่เพิ่งรู้จักพูดคุยสนทนากันทางหน้าห้อง</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
2.	ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น	พนักงานขับรถแท็กซี่	มุกิตา นิตยานนท์ จิรา บุญประสพ ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>คนขับแท็กซี่ ที่ทำหน้าที่ เหมือน “กระจกเงา” สะท้อนสังคม เป็นผู้เล่าเรื่องให้เห็นภาพจำลองของสังคม เพื่อจะได้เรียนรู้ และเสพรับ ร่วมกันว่า มีปัญหา อะไร ชุกตัวอยู่ตามซอกมุมหลับใหลบ้าง เพื่อเราจะได้เฝ้าระวัง และส่งสัญญาณ เตือนภัย ไปยังผู้คนร่วมสังคม ในเมืองใหญ่ ที่เราอาศัยอยู่</p> <p>ผู้สื่อข่าวในโลกสีหม่น ที่ตระเวนรับผู้โดยสารถไฟในยามราตรีในยามมืดมิด เล่าถึงพฤติกรรมของผีเสื้อกลางคืน ที่ช่วงวัยอายุอยู่ในราว 14 -19 ซึ่งพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยนี้ ควรจะได้ฟัง ทั้งพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของเด็กการกอดจูบกันในรถ โดยไม่อายุสยตาฟ้าดิน การแต่งตัวที่ล่อแหลม พฤติกรรมทางเพศที่เลยเถิด เกินกว่าเหตุ ทั้งที่ยังไม่ถึงวัยอันควร และอีกสารพัดเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงกลางคืน ซึ่งผู้สื่อข่าวเหล่านี้ ผ่านเข้าไปเห็น ซึ่งเป็น ทั้งเครื่องมือชี้วัดและเสียงสะท้อนให้เราได้ตระหนักว่า สังคมทุกวันนี้ป่วยไข้และบิดเบี้ยวเพียงใด</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
3.	นักศึกษาในโลก ราตรี	แนน พิม	ธนพงษ์	<p>กลางคืน เป็นเวลาที่ใครหลายคนใช้สำหรับพักผ่อน นอนหลับ หรือถ้ายังเป็นนักเรียน นักศึกษา อาจใช้เวลากลางคืนทบทวนตำราเรียน อ่านหนังสือ ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นเวลาที่สงบ เงียบเหมาะกับการอ่านหนังสือ ยิ่งถ้าเป็นช่วงใกล้สอบบางคนอ่านหนังสือจนเช้าแล้วออกไปเรียน แต่มีนักศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยมิได้เป็นเช่นนั้น บางคนเพิ่งตื่นนอนเมื่อตอนอาทิตย์ดับ ออกท่องเที่ยวตามผับ บาร์ และกลับมาอย่างที่พักผ่อนแสงแรกของยามเช้าคำนิยมในการเที่ยวกลางคืนนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นแทบทุกคืนจะมีหนุ่มสาววัยเรียนกว่าหลายพันคนออกเที่ยวตามสถานที่ต่างๆที่มีกระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร โดยบอกเล่าผ่านนักศึกษาสาว 4 คน ที่มีประสบการณ์การเที่ยวกลางคืนกันมาอย่างโชกโชน ตั้งแต่อายุเพียง 14-15 ปี</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
4.	จำวโลก คนเคยใหญ่	บี	ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	ทำไมผู้ชายไทย หรือวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยให้ความสำคัญกับอวัยวะเพศ หรือที่เรียกขานกันว่า "จำวโลก" ถึงขนาดที่สรรหาสารพัดวิธีที่จะทำให้จำวโลกของตัวเอง "ใหญ่" "ทั้งๆที่รู้ว่าทำลงไป แล้วจะเกิดอะไรขึ้นแต่ก็ยอมเอาตัวเองเข้าไปเสี่ยงโลกของคนอยากใหญ่ ค่านิยมที่ไม่ใช่เป็นแค่เรื่องของ ผู้ใหญ่ แต่ตอนนี้ได้แพร่กระจายสู่กลุ่มวัยรุ่น วัยอยากรู้ อยากลอง บอกเล่าเรื่องราวชีวิตจริง ผ่านประสบการณ์จริงของผู้ที่ผ่านการฉีดขยาย "จำวโลก" "ด้วยวัยเพียงแค่ 15 ปี ไม่ใช่แค่ค่านิยมเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ตอนนี้ได้ระบาดสู่วัยรุ่นในหลายพื้นที่แถบจังหวัดทางภาคกลาง

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
5.	ผู้ขายขายน้ำ	ตี ป้อม เจ	ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>คงมีน้อยคนนักที่จะปฏิเสธว่า “เงิน” ไม่ใช่ส่วนสำคัญในชีวิต ตราบใดที่เรา ยังเห็นคนในสังคมตรากตรำทำงานหนัก อาบเหงื่อต่างน้ำ เพื่อให้ได้มาซึ่ง เงินตรา ซื้อหาปัจจัยสี่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในขณะที่คนส่วนใหญ่ พึงพอใจกับการเลือกประกอบสัมมาอาชีพะ แต่ทว่ายังมีวัยรุ่นอีกกลุ่มหนึ่ง พยายามแสวงหาหนทาง วิธีการหาเงินด้วยการเลี้ยงเลี้ยงงานหนัก ไม่ยอม สู้อทนความลำบากเฉกเช่นคนทั่วไปกลับรวมกลุ่มพึ่งพิงอาณานิเวศ บางส่วนของท้องสนามหลวง ณ ยามมืดมิดเป็นออฟฟิศขนาดใหญ่ รอคอย ลูกค้าซึ่งล้วนเป็นแขกแปลกหน้า เข้ามาสนนราคาเพื่อไปร่วมหลับ นอน อะไรคือเหตุผลที่ทำให้เด็กหนุ่มเหล่านี้เผลอออกจากบ้านและเลือกทำ อาชีพขายบริการ อาจเพียงเพราะคำว่า “เงิน” หรือเป็นเพียงการโยนหา อิศรภาพตามประสาวัยรุ่นวัยคะนอง</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
6.	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว	หนู่ย แจ็บ ไวไว ไทเกอร์	ศรัทธาธิป มาประสพ	<p>ในสภาพสังคมที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนยุ่งยาก เรื่องเพศที่เป็นเรื่องรูปธรรมทางกายของมนุษย์ก็ถูกทำให้เป็นเรื่องลึกลับซับซ้อนตามไปด้วย ใครหลายคนบนโลกเลือกที่จะมีเพศต่างไปจากเพศกำเนิดของตนเอง ผู้หญิงบางคนเลือกที่จะเดินตามความรู้สึกของตัวเอง และกล้าที่จะไม่ก้มหัวให้กับบรรทัดฐานที่กำหนดให้เธอเกิดมาเป็น “ผู้หญิง” “ทอมบอย” คือผู้หญิงที่ใช้ชีวิตตามเพศที่ตนเองเลือก พวกเขาถูกสร้างขึ้นมาให้ทอมบอยด้วยชะตาชีวิตหรือเลือกด้วยหัวใจของตนเองกันแน่ และเมื่อเส้นทางชีวิตที่ต้องเดินเบี่ยงออกจากความเป็นผู้หญิง พวกเขาต้องเจอกับหลุมพรางและอุปสรรคอย่างไร ความรักที่มีต่อเพศเดียวกันจะสร้างความสุขหรือให้ความทุกข์มากกว่ากัน</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
7.	โลกหลอนหลอนของเด็กทมกาว	นกเจียบ	ศรัทธาธิป มาประสพ	<p>เรื่องราวของเด็กทมกาวกลุ่มหนึ่ง ที่ใช้ชีวิตอยู่กลางวงล้อมของความเสื่อมทรามแทบทุกด้าน ความบกพร่องของครอบครัว, การขาดโอกาสทางการศึกษาและขาดพ่อแม่เป็นที่พึ่งพา พวกเขาต้องเรียนรู้ชีวิตนอกห้องเรียนบนเส้นทางสีดำ “กาว” นำพาพวกเขาเข้าไปรู้จักและสัมผัสกับเส้นทางสายอาชญากร แม้เป็นเพียงก้าวที่ยังไม่กล้าแต่กาวก็นำพาพวกเขาให้เลือกทำในสิ่งที่ผิดก่อนสิ่งที่ถูกเสมอ นก เด็กผู้หญิงวัย 13 ที่เริ่มทมกาวตั้งแต่จบ ชั้น ป.6 ด้วยความยากจนนกจึงต้องเลิกเรียน แต่อีกสาเหตุหนึ่งที่นกไม่ได้เรียนต่อเป็นเพราะทั้งพ่อและแม่ของนกต้องการแรงงานและที่พึ่งทางการเงิน สาเหตุสำคัญที่นกหันมาทมกาว เธอบอกว่าเป็นเพราะ “ปัญหาความยากจนของครอบครัว”</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
8.	เด็กหนีเรียน	อิงอิง	จิรา บุญประสพ ธนพงษ์ ศรีประยานนท์ จิตติมา	<p>โลกของอิงอิง ภาพรวมของเด็กวัยรุ่นยุคใหม่ ในสังคมหนึ่ง ที่ใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมายปลายทาง ที่พบว่า ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม รวมไปถึงพฤติกรรมเสรีทางเพศของวัยรุ่นไทยยุคใหม่ ที่ ผิดเพี้ยน บิดเบี้ยวไปไกลจากกรอบกติกา เดิมของสังคมอย่างที่คุณไม่อาจจะจินตนาการไปถึง การตามเข้าไปเห็นบทเรียนชีวิตนอกห้องเรียนของอิง ทั้งการหนีเรียน ออกมาเที่ยวเตร่มั่วสุมในห้างสรรพสินค้า การหลุดเข้าไปในวงการแข่งมอเตอร์ไซค์ซิ่ง ทำให้เราพบว่า มีบางสิ่ง ที่เป็นเหมือนโรคภัย ที่ปนเปื้อนมากับสังคมสมัยใหม่ นั่นก็คือ การ มุ่งแต่ทำการค้า เพื่อมุ่งแสวงหากำไรของผู้ใหญ่ ด้วยการหุบยื่น สิ่งกระตุ้น ยั่วยุ ให้วัยเยาว์อันร้อนแรงและอ่อนไหว เดินลงไปสู่หลุมพรางและกับดัก โดยไม่เคยคำนึงถึงความเป็นไปของสังคมใน</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
9.	เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ	เกรช อ็อค นีอต	แก้วตา ปรีศวงศ์ มุกิตา นิตยานนท์	<p>ร้านเกมส์ ทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ ที่เปิดขึ้นทั่วทุกมุมถนน ในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี คงยืนยันถึงความนิยมที่ได้รับจากผู้เล่นทุกเพศ และทุกวัย และคงปฏิเสธไม่ได้ว่า เมื่อความคลั่งไคล้ในเกมส์ อยู่ในจุดที่เกินขีดจำกัด สิ่งที่ได้ยินจากการบอกเล่าของเด็กจำนวนหนึ่ง ที่เคยพลัดหลงไปกับกระแสความนิยมที่เชี่ยวกราก ขณะที่พวกเขายังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะแยกแยะผิดถูกชั่วดี คงไม่ผิดที่จะบอกว่า “เกมส์” เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้เกิดรอยร้าวระหว่างความสัมพันธ์ของครอบครัว เรื่องราวของชีวิตทั้งหมดนี้ เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของเยาวชนที่เคยหลงเข้าไปในสมรภูมิอิเล็กทรอนิกส์ สนามการแข่งขันที่ไม่รู้จบแห่งนี้ การแข่งขันที่มีเพียงผู้ชนะ และพ่ายแพ้ การต่อสู้ที่ไม่ได้มีเพียงผู้เล่นในเกมส์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงครอบครัว ผู้ปกครอง และผู้คนรอบข้าง ที่ต้องลงสนามเล่นเกมในครั้งนี้พร้อมๆ กัน นั่น คือ เกมส์การสร้างความสำเร็จ และเพิ่มความแข็งแกร่งในสายใยของครอบครัว</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
10.	การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ		ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>วิวัฒนาการของการ์ตูนญี่ปุ่นที่ก้าวไปไกลเกินกว่าที่ผู้ใหญ่หลายคนจะคาดคิด พฤติกรรมร่วมเพศที่วิปริต, วิตถาร, เน้นความรุนแรง บังคับขึ้นใจ ,เรื่องราวที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่มีความเป็นมาเป็นไปของการกระทำของตัวละคร เนื้อหาสาระที่บั่นทอนศีลธรรมจรรยาของสังคม ทั้งหมดนี้คือเรื่องราวการ์ตูนญี่ปุ่นนำเสนอในวันนี้ การ์ตูนที่ห่อหุ้มด้วยหน้าปกกลดลายน่ารัก สดใส ซึ่งตรงกันข้ามกับเนื้อหาที่นำเสนอด้านในอย่างสิ้นเชิง และที่น่าห่วงใยมากกว่านั้น คือ การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่เหล่านี้ได้แพร่กระจายเข้าถึงผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัย และทุกครัวเรือน จะเกิดอะไรขึ้นถ้าปล่อยให้เยาวชนเสพติดสื่อประเภทนี้ต่อไป จะน่าห่วงใยมากเท่าใดถ้าหากจินตนาการของเด็กๆ ถูกครอบงำโดยเนื้อหาที่แทบจะหาสาระไม่เจอ ใครจะตกเป็นเหยื่อของการ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในขณะนี้ ถ้าไม่ใช่เด็กๆ หรือเยาวชนของเราเหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
11.	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน	จิต ปิง	ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>หาก “นักศึกษา” เป็นอีกภาพลักษณ์หนึ่งของคำว่าปัญญาชนที่เป็นความหวังถึงพลังสร้างสรรค์ให้กับสังคม นิยามนี้คงไข่มุ่ไม่ได้กับเรื่องราวของคู่รักนักศึกษา ที่ทางรายการจะนำเสนอต่อไปนี้เพราะเพียงแค่การทำหน้าที่ในบทบาทนักศึกษาให้สมบูรณ์พร้อมนั้น ยังเป็นเรื่องยากเกินกว่าที่พวกเขาจะปฏิบัติได้ ทีมได้มีโอกาสพูดคุยกับนักศึกษาคู่นี้ พวกเขาไม่ได้เป็นเพียงแค่คู่รักนักศึกษาที่อยู่กินฉันสามี ภรรยาเท่านั้น แต่ยังมีอีกชีวิตที่เพิ่งลิ้มตามาดูโลกได้เพียงไม่กี่เดือนร่วมชะตากรรมในห้องเช่าเล็กๆไม่ห่างจากสถาบันการศึกษาที่ทั้งคู่ศึกษาอยู่มากนัก คงเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการรู้ไม่เท่าทัน รวมถึงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนในเรื่องความเปราะบางของความสัมพันธ์ในครอบครัว ที่สุดท้ายแล้ว เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ครอบครัวก็มักจะเป็นคนสุดท้ายเสมอที่รับรู้</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
12.	จากนั่งตู้.. นักศึกษาไซด์ ไลน์	ก๊ิบ แนน	จรี พิพัฒน์รังคะ มุกิตา นิตยานนท์	<p>“นางงามตู้กระจก” ตำนานเล่าขานที่กำลังจะถูกปิดฉากลงด้วยผู้หญิงขายบริการรูปแบบใหม่ ที่แทรกตัวเข้ามาแทนที่ในชื่อเรียกขานแบบคຸ່ນหูสำหรับนักท่องเที่ยวว่า “สาวไซด์ไลน์” เด็กสาวหน้าตาสดใสวัยยี่สิบต้นๆ ที่ก้าวเข้าสู่วงการค้ากามโดยสมัครใจ ไม่แม้แต่จะถูกล่อลวง หรือบังคับขายทอดตลาด และที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือ สาวนอกตู้เหล่านั้น ส่วนใหญ่คือเยาวชนระดับปัญญาชนที่เรียกขานตัวเองว่า นักศึกษา แม้การก้าวเข้าสู่วงการขายบริการของนักศึกษาจะไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เหตุใดจำนวนหญิงขายบริการในคราบของนักศึกษาจึงทวีคูณขึ้นเรื่อยๆ อะไรที่ทำให้เยาวชนระดับปัญญาชนมองเห็นการงานที่ต้องใช้ความอุทิศสาคะเป็นสิ่งที่ยากลำบากเกินกว่าพวกเธอจะรับได้</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
13.	กว่าจะรู้เตียงสา	แนน ปอ	ชุตินา สมสืบ ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>ความรู้สึกวูบวาบต่อเพศตรงข้ามที่เกิดขึ้นชั่วครู่ชั่วยามของวัยรุ่น และ ความอยากรู้อยากลองในเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมปลายคู่หนึ่ง ได้ เลยเกิดไปไกล อย่างชนิดที่เรียกได้ว่าสายเกินแก้ กว่าจะเริ่มรู้เตียงสา ทางเดินสู่ความฝันของเด็กสาวคนหนึ่งก็ถูกปิดตายด้วยการกระทำของตัวเอง “แนน” อดีตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่ง หนึ่ง ตัดสินใจออกจากโรงเรียน หลังจากตั้งท้องกับนักเรียนรุ่นน้องร่วม สถาบัน ทั้งที่เหลือเวลาอีกเพียง 2 เดือน เธอก็จะสำเร็จการศึกษาในชั้น ม .6 “ปอ” เด็กสาวจากต่างจังหวัด ที่เดินทางเข้ามาในเมืองหลวงช่วงปิด ภาคเรียน และพบกับหนุ่มช่างห้อง ช่วงเวลาเพียงไม่กี่เดือน ความสัมพันธ์ได้ก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว และลงเอยด้วยการมีเพศสัมพันธ์ กัน การตั้งท้องโดยไม่ตั้งใจจึงเกิดขึ้น</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
14.	คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง	เอ	ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>หลายครั้งที่ใครหลาย ๆ คนอาจตั้งคำถามกับตัวเอง หรือกับคนรอบข้าง ต่อกรณีข่าวที่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์กรณีหญิงสาวถูกรุมโทรมว่าเหตุใด ผู้หญิงจึงต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ก้าวร้าว ตกเป็นเครื่องมือ หรือวัตถุบำบัดความใคร่จากฝ่ายชาย และไม่ว่าเหตุการณ์เช่นนั้นจะเกิดขึ้นกับใคร ก็นับว่าเป็นฝันร้ายของผู้หญิงคนนั้น คำให้การของเด็กหนุ่ม นาม “เอ” (นามสมมติ) หนึ่งในสมาชิกของ “ซุ่ม” (แก๊ง) วัยรุ่นซุ่มหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง “เอ” จะพาเราเข้าไปรู้จักพฤติกรรมของกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 14-18 ปี ที่ละเลยหน้าที่การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นเยาวชนที่พร้อมจะเติบโตอย่างมีคุณภาพเพื่อเป็นอนาคตของประเทศ แต่กลับนำพาชีวิตเข้าสู่เส้นทางดำมืด ที่เริ่มต้นด้วยการขับรถมอเตอร์ไซด์เที่ยวเตร่ไปตามที่ต่างๆ มั่วสุม ทะเลาะวิวาท และพัฒนาไปสู่การชิงทรัพย์ ตบทรัพย์ ค้ายา หรือแม้แต่พยายามฆ่า เส้นทางสายอาชญากรของเอและเพื่อน แทบไม่ต่างจากกลุ่มวัยรุ่นทั่วไปในละแวกเดียวกัน นั่นคือ ค่านิยม “รุมโทรม”</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
15.	“เสื้อออพโรด กระจโปรงไหลดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005	นักศึกษา	แก้วตา ปรีศวรงค์ มุกิตา นิตียนนท์	คำว่า เสื้อออพโรด หรือเสื้อที่มีขนาดเล็ก และรัดแน่นเมื่อสวมใส่ กระจโปรงไหลดเตี้ย ที่ชอบกระจโปรงจะอยู่ที่ระดับใต้สะดือเมื่อสวมใส่ แฟชั่นที่ว่านี้ กำลังได้รับความนิยมจากนักศึกษาสาวเกือบทุกสถาบันอยู่ในขณะนี้ เสี่ยงสะท้อนจากนักศึกษาส่วนหนึ่ง ยังระบุว่า การแต่งกายในแบบที่พวกเขา นิยมกันนั้น ไม่ได้มีเหตุผลเพียงเพราะความสวยความงามตามสมัยนิยม เท่านั้น แต่ยังมีความหมายรวมไปถึงการตั้งใจที่จะดึงดูดเพศตรงข้าม ด้วยการแต่งกายที่ชวนมอง และเข้าข่ายวาบหวิวอีกด้วย ความสนใจในเรื่อง การศึกษาหาความรู้ จึงถูกจัดความสำคัญให้เป็นรอง เมื่อมีเรื่องอื่นๆ เข้า มาแบ่งความสนใจ

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
16.	กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม	ปุ๋ย เอ	ชุตินา สมสืบ	<p>คนส่วนใหญ่ถูกมาตรฐานทางสังคมกำหนดวิถีคิดและวิถีชีวิต โดยเฉพาะเรื่องของมาตรฐานความสวยงาม ทำไมผู้หญิงส่วนใหญ่จึงให้การยอมรับเสียใจว่าต้องขาว ผมต้องตรงเหยียด รวมทั้งเอาที่ต้องขอดกิ่ว เมื่อคนส่วนใหญ่ให้ค่านิยมความดูดีไว้ดังเช่นที่กล่าวมานั้น ผู้หญิงที่มีรูปร่างลักษณะต่างออกไป จึงเกิดความรู้สึกไม่อาจจะทนนิ่งเฉย และกลายเป็นคน “ไม่เข้าพวก” จึงต้องยอมดิ้นรนแลกทุกอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์เช่นที่ว่า สตรีไทยโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยร่วมสมัยจำนวนมาก มีค่านิยมที่ต้องผอมเท่านั้นคือคำตอบเดียว สังคมวันนี้ ภูถักลัทธิคั่งผอมบีบคั้น การตลาดเพื่อการบริโภคที่มากขึ้นกดดัน ถ้าบอกว่าคนอ้วนถูกแรงผลักดันจากปัญหาสุขภาพ คนผอมก็ถูกแรงดึงจากสังคมบริโภค ทำให้ไม่มีพื้นที่ว่างเหลือสำหรับคนที่มัวตัวเลขรอบเอวเกินเพื่อน มันกดดันทั้งคนที่ไม่อ้วน ตลอดจนคนผอมอยู่แล้ว ให้ดิ้นรนแสวงหาหนทางที่จะผอมลงไปอีก การตลาดชี้้นำสังคม หรือสังคมเป็นคนที่กำหนดทิศทางการตลาด แต่ที่แน่ๆ วันนี้มีผู้หญิงเป็นเหยื่อของลัทธิคั่งผอมอยู่เป็นจำนวนมาก และยังไม่มีการทำอะไรที่จะลดลง</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
17.	เด็กหลง	เก่า แบงก์	แก้วตา ปรีศวรงค์ ศรัทธาทิพย์ มาประสพ	<p>เด็กเร่ร่อน อาจจะเป็นปัญหาที่สามารถพบเห็นได้ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร และหนึ่งในหลายที่พิกังของเด็กเร่ร่อนนั้น สถานีรถไฟหัวลำโพงเป็นเหมือนบ้านหลังที่สองของเด็กเร่ร่อนรุ่นแล้วรุ่นเล่า นานนับสิบปี สถานีรถไฟหัวลำโพงนอกจากจะเป็นประตูเมืองของมหานคร เป็นด่านหน้าในการต้อนรับการหลั่งไหลเข้า-ออก ของประชาชนทุกสารทิศ ส่วนหนึ่งของฝูงชนจึงมีเด็กเร่ร่อนที่ไม่มีจุดหมายปลายทางรวมอยู่ด้วย มากกว่า 10 ปีเช่น “เก่า” วนเวียนเข้าออกในสถานีรถไฟแห่งนี้ และใช้มันเหมือนบ้านหลังที่สอง หลังจากที่รู้ความจริงว่า พ่อแม่ที่เลี้ยงดูนั้น เป็นเพียงพ่อแม่บุญธรรม นั่นคือความจริงที่ยากเกินจะยอมรับได้ ทำให้เด็กชายวัย 6 ขวบในวันนั้น</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
18.	ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้น อมตะ	นักศึกษา อาชีวะ	แก้วตา ปริศวงศ์	ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ มีพัฒนาการที่รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จากอดีตเพียงตีประกาศศักดิ์ตา วางมวยตามประสาหนุ่มเลือดร้อน พัฒนาการของความรุนแรง ทบพวิจนถึงขั้นต้องห้าห้ากันด้วยอาวุธ ทั้งมีด ปืน และระเบิด โดยมีคนเดินถนนต้องรับบทเป็นประจักษ์พยาน สงครามสมรมภูมิศักดิ์ศรีจอมปลอมอย่างช่วยไม่ได้ เกิดอะไรขึ้นกับความสันคิตของเด็กไทยวันนี้ มีอะไรอยู่ในเชื้อร้ายที่กำลังระบาด ตำนานแค้นอมตะ หรือแค่กิจกรรมออกกำลังกายก่อนและหลังเลิกเรียน พฤติกรรมโชว์พาวๆ หรือเรื่องเล่าที่ต้องทาบรอยเพื่อน-รุ่นพี่

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
19.	ฆ่าตัวตาย.. ทางเลือกที่ไม่ใช่ ทางเลือก	เอกนรินทร์	แก้วตา ปริศวงศ์	<p>“เอกนรินทร์” เด็กหนุ่มวัย 21 ปีที่เติบโตมาท่ามกลางครอบครัวที่มีปัญหา ซึ่งไม่ต่างจากอีกหลายๆ คน เขาพยายามสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น เพื่อประชด และเรียกความสนใจจากพ่อแม่ในเวลาเดียวกัน เคยพยายามฆ่าตัวตายมาแล้วมากกว่า 1 ครั้ง นอกจากนี้ เขายังเคยเข้ารับการรักษาจากแพทย์ ด้วยอาการป่วยทางจิต แต่วิถีชีวิตที่ไม่เคยเปลี่ยน และความคิดที่ยังวนเวียนอยู่กับความท้อแท้หมดหวังในชีวิต ทำให้ชีวิตของเขาอยู่ในข่ายน่าห่วงใย เพราะการฆ่าตัวตายครั้งต่อไปอาจเกิดขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ ถ้าหากจะตัดสินคนที่เลือกจะมีชีวิตอยู่เพื่อเผชิญปัญหาว่า เป็นคนเข้มแข็ง คนที่เลือกจบชีวิตตัวเองก็คงได้ชื่อว่า เป็นผู้ที่อ่อนแอ แต่สิ่งหนึ่งที่มองเห็นจากประสบการณ์ของคนทั้งคู่ นั่นก็คือ ความรุนแรงของปัญหาจะลดลงได้ ถ้าหากว่า มีใครสักคนที่สนใจรับฟังปัญหา และอยู่เคียงข้าง</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
20.	“ทำแท้ง” สังคมป่วยศีลธรรมเสื่อม หรือ ภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง	จิบ นุ้ม ย้อย	จิรา บุญประสพ	<p>จิบ นุ้ม ย้อย เด็กสาวนักเรียนวัยรุ่น จากหัวเมืองเชียงใหม่ บ้านเกิดเมืองนอนของคนตัวใหญ่ ซึ่งเคยผ่านประสบการณ์อันเจ็บปวดทั้งกายและใจ คือตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่เคยใช้ชีวิตผิดพลาด ที่จะออกมาสะท้อนและบอกเล่าประสบการณ์ร้ายของเธอ ผ่านรายการหลุมดำเพื่อเป็นบทเรียนให้กับสังคม และเด็กวัยรุ่นยุคใหม่ ที่ยังไม่เดินตกลงไปในหลุม หรือที่กำลังจะตกลงไป หรือคนที่กำลังปีนป่ายขอบหลุม และยังหาทางขึ้นมาไม่ได้ เพื่อให้บทเรียนอันมีค่านี้ นำไปสู่การหาทางออกที่สว่าง หรือเป็นข้อมูลหนึ่ง สำหรับใครที่คิดจะเลือกเดินไปในเส้นทางสายนี้ เสี่ยงสะท้อนจากเด็กกลุ่มนี้ จะทำให้คุณพบว่า การก่อกรรมของเด็กวันรุ่นนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นโดยลำพัง หาก “กรรม” แปลว่า การกระทำ สังคมก็มีส่วนร่วมในการกระทำนั้น รวมทั้งมีส่วนในการ สนับสนุน ส่งเสริม และทำให้พวกเขาต้องเดินตกลงไปในบ่วงกรรมในทางอ้อม</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
21.	มือถือ โทรศัพท์ หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม		แก้วตา ปริศวงศ์	<p>มือถือวันนี้ไม่ได้เป็นแค่โทรศัพท์อีกต่อไป แต่กำลังกลายเป็นปัจจัยที่ห้าของมนุษย์ เป็นเหมือนอวัยวะภายใน ที่มองไม่เห็น แต่มีอยู่จริง ลองนึกกันเล่นๆว่า ตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน มีช่วงเวลานาทีใดที่ท่านมองไม่เห็นภาพของก้อนสี่เหลี่ยมพุดมากนี้บ้าง เราเห็นมือถือได้ทุกที่ ในห้องประชุม ชั้นเรียน โรงหนัง บนโต๊ะอาหาร มนุษย์วันนี้พร้อมจะถูกตามตัวด้วยเสียงโทรศัพท์แม้ขณะทำธุระในห้องน้ำ ผู้คนสามารถมีนัดและบอกเลิกกันได้ตลอดเวลา สื่อโฆษณาราคาแพงระยับ ถูกยึดครองพื้นที่เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ความจำเป็นของการซื้อมือถือเครื่องใหม่ โปรโมชันใครได้ดีกว่า รวากับโลกนี้ไม่มีเรื่องน่าสนใจมากไปกว่า รุ่นไหน เครื่องขายดี เจ๋งสุด หลายคนใช้มือถือเช็กหุ้น ดูหนัง ฟังเพลง คิดเลข แม้กระทั่งตรวจสอบสภาพอากาศและการจราจร แต่ในอีกด้านหนึ่ง เทคโนโลยีมือถือถูกนำไปใช้ผิดที่ผิดทาง สร้างปัญหาให้สังคมจนเกินควบคุม ผิดที่คนซื้อ คนใช้ คนคิดค้น คนขาย หรือจะเป็นเหมือนคำไทยๆว่าไว้ ตบมือข้างเดียวไม่ดัง ไปฟังคำให้การของประชากรมือถือ</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
22.	สวดด้วย ศีลยกรรม งาม หรืออม		แก้วตา ปรีศวรงค์	<p>ทุกครั้งที่คุณเรามองกระจก จะมีสักกี่คนที่ยินดีและพอใจกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง โดยเฉพาะในโลกปัจจุบัน เมื่อมนุษย์สร้างมาตรฐานใหม่ให้วัดคุณค่ากันจากวัตถุภายนอกที่จับต้องได้ เหนือกว่าราคาความสัมพันธ์ที่ลุ่มลึกภายใน หลายคนเชื่อว่า การทำให้ตนเอง “ดูดี” ได้มากเท่าไร ย่อมหมายความว่าความถึงการเป็นผู้สมบูรณ์แบบมากเท่านั้น ศีลยกรรมตกแต่ง จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญ เมื่อวิทยาศาสตร์เข้ามามีส่วนช่วยลบเลือนจุดบกพร่องที่มีได้ มโนภาพเรื่องความสวยงาม ถูกตอกย้ำให้เห็นเด่นชัดด้วยการโฆษณาเปรียบเทียบภาพความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังทำเมื่อภาพของมีดหมอและเลือดเนื้อ ไม่สามารถหยุดยั้งความอยากในจิตใจของมนุษย์ได้ เมื่อเรื่องเสียเงินและเจ็บตัว ไม่สามารถแม้เพียงชะลอการตัดสินใจของใครหลายคนได้ เมื่อสวดด้วยศีลยกรรม เป็นคำตอบสุดท้ายที่คนส่วนใหญ่มั่นใจ และกลายเป็นปรากฏการณ์ซ้ำซาก ให้ต้องถามกันเสมอมาว่า งามหรืออม</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
23.	บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก		จิรา บุญประสพ ธนพงษ์ ศรีประยานนท์	<p>ภายใต้มนต์สะกดของลูกกลมๆ ผสมลีลาเร้าใจของผู้เล่นในสนาม “ฟุตบอล” กลายเป็นราชาแห่งกีฬาโลก การพนันบอลก็เป็นเหมือนมนต์ดำที่มีอำนาจลึกลับกว่า เพราะสร้างวัฒนธรรมเสี่ยงโชค ครองใจคนทุกสังคมเช่นกัน ... <i>ยิงใกล้รอบรองชนะเลิศ กระแสแรงค้ต่อต้านการพนันบอลยิ่งไร้ความหมาย</i> นำแปลกที่คนทุกสาขาอาชีพ เพศ วัย ฐานะ พุดเหมือนกันว่า การพนันฟุตบอลเป็นของไม่ดี ผิดกฎหมาย แต่ก็ยอมรับว่า มันมีอยู่รอบตัว มองเห็นและสัมผัสได้ มนุษย์เสพความบันเทิงจากการพนันมานับพันปี แต่ด้วยลักษณะพิเศษที่เหนือกว่าการพนันชนิดอื่นบวกกับเทคโนโลยีแห่งความทันสมัย การพนันฟุตบอลกำลังสร้างสังคมที่อุดมไปด้วยนักเสี่ยงโชคหน้าใหม่ หน้ามหาวิทยาลัย ในรั้วโรงเรียน วินมอเตอร์ไซค์ ร้านขายอาหาร ทุกที่ทุกเวลา กลายเป็นโต๊ะบอลสาขาที่หาพบได้ง่ายกว่าร้านสะดวกซื้อ</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
24.	ภาษาไทย แตกแถว พจนานุกรมฉบับลักชาติ		อังสนา เทศขยัน	ปรากฏการณ์ใหม่ ในยุค 2549 วงจรชีวิตของภาษาไทย กำลังเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่โดยสิ้นเชิง อาจเป็นเพราะการหมุนเร็วกว่าเดิมของโลกยุคใหม่ ภาษาไทยรุ่นไฮสปีดวันนี้ กำลังถูกผลักดันให้ตกลงตรงกลาง ระหว่างแรงเหวี่ยงของคำสองคำ วิบัติ หรือ วิวัฒนาการ ...ปฏิเสธไม่ได้ว่า กฎหมายมีไว้เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองฉันใด ไวยากรณ์ก็มีไว้ให้คนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเป็นสากลฉันนั้น แต่ภาษาที่ใช้กันในวันนี้ของพลเมืองเน็ต กำลังสร้างอภิมหาศัพท์แซท ที่ถูกลามละเมียดล้ำเข้าไปในถ้อยความสำหรับเดิมของภาษาไทย ความเห็นที่แตกออกเป็นสองฝ่าย มีมุมมองที่ต่างออกไปโดยสิ้นเชิง ระงับยกที่หนึ่งของการต่อสู้ เพื่อยึดครองพื้นที่ทางวัฒนธรรมเพียงจะเริ่มต้นขึ้น

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
25.	กระโปรงบานขา ช้ำ มาเพียซาสั้น	แอน ออย เอ	สุดารัตน์ สุขแสงรัตน์	<p>ในแต่ละปีมีคดีที่เยาวชนเป็นผู้ต้องหาเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายมากกว่าสามพันคดีมีเยาวชนก่อคดีลักทรัพย์ คดีทำร้ายร่างกาย หรือใช้ความรุนแรงกับผู้อื่นประมาณ 3-4 รายเป็นอย่างน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาหรือเพื่อการคุกคามผู้อื่น ไม่เพียงแต่มีวัยที่ลดลงเท่านั้นหากแต่สัดส่วนของเพศหญิงและเพศชายในวงวนแห่งอิทธิพลความก้าวร้าว ก็อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน</p> <p>ก๊ฟ อ้อย และแอน สาวน้อยที่ขาดรักมาจากบ้าน แต่ต้องการมีตัวตนในสังคมโดยไม่เลือกว่า ตัวตนนั้นจะถูกห่อหุ้มไปด้วยความหม่นมืดอย่างไร</p> <p>ขณะที่ในกลุ่มของเด็กชาย ทั้งผู้ที่ก่อเหตุ และผู้ที่ถูกคุกคาม ต่างก็ผ่านความบอบช้ำและเก็บงำความรุนแรงในใจ ไม่ต่างกัน</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
26.	เอดส์ 1	ออย บอย อารมณ์ ตูน เมย์	แก้วตา ปรีศวงศ์	<p>“เมย์” เด็กสาวที่เพิ่งมีบัตรประจำตัวประชาชนได้เพียงไม่กี่เดือน วันนี้ เธอเป็นแม่ของลูกสาวอายุไม่กี่เดือนคนหนึ่ง มากไปกว่านั้น เธอและลูกยังเป็นผู้ป่วยติดเชื้อ HIV ซึ่งเธอรับมาจากเพื่อนชายที่คบหาและมีเพศสัมพันธ์กันจนตั้งท้องในช่วงเวลาสั้นๆ เด็กสาวยอมรับว่า เธอหลงระเวิงกับแสงสี และชอบเที่ยวเตร่ในยามค่ำคืน มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายที่เธอถูกใจ เธอเคยเข้าสู่เส้นทางขายบริการเพื่อแลกเงินมาซื้อหาข้าวของที่เธอต้องการ และไม่เคยมคิดว่า ...วันหนึ่งเธอจะรับเชื้อจากพฤติกรรมเช่นนี้</p> <p>ครอบครัวที่แตกแยกอาจเป็นเหมือนนิยายน้ำเน่า แต่อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้เด็กสาวคนหนึ่งไว้ที่ยึดเหนี่ยวทางใจ วันที่เธอเป็นผู้ป่วย แม้แต่ครอบครัวที่เป็นความหวังสุดท้ายของเธอที่จะกลับไปพึ่งพิงก็ไม่สามารถยอมรับได้ที่จะอยู่ร่วมกับเธอได้เรื่องราวของ“ออย” , “บอย” และเพื่อนๆ ที่อยู่ในวัยเรียนเพียงระดับชั้น ม.ปลาย ในพื้นที่ภาคเหนือ เรียนรู้การใช้ชีวิตในโลกของเด็กหอ พวกเขาเรียนรู้การมีเพศสัมพันธ์จากเพื่อน เรื่องราวของเธอ เขา และเพื่อนๆ คงทำให้ผู้ใหญ่หูตาสว่างและกระจ่างแจ้งมากขึ้นถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นวันนี้ที่พวกเขาก้าวไปไกลเกินกว่าผู้ใหญ่หลายคนจะเข้าใจได้</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
27.	"โคโยตี้" นักล่าในโลกราตรี	นักเดินโคโยตี้	แก้วตา ปริศวงศ์	<p>"โคโยตี้" หรือที่นักเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักพวกเธอในหน้าที่ของสาวนักเดินพร้อมกับการขายดีมี รายได้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเงินเดือนบวกด้วยการขายดี-ขายดีครั้งให้กับแขก หรือลูกค้าในแต่ละคืน ซึ่งแต่ละเดือนนั้นก็จะเป็นเงินจำนวนมากพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้สาวรุ่นจำนวนไม่น้อยตัดสินใจได้ไม่ยากที่จะมุ่งสู่เส้นทางสายนี้ ด้วยเหตุผลคล้ายๆ กัน นั่นก็คือหวังที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นในรูปของเงินทอง และวัตถุ ข้าวของอื่นๆ ที่สามารถสนองตอบความต้องการของเธอได้ ทั้งรถ บ้าน คอนโดมีเนียม ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ดูเหมือนจะเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของผู้คนร่วมยุคสมัยไปแล้ว ถ้าหากว่า "งาน" เป็นสิ่งที่ทำให้คนเห็นคุณค่าของตัวเอง แต่ทำไมการเดิน "โคโยตี้" จึงไม่ได้สร้างความภูมิใจอกภูมิใจให้กับคนทำงานสายนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่พบก็คือว่า พวกเธอเหล่านี้ ไม่สามารถที่จะยึดออกประกาศต่อครอบครัว สังคม หรือผู้คนรอบข้างได้ว่า แต่ละค่าคืนนั้นพวกเธอใช้จ่ายเวลาหมดไปกับการประกอบสัมมาอาชีพอะไร</p>

	เรื่อง	คนต้นเรื่อง	ทีมงานหลุมดำ	โครงเรื่อง
28.	"อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโง่	ธี ดอม	อังสนา เทศขยัน	<p>นานมาแล้วที่สังคมคนกลางคืนรู้จักคุ้นเคยนักเต้นเปลื้องผ้าในนาม "อโกโก้ บอย" แต่เพิ่งไม่นานมานี้เองที่ "อโกโก้ บอย" เริ่มเป็นที่ยอมรับ และมีบทบาทสนองความต้องการของกลุ่มชายรักชายมากขึ้น เมื่อสังคมเปิดใจกว้างต่อกลุ่มรักร่วมเพศ สถาบันเทিংหลายแห่งจึงรองรับความต้องการของคนกลุ่มนี้มากขึ้นตามไปด้วย ทีมงาน "หลุมดำ" ได้ติดตาม และพูดคุยกับบรรดานักเต้น อโกโก้ ทั้งที่เต็มใจและจำใจ แต่เหตุผลเดียวที่พวกเขาเหมือนกัน นั่นก็คือ "ต้องการเงินเพื่อทำให้ชีวิตดีขึ้น" ที่น่าห่วงใยมากไปกว่านั้นก็คิดว่าลัทธิการมองเห็นเงินคือพระเจ้าได้แพร่ระบาดไปยังชนกลุ่มน้อยจากดอยสูง ที่ไม่ต้องคาดหวังถึงหลักประกันสุขภาพหรืออะไรที่เป็นเรื่องของสวัสดิการชีวิต เพราะเพียงแค่คุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่พวกเขาได้รับอยู่นั้น ก็อยู่ต่ำกว่าเส้นแบ่งของค่าที่เรียกว่ามาตรฐาน เพราะฉะนั้น ปัญหาหรือความคับข้องใจอะไรบางอย่างที่พวกเขากำลังเผชิญอยู่ เรา และเขาต้องเผชิญรายได้ที่ต่ำกว่ากันหาได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว นั่น คุ่มค่ากับสิ่งที่พวกเขาสูญเสียไปจริงหรือ</p>

รูปแบบรายการ

รูปแบบของรายการ “หลุมดำ” เริ่มต้นจากการเกริ่นนำของผู้ดำเนินรายการ โดยคุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ในตอนเริ่มต้นของทุกๆ ตอน จากนั้นจะนำเสนอภาพ และเรื่องราวที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำลังจะนำเสนอ ประกอบกับบทบรรยายโดยทีมงานหลุมดำ ที่จะพูดถึงภาพรวมของตอนที่นำเสนอ จากนั้นก็มีการติดตาม “คนต้นเรื่อง” หรือบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ เพื่อหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนา และปิดท้ายกับบทสรุปพร้อมด้วยข้อคิด ข้อเสนอแนะบางประการจาก “ผู้ดำเนินรายการ” ในตอนท้ายของเรื่อง

4.2 เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนแฉแฉงตามปัญหาสังคมแต่ละด้าน

ในการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเนื้อหาของรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง (32 ตอน) ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อตอน
1.	ห้องแชท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส *
2.	ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น
3.	นักศึกษาในโลกราตรี
4.	จำวโลก...คนเคยใหญ่
5.	ผู้ชายขายน้
6.	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว
7.	โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว
8.	เด็กหนีเรียน *
9.	เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ
10.	การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ
11.	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน
12.	จากนั่งตู้...นักศึกษาไซดีไลน์

13.	กว่าจะรู้เตียงสา
14.	“เสื้อออฟโรด กระโปรงโหดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005
15.	กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม
16.	คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง
17.	เด็กหลง *
18.	ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแคน่อมตะ
19.	ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก
20.	“ทำแท้ง” สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง
21.	มือถือ โทรศัพทหรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม
22.	สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม
23.	บอกลพนั้นชั้นต่อ คนพนั้นชั้นแตก
24.	ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักชาติ
25.	กระโปรงบานซาซ่า มาเพียซาสั้น
26.	หยุดเอดส์ *
27.	"โคโยตี้" นักล่าในโลกราตรี
28.	"อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโหว

หมายเหตุ * เรื่องที่ปรากฏจำนวน 2 ตอน

และวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนจากรายการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่องข้างต้น โดยการพิจารณาจากรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) บทนำเข้าสู่รายการและบทสรุปจบรายการโดย “ผู้ดำเนินรายการ”
- 2) บทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”
- 3) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับ “คนต้นเรื่อง.”
- 4) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “คนต้นเรื่อง” กับคนอื่น ๆ
- 5) บทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับคนอื่น ๆ
- 6) บทสนทนาระหว่างคนอื่น ๆ ในเรื่อง

- 7) ภาพและภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในรายการ
- 8) กิริยาอาการหรือการกระทำของ "คนต้นเรื่อง"
- 9) กิริยาอาการหรือการกระทำของคนอื่นๆ
- 10) เสียงประกอบ
- 11) เสียงดนตรี

ในการนำเสนอผลการศึกษานี้เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมตามลำดับปัญหาสังคมด้านที่ปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด พร้อมทั้งได้นำเสนอตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมในแต่ละด้านไว้พอสังเขป อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านสามารถดูรายละเอียดทั้งหมดได้ในภาคผนวก ก ซึ่งเป็นการนำเสนอผลการศึกษานี้เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมในรายการกลุ่มตัวอย่างแต่ละเรื่อง

ลำดับการนำเสนอผลการศึกษานี้เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมแจกแจงตามปัญหาสังคมแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

- 1) ปัญหาครอบครัว
- 2) ปัญหาการขาดการศึกษา
- 3) ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ
- 4) ปัญหาอาชญากรรม
- 5) ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ
- 6) ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ
- 7) ปัญหาการขายบริการทางเพศ
- 8) ปัญหาการตั้งครุฑ
- 9) ปัญหาการทำแท้ง
- 10) ปัญหาอัตวินิบาตกรรม
- 11) ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง
- 12) ปัญหาเด็กเร่ร่อน
- 13) ปัญหาการติดเกม
- 14) ปัญหาการติดเซท

- 15) ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง
- 16) ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- 17) ปัญหาการหนีออกจากบ้าน
- 18) ปัญหาการพนันฟุตบอล
- 19) ปัญหาสื่อลามก
- 20) ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม
- 21) ปัญหาโรคเอดส์
- 22) ปัญหาภาษาไทยวิบัติ
- 23) ปัญหาอันตรายจากยาลดความอ้วน

1) ปัญหาครอบครัว

ครอบครัวประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยการเป็นสามีภรรยา กัน โดยมีลูกหรือไม่มีก็ได้ ครอบครัวเป็นสถาบันเบื้องต้นที่ให้การอบรมสั่งสอนสมาชิกให้รู้บรรทัดฐานต่างๆ ของสังคม ถ้าหากว่าครอบครัวมีความไม่เป็นระเบียบในครอบครัว (Family Disorganization) มีความบกพร่องต่างๆ จนกลายเป็นปัญหาที่ไม่อาจจะแก้ไขได้ ครอบครัวนั้นๆ ก็อาจถึงกับแตกแยกจนกลายเป็นปัญหาสังคมในที่สุด (สุพิศตรา สุภาพ, 2523)

ปัญหาครอบครัวหมายถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว ได้แก่ปัญหาระหว่างสามีภรรยา ความขัดแย้งระหว่างพ่อกับแม่ พี่กับน้อง พ่อกับลูกหรือแม่กับลูก ปัญหาการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์ ความไม่เข้าใจกัน ปัญหาในครอบครัวอาจแสดงอาการออกได้หลากหลายรูปแบบ เช่น บางคนมีความเครียด ปวดหัว ปวดท้องไม่ทราบสาเหตุ หงุดหงิดง่าย ซึมเศร้า เบื่อหน่ายท้อแท้ชีวิต จนอาจถึงคิดอยากตาย อาจมีการขัดแย้งทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยๆ ปัญหาอาจลุกลามใหญ่โต หรือเรื้อรัง จนอาจทำให้สมาชิกครอบครัวเกิดอาการทางจิตเวช หรือป่วยทางจิตเวชกันได้หลายคน เช่น โรคจิต โรคประสาท โรคซึมเศร้า โรคติดต่อสารเสพติด โรคบุคลิกภาพแปรปรวน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาครอบครัวตั้งแต่ต้น จึงช่วยป้องกันปัญหาทางจิตเวช และความเจ็บป่วยทางกายได้

ปัญหาครอบครัวที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 17 เรื่อง)เกิดจากความขัดแย้งระหว่างพ่อ กับแม่ พ่อกับลูกหรือแม่กับลูก ที่ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกราตรี” “เด็กหลง” “เกมสโตนไลน์” “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” “ทอมบอย ฟาลีซิดหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” ปัญหาการ ติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ปัญหาการขาดความสัมพันธ์ความไม่เข้าใจ กัน ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” “ห้องแซทห้องโซว์” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกัน ความดีบกพร่อง” “จากนั่งตู้สู่นักศึกษาไซดไลน์” และเกิดจากด้านอื่นๆ ปรากฏใน “ผู้ชายขายน้ํา” “โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว” “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” “การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ใคร คือเหยื่อ” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “กว่าจะรู้เดียงสา” “กระโปรงบานขาซ่า มาเพียงขาสั้น” “หยุด เอดส์” “ไคโยตี้ นักล่ายามราตรี” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาครอบครัวเช่น

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาครอบครัวที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างพ่อ แม่และลูก)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาครอบครัวผ่านเรื่องราวของเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง ที่อาศัยสถานี รถไฟหัวลำโพงเป็นเสมือนบ้านหลังที่สอง เมื่อพวกเขาารู้สึกว่าบ้านไม่ใช่บ้านอีกต่อไป เนื่องจาก สาเหตุความขัดแย้งกันในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นจากพ่อและแม่ พ่อและลูก แม่และลูก บ้างถูกทำร้ายทุบตีจากบุคคลซึ่งเรียกว่าเป็นบุพการี บ้างถูกปล่อยปละละเลยไม่ดูแล ไม่ใส่ใจ ทำให้เด็กเหล่านี้ รู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มีความสุข ไร้ซึ่งความอบอุ่นเมื่ออยู่กับครอบครัว จึงหาทางออกโดยการออก จากบ้านมาใช้ชีวิตเร่ร่อนนอกบ้านรวมกลุ่มกับเพื่อนๆ เพื่อหาความสนุกและใช้ชีวิตให้ผ่านไป (สะท้อนจากบทบรรยายโดยทีมงานหลุมดำ และบทสัมภาษณ์มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก)

“ขั้นพื้นฐานแล้วมนุษย์ต้องการความปลอดภัย ยิ่งเป็นเด็กด้วยแล้ว เด็กไม่รู้ ว่าออกไปข้างนอกต้องเจออะไรบ้าง ถ้ามวันนี้จะครบถามทุกคน ไม่มีใคร อยากรอกจากครอบครัวหรือครบ ถ้าบ้านมีความสุข มีความรัก ความ ผูกพันกัน” (สิทธิพร ธรรมเนียมงาม – มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก)

เรื่อง “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” (ปัญหาครอบครัวที่เกิดจากความขัดแย้ง ของพ่อและแม่ที่เป็นเหตุให้ต้องแยกทางกันจนลูกต้องกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาครอบครัวผ่านเรื่องราวของ”เอกนรินทร์” เด็กหนุ่มวัย 21 ปีคน หนึ่งซึ่งแต่เดิมเคยเป็นเด็กที่มีครอบครัวที่อบอุ่น มีทั้งพ่อและแม่ มีชีวิตที่สดใสร่าเริง และเรียน

หนังสือดี แต่ชีวิตของเขากลับต้องหักเหไปกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา เก็บกด เชื่องซึม ไม่มีความสุข ไร้ซึ่งความหวังและกำลังใจ ไม่ต้องการอยากมีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้เพราะเนื่องจากพ่อแม่ของเขา ตัดสินใจแยกทางกัน และไม่มีใครสนใจดูแลเขา เขาพยายามสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น เพื่อประท้วง และเรียกความสนใจจากพ่อแม่ในเวลาเดียวกัน เคยพยายามฆ่าตัวตายมาแล้วมากกว่า 1 ครั้ง นอกจากนี้ เขายังเคยเข้ารับการรักษาจากแพทย์ ด้วยอาการป่วยทางจิต แต่วิถีชีวิตที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง และความคิดที่ยังวนเวียนอยู่กับความท้อแท้หมดหวังในชีวิต ทำให้ชีวิตของเขาอยู่ในข่ายน่าห่วงใย เพราะการฆ่าตัวตายครั้งต่อไปอาจเกิดขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์ของทีมงาน หลุมดำและคนต้นเรื่อง)

“ไม่มีใครแล้ว จะเป็นจะตายพ่อแม่เขาก็ไม่อะไรทำไหว เป็นลูกคนเดียวเคย มีชีวิตที่อบอุ่น วัยรุ่นพ่อแม่เริ่มแตกแยกเล็กกัน พอมีปัญหาที่เรียกกว้าง ความสนใจ” (เอกนรินทร์)

เรื่อง "จากนั่งดู สุนัขศึกษาโซเชียล" (ปัญหาครอบครัวซึ่งเกิดจากการขาดความสัมพันธ์กันภายใน ครอบครัว)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาครอบครัวผ่านเรื่องราวของนักศึกษาสาวรายหนึ่งที่ตั้งชื่อว่า “แนน” ซึ่งหารายได้ให้กับตนเองเพื่อซื้อความสุขจากวัตถุสิ่งของที่ตนเองอยากได้ อยากมี โดยไม่คำนึงถึงวิถีทางในการให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เรียกว่าเงิน เธอตัดสินใจประกอบอาชีพขายบริการจากค่าเล่าเรียนและคำแนะนำของเพื่อน เนื่องจากคนในครอบครัวซึ่งเป็นพ่อและแม่ไม่สามารถให้การเอาใจใส่และแนะนำในสิ่งที่ถูกและควร เพราะต้องมัวกังวลอยู่กับอาชีพการงานของตน ทำให้เด็กสาวเชื่อในคำพูดของเพื่อนที่บอกว่าเป็นงานที่สบาย ไม่ต้องทำอะไรก็ได้เงินมากมาย ประกอบกับความอยากมีอยากได้สิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่จำเป็นต่างๆ เช่น กระเป๋า รองเท้า เสื้อผ้า ก็ทำให้เด็กสาวคนนี้ได้ตัดสินใจเดินตามทางของเพื่อนกับการขายบริการทางเพศ (สะท้อนผ่านบทบรรยายโดยผู้ดำเนินรายการ)

“แนนเป็นลูกสาวคนโตของครอบครัวคนชั้นกลาง เติบโตขึ้นมาในครอบครัว ยุคใหม่ที่พ่อแม่ต้องมัวกังวลอยู่กับอาชีพการงานมากกว่าจะมีเวลาเอาใจ

ใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ความห่างเหินในครอบครัวและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น จากต่างฝ่ายต่างไม่ยอมเปิดใจ ทำให้เด็กสาวต้องยึดเพื่อนเป็นที่พึ่งพิงเป็นที่ปรึกษาและเห็นเพื่อนสำคัญกว่าคนในบ้าน” (สุทธิพงษ์ ผู้ดำเนินรายการ)

2) ปัญหาการขาดการศึกษา

อดุลย์ ตันประยูร (2524) กล่าวถึงการศึกษาว่า เป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะก่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ทัศนคติ แบบของพฤติกรรม ตลอดจนค่านิยมต่างๆ จนชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง โดยเป้าหมายประการหนึ่งของการศึกษาคือเพื่อให้มนุษย์มีวิชาชีพเพื่อจะหาเลี้ยงชีพได้ ปัญหาการศึกษาของไทย เป็นปัญหาเรื้อรังมาเป็นเวลานานแล้ว โดยมากแล้วบุคคลที่ขาดการศึกษาจะต้องทำงานใช้แรงงานอาบเหงื่อต่างน้ำ เช่น กรรมกร รับจ้าง หาบเร่ แต่ได้รับค่าตอบแทนที่ต่ำ เนื่องจากการขาดการศึกษากระทบต่อทางเลือกและโอกาสในการประกอบอาชีพ บุคคลเหล่านี้จึงมีฐานะยากจนและครอบครัวประสบความลำบาก

เด็กหนีเรียนเป็นพฤติกรรมที่เด็กไม่มีความสุขที่จะเรียนหนังสือ ไม่ยอมเข้าเรียน จะหลบอยู่ในบริเวณโรงเรียนหรือหนีไปอยู่นอกโรงเรียนตามสถานที่ต่าง ๆ เกิดได้หลายสาเหตุ

- ตัวเด็กเอง ในเรื่องของการเรียนไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่มีการบ้านส่งครู ถูกเพื่อนข่มขู่
- ครอบครัวขาดความสุข ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ความขัดสน หรือรำรวย ด้วยวัตถุ แต่ขาดความรัก ความใส่ใจจากพ่อแม่
- โรงเรียนและครูที่ไม่เข้าใจเด็ก มีกฎระเบียบที่เข้มงวด ครูที่เผด็จการ ไม่ยืดหยุ่น ลงโทษรุนแรง วิธีการสอนของครูไม่น่าสนใจ

ปัญหาการขาดการศึกษาที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 15 เรื่อง) เกิดจากตัวเด็กเอง ที่ปรากฏใน “เกมออนไลน์” “ลื้อออพโรด กระโปรงโหลดเตี้ย แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005” “หยุดเฮดส์” “เจ้าโลกคนเคยใหญ่” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “กว่าจะรู้เดียงสา” “คำให้การจากผู้ต้องหาคดี ไทรมหญิง” เกิดจากครอบครัวที่ขาดความสุข ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ขาดความรัก ความใส่ใจจากพ่อแม่ ที่ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” “นักศึกษาในโลกราตรี” “ห้องแซท ห้องไซว์” “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” เกิดจากครอบครัวขัดสนไม่มีเงินส่งเสีย ที่ปรากฏใน “เด็กหลง” “โลก

หลอกหลอนของเด็กดมกาว” “ผู้ชายขายน้ํา” “อโกโก้บอย ผู้ชายขายชีว์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาเด็กหนีเรียนเช่น

เรื่อง ”เกมออนไลน์” (ปัญหาการขาดการศึกษาซึ่งเกิดจากตัวเด็กเอง)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาการขาดการศึกษาผ่านเรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งชื่อ “อ๊อด” ที่เป็นเด็กเรียนดีมาตลอด แต่วันหนึ่งเขาได้เริ่มเข้าไปสู่โลกแห่งเกมออนไลน์ จนทำให้เขาติดเกมจนไม่สามารถหลุดออกมาจากห้วงการแข่งขันที่น่าเร้าใจนี้ได้ จนอ๊อดต้องโดดเรียน ขาดเรียน และจนกระทั่งขาดสอบ โดยที่พ่อแม่ของอ๊อดเองก็ไม่เคยทราบว่าลูกของตนนั้นติดเกมจนเมื่ออาจารย์ติดต่อไปที่บ้านเมื่ออ๊อดไม่ได้เข้าสอบ (สะท้อนผ่านบทสัมภาษณ์ระหว่างทีมงานหลุมดำและคนต้นเรื่อง)

“คือม.ต้น การเรียนดีมาตลอด ได้สามมาตลอด พอเริ่มม.4 ยังไม่เท่าไรห์ โดดนิดๆหน่อยๆ อาจารย์ก็แค่ตักเตือนนิดๆ แต่ก็ไม่ได้พูดอะไรมาก จนม.5 แบบเต็มๆ “ไม่ไปโรงเรียนเลย 3-4 วันจนอาจารย์เขาโทรมาที่บ้าน” (อ๊อด)

เรื่อง “เด็กหนีเรียน” (ปัญหาการขาดการศึกษาซึ่งเกิดจากครอบครัวที่ขาดความสุข ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ขาดความรัก ความใส่ใจจากพ่อแม่)

ปัญหาการขาดการศึกษาในเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นได้จากเรื่องราวและภาพที่นำเสนอถึงโรงเรียนแห่งหนึ่งย่านฝั่งธนฯ ที่มีคนกล่าวขานว่ามีเด็กหนีเรียนกันเยอะ ซึ่งเด็กเหล่านี้จะไปรวมตัวกันที่ร้านเสริมสวยในละแวกนั้น เพื่อไปแต่งหน้า ทาปาก ทำผมและรอคอยเวลาห้างสรรพสินค้าเปิด “อิงอิง” ก็เป็นเด็กหนึ่งในกลุ่มนี้ที่หนีเรียนเป็นประจำ เธอโดดเรียนครั้งแรกเพื่อให้เพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม จนเธอกลายเป็นผู้ซ่าของในการหนีเรียน จากเด็กที่เคยเรียนดี มีพฤติกรรมที่ดี กลับกลายเป็นเด็กที่หนีเรียนเป็นประจำจนต้องหมดสิทธิ์สอบ และต้องเรียนซ้ำชั้นเพราะเพียงต้องการยอมรับจากเพื่อน (สะท้อนผ่านภาพและบทบรรยายจากผู้ดำเนินรายการ)

“จากการโดดเรียนเพื่อให้เพื่อนยอมรับ อิงอิงก็กลับกลายเป็นผู้ซ่าของเรื่องการโดดเรียน โดดจนพ่อแม่ส่งให้ไปโรงเรียนประจำชื่อดังแห่งหนึ่ง แต่นั่นก็

ไม่สามารถที่จะหยุดเธอเอาไว้ในห้องเรียนได้ เธอยังคงโดดเรียนอย่างคง
เส้นคงวา โดดจนหมดสิทธิสอบ และต้องเสียเวลาเรียนซ้ำชั้น ผ่านพหุณิษย์
ปีที่ 1 ถึง 3 ปี” (ผู้ดำเนินรายการ)

เรื่อง “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” (ปัญหาการขาดการศึกษาซึ่งเกิดจากครอบครัวที่ขาด
ความสุข ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว ขาดความรัก ความใส่ใจจากพ่อแม่)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาการขาดการศึกษาผ่านเรื่องราวของเอกนรินทร์ ที่ต้องการ
ประชิดพ่อแม่ของเขาที่เลิกราแยกทางกัน และไม่สนใจดูแลเขา เขารู้สึกเหมือนเป็นคนที่มีปัญหา
ไม่รู้จะหาทางไปพึ่งใคร เนื่องจากทั้งคู่ก็ต่างมีคนใหม่ ทั้งเขาให้อยู่ตามลำพังโดยไม่เอาใจใส่ ทำให้
เอกนรินทร์รู้สึกไม่มีความสุข รู้สึกว่าครอบครัวขาดความอบอุ่น จึงต้องการเรียกร้องความสนใจโดย
การไม่เรียนหนังสือ (สะท้อนผ่านบทสัมภาษณ์ระหว่างทีมงานหลุมดำกับคนต้นเรื่อง)

“ครอบครัวมีปัญหา ผมเลยประชดไม่เรียนเลย” (เอกนรินทร์)

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาการขาดการศึกษาซึ่งเกิดจากครอบครัวขาดเงินส่งเสีย)

ปัญหาการขาดการศึกษาในเรื่องนี้สะท้อนผ่านชีวิตของเด็กกลุ่มหนึ่งที่อาศัยหัวลำโพง
เป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของพวกเขา พวกเขาไม่ได้เรียนหนังสือเนื่องจากที่บ้านขาดกำลังทรัพย์
ในการส่งเสียให้ลูกเรียนหนังสือ เมื่อเด็กไม่ได้เรียนหนังสือก็เริ่มออกเที่ยวและเล่นโดยไม่มีแกนสาร
ใช้ชีวิตไปวันๆโดยไร้จุดหมาย “แบงก์” ก็เป็นเด็กชายคนหนึ่งที่ต้องการเรียนหนังสือต่อแต่ที่บ้านไม่
มีเงินส่งเสีย เขาจึงออกมาใช้ชีวิตอยู่กับกลุ่มเพื่อนที่อาศัยอยู่ที่หัวลำโพง (สะท้อนผ่านบท
สัมภาษณ์ระหว่างทีมงานหลุมดำและคนต้นเรื่อง)

ทีมงานหลุมดำ : นี่แบงก์จบชั้นอะไรมา

แบงก์ : ม.2

ทีมงานหลุมดำ : อยากเรียนต่ออีปเล่า

แบงก์ : ถ้าอยากเรียนก็อยากเรียน แต่ไม่มีสตางค์

3) ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้อธิบายความหมายของสิ่งเสพติดไว้ว่า “สิ่งเสพติดให้โทษ ได้แก่ สิ่งที่เราเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายจิตใจต่อไปโดยไม่สามารถจะหยุดเสพได้ และจะต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ หลังจากนั้นก็จะทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้นได้” (อ้างถึงใน โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543: 167)

ปัจจุบันยาเสพติดมีอยู่ด้วยกันหลากหลายชนิด มีทั้งชนิดที่ออกฤทธิ์กดประสาท ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท และออกฤทธิ์หลอนจิตประสาท ปัญหาสิ่งเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของสังคมไทยขณะนี้ เห็นได้จากการที่เด็กวัยรุ่นตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดในรูปแบบต่างๆ นับแต่กัญชาจนกระทั่งเฮโรอีน และมีการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสังคม เช่น การก่ออาชญากรรม เพื่อนำเงินไปบำบัดความต้องการสิ่งเสพติด หรือมั่วสุม คบคิดกันทำมิชอบก่อความสงบสุขของสังคม (สุพิศรา สุภาพ, 2546)

ยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดให้โทษ สามารถแบ่งประเภทตามเกณฑ์ทางกฎหมายได้ 2 ประเภท โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543: 172) ได้แก่

- ประเภทถูกกฎหมาย เช่น ยาแก้ไอ น้ำดำ บุหรี่ เหล้า กาแฟ เป็นต้น
- ประเภทผิดกฎหมาย เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน กัญชา แอมเฟตามีน กาว ทินเนอร์ เป็นต้น

สาเหตุที่ทำให้ติดสารเสพติดด้วยกันหลายสาเหตุคือ

1. เพื่อหนีความทุกข์ใจ เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาในครอบครัว ขาดความรักความอบอุ่น ครอบครัวแตกแยก หรือทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ตลอดจนมีปัญหาในด้านการเรียน ปัญหาความรัก จะส่งผลให้เด็กวัยรุ่นหาทางออกโดยการใช้อยาเสพติด เพื่อระงับความทุกข์ใจที่เกิดขึ้น
2. ความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง บางคนลองเสพตามเพื่อน เพราะกลัวเพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่มด้วย ตลอดจนวัยรุ่นบางคนก็อาจลองเสพด้วยความคึกคะนอง อยากทดลองสิ่งใหม่ ๆ และคิดว่าตัวเองคงไม่ติดง่าย ๆ ซึ่งมักส่งผลให้วัยรุ่นติดสารเสพติดได้ในเวลาต่อมา
3. อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีคนติดยาหรือเป็นแหล่งที่มีการขายยาเสพติด ซึ่งการที่วัยรุ่นอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนี้ ทำให้เห็นว่าการใช้อยาเสพติดเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อวัยรุ่นถูกชักจูงให้ลอง

เสพยา ก็จะไม่ค่อยตามได้ง่าย หรือบางคนอาจลองเสพยาเสพติดเองเพราะเกิดความสงสัยว่า ยาเสพติดจะช่วยให้เกิดความสุขสนานได้อย่างไร

4. ถูกหลอกลวงให้ติดยาเสพติด เนื่องจากสิ่งเสพติดในปัจจุบันมักมีมาในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เป็นลูกกวาดหรือท็อฟฟี่ เป็นแคปซูล เป็นต้น ซึ่งกรณีนี้วัยรุ่นอาจไม่ทราบว่า สิ่งของตนเสพติดเป็นสิ่งเสพติดชนิดร้ายแรง จึงทำให้ลองกินเข้าไปจนกลายเป็นคนติดยาได้

ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 13 เรื่อง) ปราบกฏทั้งประเภทกฎหมายหมายและผิดกฎหมาย ในประเภทกฎหมายหมาย พบว่ามีการเสพยาใน “ห้องแชท ห้องโชว์ จำป์ออนไลน์ในซุ้มไซเบอร์สเปส” “เด็กหนีเรียน” “เด็กหลง” “นักศึกษาในโลกราตรี” “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “กระโปรงบานซาซ่า มาเฟียชาลัน” “ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” “จำวโลก...คนเคยใหญ่” “ไคโยตี้ นักล่าในโลกราตรี” “บอสนันชันต่อ คนพนันชันแตก” ส่วนสิ่งเสพติดประเภทผิดกฎหมายได้แก่ ยาบ้า และกาว ได้แก่ “เด็กหลง” “หยุดเฮดส์” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “โลกหลอกหลอนของเด็กดมกาว” “ผู้ชายขายน้ำ” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ เช่น

เรื่อง “นักศึกษาในโลกราตรี” (ปัญหาสิ่งเสพติดประเภทกฎหมาย)

ปัญหาสิ่งเสพติดประเภทสุรา สะท้อนจากพฤติกรรมกรรมกรดื่มสุราของวัยรุ่นนักศึกษาที่ใช้ชีวิตในยามราตรีอยู่กับสถานบันเทิงต่างๆ โดยบอกเล่าผ่านนักศึกษาสาว 4 คน ที่มีประสบการณ์การเที่ยวกลางคืนกันมาอย่างโชกโชน ตั้งแต่อายุเพียง 14-15 ปี พวกเขาใช้เวลาในตอนกลางคืนซึ่งเป็นเวลาที่ใครหลายคนใช้สำหรับพักผ่อน นอนหลับ หรือถ้ายังเป็นนักเรียน นักศึกษา อาจใช้เวลากลางคืนทบทวนตำราเรียน อ่านหนังสือ ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นเวลาที่สงบ เงียบเหมาะกับการอ่านหนังสือ ยิ่งถ้าเป็นช่วงใกล้สอบบางคนอ่านหนังสือจนเช้าแล้วออกไปเรียน แต่มีนักศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยมิได้เป็นเช่นนั้น บางคนเพิ่งตื่นนอนเมื่อตอนอาทิตย์ดับ ออกท่องเที่ยวตามผับ บาร์ และกลับมาอยู่ที่พักร้อมแสงแรกของยามเช้า (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่างทีมงานหลุมดำและคนต้นเรื่อง)

“ชอบดื่มเบียร์ บางทีก็ดื่มเหล้า ดื่มเป็นขวดๆเลยบางที” (แนน)

เรื่อง “โลกหลอกลอนของเด็กดมกาว” (ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษประเภทผิดกฎหมาย)

ปัญหาสิ่งเสพติดประเภทกาวในเรื่อง “โลกหลอกลอนของเด็กดมกาว” สะท้อนจากเรื่องราวของเด็กดมกาวกลุ่มหนึ่ง ที่ใช้ชีวิตอยู่กลางวงล้อมของความเลื่อมทรมแทบทุกด้าน ความบกพร่องของครอบครัว, การขาดโอกาสทางการศึกษาและขาดพ่อแม่เป็นที่พึ่งพา พวกเขาต้องเรียนรู้อชีวิตนอกห้องเรียนบนเส้นทางสีดำ “กาว” นำพาพวกเขาเข้าไปรู้จักและสัมผัสกับเส้นทางสายอาชญากร แม้เป็นเพียงกาวที่ยังไม่กล้าแต่กาวก็นำพาพวกเขาให้เลือกทำในสิ่งที่ผิดก่อนสิ่งที่ถูกเสมอ ทุกๆเย็น ณ ศาลาทำน้ำของวัดแห่งหนึ่งชานเมืองกรุงเทพ เด็กดมกาวกลุ่มนี้จะมารวมตัวกันสังสรรค์เฮฮา โดยใช้กาวเป็นสิ่งปะติด ปะต่อระหว่างโลกของความฝันกับโลกของความจริง (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ”)

“บุหรี่ยี่และเหล้าคือสิ่งเสพติดขั้นต้นที่เด็กส่วนใหญ่ใช้มัน พึ่งมันเพื่อเพิ่มพูนทักษะในวิชาแห่งเมา มีเด็กมากมายที่ก้าวผ่านและข้ามขั้นจากสิ่งเสพติดขั้นต้นไปสู่สิ่งเสพติดที่ได้รับการบัญญัติว่าเหนือชั้น สูงชั้นกว่าเด็กดมกาวก็เช่นเดียวกัน พวกเขาเริ่มเข้าสู่โลกหลอนด้วยบุหรี่ยี่และเมื่อมาถึงกาว การก้าวข้ามไปสู่สิ่งเสพติดชนิดอื่นก็ไม่ใช่เรื่องที่ยากเย็น” (ผู้ดำเนินรายการ)

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษประเภทผิดกฎหมาย)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสิ่งเสพติดประเภทยาบ้า โดยสะท้อนจากเรื่องราวของเด็กชายเร่ร่อนคนหนึ่ง “แบงก์” อาจจะไม่ใช่เด็กเร่ร่อนตามความหมายในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ที่ให้คำจำกัดความ เด็กเร่ร่อนว่า เป็นเด็กที่ไม่มีบิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือมี แต่ไม่เลี้ยงดู หรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ เพราะ “แบงก์” เลือกว่าจะออกจากบ้านมารวมกลุ่มกับเพื่อนๆ และใช้ชีวิตยามค่ำคืน ไม่ต่างจากเด็กไร้บ้านทั่วไป เพียงเพราะบ้านได้กลายเป็นสถานที่เบื่อหน่าย ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลเดียว หรือคล้ายๆ กับเด็กเร่ร่อนที่ออกมาเร่ร่อนบนท้องถนนอีกจำนวนไม่น้อย ชีวิตที่เริ่มต้นในช่วงพลบค่ำ การจับกลุ่มพูดคุย และเลยเถิดไปถึงการทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง การปล้น จี้ ตบทรัพย์ และขายบริการ เพื่อนำเงินที่ได้มากิน เที่ยว และเสพสิ่งเสพติด (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ได้เงินมา 6000 แบงก์เอาไปทำอะไรบ้างคะ
 แบงก์ : ไปซื้อ กิน เล่น แล้วก็พาเพื่อนไปกินเหล้า พาเพื่อน
 ไปเล่นยากัน
 ทีมงานหลุมดำ : แล้วเล่นยานี้อะไรคะ
 แบงก์ : ยา...ยาเสฟติด
 ทีมงานหลุมดำ : ยาอะไร ยาบ้าหรือ
 แบงก์ : ครับ

4) ปัญหาอาชญากรรม

อาชญากรรม คือ “การกระทำที่เป็นเรื่องก่อให้เกิดความเจ็บปวดเสียหายแก่บุคคล เป็น การกระทำที่ผิดไปจากข้อตกลงของชุมชน” (เสริน ปุณณะหิตานนท์ อ้างถึงใน อุดุลย์ ต้นประยูร, 2524: 36) และเป็น การกระทำผิดอาญา ซึ่งผู้ที่กระทำจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ทั้งนี้ การ กระทำผิดในทางอาญาเป็นการกระทำผิดต่อสังคม ไม่เฉพาะแต่ผู้ถูกทำร้ายเท่านั้นที่เสียหาย แต่ สังคมส่วนรวมก็ได้รับความเสียหายด้วย (สุพัตรา สุภาพ, 2546)

ปัญหาอาชญากรรมที่ปรากฏในรายการหลุมดำ ได้แก่การข่มขืน ที่ปรากฏใน “เด็ก หนีเรียน” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “ห้องแซท ห้องโชว์ จำป๊ะออนไลน์ ในชุมชนไซ เบอร์ชเปส” การทำร้ายร่างกายผู้อื่น ที่ปรากฏใน “เด็กหลง” “กระโปรงบานซาซ่า มาเพียซาสั้น” และการจี้ปล้น ที่ปรากฏใน “บอลพนันขันต่อ คนเดิมพันขันแตก” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหา อาชญากรรม เช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน” (ปัญหาอาชญากรรมจากการข่มขืน)

ปัญหาอาชญากรรมจากการข่มขืนในเรื่องนี้สะท้อนผ่านคำบอกเล่าของนักเรียนคนหนึ่ง “อิงอิง” นักเรียนสาววัย 17 หน้าตาหมดจืด เรียนอยู่ชั้น ปวช. 1 ในโรงเรียนพาณิชย์เกรดซีแห่งหนึ่ง ละแวกฝั่งธนฯ ที่มีรักในวัยเรียน เธอโดนเพื่อนชายของเธอข่มขืนในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเธอ เหมือนๆกับเพื่อนเธออีกหลายคน ที่ต้องผ่านการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอย่างไม่เต็มใจ ไม่

สมยอมทำให้เธอเกิดปมในใจ และทำตัวเหลวแหลกตั้งแต่นั้นมา เริ่มจากการโดดเรียน เที่ยวกลางคืน มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายมากหน้าหลายตาโดยไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้เป็นพ่อและแม่ (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง”ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : หนูมี Sex กับผู้ชายครั้งแรกเมื่อไหร่ จำได้หรือไม่
 อิงอิง : 15 ค่ะ เขาข่มขืนหนู หนูไม่ได้สมยอม แต่เขาบังคับ
 เพื่อนในกลุ่มโดนกันหมด ตอนแรกจะโดนข่มขืนกัน
 ทุกคนเลย ว่าง่ายๆครั้งแรกจะไม่มีใครสมยอม

เรื่อง “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” (ปัญหาอาชญากรรมจากการข่มขืน)

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาอาชญากรรมจากการข่มขืนในเรื่องนี้ ปรากฏจากคำบรรยายของผู้ดำเนินรายการและคำบอกเล่าของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิงที่ทำการข่มขืนหญิงสาวมานับไม่ถ้วน ทุกวันนี้ตามหน้าหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับแล้วก็แทบทุกวัน จะมีข่าวผู้หญิงถูกรุมโทรมขืนหน้าหนึ่ง แต่ในความเป็นจริงไม่ว่าจะเป็นข่าวหรือไม่เป็นข่าวก็ตามแต่ละวันมีเหตุการณ์ที่ผู้หญิงถูกรุมโทรมเกิดขึ้นนับร้อย ร้อยราย ตัวเลขนี้ไม่ใช่ตัวเลขที่ยกเมฆขึ้นมาเอง แต่เป็นตัวเลขจากงานวิจัยชิ้นหนึ่งเมื่อปีพ.ศ 2548 และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ต้องหาคดีโทรมหญิงที่เป็นข่าวส่วนใหญ่ เป็นเด็กและเยาวชนที่อายุไม่เกิน 18 ปี นี่อาจเป็นปรากฏการณ์ที่อาจเชื่อได้ว่า วัยรุ่นคือวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยงที่อาจกระทำการโดยขาดสติยั้งคิด และขาดการไตร่ตรอง (สะท้อนจากบทบรรยายจาก “ผู้ดำเนินรายการ”)

5) ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ

พฤติกรรมใหม่ที่มีเสรีทางเพศ ไม่ต้องมีความรัก ไม่ต้องรู้จักลึกซึ้ง เพียงแคมี ความพอใจ ไม่ต้องรู้จักชื่อ-นามสกุล เรียกกันด้วยชื่อเล่นก็สามารถจะมีสัมพันธ์ด้วยได้ โดยไม่ได้คาดหวังว่าจะลงเอยด้วยการแต่งงาน หรือการสร้างครอบครัว เพียงครั้งเดียวแล้วก็ผ่านไปเหมือนสายลมพัดผ่าน พบกันอีกก็อาจจดจำกันไม่ได้ การที่มี รักเสรี อย่างไม่รู้จัก ข้อจำกัด ทางเพศที่แตกต่างกัน และความรับผิดชอบต่อผลที่จะตามมา ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างดีพอ นั้น นำมาซึ่งปัญหาสังคมของการตั้งครรร้อย่างไม่ตั้งใจ การทำแท้ง การทอดทิ้ง เพิ่มจำนวนเด็กกำพร้า การเกิดโรคติดต่อทางเพศ

ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 9 เรื่อง) ได้แก่ “ห้องแซท ห้องโชว์” “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “นักศึกษาในโลกรাত্রี” “จ้าวโลกคนเคยใหญ่” “เด็กหนีเรียน” “จากนั่งตู้ สุนัขศึกษาไซดีไลน์” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” และ “หยุดเฮดส์”

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศของวัยรุ่นผ่านภาพและเสียงที่ทาที่มงานหลุมดำได้ไปพบเห็นด้วยตนเอง พร้อมทั้งคำบอกเล่าจากเจ้าของกิจการร้านเสริมสวยที่นักเรียนมัธยมหญิงจำนวนมากเข้าไปใช้บริการ ว่าเด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีพฤติกรรมทางเพศที่น่าเป็นห่วง พวกเขาจะเปิดเผยในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ และมีพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์ที่ง่ายดาย กับใครก็ได้ที่ตนพึงพอใจโดยไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมานาน และไม่จำเป็นต้องใช้ความรัก ความสัมพันธ์อันใด (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์ระหว่างที่มงานหลุมดำกับคนต้นเรื่อง)

“ผู้หญิงคนไหนเห็นรถสวยก็ไป โดยที่ไปนั่ง เขาให้นั่งรถเขาแลกกับตัวเอง แลกกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยที่สตาจก็ไม่ได้ อะไรก็ได้เลย” “เป็นคนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนไม่เคยมีความสัมพันธ์อะไรกันเลย”
(อิงอิง)

เรื่อง “ห้องแซท ห้องโชว์ จ้าปะออนไลน์ในซุมไซเบอร์เพลส”

ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศที่ปรากฏในเรื่องนี้สะท้อนผ่านเรื่องเล่าของที่มงานหลุมดำที่เข้าไปทำการพูดคุยในห้องแชทของเว็บไซต์หนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากกลุ่มวัยรุ่นจำนวนมากในขณะนั้นที่ทุกคนเข้าใจว่าเป็นที่ที่ผู้คนในโลกอินเทอร์เน็ตได้พูดคุยทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ แต่สิ่งที่ทางที่มงานได้ประสบพบเห็นคือ พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความกล้า กล้าที่จะโชว์จะอวดอวัยวะที่ควรปกปิดผ่านกล้องเว็บแคม ให้คนแปลกหน้าที่เข้ามาเยือน ที่เพิ่งรู้จักพูดคุยสนทนากันทางหน้าห้องได้รับชมกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าตกใจและน่าเป็นห่วงมาก (สะท้อนจากบทสนทนา ระหว่างที่มงานหลุมดำ)

“ก็เข้าไป พอดีก็ใช้กล้องเหมือนกัน ก็ลองถ่ายตัวเองแล้วส่งภาพไปให้เขาดู ก็ชวนแบบว่าแลกเปลี่ยนกันใหม่ ก็คือแลกเปลี่ยนรูปภาพ เค้าก็เปิดภาพของเขาให้ดู เขาก็ช่วยตัวเองให้เราดู ในขณะที่เขาช่วยตัวเองให้ดูเนี่ย เขาก็บอกว่าเธอ เปิดหน้าอกของเธอสิ เธอทำอะไรมั่งสิ” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “หยุดเอดส์”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศผ่านเรื่องราวของเด็กวัยรุ่นหญิงคนหนึ่ง ที่ชื่อว่า “ออย” เธอเป็นเด็กต่างจังหวัดเข้ามากรุงเทพฯ เพื่อมาเล่าเรียนศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เธอพักอาศัยอยู่ที่หอพักและมีเพื่อนที่ชอบเที่ยวกลางคืน จนกลายเป็นเด็กที่ชอบเที่ยว จนทำให้ได้เจอผู้คนมากมายหลายตา ทั้งเธอและเพื่อนมีเพศสัมพันธ์ทั้งกับคนที่รู้จักและไม่รู้จักตามสถานที่ต่างๆ เช่น หอพัก หรือแม้กระทั่งห้องน้ำตามสถานบันเทิงต่างๆ “เมย์” หญิงสาวอีก รายหนึ่งที่มีพฤติกรรมเสรีทางเพศ เธอมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายมากมายจนเธอต้องติดเชื้อเอดส์ ซึ่ง ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลายหน่วยงานระบุตรงกันว่า สาเหตุของการแพร่กระจายของเชื้อ HIV มาจากความสำส่อนทางเพศ หรือว่าการเปลี่ยนคู่นอนรายวันเป็นหลัก กลุ่มที่จะมีความเสี่ยงที่สุดที่จะติดเชื้อ HIV คือกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังเป็นวัยที่มีความอยากรู้ อยากลองในเรื่องเพศ ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ (สะท้อนผ่านบทสัมภาษณ์ระหว่างทีมงานหลุมดำและคนต้นเรื่อง)

ทีมงานหลุมดำ : ตอนที่ผมมีเพศสัมพันธ์ทั้งกับคนรู้จักและไม่รู้จัก เรา

ไปมีเพศสัมพันธ์กันที่ไหน

ออย : บางทีก็หอเขา บางทีก็หอเพื่อนหนู

ทีมงานหลุมดำ : แต่ไม่ใช่หอเรา เพราะว่าเดี๋ยวแฟนเราารู้ใช่ไหม

ออย : ใช่

ทีมงานหลุมดำ : เคยมีสถานที่แปลกๆ นอกจากที่หอไหม

ออย : คงจะเป็นที่เที่ยวเลย ในห้องน้ำเลย

เรื่อง “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น”

ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศของวัยรุ่นที่สะท้อนผ่านเนื้อหาเรื่องนี้โดยผ่านคำบอกเล่าของพนักงานขับรถแท็กซี่ พวกเขาเหล่านี้มีโอกาสได้พบปะกับผู้คนมากมาย มีโอกาสพบเห็นเรื่องราวหลากหลายสีสัน ซึ่งหลายต่อหลายครั้งเหตุการณ์ที่พวกเขาเคยประสบพบด้วยตัวเองด่ามีดจนกว่าผู้คนที่ทั่วไปจะสามารถจินตนาการได้ พฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของเด็กวัยรุ่นในขณะนี้โดยเฉพาะหญิงสาวที่ขาดความรักนวลสงวนตัว ไร้ซึ่งยางอายและไร้คุณค่าในตัวเอง เป็นฉากที่พนักงานขับรถแท็กซี่แทบทุกรายเคยประสบพบเห็นอยู่เป็นประจำจนชินตา (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์ระหว่างที่ทีมงานหลุมดำและคนต้นเรื่อง)

แท็กซี่	: พี่ สามพันพาหนูไปเลย
ทีมงานหลุมดำ	: ไปไหนคะ
แท็กซี่	: โรงแรม พอไปถึงโรงแรมก็บอกลุงเปิดหนังสือให้ดู หน่อย ให้ไปทำเหมือนในหนังสือ
ทีมงานหลุมดำ	: เด็กอายุเท่าไรคะ
แท็กซี่	: ม.1

6) ปัญหาความสัมพันธ์ของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ

การพัฒนาประเทศที่มุ่งเป้าหมายไปที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก เป็นสาเหตุของปัญหาความสัมพันธ์ของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจของคนในสังคม กล่าวคือ การให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลกับการพัฒนาทางจิตใจ ทำให้วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material culture) เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (nonmaterial culture) ซึ่งได้แก่ อุดมการณ์ ค่านิยม ประเพณี ศีลธรรม และจิตใจตามการเปลี่ยนแปลงไม่ทัน จึงเกิดการล่าหลังทางวัฒนธรรม (cultural lag) อันก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจตามมา (อนุสรณ์ ศรีแก้ว, 2533)

ปัญหาความสัมพันธ์ของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 8 เรื่อง) ครั้งหนึ่งเกิดจากการให้ความสำคัญต่อความเจริญทางวัตถุโดยละเลยต่อศีลธรรมที่ปรากฏใน “กระโปรงบานขาซ่า มาเฟียซ่า” และที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ ที่ปรากฏใน “ห้องแซทห้องโซว์ จำบ๊ะออนไลน์ในชุมชนไซเบอร์ชเปส” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “ทำแท้ง

สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ เช่น

เรื่อง “กระป๋องบานชาซ่า มาเพียซ่าสั้น” (ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจเกิดจากการให้ความสำคัญต่อความเจริญทางวัตถุโดยละเลยต่อศีลธรรม

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจของเด็กวัยรุ่นที่ใช้กำลังเข้าทำร้ายและข่มขู่บุคคลที่อ่อนแอกว่า เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทอง สิ่งของที่ตนต้องการโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการตบตี ชูกรรโชกทรัพย์ หรือแม้แต่การรุมทำร้ายเกิดขึ้นจากการกระทำของทั้งผู้ชายและผู้หญิง (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ”

“ทั้งหมดที่เราทำมันเกิดจากความอยาก ไม่ว่าจะอยากมีโทรศัพท์มือถือเหมือนคนอื่นเขา อยากจะมีเงินไปเที่ยว หรือว่าอยากจะมีเงินซื้อนู่นหรือมาสูบซื้อเหล้ามาดื่ม บางคนนั้นถึงขั้นเลยเถิดใช้เงินไปซื้อยาเสพติดมาเสพมาลองกัน” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจที่เกิดในวัยรุ่นสะท้อนจากเนื้อหาเรื่องนี้โดยผ่านคำให้การของ “เอ” เด็กชายอายุ 18 ปีคนหนึ่งที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขาผ่านการโทรมหญิงมาแทบนับไม่ถ้วนตั้งแต่อายุ 12 ปี เริ่มต้นจากการเห็นเพื่อนทำทุกวันจนชิน และเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ต่อมาจึงเริ่มทำบ้าง บางวันโทรม 7 ครั้ง 7 คน ชนิตไม่ซ้ำหน้า ผู้หญิงคนไหนที่พามาแล้วไม่ยินยอมก็就会被ทำร้ายร่างกาย ทั้งเตะ ทั้งกระทืบ และจบลงด้วยการถูกรุมโทรมชนิตไม่ต่ำกว่า 10 คน (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ”)

“มันเหมือนเป็นค่านิยมในกลุ่ม ถ้าเกิดใครมีอะไรก็ต้องมาแบ่งเพื่อนในกลุ่มเหมือนแบ่งขนมกันกิน แต่เวลานี้มันไม่ใช่ขนมมันกลายเป็นผู้หญิง ถ้าเกิดเพื่อนได้ผู้หญิงมาคนหนึ่งก็ต้องมาแบ่งเพื่อน เพราะว่าจะได้แสดงความรักที่มีต่อกันในกลุ่ม” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ ผ่านคำบอกเล่าจากพนักงานขับรถแท็กซี่ ผู้สื่อข่าวที่นั่งอยู่หลังพวงมาลัย เป็นฉากที่สะท้อนพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นที่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศและไม่มีความเขินอายในการกระทำกิจใดๆ ต่อหน้าบุคคลอื่นๆ ทั้งพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของเด็ก การกอดจูบกันในรถ โดยไม่อายสายตา ฟาดิน การแต่งตัวที่ล่อแหลม พฤติกรรมทางเพศที่เลยเถิด เกินกว่าเหตุ ทั้งที่ยังไม่ถึงวัยอันควร และอีกสารพัดเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงกลางคืน ซึ่งผู้สื่อข่าวเหล่านี้ ผ่านเข้าไปเห็น ซึ่งเป็นทั้งเครื่องมือชี้วัดและเสียงสะท้อนให้เราได้ตระหนักว่า สังคมทุกวันนี้ป่วยไข้และบิดเบี้ยวเพียงใด (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“ประมาณ 4-5 คน คนละคู่ๆเลยนะ แล้วก็จูบกัน พู๊ปปี้เลยนะ”

“ธรรมดา มีทุกคน ทำใจได้หมดแล้ว แท็กซี่เห็นจนชินแล้ว” (คนต้นเรื่อง)

7) ปัญหาการขายบริการทางเพศ

โสเภณีหรือการค้าประเวณี หมายถึง “บุคคลไม่ว่าหญิงหรือชาย ที่กระทำเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น จะเป็นการร่วมประเวณีอย่างปกติหรือการปรนนิบัติแบบอื่นใด อันเป็นการลำสอนเพื่อสินจ้างรางวัล ซึ่งอาจจะเป็นเงินทอง หรือสิ่งของอย่างอื่น ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำนั้นจะได้กระทำต่อเพศเดียวกันหรือต่างเพศ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะเป็นครั้งคราวหรือเป็นอาชีพ” แม้ว่าอิทธิพลของปัญหาโสเภณีต่อสังคมไม่รุนแรงถึงขั้นที่จะทำให้สังคมแตกสลายได้ แต่โสเภณีก็เป็นแหล่งแพร่กระจายโรคและเป็นสาเหตุของปัญหาอาชญากรรม เช่น ฆาตกรรม ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับเพศ และยังเป็นแหล่งมั่วสุมของกลุ่มนักเลงอันธพาล การพนัน และยาเสพติดด้วย (สุพิศตรา สุภาพ, 2546: 88-89)

ปัญหาการขายบริการทางเพศที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 6 เรื่อง) เกิดจากความขัดสนทางด้านเงินทอง ที่ปรากฏใน “เด็กหลง” “หยุดเฮดส์” “ผู้ชายขายน้ำ” เกิดจากความต้องการในวัตถุนิยม ที่ปรากฏใน “จากนั่งตู้” “สุนักศึกษาไฮด์ไลน์” “อโกโก้บอย” “ผู้ชายขายโชว์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนถึงปัญหาการขายบริการทางเพศของวัยรุ่น เช่น

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาการขายบริการทางเพศที่เกิดจากความขัดสนทางด้านเงินทอง)

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการขายบริการทางเพศของเรื่องนี้ ได้จากคำบอกเล่าของเด็กวัยรุ่นคนหนึ่งซึ่งต้องออกมาใช้ชีวิตเพียงลำพังโดยไม่มีเงินทองติดตัว เขาต้องหาเงินเพื่อนำมาเลี้ยงปากท้องของตนเองด้วยวิธีทางที่ไม่ถูกต้องไม่ควร ไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกายผู้อื่นเพื่อชิงทรัพย์ การขโมย ปล้นจี้ หรือแม้กระทั่งการขายบริการทางเพศเพื่อให้ได้เงินมาเมื่อยามจำเป็น (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : แล้วแบงก์มีวิธีหาสตางค์อย่างไรบ้าง

แบงก์ : ทุกอย่าง

ทีมงานหลุมดำ : แล้วเคยไปกับน้ำมัย อย่างที่เดซเค้าไป

แบงก์ : ออ... แหกหรือ ไป แต่พวกราคาสูงๆ หนึ่งพัน สองพัน พันห้า

ทีมงานหลุมดำ : แล้วเคยได้เยอะที่สุดเท่าไร

แบงก์ : ได้เยอะที่สุด 6000

เรื่อง “หยุดเฮดส์” (ปัญหาการขายบริการทางเพศที่เกิดจากความขัดสนทางด้านเงินทอง)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาการขายบริการทางเพศ โดยผ่านเรื่องราวของ “อาภรณ์” หญิงสาวที่เคยเป็นโสเภณีมีสังกัด แต่วันนี้เธอไม่ขึ้นกับใคร เธอรับเชื้อจากแฟนคนหนึ่ง และยังคงอาชีพขายบริการมาจนถึงวันนี้ แม้เธอจะยืนยันว่า มีการป้องกันทุกครั้งที่ยขายบริการให้ลูกค้า แต่อะไรจะเป็นหลักประกันได้ว่าเธอจะไม่แพร่เชื้อไปยังผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีทางออกใดที่ดีกว่าการขายบริการต่อไป ในเมื่อ “เงิน” ที่เคยเป็นเพียงแค่ปัจจัยหล่อเลี้ยงชีวิตในแต่ละวัน วันนี้กลับมาเป็นปัจจัยสำคัญในการยึดชีวิตจากโรคภัยให้เธออีกด้วย นอกจากนี้ประสบการณ์ตรงจาก “ตูน” ชายขายบริการย่านวังสราญรมย์ ที่เห็นเพื่อนร่วมอาชีพจากไปคนแล้วคนเล่า และเขาเองก็ไม่มั่นใจว่า วันหนึ่งวันใดที่อาจจะพลาดพลั้งได้เช่นกัน (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“เมื่อก่อนทำงานบาร์อยู่ แต่หนูไม่มีบัตรสีชมพู ก็เลยเลิกทำ มาจับแขก แล้วก็ไปเจอบาร์อยู่บาร์หนึ่ง เขาไม่ตรวจบัตรสีชมพู หนูก็เลยทำ” (อาภรณ์ – หญิงขายบริการ)

“เมื่อก่อนทำงานโรงแรมอยู่ได้เงินเดือนหมื่นกว่าบาท มันไม่พอก็เลยตัดสินใจลาออก ตอนแรกก็ทำงานโรงแรมอยู่ก็เลยออกมาทำตรงนี้เลย” (ตูน – ชายขายบริการ)

เรื่อง “จากนั่งตู้สู่นักศึกษาไฮด์ไลน์” (ปัญหาการขายบริการที่เกิดจากความต้องการในวัตถุนิยม)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาการขายบริการทางเพศจากโลกของนักศึกษาสาววัย 21 ปี จากมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ที่เส้นทางขายบริการของเธอมุ่งดำเนินไม่ต่างไปจากเพื่อนๆ ในแวดวงเดียวกัน นั่นคือ การหลงอยู่ในวังวนของสังคมแห่งความพึงพอใจ และการให้ค่าแก่เงินตรา มากกว่าค่าแห่งศักดิ์ศรีและคุณงามความดีการได้ใช้ชีวิตนอกรอบของ “ก๊ีบ” ทำให้เธอถลำลึกสู่สังคมพึงพอใจมากขึ้นเรื่อยๆ “เงิน” จำนวนครึ่งหมื่นที่พ่อส่งให้เป็นค่าใช้จ่ายในการ “กินอยู่” แต่ละเดือน กลายเป็นเศษเงินในทันทีเมื่อเธอพบว่า เด็กสาวหน้าตาสะสวยอย่างเธอ สามารถใช้เวลาที่เหลือจากชั่วโมงเรียนหารายได้ให้ตัวเองได้อย่างไม่ยากนัก เส้นทางหารายได้เสริมของก๊ีบแม้จะเริ่มต้นไม่ต่างจากเด็กสาวทั่วไป ที่ใช้ความสติบวกับความสามารถเฉพาะตัว ที่ไม่ต้องมีคุณวุฒิใดๆ มาการันตี ไม่ว่าจะป็นสาวแคทตี้ พนักงานแนะนำเครื่องสำอางค์ตามห้างสรรพสินค้า และหลังจากนั้นไม่นานเธอก็ถูกชักนำเข้าสู่วงการ “ไฮด์ไลน์” อาชีพที่ทำให้เธอกลายเป็น “สินค้า” ที่มีราคารวมในแต่ละเดือนกว่าครึ่งแสนบาท (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“ช่วงแรกๆ หนูก็ไม่ค่อยใช้เงินเปลืองนะพี่ แต่พอเริ่มมาเรียนได้ซั๊กพักหนึ่ง แล้วก็เริ่มติดเพื่อน เริ่มเข้าสังคมมากขึ้น มันก็เลยมีความต้องการว่าอยากได้อะไรมากขึ้น เงินก็เริ่มใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ลำพังที่บ้านส่งเงินมามันก็ไม่พอ แล้วเห็นว่าใครก็ทำกัน ไม่ใช่เรื่องร้ายแรงอะไรมากมาย ไม่ใช่จำกัดอยู่ในอาชีพที่สิ้นคิด” (ก๊ีบ)

8) ปัญหาการตั้งครรภ์

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น คือตั้งครรภ์เมื่ออายุ 19 ปี หรืออ่อนกว่านี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ได้แก่ ฐานะยากจน เล่าเรียนน้อย ต้มสุรา ดิทยาเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่แก้ไขได้ยาก ปัจจัยหนึ่งซึ่งน่าจะแก้ไขได้ เป็นปัจจัยที่ทำให้การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบเหตุผลใหญ่ๆ 2 ประการ คือ

1. มีเพศสัมพันธ์โดยไม่คุมกำเนิด บ้างไม่รู้ว่ามีเพศสัมพันธ์แล้วท้อง บ้างเชื่อโดยไม่มีเหตุผลว่าตนเองไม่ท้อง บ้างคุมกำเนิดไม่เป็น บ้างไม่สนใจคุมกำเนิด บ้างไม่สามารถเข้าถึงการบริการคุมกำเนิด บ้างกลัวการคุมกำเนิด ฯลฯ

2. มีความเชื่อที่ผิดๆ ในการคุมกำเนิดทั้งในวัยรุ่นหญิงชาย เช่น ไม่สวมถุงยางอนามัย เพราะกลัวถูกว่าสำส่อน รับประทานยาคุมกำเนิด ฉีดยาคุมกำเนิด ทำให้เป็นฝ้า มดลูกแห้ง ฯลฯ

ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 5 เรื่อง) ส่วนมากจะเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน ที่ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” “ห้องแซท ห้องโชว์ จำปีะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส” “หยุดเอดส์” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “กว่าจะรู้เดียงสา” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการตั้งครรภ์ของเรื่องนี้ ถ่ายทอดจากคำบอกเล่าของเจ้าของร้านเสริมสวยว่าปัจจุบันพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นในยุคนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่น่าเป็นห่วง การมีเพศสัมพันธ์กลายเป็นเรื่องธรรมดาปกติของวัยรุ่น และอายุของการมีเพศสัมพันธ์ก็ยิ่งน้อยลงขึ้นทุกที เด็กวัยรุ่นเหล่านี้มีความคิดคะนอง อยากรู้ อยากลองและไม่มี การป้องกันอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอยู่บ่อยครั้ง รวมไปถึงการขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจำนวนมากโดดเรียนและประพฤติออกนอกกฎเกณฑ์จนเกิดการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจขึ้น (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์ระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนอื่น”)

ทีมงานหลุมดำ : มีเด็กคนไหนที่โดดเรียนแล้วประพฤติตัวออกนอก
 ฐานอกทาง แล้วไปเกิดการตั้งท้องมา มีบ้างหรือไม่
 ค่ะ

เจ้าของร้านเสริมสวย : เยอะ... ซ้ำๆ ซากๆ พลาดมาพ่อแม่ยังไม่รู้เรื่องเลย
 อยู่บ้านเดียวกันก็ยังไม่รู้เรื่องเลย

เรื่อง “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในเรื่องนี้ สะท้อนจากเด็กสาววัยรุ่น 3 คน “จ๊ีบ นุ่ม ้วย” เด็ก
 สาวนักเรียนวัยรุ่น จากหัวเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเคยผ่านประสบการณ์อันเจ็บปวดทั้งกายและใจ คือ
 ตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่เคยใช้ชีวิตผิดพลาด ที่มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ในวัยเรียน เนื่องจากคำบอกเล่า
 ของกลุ่มเพื่อนที่นำเรื่องการมีเพศสัมพันธ์มาแล้วสู้กันฟังอย่างเปิดเผย จนเกิดความอยากรู้อยาก
 ลอง บ้างก็กลัวไม่ทันสมัยตามเพื่อนไม่ทันจึงต้องตามเพื่อน โดยรู้ไม่เท่าทันในเรื่องเพศ จนเกิด
 ปัญหาการตั้งครรภ์ซ้ำแล้วซ้ำเล่า (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์ระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้น
 เรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : พอหลังจากมีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้วเราไม่ป้องกัน
 ผลที่ตามมาหลังจากนั้นมันเกิดอะไรกันบ้าง หนูเคย
 ท้องมั้ย

นักศึกษาคนที่ 1 : เคยค่ะ

ทีมงานหลุมดำ : หนูท้องกี่ครั้งทั้งหมด

นักศึกษาคนที่ 1 : สาม

นักศึกษาคนที่ 2 : หนูก็สาม

นักศึกษาคนที่ 3 : สามครั้งเหมือนกัน

เรื่อง “กว่าจะรู้ดีเสีย”

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นผ่านเรื่องราวของวัยรุ่นกับความไม่รู้สึกอับอาย

ต่อเพศตรงข้ามที่เกิดขึ้นชั่วคราวช่วยยาม และความอยากรู้อยากลองในเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมปลายคนหนึ่ง ได้เลยเถิดไปไกล อย่างชนิดที่เรียกได้ว่าสายเกินแก้ กว่าจะเริ่มรู้เตียงสา ทางเดินสู่ความฝันของเด็กสาวคนหนึ่งก็ถูกปิดตายด้วยการกระทำของตัวเอง “แนน” อดีตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตัดสินใจออกจากโรงเรียน หลังจากตั้งท้องกับนักเรียนรุ่นน้องร่วมสถาบัน ทั้งที่เหลือเวลาอีกเพียง 2 เดือน เธอก็จะสำเร็จการศึกษาในชั้น ม.6 แต่การตั้งท้องเนื่องจากอุบัติเหตุของเด็กสาวในวัยเพียง 17 ปี ในครั้งนั้น เป็นเรื่องที่สังคมแวดล้อมไม่สามารถรับได้ การติฉินนินทา ทั้งจากเพื่อน และครู มีอยู่รอบด้าน การตัดสินใจทำแท้งเป็นทางเลือกแรกของเด็กสาว เพื่อกำจัดทิ้งซึ่งความอับอาย แต่ไม่สำเร็จ การก้าวเดินออกจากรั้วโรงเรียน จึงเป็นทางออกที่เธอเลือกเดินในวันนั้น และคลอดลูกอย่างโดดเดี่ยว โดยไม่มีความรับผิดชอบจากฝ่ายชาย แม้แต่การใช้ชื่อ เพื่อระบุสถานะเป็นบิดาของเด็กในใบแจ้งเกิด (สะท้อนจากบทบรรยายจาก “ผู้ดำเนินรายการ”)

เรื่อง “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน”

ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนจากนักศึกษาชายหญิงคู่หนึ่ง “จี๊ด” และ “ปิง” พวกเขาไม่ได้เป็นเพียงแค่วัยรุ่นนักศึกษาที่อยู่กินฉันสามี ภรรยาเท่านั้น แต่ยังมีอีกชีวิตที่เพิ่งลิ้มตามาดูโลกได้เพียงไม่กี่เดือนร่วมชะตากรรมในท้องเช่าเล็กๆไม่ห่างจากสถาบันการศึกษาที่ทั้งคู่ศึกษาอยู่มากนัก พวกเขารู้จักกันได้ไม่ถึง 1 สัปดาห์ก็เข้ามาอยู่ร่วมห้องเดียวกันเนื่องจากจี๊ดทะเลาะกับเพื่อนร่วมห้อง และตัวจี๊ดเองก็ทราบว่ามีเพื่อนเข้ามาอยู่ร่วมห้องเดียวกับปิงแล้วก็ต้องลงเอยด้วยการมีเพศสัมพันธ์ และเมื่อพลาดพลั้งจึงเกิดการตั้งครรภ์ ด้วยความที่จี๊ดสงสารและไม่กล้าที่จะทำแท้ง จึงทำให้เธอต้องตั้งท้องทั้งที่อยู่ในวัยเรียน (สะท้อนจากภาพ บทบรรยายจากทีมงานหลุมดำ)

9) ปัญหาการทำแท้ง

ปัจจุบันกลุ่มบุคคลที่นิยมทำแท้งมากที่สุดก็คงหนีไม่พ้นกลุ่มเด็กวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษาที่ไม่รู้จักการป้องกันและยับยั้งชั่งใจในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งพอประสบปัญหานี้ขึ้นมาทีก็คิดกระทำในแง่ลบ 2 อย่างคือ “ทำแท้ง” หรือ “ละทิ้งทารก” จนในที่สุดกลายเป็นฆาตกรใจบาปไปโดยปริยาย ปัญหาหลักคือ เด็กนักเรียน นักศึกษา ยังไม่ได้รับการศึกษาในเรื่องของการมี

เพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย ที่สำคัญพวกเขายังไม่ได้รับการเรียนรู้ถึง "คุณค่าในตนเอง" จนเห็นว่าการมีเซ็กซ์เป็นเรื่องของ "ธรรมชาติที่สนุก" (เอกลักษณ์ ยัมวิไล, 2550)

ปัญหาการทำแท้งในวัยรุ่นที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 4 เรื่อง) เกิดจากการตั้งครรภิโดยไม่พร้อมทั้งวุฒิภาวะและเศรษฐกิจ ที่ปรากฏใน “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “กว่าจะรู้เดียงสา” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” เกิดจากการไม่ยอมรับจากทางบ้าน ที่ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการทำแท้ง เช่น

เรื่อง “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” (ปัญหาการทำแท้งสาเหตุจากความไม่พร้อมทั้งวุฒิภาวะและเศรษฐกิจ)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาการทำแท้งในวัยรุ่น โดยเฉพาะในวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ โดยผ่านประสบการณ์ของเด็กนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ และมีเพศสัมพันธ์โดยความอยากรู้อยากลองจากคำบอกกล่าวของเพื่อน แต่ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความคิดคะนอง ไม่ป้องกัน ทำให้เด็กสาวกลุ่มนี้เคยตั้งครรภิและต้องทำแท้งเนื่องจากยังอยู่ในวัยที่ต้องศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจไม่เอื้อต่อการเลี้ยงดูอีกหนึ่งชีวิตที่จะเกิดมาได้ เป็นเรื่องที่น่าตกใจ ละครนำเป็นห่วงอย่างยิ่งที่วัยรุ่นไทยมีการทำแท้งสูงมาก จากผลการสำรวจจากกระทรวงสาธารณสุขที่พบตัวเลขการทำแท้งในกลุ่มวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี สูงถึง 30 % และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งปัญหาการทำแท้งไม่ใช่ปัญหาใหม่ เป็นปัญหาเก่าที่พูดกันมานาน แต่ว่าปัญหาการทำแท้งในปัจจุบันก็ยังมิอยู่และเติบโตตามเศรษฐกิจและสังคม (สะท้อนจากบทบรรยายจากผู้ดำเนินรายการและบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : พอหลังจากมีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้วเราไม่ป้องกัน
ผลที่ตามมาหลังจากนั้นมันเกิดอะไรกันบ้าง หนูเคย
ท้องมั้ย

นักศึกษาคนที่ 1 : เคยค่ะ

ทีมงานหลุมดำ : หนูท้องกี่ครั้งทั้งหมด

นักศึกษาคนที่ 1 : สาม

นักศึกษาคนที่ 2 : หนูก็สาม

นักศึกษาคนที่ 3 : สามครั้งเหมือนกัน สามครั้งที่เอาออก

เรื่อง “เด็กหนีเรียน” (ปัญหาการทำแท้งสาเหตุจากการไม่ยอมรับจากที่บ้าน)

ปัญหาการทำแท้งในวัยรุ่นที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนจากเรื่องราวของเด็กนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งย่านฝั่งธนฯ ที่มีพฤติกรรมเสีทางเพศและมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เด็กหลายคนเกิดการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ มีเด็กหลายคนมาปรึกษาเจ้าของร้านเสริมสวย และหลายคนพูดคุยกันถึงเรื่องการทำแท้งในร้านเสริมสวย ทำให้ทีมงานได้รับข้อมูลต่างๆ มากมายจากเจ้าของร้านและเด็กที่มาใช้บริการ (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “บุคคลอื่นๆ”)

ทีมงานหลุมดำ : มีเด็กที่เข้ามาที่นี้โดเรียนแล้วมีปัญหาที่ท้องแล้วไปทำแท้งมัย

เจ้าของร้านเสริมสวย : เยอะ...เค้าก็ไปทำแท้ง หายไป 2-3 อาทิตย์ แล้วก็กลับมา เค้าคุยกันว่า พ่อแม่รับไม่ได้ก็เลยไปทำ

10) ปัญหาอัตวินิบาตกรรม

การกระทำอัตวินิบาตกรรม หรือการฆ่าตัวตาย เป็นการกระทำที่เกิดจากน้ำมือของตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ และรู้ด้วยว่าผลจะเป็นอย่างไร บุคคลจะทำสิ่งที่เป็อันตรายแก่ตนเองโดยมีสาเหตุมาจากสภาพสังคมล้อมรอบตัวเขาหรือบีบคั้นจนเขาตายเพื่อหนีปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ (Durkheim อ้างถึงใน สุพัตรา สุภาพ, 2546: 152) ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud อ้างถึงใน อุดลย์ ต้นประยูร, 2524: 28) เชื่อว่าการฆ่าตัวตายเกิดขึ้นจากสัญชาตญาณดั้งเดิมที่เรียกว่า “Thanatos” ปัญหาการฆ่าตัวตายมีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของครอบครัวและอาจได้รับความเดือดร้อนหากผู้เสียชีวิตนั้นเป็นผู้นำครอบครัว (ณัฐกาญจน์ ศุภรัตน์เมธี, 2548)

การฆ่าตัวตายมีหลายสาเหตุรวม ๆ กัน มิได้เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งโดยเฉพาะสาเหตุที่พบมากคือ การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง เช่น โรคเอดส์ โรคมะเร็ง ซึ่งผู้ป่วยมักคิดว่าอยู่ไป ก็จะเป็นภาระต่อคนใกล้ชิด หรือไม่ผู้ป่วยก็จะมีรู้สึกเจ็บปวดทุกข์ทรมานจากโรคจนไม่ยอมมีชีวิตอยู่อีกต่อไป หลายคนก็คิดฆ่าตัวตายเป็นเพราะรู้สึกเหงา ว่าเหว่ น้อยใจ สับสน โดดเดี่ยว เพราะไม่

สามารถปรับตัวเข้ากับคนในครอบครัว ในโรงเรียน และในที่ทำงานได้ หรือไม่บุคคลนั้นก็กำลังเผชิญปัญหาที่เลวร้าย กัดค้น และบีบคั้นจนต้องใช้เวลาตายเป็นทางออกให้หลุดพ้นจากเหตุการณ์นั้น หลายคนอาจมีปัญหานักใจในหน้าที่การงาน ภาระหนี้สิน การดูแลครอบครัว จนไม่อยากจะแบกรับภาระนั้นอีกต่อไป รวมทั้งการสูญเสียคนรัก สูญเสียเกียรติยศ ชื่อเสียง และทรัพย์สิน จนหมดสิ้นความภาคภูมิใจในตนเอง ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเราคิดฆ่าตัวตายได้ (สดใส คุ่มทรัพย์อนันต์, 2548)

ปัญหาการอัตวินิบาตกรรม หรือการฆ่าตัวตายที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 4 เรื่อง) ครั้งหนึ่งเกิดจากปัญหาครอบครัว ที่ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกรাত্রี” “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” และเกิดจากปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ที่ปรากฏใน “หยุดเฮดส์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาอัตวินิบาตกรรม หรือการฆ่าตัวตาย เช่น

เรื่อง “นักศึกษาในโลกรাত্রี” (ปัญหาการฆ่าตัวตายเนื่องจากปัญหาครอบครัว)

เนื้อหาเรื่องนี้ปรากฏปัญหาการฆ่าตัวตายในวัยรุ่น โดยสะท้อนจากเรื่องราวของ “หมวย” นักศึกษาสาวที่มีปัญหากับครอบครัว ไม่เข้าใจกันกับพ่อ ที่พ่อบังคับตนไม่ได้เรียนในสิ่งที่ตนรัก และถนัด เธอรู้สึกว่าพ่อไม่รักและเกิดคำถามในใจของเธอตลอดมา ทำให้เธอมีความคิดที่อยากฆ่าตัวตายเพื่อประชดและหนีปัญหา และเธอก็ทำการฆ่าตัวตายมาแล้วถึง 4 ครั้ง แต่ที่บ้านช่วยเธอไว้ทัน จากนั้นเธอก็กลายเป็นเด็กมีปัญหาและหาทางประชดพ่อด้วยวิธีการออกมาเที่ยวกลางคืน จนเธอเสพติดการเที่ยวกลางคืน (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“หมวยคิดฆ่าตัวตาย” (ทีมงานหลุมดำ)

“ครั้งแรกนี้กรีดตัวเอง นี่คะ ยังเป็นแผลอยู่เลย” (หมวย)

“เบ็ดเสร็จแล้วหมวยคิดฆ่าตัวตายมาแล้ว 4 ครั้ง แล้วที่บ้านช่วยได้ แล้ว

หาทางประชดโดยการออกมาเที่ยวกลางคืน” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก” (ปัญหาการฆ่าตัวตายเนื่องจากปัญหาครอบครัว)

ปัญหาการฆ่าตัวตายที่ปรากฏในเรื่องนี้สะท้อนผ่านเรื่องราวของ “เอกนรินทร์” ที่แต่เดิมเคยมีครอบครัวที่อบอุ่น อยู่พร้อมหน้ากันพ่อ แม่ ลูก แต่ทุกอย่างเริ่มเปลี่ยนไปเมื่อพ่อและแม่ของเขาแยกทางกัน และไม่มีใครใส่ใจเขา เขากลายเป็นคนมีความทุกข์ เก็บกด ไม่พูดกับใคร ไม่ว่าเรื่องและอยู่ในภาวะคิดอยากฆ่าตัวตาย ซึ่งแนวโน้มปัญหาการฆ่าตัวตายในสังคมไทยดูเหมือนจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ คือมีคนฆ่าตัวตายมากขึ้น ด้วยสาเหตุต่างๆ แค่พ่อแม่ห้ามไม่ให้ออกไปเที่ยว แค่ไม่ซื้อโทรศัพท์ให้ แค่ผิดหวังในเรื่องของความรักก็ทำให้คนฆ่าตัวตายกันได้แล้ว โดยเฉพาะวัยรุ่นเป็นกลุ่มอายุที่ถูกระบุว่ามีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อและมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์สูง การตัดสินใจเมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ อาจจะมีค่าใช้จ่ายมากกว่าเหตุผล (สะท้อนจากบทบรรยายโดย”ผู้ดำเนินรายการ”และ”ทีมงานหลุมดำ”)

เรื่อง “หยุดเอตส์” (ปัญหาการฆ่าตัวตายที่เกิดจากปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง)

เนื้อหาเรื่องนี้ปรากฏปัญหาการฆ่าตัวตาย สะท้อนจากเรื่องราวของ “เมย์” เด็กสาวที่เพิ่งมีบัตรประจำตัวประชาชนได้เพียงไม่กี่เดือน วันนี้เธอเป็นแม่ของลูกสาวอายุไม่กี่เดือนคนหนึ่ง มากไปกว่านั้น เธอและลูกยังเป็นผู้ป่วยติดเชื้อ HIV ซึ่งเธอรับมาจากเพื่อนชายที่คบหาและมีเพศสัมพันธ์กันจนถึงท้องในช่วงเวลาสั้นๆ เด็กสาวยอมรับว่า เธอหลงระเหิดกับแสงสี และชอบเที่ยวเตร่ในยามค่ำคืน มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายที่เธอถูกใจ เธอเคยเข้าสู่เส้นทางขายบริการเพื่อแลกเงินมาซื้อหาข้าวของที่เธอต้องการ และไม่เคยมองว่า... วันหนึ่งเธอจะรับเชื้อจากพฤติกรรมเช่นนี้ ครอบครัวที่แตกแยกอาจเป็นเหมือนนิยายน้ำเน่า แต่อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้เด็กสาวคนหนึ่งไร้ที่ยึดเหนี่ยวทางใจ วันที่เธอเป็นผู้ป่วย แม้แต่ครอบครัวที่เป็นความหวังสุดท้ายของเธอที่จะกลับไปพึ่งพิงก็ไม่สามารถยอมรับได้ที่จะอยู่ร่วมกับเธอได้ เรื่องราวของ “เมย์” อาจเป็นตัวอย่างหนึ่งที่มีบทเริ่มต้นไม่ต่างจากวัยรุ่นทั่วไปในสังคมยุคปัจจุบันที่เริ่มจากการมั่วสุม มั่วเซ็กซ์ โดยไม่ตระหนักถึงการป้องกัน และสุดท้ายแล้วก็ลงเอยด้วยการตั้งท้อง และเป็นผู้ติดเชื้อ HIV ในที่สุด เธอเครียดกับปัญหาและกลัวว่าเธอเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ จนเธอคิดที่จะฆ่าตัวตาย (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“ตอนแรกก็กลัว กลัวว่าเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ เครียดมากๆ เลย ไม่อยากพูดกับใคร เกือบจะฆ่าตัวตาย” (เมย์)

11) ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง

ลักษณะอาการก้าวร้าวของเด็กที่พบส่วนใหญ่ เด็กจะแสดงอาการขว้างปาข้าวของ กรีดร้อง ทำร้ายตนเอง เช่น กัดตัวเอง โขกศีรษะกับพื้นหรือผนังห้อง ดึงผม ทิ้งเสื้อผ้าตนเอง หรือทำร้ายผู้อื่น สาเหตุมักพบว่าเด็กรับรู้และเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม เช่น ผู้ใหญ่หรือผู้ใกล้ชิดแสดงความก้าวร้าวออกมา เด็กจะเกิดการเรียนรู้และเลียนแบบ เด็กบางคนที่ได้รับการฝึกควบคุมอารมณ์ จะไม่แสดงอาการก้าวร้าวออกมา

ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 3 เรื่อง) เกิดจากสาเหตุปัญหาครอบครัว ที่ปรากฏใน “เด็กหลง” “กระโปรงบานขาซ่า มาเปียขาสั้น” เกิดจากปัญหาการติดเกม ที่ปรากฏใน “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่น เช่น

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กเร่ร่อนจากเรื่องราวของเด็กเร่ร่อนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง พวกเขาเหล่านี้จะมีพฤติกรรมที่ชอบทำร้ายผู้อื่น โดยเฉพาะคนเฒ่า คนแก่ เพื่อต้องการรีดไถเงินจากพวกเขา หรือแม้แต่ทำไปเพื่อความสะใจเท่านั้น โดยเด็กส่วนใหญ่ที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ก็เนื่องจากพวกเขาถูกทำร้าย ทุบตีจากคนภายในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง โดยไม่ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากใคร สิ่งเหล่านี้จึงถูกปลูกฝังอยู่ในจิตใจเด็กทำให้เกิดมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวเช่นนี้ (สะท้อนจากภาพและบทสนทนา ระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : เราไปทำพวกเขาทำไมละคะ

แบงก์ : ก็สะใจ ไม่ชอบคนเฒ่า

เรื่อง “กระโปรงบานขาซ่า มาเปียขาสั้น” (ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว)

ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนจากเรื่องราวของเด็กนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมชอบรังแกผู้อื่น โดยการทำร้ายร่างกาย การข่มขู่ผู้อื่น โดยเห็นเป็นเรื่องที่สนุก บางคนก็รูดไถเงินรุ่นน้อง บางคนก็ชอบทะเลาะวิวาทกับคนอื่น บางคนก็ข่มเพื่อน โดยไม่มีความสงสาร หรือรู้สึกผิดต่อการกระทำนั้นๆเลย เมื่อที่ทีมงานหลุมดำได้ไปสอบถามถึงเรื่องราวต่างๆ ก็กลับพบปมในใจของเด็กเหล่านี้ที่เกิดจากปัญหาครอบครัวทั้งสิ้น ความแค้นแห่งของครอบครัว ทำให้เด็กรู้สึกถึงความไม่มั่นคงและขาดความภูมิใจในตัวเอง ซึ่งไม่เฉพาะแต่ความแตกแยกเท่านั้น การอยู่ร่วมกันภายในครอบครัวโดยปราศจากการเหลียวแลห่วงใย รวมทั้งการใช้กำลังความรุนแรง ก็นำมาซึ่งความบอบช้ำทั้งจิตใจที่เด็กต้องแบกรับเอาไว้ และระบายความคับแค้นนี้ไปสู่ผู้อื่น (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์โดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : เวลาเราไปทำเขา เราเคยคิดสงสารเขาบ้างไหม
คนต้นเรื่อง : ไม่ เราไม่เคยสงสารใครเลยถ้าจะทำจริงๆ ความ
สงสารไม่มีเลยตอนนั้น

เรื่อง “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จักจบ” (ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่มีสาเหตุมาจากการติดเกมคอมพิวเตอร์)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่น โดยผ่านเรื่องราวและพฤติกรรมของ “เกรซ” เด็กชายวัย 13 ขวบ ที่รู้จักเครื่องคอมพิวเตอร์ครั้งแรก เมื่ออายุเพียง 5 ขวบ ซึ่งเป็นของขวัญ ของกำนัลจากผู้ปกครองที่มอบให้ โดยมองว่าเด็กของยุคสมัยควรรู้เท่าทันเทคโนโลยี การเล่นที่พัฒนาเข้าสู่เกมส์ที่มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้นโดยที่ผู้ปกครองไม่ได้เหลียวใจ ทำให้เกรซซึมซับความรุนแรงจากเกมที่เขาเล่นและแสดงอารมณ์ความก้าวร้าวออกมาโดยที่เขาไม่รู้ตัว ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้เขาเป็นเด็กดีว่านอนสอนง่าย ทุกอย่างเกือบเดินตามมาถึงคำว่าสายเกินไป ถ้าหากว่าไม่ได้รับความเอาใจใส่ และเข้าใจจากผู้ปกครอง ความเข้าใจ และความอดทนของทั้งเด็กและผู้ปกครอง จึงทำให้สถานการณ์คลี่คลาย (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

เกรซ : พ่อแม่บอกว่าเกรซเริ่มมีอารมณ์มากขึ้น เกรซก็ไม่
พอใจ บางครั้งก็ชกน้องบ้าง

ที่มงานหลุมดำ : เสียใจมั้ยตอนนั้นที่ชกน้อง

เกรซ : ไม่เสียใจเลย

12) ปัญหาเด็กเร่ร่อน

มีการคาดประมาณว่าในประเทศไทยมีเด็กเร่ร่อนจำนวนมากกว่า 30,000 คน เด็กเร่ร่อนส่วนหนึ่งเกิดจากการที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูกหรือการมีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาจนเกิดปัญหาหย่าร้าง ทำให้เด็กไม่ต้องการที่จะอยู่บ้าน จึงออกมาออกมาใช้ชีวิตเร่ร่อนในที่สุด เด็กเร่ร่อนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นเด็กไร้สัญชาติ เป็นกลุ่มชนเผ่าที่อาศัยบนภูเขาหรือตะเข็บชายแดน และถูกใช้ให้เข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญในการหารายได้ให้กับพ่อแม่ที่ติดยาเสพติด เช่น จากการขุดทอง ขุดดอกไม้ ขายสินค้าต่าง ๆ กับกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เยาวชนที่ใช้ชีวิตเร่ร่อนเป็นกลุ่มที่ขาดทางเลือก ขาดการศึกษา และมีเด็กจำนวนมากติดยาเสพติด ต้มเหล้า เสพยาบ้า ดมกาว ตลอดจนต้องเข้าสู่กระบวนการขายบริการทางเพศเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง (กลุ่มอาสาพัฒนาเด็ก, 2549)

ปัญหาเด็กเร่ร่อนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) เกิดจากปัญหาครอบครัว บ้านที่ไม่มีความอบอุ่น ไม่มีความรักความเข้าใจกันที่ปรากฏใน “เด็กหลง” และเกิดจากการไม่มีงานทำ ที่ปรากฏใน “ผู้ชายขายน้ำ” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาเด็กเร่ร่อน เช่น

เรื่อง “เด็กหลง” (ปัญหาเด็กเร่ร่อนที่เกิดจากปัญหาครอบครัว)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาเด็กเร่ร่อนผ่านเรื่องราวของเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่ออกจากบ้านมาใช้ชีวิตบนท้องถนน เนื่องจากบ้านที่ไม่มีความอบอุ่น การทำร้าย ทูบตี เพื่อทำโทษ และอีกหลายรูปแบบของความรุนแรงในครอบครัว อย่างเช่นเรื่องราวของเด็กชายอายุ 16 ปี อย่าง “เก๋” ที่วนเวียนเข้าออกในสถานีรถไฟหัวลำโพง และใช้มันเหมือนบ้านหลังที่สอง หลังจากที่รู้ความจริงว่าพ่อแม่ที่เลี้ยงดูนั้น เป็นเพียงพ่อแม่บุญธรรม นั่นคือความจริงที่ยากเกินจะยอมรับได้ ทำให้เด็กชายวัย 6 ขวบในวันนั้นตัดสินใจออกจากบ้าน และเรื่องราวของเด็กเร่ร่อนอีกหลายคนก็ออกจากบ้านมาเพราะบ้านที่ไม่ใช่บ้านอีกต่อไป (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ที่มงานหลุมดำ”)

“คือปัญหาเด็กเร่ร่อน ก็เรียกได้ว่าเป็นปัญหาที่เรื้อรังและก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมานานพอสมควร ส่วนใหญ่ก็จะมาจากปัญหาครอบครัว ซึ่งก็จะเป็นชุมชนเล็กๆ เล็กที่สุดในสังคม ซึ่งเป็นปัญหาให้หลักเด็กออกจากบ้าน ในเมื่อบ้านมันไม่น่าอยู่” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “ผู้ชายขายน้ำ” (ปัญหาเด็กเร่ร่อนที่เกิดจากการไม่มีงานทำ)

ปัญหาเด็กเร่ร่อนในเรื่องนี้สะท้อนจากวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งที่พยายามแสวงหาหนทาง วิธีการหาเงินด้วยการเลี้ยงเลี้ยงงานหนัก ไม่ยอมสู้ทนความลำบากเชกเช่นคนทั่วไปกลับรวมกลุ่มพึ่งพิงอาณานิคมบางส่วนส่วนของท้องสนามหลวง ณ ยามมืดมิดเป็นออฟฟิศขนาดใหญ่ รอคอยลูกค้าซึ่งล้วนเป็นแขกแปลกหน้า เข้ามาสนนราคาเพื่อไปร่วมหลับนอนเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตรา ชื่อหาปัจจัยสี่และสิ่งอำนวยความสะดวก (สะท้อนจากบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“ทุกวันนี้งานไม่มีทำ ก็เดินดูตำรวจ เดินรอบสนามหลวง” (คนต้นเรื่อง)

13) ปัญหาการติดเกมออนไลน์

การติดเกมนอกจากจะเป็นเรื่องของพฤติกรรมและจิตใจแล้ว ยังเป็นเรื่องของสภาวะของสารสื่อประสาท (Neurotransmitter) ในสมองอีกด้วย โดยมีการวิจัยพบว่าเมื่อมีพฤติกรรมซ้ำๆ สารโดปามีน (dopamine) จะหลั่งออกมาทำให้เกิดความสุข เรียกว่า reward circuit ดังนั้นถ้าต้องการมีความสุขก็ต้องทำพฤติกรรมนั้นๆ ซ้ำอีก สารโดปามีนจึงหลั่งออกมา

การเล่นเกมนี่ไม่ว่าจะเป็นเกมอะไรก็ตาม จุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ได้หลุดออกจากโลกแห่งความเป็นจริง ให้ตนเองได้เป็นใครคนหนึ่งที่มีความสามารถ มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของตนเองและผู้อื่น รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มนั้น ได้พูดคุยในเรื่องเดียวกันได้อย่างออกรสออกชาติ

ไม่เพียงแต่เด็กๆ เท่านั้นที่ติดเกม ไม่ว่าจะ เป็น วัยรุ่น หนุ่มสาว ผู้ใหญ่ตอนต้น ผู้ใหญ่ตอนปลายโอกาสติดเกมกันงอมแงมได้ทั้งนั้น บางคนติดเกมจนไม่ยอมเรียนหนังสือ ไม่ยอมทำงาน

ยอมเลิกกับแฟนก็มีใช้เวลาไปกับโลกแฟนตาซีจนไม่ยอมทำอย่างอื่น บางรายถึงกับไม่หลับไม่นอนหรือเล่นเกมจนช็อกตายหน้าจอเกมก็มีข่าวให้เห็นกัน (จากคู่มือ เมื่อลูกติดเกม, 2548:25-39)

ปัญหาการติดเกมออนไลน์ที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “เด็กหลง” และ “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จักจบ” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการติดเกมในวัยรุ่นเช่น

เรื่อง “เด็กหลง”

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการติดเกมในเรื่องนี้ เป็นกรณีของ “ท็อป” ต้นเหตุที่ชีวิตของเขาหักเหมาเป็นเด็กเร่ร่อน โดยมาจากการติดเกม แม่ของเขาเป็นแม่ค้าขายของ ส่วนท็อปก็จะเป็นเด็กที่ไปช่วยแม่ขายของเป็นพวกถั่วต้มมันต้ม เมื่อเดินขายเงินก็จะอยู่กับมือ พอเงินอยู่กับมือก็จะไปเล่นเกม พอเงินหมดก็ไม่กล้าที่จะกลับบ้าน เพราะกลับมาก็จะโดนทำโทษจากพ่อและแม่ซึ่งก็จะทำให้เด็กกลัว เด็กกลัวที่จะโดนทำโทษแต่ไม่กลัวที่จะหยุดเล่นเกม เพราะการเล่นเกมก็มีอยู่เรื่อยๆเมื่อเงินอยู่กับมือ” (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

เรื่อง “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จักจบ”

ปัญหาการติดเกมของวัยรุ่นในเรื่องนี้ สะท้อนได้จากเรื่องราวของเด็กหลายคนที่เสพติดการเล่นเกม ติดจนทำให้เสียการเรียน ทำให้เกิดความก้าวร้าว และทำให้ต้องหนีออกจากบ้านไปเพียงเพื่อต้องการเล่นเกม เนื่องจากเกมออนไลน์เป็นการแข่งขันชนิดหนึ่งที่ใช้เวลาการแข่งขันที่ยาวนานที่สุด และที่มากไปกว่านั้นก็คือว่ามีผู้ร่วมการแข่งขันมากที่สุดสนามหนึ่ง และที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งก็คือว่าผู้เข้าร่วมการแข่งขันส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในชั้นประถมจนกระทั่งมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยการจูงใจด้วยวิธีการสารพัดที่จะทำให้ผู้เข้าแข่งขันต้องพยายามที่จะเอาชนะให้ได้ บวกรวมกับเป็นการแข่งขันที่ไม่มีวันสิ้นสุดนี้เองจึงทำให้ผู้ร่วมการแข่งขันต้องใช้เวลาอย่างต่อเนื่องและยาวนานในการที่จะนำพาตัวเองเข้าไปสู่เส้นชัย (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ” และบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และคนต้นเรื่อง)

ทีมงานหลุมดำ : เรารู้สึกที่เราติดเกมหรือไม่ตอนนั้น

น็อต : ก็ติดครับ

ทีมงานหลุมดำ : ติดขนาดไหน อยากเล่นทั้งวัน หรืออะไร ความรู้สึกมัน

เป็นยังไง ไหนเล่าให้ฟังหน่อย

น๊อต : ออยากเล่นตลอด ไม่ทำอะไรเลย

ที่มงานหลุมดำ : การบ้าน

น๊อต : การบ้านก็ไม่ทำ

ที่มงานหลุมดำ : ผลการเรียนเป็นยังไง จากก่อนเล่นเกมกับเล่นเกมแล้ว

น๊อต : มันก็พอๆกัน แต่เล่นผลการเรียนแยกว่า

14) ปัญหาการติดแชท

การสื่อสารในยุคปัจจุบันที่กล่าวขานกันว่าเป็นยุคไร้พรมแดนนั้น การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว และใช้ต้นทุนในการลงทุนต่ำ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของทุกหน่วยงาน และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ทุกคนต้องให้ความสนใจและปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่นี้ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าวอย่างเต็มที่

“อินเทอร์เน็ต” มาจากคำว่า International Network เป็นเครือข่ายของการสื่อสารข้อมูลขนาดใหญ่ อันประกอบด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมาก เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากองค์กรต่างๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน

“โปรแกรมสนทนา” หรือที่รู้จักกันว่า “แชท” (Chat) ได้รับความนิยมจากคนไทย และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเติมเต็มโลกอินเทอร์เน็ตให้เต็มไปขึ้น จากอี-เมลล์ ที่เป็นการเชื่อมต่อสื่อสารระหว่างคน 2 คน กลายเป็น“โปรแกรมแชท” ที่เปิดกว้างให้ผู้ใช้บริการสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องที่สนใจร่วมกันได้มากกว่า 2 คน ในคราวเดียว วัฒนธรรมการ“แชท”ของประเทศไทย จากเดิมมีจุดประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ มาวันนี้ โปรแกรม“แชท”ได้กลายเป็นปัจจัยที่ช่วยบรรเทา“ความเหงา”ของคนได้มากกว่า ไม่ว่าจะคุยกับเพื่อน หรือคนที่สนิท

ปัญหาการติดแชทที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “ห้องแชท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ชุมชนไซเบอร์สเปส” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการติดแชท เช่น

เรื่อง “ห้องแชท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ชุมชนไซเบอร์สเปส”

เนื้อหาที่สะท้อนการตีความในวัยรุ่นในเรื่องนี้ สะท้อนผ่านเด็กสาว วัย 19 ที่ใช้นามสมมุติในการออนไลน์ว่า “โซดา” ซึ่งตัวเองอยู่ในโลกแคบๆ ในอินเทอร์เน็ต และห้องพักรีสเทียมน โดยแทบไม่ได้ออกไปเห็นเดือนเห็นตะวัน เสพติดอินเทอร์เน็ตเกินขนาด ไม่ต่างไปจากคนเสพยาเสพติดที่ต้องเพิ่มปริมาณ การเสพมากขึ้นทุกวัน ๆ จนทำให้ขาดโอกาสที่จะออกไปเรียนรู้โลก นอกจากนี้ความคุ้นชินกับการนั่งหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งคืนทั้งวัน ยังทำให้เธอ กลัวการ ที่จะเผชิญหน้ากับโลกจริงๆ ทำให้เด็กสาวที่อยู่ในวัยของดอกไม้บานคนหนึ่ง ต้องเข้าไปเรียกร้องความสนใจหาคุณค่าหาความหมายให้ชีวิตด้วยการทำสิ่งที่ลดทอนคุณค่าของตัวเองในโลกไซเบอร์ ซึ่งเธอก็รู้ว่า เป็นเพียงมายาลวง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“ถ้าไม่ได้แชทเหมือนมันขาดอะไรไปมันเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตไปแล้ว”(โซดา)

15) ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง

ช่วงชีวิตของคนที่อยู่ในวัยรุ่นชอบทำอะไรสะใจ โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นความเร็วแล้วสิ่งที่สนองตอบความเร็วของวัยรุ่นก็คือยานพาหนะไม่ว่าจะเป็นรถจักรยานสองล้อ รถจักรยานยนต์ (มอเตอร์ไซด์) รถยนต์ เรือยนต์ กระทั่งเครื่องบินไม่ว่าวัยรุ่นคนนั้นจะมีฐานะมั่งมีหรือยากจน ครั้งหนึ่งในชีวิตเขาต้องการสนองตอบอารมณ์ของเขาให้ได้ โดยเฉพาะในเรื่องของความเร็ว ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่การประดิษฐ์เครื่องยนต์กลไกให้เกิดความเร็วเพิ่มขึ้นมา โดยตลอดชีวิตที่พิการและการตายด้วยความเร็วจะมีแต่ในส่วนของวัยรุ่นเสียเป็นส่วนมาก ผู้ที่เกินวัยรุ่นไปแล้วจะไม่ค่อยปรากฏว่าต้องพิการหรือเสียชีวิตเพราะความเร็ว

ปัญหาแก๊งชิงกวนเมืองที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” และ “เจ้าโลก คนเคยใหญ่” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง เช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาแก๊งชิงกวนเมืองจากการติดตามของทีมงานหลุมดำ ที่ตาม “อึ้งอึ้ง” ไปเห็นโลกยามค่ำคืนของพวกเขา เธอชอบออกไปตระเวนราตรีโดยซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์มากที่กำลังจะแข่งขันประชันความเร็วกัน โดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น

อีกทั้งยังเกิดมลภาวะทางเสียงสร้างความรำคาญให้แก่บุคคลที่อยู่ใกล้เคียง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“เราเจอกลุ่มมอเตอร์ไซค์ เป็น 100 เลยทีเดียว ยกมอเตอร์ไซค์ข้ามเกาะกลางถนน ตั้งลำเพื่อจะรอกแข่งกันอีกรอบหนึ่ง” (ทีมงานหลุมดำ)

16) ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน

กลุ่มรักร่วมเพศหรือหลงรักเพศเดียวกัน ในทางวิชาการโดยเฉพาะหน่วยงานกรมสุขภาพจิตได้มีจิตแพทย์คือท่านผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสุขภาพจิต ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่ผลิตงานวิชาการของกรมสุขภาพจิตกล่าวว่า กลุ่มหลงรักเพศเดียวกันนั้น ไม่ถือว่าเป็นพวกโรคจิตหรือเป็นผู้ป่วยทางจิตที่จะต้องเข้ารับการรักษาอีกต่อไป

ดังนั้น ในภาวะขณะนี้ กลุ่มหลงรักเพศเดียวกันสามารถมีวิถีชีวิตเฉกเช่นคนอื่นๆ ได้ด้วยสาเหตุปัจจัยในฐานะคนมองในเรื่องนี้ เข้าใจว่ากลุ่มรักร่วมเพศไม่ถือว่าเป็นผู้ป่วย เนื่องจากปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ กลุ่มนี้ไม่ได้ทำความเดือดร้อน เสียหายให้ผู้อื่น และยุคนี้การยอมรับก็มีมากขึ้น กลุ่มนี้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขหากต้องถูกบังคับฝืนทนให้อยู่กับเพศตรงข้าม กลับทำให้รู้สึกฝืน ชีวิตไม่มีความสุข รังเกียจการมีชีวิตร่วม และชักนำสู่ปัญหามากมายเหล่านี้ อาจถึงขั้นจำเป็นต้องพึงการรักษาได้

ต่างกับการค้นพบความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและเลือกในสิ่งที่ตนเองปรารถนา หรือกล่าวว่ามีมีความสุข ไม่ทุกข์ทรมานจิตใจ ความเจ็บป่วยใดๆ ก็ไม่มาเยือน ก็ไม่น่าจะถือว่าจำเป็นต้องบำบัดรักษาอาการป่วยทางจิตเพราะมีความสุขนั่นเอง ทำนองเดียวกันก็ไม่ได้เป็นการชี้แนะว่าจะต้องหลงรักเพศเดียวกันเท่านั้น แล้วทุกคนที่เป็นเช่นนี้จะมีมีความสุข มีเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ สลดใจก็มากเช่นกัน สำคัญคือต้องรับรู้ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง หรือถ้าไม่สมหวังด้วยอีกฝ่ายไม่เห็นพ้องเป็นใจประเภทรักข้างเดียว ถูกหักอกให้เจ็บช้ำน้ำใจ ฯลฯ ไม่ควรใช้ความรุนแรง ทำร้ายตนเอง และฝ่ายตรงข้ามให้ได้รับความเสียหาย เพราะนี่ถือเป็นการทำ ความเดือดร้อน (กรมสุขภาพจิต, 2549)

ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยรุ่น มีทั้งเกิดจากสภาวะร่างกายและจิตใจที่ต้องการเป็นกลุ่มหลงรักเพศเดียวกัน เกิดจากปัญหาในครอบครัว และเกิดจากการตามกระแสแฟชั่น (พบ 2 เรื่อง) ที่ปรากฏใน “ทอมบอย ฟาลีซิดหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” และ “อโกโก้บอย ผู้ชายชายโชว์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น

เรื่อง “ทอมบอย ฟาลีซิดหรือชีวิตที่เลือกแล้ว”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศในวัยรุ่นแบบหญิงรักหญิง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปเพราะตามกระแส ตามแฟชั่น หรือเกิดจากปมในใจที่เห็นบุคคลผู้เป็นพ่อ ประพฤติปฏิบัติตนต่อแม่ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งจะมีส่วนน้อยที่จะมาจากสภาวะของร่างกายและจิตใจที่เบี่ยงเบนไปตามธรรมชาติ นอกจากความแตกต่างจากผู้หญิงธรรมดาทั่วไปแล้ว ความเป็นทอมของพวกเธอแต่ละคนก็แตกต่างกันไปอย่างสิ้นเชิง ตั้งแต่การแสดงออกถึงความเป็นทอมภายนอก ไปจนถึงรากแก่นของความเป็นทอมจากภายในจิตใจที่แม้แต่ทอมหลายๆคนก็ยังสับสนในความเป็นเพศหญิงรักหญิงของตนเอง (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ” และบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เป็น

ทอม

คนต้นเรื่อง : สังคม เพราะถ้าอยู่โรงเรียนสหศึกษาก็คงไม่เป็น นี่
คืออยู่หญิงล้วนมาตั้งแต่เด็ก มันก็เลยพาไป

17) ปัญหาการพนันฟุตบอล

การพนันฟุตบอล จัดเป็นการพนันประเภทหนึ่งในสังคมไทยที่มีการเล่นการพนันมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีการศึกษา ฐานะ หน้าที่การงานดี มากกว่าผู้ไม่มีการศึกษา หรือ มีอาชีพการงานที่ไม่ดี โดยเฉพาะการพนันฟุตบอลได้แพร่เข้าไปยังกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และสร้างปัญหาสังคมที่ตามมามากมาย

ปัญหาการพนันฟุตบอลที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “บอลพนัน
ขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก” และ “เจ้าโลก คนเคยใหญ่” ตัวอย่างเนื้อหา เช่น

เรื่อง “บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก”

พบปัญหาการพนันฟุตบอลในเนื้อหาเรื่องนี้ ที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับ
การพนันฟุตบอล มีวัยรุ่นจำนวนมากที่เสพติดการพนันฟุตบอลจนหลายคนต้องเสียเงินเสียทอง
และเสียการเรียน และได้ะบอลหรือสถานที่รับแทงบอลก็มีมากและหาง่าย อยู่ตามมหาวิทยาลัย
รั้วโรงเรียน วินมอเตอร์ไซค์ และร้านขายอาหาร รวมทั้งสื่อที่มีการนำเสนอถึงราคาเพื่อนำไปใช้ในการ
การพนัน โดยมีได้รับการยกเว้นแต่อย่างใด การเชียร์บอลให้ได้รสชาติก็ต้องควบคู่ไปกับการพนัน
สิ่งนี้เป็นความคิดในหัวของผู้ที่ชื่นชอบกีฬาฟุตบอล (สะท้อนจากบทบรรยายโดย”ผู้ดำเนิน
รายการ”)

18) **ปัญหาสื่อลามก**

สื่อเรื่องเพศมีปรากฏในสังคมมานาน แต่ถูกจำกัดให้มีและให้ใช้ประโยชน์เฉพาะกลุ่ม
คน เช่น คู่สามีภรรยา และเป็นที่ยอมรับกันว่าผู้ที่จะสามารถเสพสื่อเหล่านี้ต้องเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิ
ภาวะ มีความคิดถ่วงรอนในการบริโภคสื่อเหล่านั้นอย่างมีวิจารณญาณ แต่ในปัจจุบัน กลับ
กลายเป็นว่าสื่อเหล่านี้ถูกผลิตออกมาหลากหลายแพร่กระจายไปทั่วทุกหัวระแหง ทุกคน(รวมทั้ง
เด็กๆ)สามารถเข้าถึงสื่อลามกได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอินเทอร์เน็ต การควบคุมก็เป็นไปอย่าง
เชื่องช้าไม่ทันกับการเติบโตของธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายสื่อลามก ชำรายธุรกิจเหล่านี้ยังดักดวง
ผลประโยชน์จากเด็กๆ มองเด็กเป็นเหยื่อทั้งในแง่เป็นลูกค้าบริโภคสื่อลามก

ปัญหาสื่อลามกที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่
ใครคือเหยื่อ” และ “มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม”

รายการได้นำเสนอรูปแบบของ “การ์ตูน” โดยเฉพาะการ์ตูนจากแดนอาทิตย์อุทัยที่เข้ามา
แพร่ระบาดและมีอิทธิพลต่อเยาวชนไทยมานาน ปัจจุบันวิวัฒนาการของการ์ตูนญี่ปุ่นได้ก้าว
ไปไกลเกินกว่าที่ผู้ใหญ่หลายคนจะคาดคิด พฤติกรรมการร่วมเพศที่วิปริต, วิตถาร, เน้นความ

รุนแรง บังคับขึ้นใจ ,เรื่องราวที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่มีความเป็นมาเป็นไปของการกระทำของตัวละคร เนื้อหาสาระที่บั่นทอนศีลธรรมจรรยาของสังคม ทั้งหมดนี้คือเรื่องราวการ์ตูนญี่ปุ่นนำเสนอในวันนี้ การ์ตูนที่ห่อหุ้มด้วยหน้าปกกลดลายน่ารัก สดใส ซึ่งตรงกันข้ามกับเนื้อหาที่น่าเสียด้านในอย่างสิ้นเชิง นี่อาจจะเรียกได้ว่า เป็นวิวัฒนาการอีกก้าวหนึ่งของการ์ตูน ก้าวที่ไม่แน่ใจว่าจะนำพาผู้อ่านไปข้างหน้า หรือถอยกลับไปข้างหลัง และที่น่าห่วงใยมากกว่านั้น คือ การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่เหล่านี้ได้แพร่กระจายเข้าถึงผู้อ่านทุกเพศ ทุกวัย และทุกครัวเรือน เมื่อภาพลักษณ์ของการ์ตูนในความคิดของผู้ปกครอง ยังเป็นหนังสือที่ให้ความบันเทิงแก่เด็ก และยังถูกจัดให้เป็นเพื่อนคลายเหงา รวมไปถึงการวางใจให้การ์ตูน เป็นหนึ่งในสื่อที่นำมาช่วยเสริมทักษะการอ่านของเด็กๆ (สะท้อนผ่านบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ”)

19) ปัญหาการหนีออกจากบ้าน

ส่วนใหญ่เด็กที่มีปัญหาเกิดจากสภาพครอบครัวที่อ่อนแอ พ่อแม่ทะเลาะกันให้เด็กเห็นประจำ การลงโทษกับลูกที่รุนแรง และการเมาสุราของพ่อแม่ เมื่อเมาสุรากลับมาทำร้ายเด็ก ซึ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้นจะเป็นการปลุกฝังจิตใจของเด็ก และนำความรุนแรงที่เด็กเคยได้รับจากครอบครัวมาเป็นตัวชี้วัดในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตในสังคม ปัญหาของเด็กที่เกิดจากครอบครัวมันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสังคมที่อ่อนแอ เนื่องมาจากโครงสร้างประเทศไม่ดี

ปัญหาจากครอบครัว จึงเป็น "จุดอ่อน" ของเด็กในการเป็นเด็กมีปัญหา จนกระทั่ง "หนีออกจากบ้าน" มาร่วมกลุ่มกัน และเริ่มตั้ง "แก๊ง" ก่อความรุนแรง โดยเด็กเหล่านี้จะอายุระหว่างประมาณ 13-18 ปี มีทั้งกำลังเรียนหนังสือ และมีทั้งไม่ได้เรียนหนังสือ ซึ่งจะใช้เวลาช่วงกลางเป็นเวลารวมตัว เพื่อออก "ชิงมอเตอร์ไซด์" หาเรื่องทะเลาะกับกลุ่มเด็กที่อยู่อีกแก๊ง แต่เด็กเหล่านี้อยู่ได้ด้วยเงินที่หามาจากการขโมยรถจักรยานยนต์ของผู้อื่นไปขาย บางกลุ่มกระจายตัวกันออกขายยาเสพติด และร้ายกว่านั้นตั้งเป็นเครือข่ายส่งเด็กผู้หญิงไป "ค้าบริการทางเพศ" (สุเมธ นาครเฉลิม, 2550)

ปัญหาการหนีออกจากบ้านที่ปรากฏในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “เด็กหลง” และ “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” ตัวอย่างเนื้อหาปัญหาการหนีออกจากบ้าน เช่น

เรื่อง “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ”

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาการหนีออกจากบ้านในเรื่องนี้ ผ่านเรื่องราวของ “อืด” และ “น็อต” ที่ออกจากบ้านไป เพียงเพราะต้องการออกไปเล่นเกม ทำให้พ่อและแม่ต้องเป็นห่วง และทำให้ขาดการเรียนไป เนื่องจากร้านเกมหลายๆร้านเปิดบริการ 24 ชั่วโมง จนกลายเป็นแหล่งซ่องสุมแหล่งใหม่ เด็กๆใช้เวลาเล่นทั้งวันทั้งคืน แม้แต่เวลาทานข้าวก็ยังไม่สามารถปลีกตัวออกไปได้

ทีมงานหลุมดำ : เคยหนีออกจากบ้านไปไหม
 น็อต : เคย ออกไปเล่นเกม อาทิตย์หนึ่ง
 ทีมงานหลุมดำ : อาทิตย์หนึ่งนี่ไม่กลับบ้านเลย
 น็อต : ครับ

20) ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม

การทำศัลยกรรมตกแต่งนั้น มีเหตุผลคือทำเพื่อความสวยงามคือคนปกติสวยน้อยทำให้สวยมาก หรือเป็นศัลยกรรมตกแต่งเสริมสร้างคนที่มีความพิการแต่กำเนิด หรือจำพวก ติดเชื้อจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือผ่าตัดเนื้องอก ทำให้มีรูปร่างพิกลพิการไป

โดยทั่วไปปัจจุบันคนนิยมทำศัลยกรรมเสริมสวย ที่ ตา อันดับ 1 จมูก อันดับ 2 และ เต้านม อันดับ 3 ศัลยกรรมใบหน้าโดยเฉพาะดึงใบหน้า ดูดไขมันหน้าท้อง สะโพก ขา สำหรับชาย ศัลยกรรมปลูกผมเป็นอันดับหนึ่ง

ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรมที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏ ใน “จ้าวโลก คนเคยใหญ่” และ “สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรมของวัยรุ่น เช่น

เรื่อง “จ้าวโลก คนเคยใหญ่”

รายการนำเสนอปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม โดยสะท้อนผ่านผู้ชายที่นิยมการฉีด

น้ำมันมะกอก หรือสารบางอย่างเข้าไปในอวัยวะเพศ เพราะต้องการเพิ่มขนาดของอวัยวะเพศของตนโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย จนบางรายต้องเกิดอาการเน่า อักเสบ และการบีบรัดของอวัยวะเพศ จนทำให้ต้องตัดอวัยวะทิ้ง (สะท้อนจากบทสัมภาษณ์โดย “คนต้นเรื่อง”)

“ไม่คุ้มเลย พูดได้เต็มปากว่าไม่คุ้มเลย มันอาจจะสนุกแค่ช่วงหนึ่ง หลังจากนั้นก็ไม่มีผลกระทบมากมาย” (คนต้นเรื่อง)

21) ปัญหาภาษาไทยวิบัติ

ประเทศไทยมีภาษาของตนเองโดยเฉพาะทั้งภาษาพูดและเขียนเป็นภาษาประจำชาติ เรียกว่า “ภาษาไทย” มาตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเมื่อ ปี พ.ศ. 1826 เป็นต้นมา ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะตัวเป็นภาษาที่มีระดับเสียง โดยการใช้วรรณยุกต์กำกับ คือมีเสียงวรรณยุกต์ 4 รูป คือ ไม้เอก โท ตรี และจัตวา กำกับบนอักษรซึ่งปัจจุบันมีอักษรใช้ 44 ตัว แบ่งออกเป็นอักษรสูง 11 ตัว อักษรกลาง 9 ตัว และอักษรต่ำ 24 ตัว มีสระ 28 รูป ซึ่งมีเสียงสระ 32 เสียง ประกอบคำโดยนำเอาอักษรผสมกับสระ

ปัญหาภาษาไทยวิบัติที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 1 เรื่อง) ปรากฏใน “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมแนวฉบับลักชาติ” ตัวอย่างเนื้อหาที่ปรากฏปัญหาภาษาไทยวิบัติ เช่น

เรื่อง “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมแนวฉบับลักชาติ”

รายการได้นำเสนอความเปลี่ยนแปลงของภาษาที่แปลงสภาพไปตามสังคมและยุคสมัย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นิยามคำว่าภาษาคือสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นแทนของจริงและแทนความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจร่วมกัน ภาษาคือเอกลักษณ์ของชาติโดยเฉพาะชาติไทยที่มีภาษาเป็นของตนเองตั้งแต่ครั้งบรรพชน แต่เมื่อเทคโนโลยีและความทันสมัยเข้ามา ภาษาไทยก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง โดยหากต้องการหาภาษาไทยที่ถูกต้อง ก็คงหาได้จากหนังสือราชการ และหนังสือตามโรงเรียนเท่านั้น แต่ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องกลับหาได้ง่ายตามสื่อมวลชนต่างๆ ดารา นักร้อง พิธีกร หรือแม้แต่ผู้ประกาศข่าวล่าสุดวัฒนธรรม MSN เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นจำนวนมาก เพราะความสะดวกและรวดเร็วและมี

ลูกเล่นหลากหลาย ทำให้ภาษาไทยถูกเปลี่ยนแปลงไป (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“เด็กหลายคนที่เราเข้าไปคุยด้วย ในโลกของการแชท (Chat) ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องและเป็นทางการเพราะว่ามันจะทำให้ดูจริงจังมากเกินไป ในโลกของการแชทของเด็กๆจะต้องเร็วและแรง คำว่าเร็วหมายถึงว่าการพิมพ์แต่ละคำแต่ละประโยคต้องจบให้เร็ว เพราะฉะนั้นการกด Shift เพื่อเอาตัวอักษรเช่น ไม้ไต่คู้ หรือ ๓ เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย คำว่า”เป็น” ก็สะกดแค่ “เปิน” เท่านั้น เป็นอันว่าเข้าใจด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ส่วนคำว่าแรงก็หมายถึง ต้องสร้างเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ของแต่ละคน เช่นพิมพ์ให้ผิดซ้ำไว้ ยิ่งสะกดผิดเท่าไรยิ่งเป็นการดี เป็นการเลียนเสียงแบบน่ารัก เช่น “ซ่าน ร้ากเทอที่สุดเรยยยยยย” (ทีมงานหลุมดำ)

22) ปัญหาโรคเอดส์

โรคเอดส์ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเอดส์ (หรือ เอช.ไอ.วี) ซึ่งจะทำให้ระบบภูมิคุ้มกันโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเม็ดเลือดขาว บกพร่องไป ทำให้เกิดการติดเชื้อและป่วยเป็นโรคต่างๆ ได้ง่าย อาการป่วยที่พบเห็นจึงเป็นอาการของโรคที่ผู้ป่วยได้รับเชื้อมาในขณะนั้นๆ มิใช่อาการที่เกิดจากเชื้อ H.I.V โดยตรง เอดส์สามารถติดต่อได้จากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อ ดังนั้นผู้ที่มีความเสี่ยงสูงในการมีเพศสัมพันธ์แล้วติดเอดส์ คือผู้ที่เปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ โดยไม่ได้ป้องกันตัว หรือไม่ได้ใช้ ถุงยางอนามัย

ปัญหาโรคเอดส์ในวัยรุ่นที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 1 เรื่อง) เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์โดยเปลี่ยนคู่นอนบ่อยและไม่ได้ป้องกัน ที่ปรากฏใน “หยุดเอดส์”

รายการได้สะท้อนถึงปัญหาโรคเอดส์ ที่ใครหลายคนอาจจะคิดว่าผู้ที่มีพฤติกรรมต่อการติดเชื้อ HIV น่าจะเป็นกลุ่มผู้หญิง ผู้ชายที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ เพราะการแพร่กระจายของโรคเอดส์เกิดจากพฤติกรรมสำส่อนทางเพศและเปลี่ยนคู่นอนบ่อย แต่เนื้อหาในเรื่องนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่ากลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะรับเชื้อ HIV มากที่สุดคือกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังมีความอยากรู้ อยากลองใน

เรื่องเพศ การที่ผู้ใหญ่หรือสื่อต่างๆจะบอกให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ในวัยอันควรนั้นคงจะเป็นเรื่องล้าสมัยไปแล้ว เพราะว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นปัจจุบันนี้เกินกว่าที่ผู้ใหญ่หลายคนจะจินตนาการได้ (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ”)

23) ปัญหาอันตรายจากการใช้ยาลดความอ้วน

โรคอ้วนหรือความอ้วนนับเป็นปัญหาสำคัญซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ กล่าวคือ พบความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของอัตราการเกิดโรคและอัตราการตายจากโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงและภาวะไขมันในเส้นเลือด ยาลดความอ้วนจะออกฤทธิ์ทำให้ผู้ป่วย สามารถต้านทานต่อความกดดันทางสรีรวิทยา คือ ความหิว และความกดดันทางด้านจิตใจคือ ความอยากอาหารได้ ซึ่งจะไปสู่น้ำหนักที่ลดลงและสุขภาพที่ดีขึ้น แต่ยาลดความอ้วนจะทำให้ผู้รับประทานเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องจากแพทย์ กล่าวคือ พบอาการนอนไม่หลับกระวนกระวาย ปวดศีรษะ ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็ว ปากแห้ง เหงื่อออก คลื่นไส้ ท้องผูก

ปัญหาอันตรายจากการใช้ยาลดความอ้วนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 1 เรื่อง)
ปรากฏใน “กลัวอ้วนไม่กลัวตายภัยร้ายคนอยากผอม”

เนื้อหาเรื่องนี้ สะท้อนปัญหาอันตรายจากการกินยาลดความอ้วนในวัยรุ่น ผ่านเรื่องราวของ “นุ้ย” ครูสาวเจ้าของน้ำหนัก 105 กิโลกรัม กับประสบการณ์ชีวิตกว่า 10 ปีที่เข้าและออกในแทบทุกคลินิกลดน้ำหนัก นุ้ยกลายเป็นส่วนหนึ่งของลูกค้าชั้นดีและสร้างรายได้ให้สถานบริการเหล่านี้นับแสนบาท เพียงเพราะความมุ่งมั่นจะลดค่าปราคาสนใจตั้งแต่วัยเยาว์ แตกต่างจาก”เอ” ที่เริ่มต้นเพียงเพราะความอยากมีรูปร่างผอมเพรียว จากคำแนะนำของเพื่อนร่วมงานสาวรูปร่างอ้วนแฉฉน และคำแนะนำง่าย ๆ ของคนรอบข้าง เป็นประตูบานแรกสู่การกินยาจากคลินิก ซึ่งถ้อยคำของเอ สะท้อนภาพความเป็นจริงที่น่าตกใจของสังคมวันนี้ ทั้งคู่ต้องประสบกับปัญหาอันตรายจากยาลดความอ้วน ที่ทำให้ร่างกายของทั้งคู่ได้รับผลกระทบจากยาจนเกือบเสียชีวิต (สะท้อนจากบทสนทนาโดย”คนต้นเรื่อง”)

“เป็นโรคกระเพาะรั่ว ทานอาหารรสจัดก็ไม่ได้ เค็มก็ไม่ได้ ทานอาหารที่ย่อยยากมากก็ไม่ได้ หนักสุดก็มีเป็นโรคไต เพราะว่าภาวะที่ขาดน้ำรุนแรงก็เลยช็อก เพราะว่าร่างกายเราขาดน้ำ ต้องฉีดยาทุกเดือน ฉีดยาเข็มหนึ่งเกือบห้าพันบาท ซึ่งก็เป็นค่าใช้จ่ายที่แพงมาก แต่ไตตรงนี้คือเสื่อมไปแล้ว ถ้าเรามารักษาให้ดีขึ้น ไตอันนี้อาจจะวายได้ หรือไม่ก็ต้องตัดแล้วเปลี่ยนใหม่ คือหมอบอกว่าไม่มีโอกาสที่จะหายแล้ว” (เอ)

4.3 สรุปผลการศึกษาศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมในรายการ “หลุมดำ”

เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนแจกแจกตามปัญหาสังคมแต่ละด้าน

ปัญหาสังคม หมายถึง สภาวะการณ์ที่กระทบกระเทือนต่อการเป็นอยู่ของบุคคลจำนวนหนึ่ง เป็นสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมของคนจำนวนมาก มีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดของคนส่วนใหญ่ ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกที่ไม่ยอมรับและไม่พอใจต่อเหตุการณ์นั้น และทุกคนรับรู้ว่าจะต้องร่วมกันกระทำการแก้ไขเพื่อให้ปัญหานั้นบรรเทาเบาบางลงหรือทำให้ดีขึ้น

วัยรุ่น หรือ Adolescence หมายถึง การก้าวไปสู่สุติภาวะ เป็น วัยเชื่อม วัยเปลี่ยนผ่านระหว่าง เด็ก กับ ผู้ใหญ่ เป็นระยะที่ต้อง ปรับพฤติกรรมแบบเด็กไปสู่พฤติกรรมแบบผู้ใหญ่ที่สังคมนั้น ๆ ยอมรับ ดังนั้น วัยรุ่น จึงไม่ใช่เป็นเพียง การเจริญเติบโตทางร่างกาย แต่หมายรวมถึง การเจริญเติบโตทางสังคม ที่จะอยู่ใน กรอบวัฒนธรรม ของ แต่ละสังคม โดยพื้นฐานแล้วเชื่อมกันในหมู่นักวิชาการว่า ธรรมชาติ 12 ประการของวัยรุ่น คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ, ต้องการอิสรภาพมาก, ต้องการเพื่อนมาก, เริ่มสนใจเพศตรงข้าม, ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับ, ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเขาอย่างเด็ก ๆ, ไม่ต้องการเปิดเผยเรื่องราวของตนเองให้พ่อแม่รู้ทั้งหมด, ไม่ชอบให้พ่อแม่ทะเลาะกัน, ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เปรียบเทียบตนกับคนอื่น, ชอบแสดงออก, วัยแห่งปัญหา และ วัยแห่งจินตนาการ

การศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนจากเนื้อหาของรายการหลุมดำในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารายละเอียดที่เป็นตัวบุคคล เหตุการณ์ เวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม ที่ปรากฏในรายการหลุมดำทั้งภาพและเสียง ซึ่งรวมถึงบทบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา เสียงดนตรี และเสียงประกอบที่ประกอบกันเป็นเรื่องราวที่มีการสื่อความหมายหรือข้อความหมายของปัญหาสังคมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านที่ปรากฏกับ “คนต้นเรื่อง” และ/หรือบุคคลต่างๆในรายการหลุมดำ

ผลการศึกษาพบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนทั้งสิ้น 23 ด้าน ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการศึกษา ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ ปัญหาการขยายบริการทางเพศ ปัญหาการตั้งครุฑ์ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาอัตวินิบาตกรรม ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาการติดเกม ปัญหาการติดเซท ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาการหนีออกจากบ้าน ปัญหาการพนันฟุตบอล ปัญหาสื่อลามก ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาภาษาไทยวิบัติ ปัญหาอันตรายจากยาลดความอ้วน (ดูตารางที่ 1 ประกอบ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หากแบ่งปัญหาในวัยรุ่นออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ตามหลักการแบ่งปัญหารุนแรงของวัยรุ่นที่ควรให้ความเข้าไปช่วยเหลือ (วินัดดา ปิยะศิลป์, 2537) แบ่งได้ดังนี้

- 1) ปัญหาพฤติกรรม
- 2) ปัญหาเรื่องเพศ
- 3) ปัญหาสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทางสังคม เป็นปัญหาที่ปรากฏในรายการหลุมดำมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาพฤติกรรม และ ปัญหาเรื่องเพศ ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี จากปัญหาสังคมของเยาวชนทั้งหมดที่ปรากฏในรายการหลุมดำพบทั้งสิ้น 23 ด้าน ปัญหาครอบครัว เป็นปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในเรื่องต่างๆ มากที่สุด (ปรากฏจำนวน 17 เรื่อง) รองลงมาได้แก่ ปัญหาสังคมด้านการขาดการศึกษา (ปรากฏจำนวน 15 เรื่อง) ปัญหาสังคมด้านสิ่งเสพติดให้โทษ (ปรากฏจำนวน 13 เรื่อง) ปัญหาสังคมด้านอาชญากรรม (ปรากฏจำนวน 10 เรื่อง) และ ปัญหาเรื่องเพศด้านพฤติกรรมเสรีทางเพศ (ปรากฏจำนวน 9 เรื่อง) ตามลำดับ (ดูตารางที่ 1, 2 และแผนภูมิที่ 1 ประกอบ)

ส่วนปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในเรื่องต่างๆ น้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาสังคมด้านโรคเอดส์ ปัญหาภาษาไทยวิบัติ และ ปัญหาอันตรายจากยาเสพติด (ปรากฏจำนวน 1 เรื่อง) (ดูตารางที่ 1, 2 และแผนภูมิที่ 1 ประกอบ)

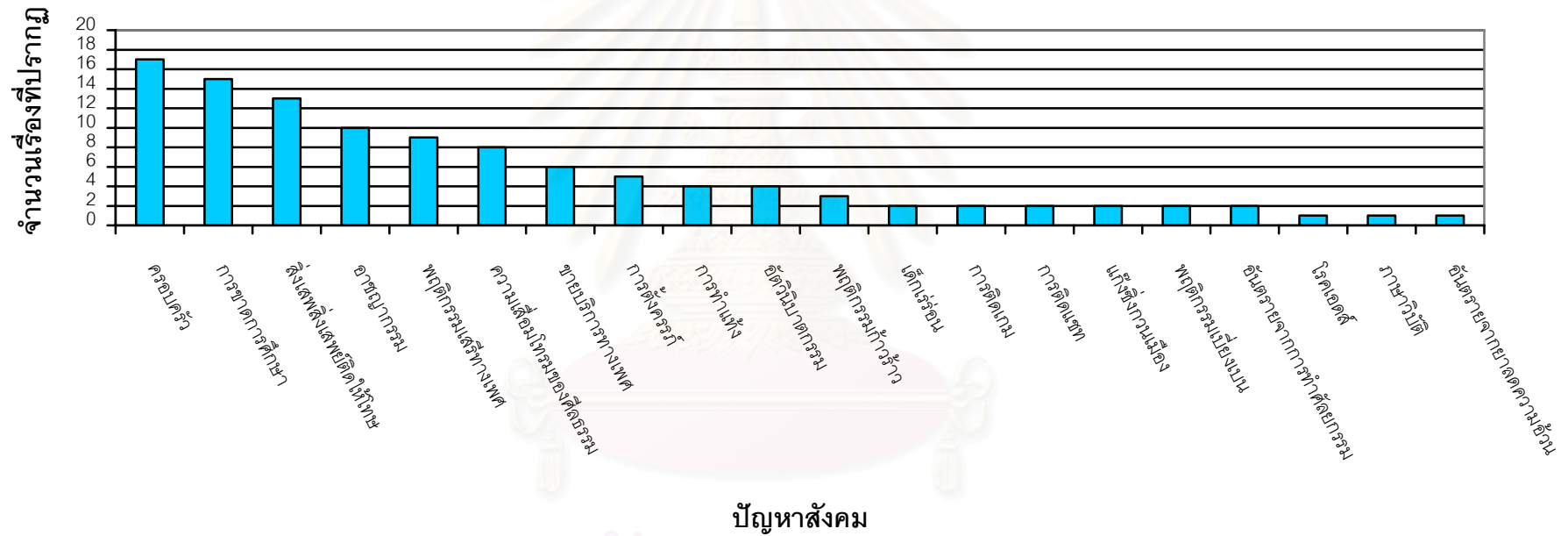
นอกจากนี้ ยังพบปัญหาด้านอื่นๆ ที่เป็นปัญหาด้านเทคโนโลยี ได้แก่ ปัญหาการติดเกม ปัญหาการติดแชท ปัญหาด้านสื่อ ได้แก่ ปัญหาสื่อลามก ปัญหาภาษาไทยวิบัติ และ ปัญหาความรู้เท่าไม่การณ์ ได้แก่ ปัญหาอันตรายจากยาเสพติด และ ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม

ตารางที่ 2 : ปัญหาสังคมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ตามลำดับสูงสุด

ลำดับที่	ปัญหาสังคม	จำนวนเรื่องที่ปรากฏ *
1	ครอบครัว	17
2	การขาดการศึกษา	15
3	สิ่งเสพติดให้โทษ	13
4	อาชญากรรม	10
5	พฤติกรรมเสรีทางเพศ	9
6	ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ	8
7	การขายบริการทางเพศ	6
8	การตั้งครมภ์	5
9	การทำแท้ง	4
	อัตวินิบาตกรรม	
10	พฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง	3
11	เด็กเร่ร่อน	2
	การติดเกม	
	การติดแชท	
	แก๊งชิงกวนเมือง	
	พฤติกรรมเบี่ยงเบน	
	การหนีออกจากบ้าน	
	การพนันฟุตบอล	
	สื่อลามก	
อันตรายจากการทำศัลยกรรม		
12	โรคเอดส์	1
	ภาษาไทยวิบัติ	
	อันตรายจากยาลดความอ้วน	

หมายเหตุ * จากการสำรวจรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง

แผนภูมิที่ 1 : ปัญหาสังคมที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และจากการสำรวจเนื้อหารายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง (32 ตอน) ผลการศึกษาพบว่า รายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่หลากหลายด้านที่สุด คือ “ห้องแซท ห้องโซว์ จำปีออนไลน์ในชุมชนไซเบอร์สเปส” “เด็กหลง” และ “หยุดเฮดส์” (ปรากฏปัญหาสังคมของเยาวชน 8 ด้าน) รองลงมาได้แก่ “ผู้ชายขายน้ํา” “เด็กหนีเรียน” และ “เจ้าโลก คนเคยใหญ่” (ปรากฏปัญหาสังคมของเยาวชนเรื่องละ 7 ด้าน) และ “นักศึกษาในโลกวาทรี” “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” และ “กระโปรงบานซา มาเฟียซ่า” (ปรากฏปัญหาสังคม 5 ด้าน) (ดูตารางที่ 1, 3, แผนภูมิที่ 2 และภาคผนวก ก ประกอบ)

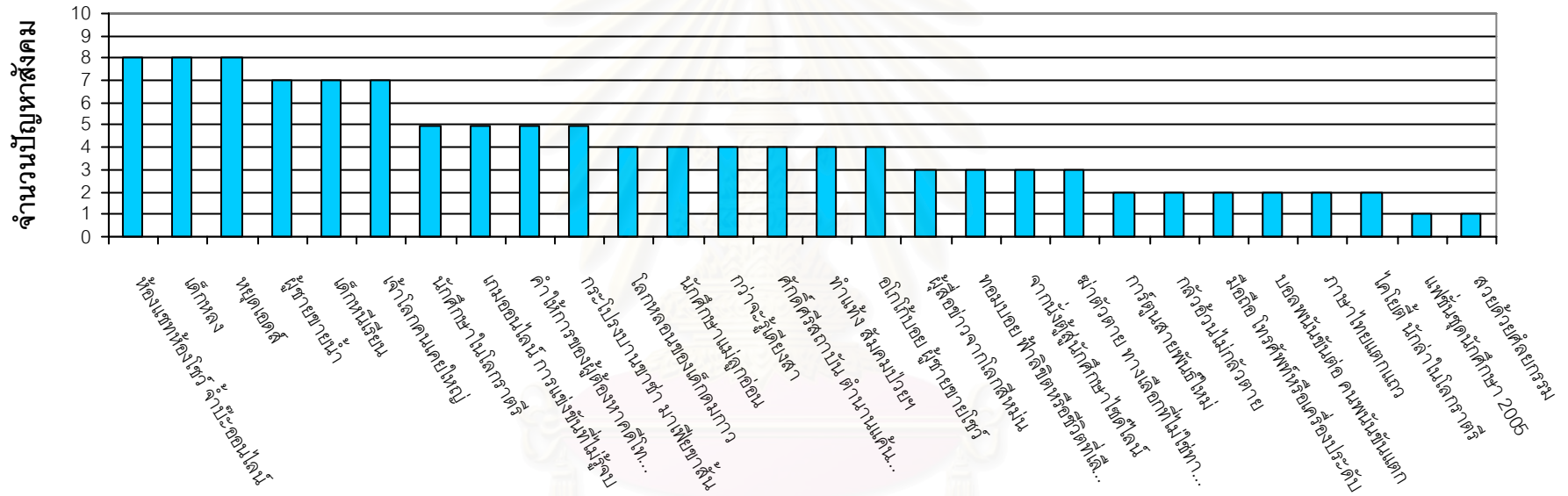
ส่วนรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่น้อยที่สุด คือ “เสื้อออฟโรด กระโปรงโหดเดี่ยว แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005” และ “สวยด้วยศัลยกรรมงามหรืองาม” (ปรากฏปัญหาสังคมเรื่องละ 1 ด้าน) (ดูตารางที่ 1, 3, แผนภูมิที่ 2 และภาคผนวก ก ประกอบ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 : รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนปัญหาสังคม
ของเยาวชนตามลำดับสูงสุด

ลำดับที่	เรื่อง	จำนวนปัญหาสังคม ของเยาวชนที่ปรากฏ
1	ห้องแชท ห้องโชว์ จำเริญออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส	8
	เด็กหลง	
	หยุดเอดส์	
2	ผู้ชายขายน้	7
	เด็กหนีเรียน	
	จ้าวโลก...คนเคยใหญ่	
3	นักศึกษาในโลกราตรี	5
	เกมส์ออนไลน์: การแข่งขันที่ไม่รู้จบ	
	คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง	
	กระโปรงบานขาฆ่า มาเพียซาสั้น	
4	โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว	4
	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน	
	กว่าจะรู้เดียงสา	
	ศักดิ์ศรีสถาบัน ดำนานแค้นอมตะ	
	“ทำแท้ง” สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง	
	“อโกโก้ บอย” ผู้ชายขายโชว์	
5	ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น	3
	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว	
	จากนั่งตู้...นักศึกษาไฮดีไลน์	
	ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก	
6	การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ	2
	กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม	
	มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม	
	บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก	
	ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักชาติ	
	“โคโยตี้” นักล่าในโลกราตรี	
7	“เสื้อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005	1
	สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืออม	

แผนภูมิที่ 2 : รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนตามลำดับสูงสุด

เรื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการหลุมดำ มีลักษณะเด่นบางประการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การสะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนในรายการหลุมดำที่ถ่ายทอดเรื่องราวของคนต้นเรื่องที่เป็นเยาวชนทั้งหญิงและชาย ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมต้นไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย พบปัญหาที่น่าเป็นห่วงของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาการตั้งครีโวก์ ปัญหาการทำแท้ง และปัญหาการขายบริการทางเพศ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าปัญหาเรื่องเพศส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นกับเยาวชนเพศหญิง โดยอายุของการมีเพศสัมพันธ์ล่าสุดอยู่ที่ 13 ปี หรือระดับการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 1 เท่านั้น
2. ปัญหาสังคมของเยาวชนที่สะท้อนผ่านคนต้นเรื่องในรายการหลุมดำ เกือบทุกปัญหาจะพบต้นตอที่แท้จริงของปัญหาที่มาจากพื้นฐานครอบครัว หรือครอบครัวในแต่ละครอบครัวของเยาวชนทั้งชายและหญิง เช่น การทำร้ายร่างกายจากผู้เป็นพ่อหรือแม่ การทะเลาะเบาะแว้ง ความไม่เข้าใจกันในครอบครัว ครอบครัวไม่อบอุ่น เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย นอกจากนี้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าพื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน ไม่ได้ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในเยาวชนแตกต่างกันแต่อย่างใด
3. นอกจากรายการหลุมดำจะเป็นกระจกสะท้อนเรื่องจริงที่เป็นปรากฏการณ์ด้านมืดของสังคมผ่านเรื่องราวของคนต้นเรื่องแล้ว ยังมีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมของผู้ดำเนินรายการและทีมงานหลุมดำในปัญหาสังคมของเยาวชนสำคัญๆที่ชี้ให้เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศชาติไม่ได้เดินหน้าไปพร้อมกับสภาพจิตใจของคนในสังคม โดยเฉพาะผู้เป็นเยาวชน กำลังสำคัญของชาติ ดังที่ปรากฏปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ ปัญหาอาชญากรรม ใน “ห้องแชทห้องโซ้ว จำเริญออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส”

บทที่ 5

ค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ"

ในบทที่ 5 นี้ เป็นการนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 ของการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการหลุมดำ” คือ เพื่อศึกษาค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบัน โดยการสำรวจและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจำแนกและแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน ที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาค่านิยมของเยาวชน ที่สะท้อนในรายการ “หลุมดำ” จากรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 เรื่อง (32 ตอน) โดยแบ่งเนื้อหาดังหัวข้อต่อไปนี้

- 5.1 เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนไทยแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน
- 5.2 สรุปผลการศึกษาค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการ “หลุมดำ”

5.1 เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน

ในการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเนื้อหาของรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง (32 ตอน) ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชื่อตอน
1.	ห้องแซท ห้องโชว์ จำปีอะอนไลน์ในชุมชนไซเบอร์สเปส *
2.	ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น
3.	นักศึกษาในโลกราตรี
4.	จ้าวโลก...คนเคยใหญ่
5.	ผู้ชายขายน้
6.	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว
7.	โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว

ลำดับที่	ชื่อตอน
8.	เด็กหนีเรียน *
9.	เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ
10.	การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ
11.	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน
12.	จากนั่งดู..นักศึกษาไซดไลน์
13.	กว่าจะรู้เพียงสา
14.	"เสื้อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย" แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005
15.	กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม
16.	คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง
17.	เด็กหลง *
18.	ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ
19.	ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก
20.	"ทำแท้ง" สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง
21.	มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม
22.	สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม
23.	บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก
24.	ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักชาติ
25.	กระโปรงบานขาซ่า มาเพียงขาสั้น
26.	หยุดเอดส์ *
27.	"ไคโยตี้" นักล่าในโลกราตรี
28.	"อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโชว์

หมายเหตุ * เรื่องที่ปรากฏจำนวน 2 ตอน

และวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนจากรายการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่องข้างต้น โดยการพิจารณาจากรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) บทนำเข้าสู่รายการและบทสรุปจบรายการโดย “ผู้ดำเนินรายการ”
- 2) บทบรรยายถึงพฤติกรรมและค่านิยมของ “คนต้นเรื่อง” โดย “ผู้ดำเนินรายการ”
- 3) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับ “คนต้นเรื่อง”
- 4) บทสัมภาษณ์หรือบทสนทนาระหว่าง “ทีมงานหลุมดำ” กับคนอื่นๆ เกี่ยวกับ “คนต้นเรื่อง”
- 5) บทสนทนาระหว่าง “คนต้นเรื่อง” กับคนอื่นๆ
- 6) กิริยาอาการหรือการกระทำของ “คนต้นเรื่อง”
- 7) ภาพและภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในรายการ
- 8) ท่าทีหรือปฏิกิริยาที่คนใกล้ชิดหรือคนภายนอกที่มีต่อ “คนต้นเรื่อง”
- 9) เสียงประกอบ
- 10) เสียงดนตรี

ในการนำเสนอผลการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมตามลำดับค่านิยมด้านที่ปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด พร้อมทั้งได้นำเสนอตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาคมในแต่ละด้านไว้พอสังเขป อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านสามารถดูรายละเอียดทั้งหมดได้ในภาคผนวก ข ซึ่งเป็นการนำเสนอผลการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการกลุ่มตัวอย่างแต่ละเรื่อง

ลำดับการนำเสนอผลการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนไทยแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

- 1) ค่านิยมวัตถุนิยม
- 2) ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน
- 3) ค่านิยมต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ตามเพื่อน
- 4) ค่านิยมรักสนุก
- 5) ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย
- 6) ค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
- 7) ค่านิยมความอยากสวยอยากงาม
- 8) ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก

- 9) ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน
- 10) ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน
- 11) ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎ
- 12) ค่านิยมการแต่งกายโป้
- 13) ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ
- 14) ค่านิยมการกลัวความอ้วน
- 15) ค่านิยมการนับแต่้ม
- 16) ค่านิยมการมีแฟน
- 17) ค่านิยมความเป็นชาย
- 18) ค่านิยมลอกเลียนแบบดารา
- 19) ค่านิยมการแก้แค้น รักพวกพ้อง

1) ค่านิยมวัตถุนิยม

“วัตถุนิยม” รู้จักกันแพร่หลายพร้อมๆ กับกระแสบริโภคนิยม คือการที่คนให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของซึ่งเป็นรูปธรรมมากกว่าคุณค่าความรู้สึกทางจิตใจ (นามธรรม) และมีความอยากได้ อยากเป็น และอยากครอบครองมากขึ้น จนลืมนึกมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับสิ่งที่ตัวเองมีอยู่

วัตถุนิยมหรือบริโภคนิยม ที่เป็นผลมาจากระบบการค้าเสรี เน้นในกระบวนการโฆษณาชวนเชื่อ ผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ นิตยสาร เว็บไซต์ ล้วนแต่ยวนเย้าให้เด็ก ๆ หลงใหลใคร่ครอบครองสินค้าวัตถุฟุ่มเฟือยต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงิน ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ เสื้อผ้าตามแฟชั่น ฯลฯ นอกจากนั้นแล้วในชุมชนต่าง ๆ ยังมีการแข่งขันกันโอ้อวดในทรัพย์สินฟุ่มเฟือย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็ก ๆ เข้าสู่วงจรการค้าประเวณี รวมถึงการยอมพลีร่างกายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการไม่ว่าจะเป็นเงินทอง สินค้าฟุ่มเฟือย ยาเสพติด เกรดหรือผลการสอบที่ดีก็เป็นเหตุที่ผลักดันเด็กเข้าสู่กระบวนการเพศพาณิชย์ได้ (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมวัตถุนิยมที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 9 เรื่อง) เกิดจากการให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกรাত্রี” “เด็กหนีเรียน” เกิดจากความอยากได้ อยากเป็น และอยากครอบครอง ปรากฏใน “ผู้ชายขายน้ำ” “โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว” “จากนั่งตู้ สู้นักศึกษาไฮดีไลน์” “กว่าจะรู้เดียงสา” “กระโปรงบานซาซ่า มาเพียซ่า” “อโกโก้บอย ผู้ชายขายโชว์” “มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยมวัตถุนิยมของเยาวชน เช่น

เรื่อง “นักศึกษาในโลกรাত্রี” (ค่านิยมที่เกิดจากการให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ)

เนื้อหาในเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมวัตถุนิยมของเยาวชนโดยนำเสนอเรื่องราวของนักศึกษาสาวที่ชอบท่องเที่ยวตระเวนราตรีตามสถานบันเทิงต่างๆ ที่พวกเขาให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจ โดยที่พวกเขาจะให้ความสำคัญกับผู้ชายที่ความรวย ความหล่อ มากกว่าจะดูกันที่นิสัยใจคอ (สะท้อนจากบทสนทนาโดยทีมงานหลุมดำ)

“เขาจะจัดอันดับเลยอยู่ที่ Full Option จะเป็นอันดับ 1 บางคนอาจจะรถเกาท์น้อยก็อันดับ 2 คนนี้ไม่หล่อแต่รวย อันดับ 3” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “เด็กหนีเรียน” (ค่านิยมที่เกิดจากการให้คุณค่ากับวัตถุสิ่งของมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ)

รายการได้นำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมวัตถุนิยมของเยาวชน โดยการออกติดตาม “อิงอิง” ไปตามสถานที่ต่างๆ ที่เธอชอบไปในยามราตรี เช่น ไปชมการแข่งขันรถจักรยานยนต์ของแก๊งซึ่งรถ และได้พบกับสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของเยาวชนไทย โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงที่ให้ความสำคัญกับวัตถุเช่นรถและหน้าตา มากกว่าจิตใจ โดยพวกเขาจะเลือกซื้อขั้วรถจักรยานยนต์โดยเลือกจากยี่ห้อของรถ ความแรงของรถ และหน้าตาคนขี่ ทั้งๆ ที่ไม่เคยรู้จักกับพวกเขามาก่อน (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ส่วนใหญ่เวลาที่ผู้หญิงเขาเลือกที่จะซื้อขั้วรถผู้ชาย
เค้ามองอะไรบ้าง

อิงอิง : มองหน้าตากับรถ ส่วนมากจะรถมากอน ถ้ารถเก่าๆก็
ไม่ซื้ออนนะ

เรื่อง “จากนังตู้ สู้นักศึกษาไซตี้ไลน์” (ค่านิยมที่เกิดจากความอยากได้ อยากเป็น และอยาก
ครอบครอง)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมวัตถุนิยมที่เกิดจากความอยากได้ อยากเป็น และอยาก
ครอบครองจากเรื่องราวของ”แนน” เมื่อแนนได้เข้าไปสู่มหาวิทยาลัย ชีวิตเขาเปลี่ยนตรงที่ว่าเขาได้
เจอกับกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างออกไป อย่างเป็นเมื่อก่อนนี้เขาอาจจะไม่ต้องใช้จ่ายมากนัก แต่พอไป
เจอกับกลุ่มเพื่อนใหม่แล้ว มันก็พาเขาไปสู่อีกโลกหนึ่ง เป็นโลกที่ให้ความสำคัญกับสิ่งภายนอก
ค่อนข้างมาก อย่างเช่นเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เรียกได้ว่าแข่งขันกันที่ภายนอก ถ้าหากว่าใครที่
แต่งตัวดูดี ก็จะสามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ง่าย ทำให้แนนเหมือนกับถูกชักจูงไปทำให้เปลี่ยนตัวเอง
จนต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้น (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

แนน : ช่วงแรกๆหนูก็ไม่ค่อยใช้เงินเปลืองนะพี่ แต่พอเริ่มมา
เรียนได้ซักรักหนึ่งแล้วก็เริ่มติดเพื่อน เริ่มเข้าสังคม
มากขึ้น มันก็เลยมีความต้องการว่าอยากได้อะไรมาก
ขึ้น เงินก็เริ่มใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ลำพังที่บ้านส่งเงินมามัน
ไม่พอ

ทีมงานหลุมดำ : ส่งเงินมาเดือนหนึ่งเท่าไรคะ

แนน : ส่งมาเดือนหนึ่งก็ 8000 บาท อาทิตย์แรกหนูก็เกือบ
หมดแล้ว

เรื่อง “กระโปรงบานซาซ่า มาเฟียซ่าสั้น” (ค่านิยมที่เกิดจากความอยากได้ อยากเป็น และอยาก
ครอบครอง)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมวัตถุนิยมของเด็กนักเรียนคนหนึ่งซึ่งมีพฤติกรรมชอบทำร้าย
ข่มขู่ผู้อื่น เพื่อรีดไถเงินรุ่นน้อง หรือบุคคลที่อ่อนแอกว่า แล้วนำไปซื้อโทรศัพท์มือถือ ซื้อบุหรี่ยี่ห้อหรูๆ

หรือแม้กระทั่งซื้อขายเสฟติด เพราะเขามองว่าสิ่งของเหล่านี้เป็นสิ่งที่โก้ โดยไม่คำนึงถึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น (สะท้อนจากบทสนทนาโดย“ทีมงานหลุมดำ”)

“ทั้งหมดที่เขาทำมันเกิดมาจากความอยาก ไม่ว่าจะอยากมีโทรศัพท์มือถือเหมือนคนอื่นเขา อยากจะมีเงินไปเที่ยวหรือว่าอยากจะมีเงินซื้อบุหรี่ยี่มาสูบซื้อเหล้ามาดื่ม บางคนนั้นถึงขั้นเลยเถิดไปใช้เงินไปซื้อขายเสฟติดมาลองกัน” (ทีมงานหลุมดำ)

2) ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน

การมีคู่นอนมากกว่า 1 คน คือการเปลี่ยนคู่นอนหรือชายที่มีเพศสัมพันธ์กันมีจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งผลจากพฤติกรรมนี้อาจจะทำให้เกิดโรคติดต่อหรือโรคเอดส์ได้ทั้งนี้รวมถึงการบริการทางเพศโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จะมีผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังมีผลต่อการดำเนินชีวิตในการแต่งงานหรือการมีครอบครัวที่ดีต่อไป รวมทั้งยังถือเป็นการล่อลวงละเมิดทางเพศและมีความผิดทางกฎหมายอีกด้วย

ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 9 เรื่อง) ปรากฏใน “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “ผู้ชายขายน้ำ” “เด็กหนีเรียน” “จากนั่งตู้ สุนัขศึกษาไฮโดรไลน์” “คำให้การผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “หยุดเอดส์” “อโกโก้บอย ผู้ชายขายโชว์” “จ้าวโลก คนเคยใหญ่”

เรื่อง “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น”

รายการนำเสนอค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอนของเยาวชนผ่านคำบอกเล่าของคนขับแท็กซี่ที่ได้รับฟังเรื่องราวจากเบาะหลังของวัยรุ่นที่ขึ้นมาใช้บริการ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพฤติกรรมและค่านิยมของผู้หญิงที่มองว่าการเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจและนำมาอวดเพื่อนได้ พวกเขาแข่งขันกันในเรื่องนี้ หากใครมีเพศสัมพันธ์กับชายได้มากก็ถือว่าเป็นผู้ชนะ เป็นคนเก่ง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“ขึ้นมาเนี่ย ถ้ามีเด็กผู้หญิง 4 คนนะ ก็บอกมอเตอร์ไซค์วินคันนี้ผัวกู เอ๊ยผัวกู อีกคนหนึ่งพูด มึงกับกูใครได้ก่อน เขายังทะเลาะกันเลย ไม่รู้ละเบอร์นี่ของ กู เบอร์นี่ของกู เขาหาว่าเป็นผัวเขา ใครได้ก่อนคนนั้นเก่ง คนไหนทำสถิติ อาทิตย์หนึ่งได้ 7 คนนี่คนนั้นเก่ง แก้งี้แก้งี้” (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

เรื่อง “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

เนื้อหาของเรื่องนี้สะท้อนปัญหาค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอนของเยาวชน ผ่านเรื่องเล่าของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิงรายหนึ่ง ที่มีพฤติกรรมและค่านิยมในการมีเพศสัมพันธ์โดยการแชร์ผู้หญิงกัน ถ้าเพื่อนคนไหนมีแฟนก็ต้องมาแบ่งเพื่อนในกลุ่มด้วย ทุกๆครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงก็จะเป็นการข่มขืนในวิธีการรวมโทรม ซึ่งทุกครั้งจะไม่ต่ำกว่า 10 คน และเปลี่ยนผู้หญิงไปไม่ซ้ำหน้า (สะท้อนจากบทบรรยายโดยทีมงานหลุมดำ)

“มันเหมือนเป็นค่านิยมในกลุ่ม ถ้าเกิดใครมีอะไรก็ต้องมาแบ่งเพื่อนในกลุ่ม เหมือนแบ่งขนมกันกิน แต่ว่ามันไม่ใช่ขนม มันกลายเป็นผู้หญิง ถ้าเกิดเพื่อนได้ผู้หญิงมาคนหนึ่งก็ต้องมาแบ่งเพื่อนเพราะว่าจะได้แสดงความรักที่มีต่อเพื่อน” (ทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “จ้าวโลก คนเคยใหญ่”

ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอนที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนจากเนื้อหาที่ทางทีมงานหลุมดำได้ฟังจากการสนทนากันของวัยรุ่นชายกลุ่มหนึ่ง ที่มีค่านิยมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ชอบเปลี่ยนคู่นอนกัน โดยการแลกเปลี่ยนแฟนของตนให้กับเพื่อน และมีการเปิดเผย ไม่ปิดบังในเรื่องเพศสัมพันธ์กันในกลุ่มเพื่อน มีการโชว์การมีเพศสัมพันธ์ให้เพื่อนดูโดยไม่รู้สึกละอายใจ หรือคิดว่ามันเป็นเรื่องที่น่าปกปิด (สะท้อนจากบทบรรยายโดยทีมงานหลุมดำ)

“ในกลุ่มนี้เขาค่อนข้างจะเปิดเผยกันเรื่อง sex เป็นกลุ่มที่เที่ยวกกลางคืน ผู้หญิงที่เขาเจอส่วนมากก็เป็นผู้หญิงที่เที่ยวกเหมือนกัน เจออะไรเหมือนกัน

แล้วก็พฤติกรรมของเด็กกลุ่มนี้จะมีการแลกเปลี่ยนคุณนกันในกลุ่ม คือ เป็นแฟนคนนี้เสร็จแล้วเป็นแฟนคนนี้ต่อ นอนกับคนนั้น นอนกับคนนี้ และไม่ปิดบังเรื่องเพศ จะมีการอวดอวัยวะเพศของตัวเอง อวดของเพื่อน โชว์กันให้ดูขนาด เวลาที่เพื่อนมีอะไรกับผู้หญิงอยู่ก็ไปแอบดูกัน” (ทีมงานหลุมดำ)

3) ค่านิยมการต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ตามเพื่อน

วัยรุ่นแทบทุกคนจะให้ความสำคัญแก่เพื่อนฝูงมาก โดยลักษณะหนึ่งที่เกิดขึ้นในการคบเพื่อน คือ การเลือกเพื่อนที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน มีลักษณะบางอย่างเหมือนกับตนเองหรือสามารถสนองความพึงพอใจอย่างของตัววัยรุ่น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เขาไปมาหาสู่กันได้ง่าย สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกใกล้ชิดไว้วางใจ ยอมรับกันและกัน ตลอดจนสามารถเปิดเผย ความรู้สึกเร้นลับบางอย่างต่อกันได้

ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ของเด็กรุ่นใหม่ที่มีต่อความความสัมพันธ์ทางเพศ สัญญาณ เตือนภัยที่เห็นได้ชัดเจน เนื่องจากเด็กในยุคปัจจุบัน มีการเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว รวมถึงผลกระทบของสื่อต่างๆ และการเลียนแบบบุคคลที่เด็กชื่นชม การทำตามเพื่อนเพราะความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติของเด็กต่อเพศสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไป

ค่านิยมการต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและการตามเพื่อนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 9 เรื่อง) เป็นความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ที่ปรากฏใน “ห้องแซท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส” “เด็กหนีเรียน” “จากนั่งตู้ สุนัขศึกษาไซดีไลน์” “กระโปรงบาน ขาซ่า มาเฟียซ่า” “จำวโลก คนเคยใหญ่” และการตามเพื่อน ที่ปรากฏใน “ผู้ชายขายน้ำ” “ทอมบอย ฟาลีซิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ” “ทำแท้ง สังคมป่วยศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและการตามเพื่อน เช่น

เรื่อง “ห้องแซท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส” (ความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน)

รายการนำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมความต้องการการยอมรับจากเพื่อน โดยผ่านเรื่องราวของ “ส้ม” นักศึกษาสาวรายหนึ่งที่หลงใหลและเสพติดโลกของอินเทอร์เน็ตและการแชทผ่านออนไลน์ที่เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นขณะนั้น คือ โปรแกรมแคมพรีอ็อก ที่เปิดโอกาสให้คนที่อยากมีเพื่อนใหม่เข้าไปสนทนากันได้ แต่ภายหลังมีการโศกจากหญิงสาวโดยการโศกถอดเสื้อผ้า โศกการร่วมเพศจนกลายเป็นเว็บโป๊ไปแล้ว ส้มเป็นหนึ่งในผู้หญิงอีกนับร้อยที่ยอมเปลื้องผ้าโศกสรีระร่างกายให้ผู้อื่นได้ชมกัน เพราะเพียงแค่นี้ต้องการเป็นที่สนใจ และอยากเป็นบุคคลสำคัญของคนอื่นๆในห้องแชทเหมือนผู้หญิงคนอื่นๆที่เขาโศกกัน (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“พอคุณแล้วมีความรู้สึกว่าคุณ...มีแต่คนให้ความสนใจ หน้าห้องคุณถึงแต่คนนี่ เรียกร่องแต่คนนี่ ถอดหน่อย โศกหน่อย ทำอย่างนั้น อย่างนี้ หน้าห้องเหมือนว่าเขาเป็นคนสำคัญของห้อง ก็อยากเป็นที่รู้จักของคนในห้องเลย ลองบ้าง แล้วมันก็ได้ผล เหมือนเราเป็นบุคคลสำคัญ” (ส้ม)

เรื่อง “เด็กหนีเรียน” (ความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ที่จะยกย่องและชื่นชมคนที่กระทำความผิด “อิงอิง” เด็กมัธยมคนหนึ่งโดดเรียนเพราะคำชักชวนของเพื่อน และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนไม่ที่เธอเพิ่งเข้ามาศึกษาต่อ เธอต้องการมีเพื่อนและต้องการให้เพื่อนยอมรับ จึงยอมโดนเรียนจนภายหลังอิงอิงกลายเป็นเด็กที่ชอบโดนเรียน และโดดเป็นประจำ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“เริ่มโดดเรียนตั้งแต่ ม.2 เพื่อนโดดก็เลยโดดด้วย ถ้าเราไม่ไปเพื่อนๆก็จะไม่ยอมรับ บอกว่าอย่ากลัวสิ ถ้าคิดจะทำก็อย่ากลัว” (อิงอิง)

เรื่อง “ทอมบอย ฟัลลิจิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” (ค่านิยมการตามเพื่อน)

เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการตามเพื่อนของเยาวชนในเรื่องนี้ สะท้อนจากความคิดของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ที่เปลี่ยนแปลงตนเองให้มีพฤติกรรมหญิงรักหญิง หรือเป็นทอมบอย จากการที่มองดูเพื่อนคนอื่นที่เป็นทอมบอยว่าดูเท่ และเป็นที่ยึดกันในหมู่วัยรุ่น เขาจึงตัดสินใจเลือก

ทางเดินนี้ทั้งๆที่จิตใจของเขาไม่ได้เรียกร้องตามธรรมชาติ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“ส่วนใหญ่กลุ่มเพื่อนเขาฮิตเป็นทอม ดูเขาเท่หີดี คือว่าเขาเล่นกีฬาเก่งก็อยากได้จุดตรงนั้นจากเขาบ้าง ก็เลยคล้ายๆเลียนแบบเขาด้วย มันก็เลยกลายเป็นคิดว่าเราเฒ่าตรงนี้นะก็เลยเป็นมาเรื่อยๆ” (จีน)

4) ค่านิยมรักสนุก

คนกลุ่มนี้จะใช้ชีวิตอย่างสำราญสำราญทั้งกิน เที่ยว เล่น ด้วยความสนุกสนาน ฟุ่มเฟือย เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี บางครั้งฤทธิ์ความคึกคะนองก็ยังไม่ไปสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น เช่น เสพเหล้ายา มีเม้าท์ขบถไปชนคนตาย หรือนิยมและเปลี่ยนคู่นอน (Swinging) โดยที่สามภรรยา จูงมือกันไปเป็นคู่ ๆ แล้วแลกเปลี่ยนคู่นอนไปร่วมรักกับคู่อื่น ตามแต่อยากจะทำกับคู่อื่นด้วยความเต็มใจและพอใจของทุกฝ่าย เป็นเรื่องรสนิยมทางเพศที่เลียนแบบจากตะวันตก ที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งกับวัฒนธรรมไทย ทั้งยังเป็นการทำลายความมั่นคงแข็งแรง ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว (รมณี หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมการรักสนุกที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 8 เรื่อง) ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกราตรี” “ผู้ชายขายน้ํา” “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” “คำให้การผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “เด็กหลง” “บอลพนันขันต่อ คนพนันขันแตก” “กระโปรงบานขาซ่า มาเพียงขาสั้น” “อโกโก้บอย ผู้ชายชายโชว์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมรักสนุก เช่น

เรื่อง “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ”

รายการนำเสนอเรื่องราวของเด็กวัยรุ่นในปัจจุบันนี้ ที่เกมคอมพิวเตอร์หรือเกมออนไลน์มีอิทธิพลต่อเด็กอย่างมาก เกมเหล่านี้จะต้องแข่งขันกันอย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้เด็กไม่สามารถวางมือจากเกมไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้ จนทำให้เด็กไทยวันนี้มีพฤติกรรมติดเกมกันมาก เพราะความสนุก ความสมจริงสมจังและความต่อเนื่องของเกม ทำให้เด็กหลงอยู่กับมันเป็นเวลานาน จนต้องเสียการเรียน เสียเวลาที่จะไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านอื่นๆไป (สะท้อนจากบทสนทนาของ “คนต้นเรื่อง”)

“อยากเล่นตลอด ไม่อยากทำอะไรเลย” (น็อต)

เรื่อง “เด็กหลง”

ค่านิยมรักสนุกที่สะท้อนผ่านเนื้อหาเรื่องนี้ คือความคิดของเด็กที่ออกจากบ้านมาเพียงเพื่อต้องการออกมาเล่นกับเพื่อน เขารู้สึกว่าบ้านเป็นสถานที่ที่น่าเบื่อ อยู่แล้วไม่สนุก ไม่เหมือนกับ การออกมาอยู่ตามสถานที่ต่างๆที่ได้เจอเพื่อนที่มีความคิดคล้ายๆกันนี้ (สะท้อนจากบทสนทนา โดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

“มีบ้านอยู่ แต่อยากออกมาเที่ยว มาเล่นกับเพื่อน อยู่บ้านแล้วเบื่อ อยู่นี่คิด จะทำอะไรก็ได้ อยู่บ้านทำไม่ได้ คือสนุกอยากเล่นอะไรก็เล่น” (แบงก์)

เรื่อง “อโกโก้บอย ผู้ชายชายโชว์”

เนื้อหาเรื่องนี้ สะท้อนค่านิยมรักสนุกของเยาวชน ที่นำพาตัวเองไปสู่อาชีพนักแสดงอโกโก้ เพียงเพื่องานนี้ได้เงินมาจ่ายและต้องการนำไปใช้เที่ยว ใช้กิน สนุกไปวันๆ โดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรี หรือความรู้สึกที่ต้องไปนอนกับคนที่ไม่รู้จัก เพราะเนื่องจากเด็กเหล่านี้มาจากบนดอย มีรายได้ต่อ เดือนน้อยมาก เพราะทำอาชีพปลูกผัก ปลูกพืชไปขาย หรือทำอาชีพรับจ้างหิ้วตามบ้าน และการ หลงแสงสีในเมืองของพวกเขา ทำให้ไม่รู้สึกระไรที่จะต้องมาทำอาชีพนี้ (สะท้อนจากบทสนทนา โดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ทุกวันนี้ เรามาเดินเพราะอะไร

ดอม : เพราะว่าหาเงิน ไปเที่ยวสนุกไปวันๆ

5) **ค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย**

ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย สรุ่ยสร้อย นิยมสินค้า Brand Name อาจจะเป็นเพราะวัตถุนิยม จึงมีค่านิยมว่าต้องใช้ของมีชื่อหรือมีตราดังระดับโลก จึงจะโก้เก๋มีระดับเข้าสังคมได้ (รมณีย์ หวัง ดิธรรม, 2548)

จากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภายใต้การ ครอบงำของกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตของชุมชน วัฒนธรรม เป็นผล

ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมความเป็นอยู่ของประชาชน ค่านิยม การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระแสโลกาภิวัตน์แบบตะวันตกทางด้านวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่รับเข้ามาส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของประชาชนในสังคมเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการสร้างค่านิยมที่ผิดๆ ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย จึงทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการโดยเฉพาะพวกวัตุนิยม

ค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 8 เรื่อง) ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกราตรี” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “จากนั่งตู้ สู้นักศึกษาไซดีไลน์” “บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก” “โคโยตี้ นักล่าในโลกราตรี” “เสื่อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย แฟชั่นนักศึกษา 2005” “มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ เช่น

เรื่อง “จากนั่งตู้ สู้นักศึกษาไซดีไลน์”

ค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือยที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนจากเรื่องราวของแนนที่ได้เข้าไปรู้จักกับโลกใหม่ พบเพื่อนกลุ่มใหม่ที่ใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย นำเศรัที่บรรยายภาคในมหาวิทยาลัยไม่ได้หล่อหลอมนักเรียนมัธยมคนหนึ่ง ให้กลายเป็นปัญญาชนและเด็กที่มีสติปัญญาตรงกันข้ามมันได้เปลี่ยนเด็กสาวธรรมดาคนหนึ่งให้กลายเป็นเด็กหัวสูง มีความทะเยอทะยาน และใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อ อยากรู้ อยากรู้ตามสภาพแวดล้อมและเพื่อนฝูงที่พาไป (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

แนน : วันๆหนึ่งหนูใช้เงินอย่างต่ำก็ 500-600

ทีมงานหลุมดำ : ใช้ไปกับอะไรบ้าง

แนน : ก็หมดไปกับไปเที่ยว ไปกิน ชื้อของแพงๆอันไหนเรา
อยากได้เราก็จื้อ มันจะมีของใหม่ออกมาตลอด อันไหน
ใหม่เราก็จื้อไปดูมัน เหมือนเอามาโชว์กัน

เรื่อง “เสื่อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย แฟชั่นนักศึกษา 2005”

เนื้อหาเรื่องนี้พบค่านิยมความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยจากนักศึกษามหาวิทยาลัย ที่ความจริงแล้วควรจะไปเอาใจใส่กับหนังสือ กับการเรียนมากกว่าการแต่งตัว แต่เดิคมหาวิทยาลัยปัจจุบันนี้มีการใช้เงินที่เกินตัว เพื่อนำเงินไปซื้อเสื้อผ้า รองเท้า เครื่องประดับเพื่อมาตกแต่งในร่างกายควบคู่ไปกับชุดนักศึกษา การยอมรับกันในกลุ่มเพื่อนก็มาจากวัตถุภายนอก ทำให้หลายคนที่ไม่มีกำลังพอที่จะหาสิ่งของเหล่านี้มาประดับร่างกาย ตัดสินใจหาเงินมาโดยวิธีการต่างๆ เช่น การขายบริการทางเพศ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย "คนต้นเรื่อง")

“โกหกขอเงินพ่อแม่มา แต่เอาไปซื้อพวกเครื่องสำอาง ต่างหู” (คนต้นเรื่อง)

เรื่อง “มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม”

รายการนำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนถึงความฟุ้งเฟ้อของเยาวชน ที่หลงใหลมัวเมาไปกับวัตถุสิ่งของ เทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ ที่มีออกมาหลายรุ่นหลายยี่ห้อจากการแข่งขันกันในห้องตลาด ที่วัยรุ่นหลายคนต้องคอยติดตามซื้อเครื่องรุ่นใหม่อยู่ตลอดเวลา บางคนมี 2 เครื่อง 3 เครื่อง ซึ่งเกินความจำเป็นของการใช้งาน และราคาต่อเครื่องก็มีราคาที่สูง วัยรุ่นซึ่งเงินที่ยังไม่สามารถหาเงินเลี้ยงตนเองได้ ก็ใช้เงินที่พ่อแม่ให้มาเพื่อนำไปใช้เพื่อการศึกษาเล่าเรียนมาซื้อโทรศัพท์มือถือ เพื่อความโก้เก๋ ทันสมัย (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีมือถือ

กันคนละกี่เครื่อง

กวาง : แม่มี 2 น้องสาวมี 2 น้องชายมี 2 หนูมี 3

6) **ค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร**

ในปัจจุบันสังคมไทยเรานั้นมีมากมายหลายปัญหา ปัญหาของวัยรุ่นที่พ่อแม่เป็นห่วงมากที่สุดคงหนีไม่พ้น การอยู่ด้วยกันของนักศึกษา หรือการอยู่ก่อนแต่งของหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ที่มีให้เห็นอยู่มากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อไปเรียนอยู่ไกลหูไกลตาพ่อแม่ ด้วยความที่สังคมไทยเรายังยึดติดอยู่กับกรอบธรรมเนียมประเพณีที่ว่าด้วยการรักษาวลสงวนตัว การกระทำเช่นนี้จึงอาจถือเป็น การกระทำที่ผิดที่ร้ายแรง ในสายตาของพ่อแม่ของใครบางคน

การที่คนเราจะใช้ชีวิตร่วมกับใครสักคนหนึ่งคงต้องใช้ความคิดและเวลาในการตัดสินใจ นานพอสมควร แต่การตัดสินใจอยู่ด้วยกันของวัยรุ่นทั้งหลายที่บางคู่หนึ่งเพิ่งจะรู้จักกันแต่ก็ตัดสินใจอยู่ด้วยกันนั้นอะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขาคิดว่าพวกเขาคิดดีแล้วในการกระทำแบบนี้ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงคึกคะนอง มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากลองมากอยู่แล้ว และในการอยู่ร่วมกันนั้นสิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้คงเป็นเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 8 เรื่อง) ปรากฏใน “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “ผู้ชายขายน้ํ้า” “เด็กหนีเรียน” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “กว่าจะรู้เดียงสา” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “หยุดเอดส์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

รายการได้นำเสนอเรื่องราวการโดดเรียนของเด็กมัธยม ในโรงเรียนแห่งหนึ่งและได้พบกับพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของเยาวชนในเรื่องเพศอีกพฤติกรรมหนึ่ง คือพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตั้งแต่อายุน้อย ซึ่งข้อมูลที่ได้กลับน่าตกใจขึ้นอีกที่อายุของเด็กที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์นั้นเป็นตัวเลขที่น้อยลงไปทุกที (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนอื่นๆ”)

“ประมาณ 10-11 นี้เขาก็ทดลองกันแล้ว พอมันเรียบร้อย มันมาบอกอีก หนูไปลองมาแล้ว” (เจ้าของร้านเสริมสวย)

เรื่อง “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน”

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่ปรากฏในเรื่องนี้ สะท้อนให้เห็นจากจำนวนวัยรุ่นนักศึกษาที่เข้ามาอาศัยอยู่รวมกันในหอพักเป็นคู่ๆ พวกเขาคิดว่าเรื่องเหล่านี้มันเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่นักศึกษาสมัยนี้จะมาอยู่ด้วยกัน พวกเขาคิดว่ามันไม่ใช่เรื่องแปลกหรือเรื่องเสียหายอะไรที่คนที่เป็นแฟนกันจะมาพักอยู่ร่วมห้องเดียวกัน และพวกเขาก็ทราบดีถึงการมาอยู่ร่วมห้องเดียวกันว่าจะต้องลงเอยด้วยการมีเพศสัมพันธ์ อีกทั้งการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกก็ไม่ใช่เรื่องยากของเยาวชนในยุคนี้ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : มองการมีเพศสัมพันธ์เป็นอย่างไรคะ
 นักศึกษาท่านหนึ่ง : มองว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะตอนอยู่ช่วงมัธยมก็เห็นมาหลายคนแล้ว มันปกติ

เรื่อง “กว่าจะรู้เดียงสา”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กที่ยังอยู่ในวัยเรียน โดยพวกเขาที่มีความคิดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์และการทำแท้ง เป็นเรื่องปกติธรรมดา โดยไม่สนใจผลกระทบที่จะตามมา ไม่สนใจอนาคตของตัวเอง จนทำให้มีนักศึกษาหลายๆรายต้องกลายเป็นคุณแม่ในคราบชุดนักศึกษา (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : เด็กสมัยนี้จะมองเรื่องเซ็กซ์เป็นเรื่องการมีลูก การทำแท้งเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปแล้ว คือเขาไม่ได้ห่วงอนาคตต่อไปว่า พอหลังจากเกิดเรื่องพวกนี้ขึ้นมาแล้วชีวิตจะเป็นอย่างไร
 แนน : ใช่ค่ะ มันรู้สึกเหมือนเป็นเรื่องธรรมดาในกลุ่มแล้วค่ะ เพราะส่วนใหญ่เพื่อนเขาจะมีอะไรกันกับแฟน พอมีอะไรกันครั้งเดียว มันก็มีไปเรื่อยๆ

7) ค่านิยมความอยากรวยอยากงาม

เนื่องจากการที่สื่อมวลชนนำเสนอเรื่องราวของดารา นางแบบที่มีรูปร่าง หน้าตาที่สวยงาม ซึ่งบางรายอาจมีหน้าตาที่ดีจากธรรมชาติที่ให้มีมา แต่บางรายก็อาศัยฝีมือหมอนในการผ่าตัดทำศัลยกรรม เยาวชนที่ได้ดูได้ชมก็เกิดการลอกเลียนแบบ อยากรวยอยากงามตามแบบดารา ก็

ตัดสินใจทำศัลยกรรม ทั้งที่มึ่ความรู้และไม่มีความรู้หรือมีความรู้ที่ผิดในเรื่องการทำศัลยกรรม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและอันตรายตามมาได้ (รมณีญ์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมความอยากสวยอยากงามที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 6 เรื่อง) ปรากฏใน “นักศึกษาในโลกรাত্রี” “เด็กหนีเรียน” “กว่าจะรู้เดียงสา” “เสื่อออฟโรด กระโปรงโหลดเตี้ย แฟชั่นนักศึกษา 2005” “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม” “สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม” ตัวอย่างที่ปรากฏปัญหา เช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

เรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมความอยากสวยอยากงามของวัยรุ่นในเรื่องนี้ เป็นการรับรู้โดยผ่านคำบอกเล่าจากเจ้าของร้านเสริมสวยที่เด็กนักเรียนกำลังใช้บริการก่อนที่จะเข้าเรียนหรือออกไปเที่ยวเล่นตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ พวกเขาแต่งหน้า ทาปาก หนีบผมให้ตัวเองรู้สึกว่าคุณดี เพื่อให้มั่นใจเมื่อเวลาที่มีผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ชายมองและสนใจ ซึ่งสิ่งที่ดีควรจะเป็นคือหน้าที่การตั้งใจว่าเรียนหนังสือ แต่พวกเขากลับไม่รู้สึกละอายใจ กลับมองความสวยงามสำคัญว่าการเรียนหนังสือ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนอื่นฯ”)

ทีมงานหลุมดำ : เข้าๆพวกเค้าเข้ามาทำอะไรกันบ้าง

เจ้าของร้าน : เข้าๆก็หนีบผม ทาแป้ง ทาปากถ้าปวช.ก็หนีบผม ทาแป้ง ทาปาก เขียนคิ้ว เขียนตาให้ดูดี

เรื่อง “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมความอยากสวยอยากงาม ที่คนส่วนใหญ่ถูกมาตรฐานทางสังคมกำหนดวิถีคิดและวิถีชีวิต โดยเฉพาะเรื่องของมาตรฐานความสวยงาม สูตรสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการหลอหลอมทางสังคม บ่งบอกไว้ว่า... อะไรที่เรียกว่างาม อะไรที่ได้รับความนิยมรับว่าดี แยก เช่นเรื่องของรูปร่างหน้าตา ทำไมผู้หญิงส่วนใหญ่จึงให้การยอมรับสั้ผิวว่าต้องขาว ผมต้องตรงเหยียด รวมทั้งเอาที่ต้องขอดกิ่ว เมื่อคนส่วนใหญ่ให้ค่านิยมความดูดีไว้ดังเช่นที่กล่าวมานั้น ผู้หญิงที่มีรูปร่างลักษณะต่างออกไป จึงเกิดความรู้สึกไม่อาจจะทนนิ่งเฉย และกลายเป็นคน “ไม่

เข้าพวก” จึงต้องยอมดิ้นรนแลกทุกอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนอื่น ๆ”)

“มันมีคำพูดอย่างเดียว อยากรวย อยากรวม อยากรูปร่าง หอมก็ทำตาม
เขาอยากจะได้แบบนี้ จะช่วยเขาได้อย่างไร” (อดีตหมอลอดความอ้วน)

เรื่อง “สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม”

รายการนำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมความอยากสวยอยากงามของหญิงสาว โดยมีข้อสังเกตที่ว่าทุกครั้งที่คนเรามองกระจก จะมีสักกี่คนที่ยินดีและพอใจกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง โดยเฉพาะในโลกปัจจุบัน เมื่อมนุษย์สร้างมาตรฐานใหม่ให้วัดคุณค่ากันจากวัตถุภายนอกที่จับต้องได้ เหนือกว่าราคาความสัมพันธ์ที่ลุ่มลึกภายใน หลายคนเชื่อว่า การทำให้ตนเอง “ดูดี” ได้มากเท่าไร ย่อมหมายถึงความถึงการเป็นผู้สมบูรณ์แบบมากเท่านั้น ศัลยกรรมตกแต่ง จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญ เมื่อวิทยาศาสตร์เข้ามามีส่วนช่วยลบเลือนจุดบกพร่องที่มีได้ มโนภาพเรื่องความสวยงาม ถูกตอกย้ำให้เห็นเด่นชัด ด้วยการโฆษณาเปรียบเทียบภาพความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังทำ (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“ในวันที่หญิงยุคใหม่ สวยใสไร้สิ่งแปลกปลอมกลายเป็นของหายาก พิมพ์นิยามที่เห็นกลายเป็นคนตาสองชั้น หน้าขาวใสรูปไข่ไก่ จมูกโด่ง ออกตุ่ม ใต้ดวงแชนขาวเนียน หน้าแข็งไร้งู หน้าท้องไขมัน พิมพ์นิยามอันตรายที่กำลังจุโจมสาวไทย ทำให้กระทรวงสาธารณสุขพบว่า มีผู้หญิงกว่าสามแสนคนหลงใหลการศัลยกรรมเป็นชีวิต ยอมขึ้นเตียงให้เฉือนส่วนเกิน เต็มเต็มส่วนที่ขาด” (ทีมงานหลุมดำ)

8) **ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก**

การไม่ชอบทำงานหนัก เพราะงานหนักไม่ใช่สิ่งสนุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ต้องใช้สมอง คิดอย่างลึกซึ้ง หรืองานที่ต้องใช้กำลังกายหรือแรงงานอย่างหนักแล้วคนไทยจะพยายามหลีกเลี่ยงชอบงานสบายและได้รายได้ดี (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนักที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 6 เรื่อง) ปรากฏใน“ผู้ชายขายน้ํา” “โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว” “จากนั่งตู้ สู่นักศึกษาไฮดีไลน์” “บอลพนันขั้นต่อ คนพนันขั้นแตก” “ไคโยตี้ นักล่าในโลกรাত্রี” “อโกโก้บอย ผู้ชายขายไซริ” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมรักสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก เช่น

เรื่อง “จากนั่งตู้ สู่นักศึกษาไฮดีไลน์”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมรักความสบายของเด็กผู้หญิงจำนวนหนึ่งที่หลงใหลในเงินตรา ความฟุ้งเฟ้อ และลงเอยด้วยการขายบริการรูปแบบใหม่ ที่แทรกตัวเข้ามาในชื่อเรียกขานแบบคันทู สำหรับนักท่องราตรีว่า “สาวไฮดีไลน์” เด็กสาวหน้าตาสดใสวัยยี่สิบต้นๆ ที่ก้าวเข้าสู่วงการคํากามโดยสมัครใจ ไม่แม้แต่ถูกล่อลวง หรือบังคับขายทอดตลาด และที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือ สาวนอกตู้เหล่านั้น ส่วนใหญ่คือเยาวชนระดับปัญญาชนที่เรียกขานตัวเองว่า นักศึกษา พวกเขาเห็นว่าอาชีพนี้สบาย ไม่ต้องใช้แรงงาน ไม่ต้องใช้สมองก็สามารถหาเงินได้อย่างมากมายโดยไม่ได้นั่งถึงศักดิ์ศรีความเป็นลูกผู้หญิง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“เราไม่อยากเหนื่อยพี่ เราอยากเรียนอย่างเดียว เราอยากจะทำอะไรก็ได้ที่สบายๆ ได้เงินเยอะ แล้วยิ่งเพื่อนมาพูดให้ฟังว่าไปทำงานมาแบบเดียวเอง ได้เงินมาละลายเกือบหมื่น เพื่อนคนนี้จะจะมีอะไรใหม่ๆ มาอย่างโทรศัพท์เขาจะใหม่ตลอด” (นักศึกษา)

เรื่อง “ไคโยตี้ นักล่าในโลกรাত্রี”

ค่านิยมรักงานสบายของเยาวชนในเรื่องนี้ สะท้อนผ่านเรื่องราวของ “ไคโยตี้” หรือที่นักเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักพวกเธอในหน้าที่ของสาวนักเต้นพร้อมกับการขายดื่ม รายได้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเงินเดือนบวกด้วยการขายดื่ม-ขายเครื่องดื่มให้กับแขก หรือลูกค้าในแต่ละคืน ซึ่งแต่ละเดือนนั้น ก็เป็นเงินจำนวนมากพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้สาวรุ่นจำนวนไม่น้อยตัดสินใจได้ไม่ยากที่จะมุ่งสู่เส้นทางสายนี้ ด้วยเหตุผลคล้ายๆ กัน นั่นก็คือ หวังที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นในรูปของเงินทอง และวัตถุข้าวของอื่นๆ ที่สามารถสนองตอบความต้องการของเธอได้ ทั้งรถ บ้าน คอนโดมีเนียม ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ดูเหมือนจะเป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของผู้คนร่วมยุคสมัยไปแล้ว ค่านิยมเมื่อ

หน่วยงานหนัก รักความสบาย และพร้อมทำทุกอย่างได้ โดยยึดเงื่อนไขเรื่องค่าตอบแทนเป็นสำคัญกำลังแพร่ระบาด และครอบงำเยาวชนของวันนี้ (สะท้อนจากบทบรรยายโดยทีมงานหลุมดำ)

เรื่อง “อโกโก้บอย ผู้ชายขายโชว์”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมรักงานสบายของเยาวชน ผ่านเรื่องราวของชายขายบริการที่แม้ว่ากลุ่มผู้ขายบริการมีความหลากหลายในเรื่องที่มาที่ไป อายุ และเพศ แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงเป็นเหตุผลมตะนิรันดร์กาลของหญิง-ชายผู้ขายบริการ นั่นก็คือ “เงิน” เพราะคงไม่มีใครปฏิเสธว่า ที่ต้องทำงานหนักกันอยู่ทุกวันนี้ก็เพื่อเงิน แม้ว่าเงินจะไม่สามารถซื้อทุกอย่างได้ แต่ก็เกือบทุกอย่างในโลกนี้ที่สามารถซื้อได้ด้วยเงิน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่คนส่วนหนึ่งจะเห็นเงินเปรียบเสมือนพระเจ้าที่สามารถบันดาลทุกอย่างในชีวิตได้ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่คนส่วนหนึ่งสามารถทำอะไรก็ได้ที่ทำเงินได้มากและเร็ว แม้แต่การยอมแลกด้วยศักดิ์ศรี และลดคุณค่าความนับถือตัวเอง เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ชายขายบริการกลับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสังคม แต่การเข้าสู่การค้าประเวณีในปัจจุบันได้เปลี่ยนไป จากกลุ่มที่ต้องทำด้วยความจำเป็นในชีวิตที่ยากจน กลายเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความอยากรู้ อยากลอง จำนวนไม่น้อยที่เดินเข้าสู่ถนนเส้นนี้อย่างเต็มอกเต็มใจ ด้วยเหตุผลเพียงเพราะเงินค่าตอบแทนที่ทำให้ชีวิตของพวกเขาดำเนินไปอย่างไม่ตกกระแสมและเป็นงานที่สบายที่สามารถทำเงินได้ในเวลาอันรวดเร็ว (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

9) ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน

ค่านิยมการเที่ยวกลางคืนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 6 เรื่อง) ปรากฏใน “ห้องแซทห้องโชว์ จำปะออนไลน์ ในชุมชนโซเชียลเพลส” “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “นักศึกษาในโลกราตรี” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “หยุดเฮดส์” “โคโยตี้ นักล่าในโลกราตรี” “จ้าวโลก คนเคยใหญ่” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการเที่ยวกลางคืน เช่น

เรื่อง “นักศึกษาในโลกราตรี”

ค่านิยมการเที่ยวกลางคืนของวัยรุ่นในเรื่องนี้ สะท้อนผ่านเรื่องราวของนักศึกษาจำนวน มากที่หลงใหลในแสงสียามค่ำคืน เช่นเดียวกับ “น้องพิม” นักศึกษามหาวิทยาลัยคนหนึ่ง ที่เริ่ม เที่ยวโดยการชักจูงของเพื่อน หลังจากที้ออกมาเจอโลกกลางคืน แสงสี ทำให้หลงใหลจนไม่ สามารถถอนตัวเองให้กลับมาสู่สภาพนักศึกษาได้ ถึงขนาดที่เลือกลงเรียนเฉพาะวิชาตอนบ่าย ด้วยเหตุผลเพราะว่าจะได้เที่ยวถึงเช้าแล้วนอนไม่ต้องพะวงกับวิชาเรียน ค่านิยมในการเที่ยว กลางคืนนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น แทบทุกคืนจะมีหนุ่มสาววัยเรียนกว่าหลายพันคนออก เที่ยวตามสถานที่ต่างๆที่มีกระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้น เรื่อง”)

“ความถี่ในการเที่ยวก็ 3-4 ครั้ง ต่อ อาทิตย์”

“คงหยุดเที่ยวไม่ได้แล้ว เที่ยวมาตั้งแต่ 14-15” (แนน)

เรื่อง “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมการเที่ยวกลางคืนของวัยรุ่น ผ่านคำบอกเล่าของนักศึกษา กลุ่มหนึ่งที่ย้ายเข้ามาศึกษาต่อในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเมืองที่มีสถานที่ท่องเที่ยวยามราตรี มากมาย พวกเขาไปตามคำแนะนำของเพื่อน จนเสพติดการเที่ยวกลางคืน และเป็นเหตุให้เขาได้ พบกับผู้ชายมากหน้าหลายตา หลงใหลไปกับแสงสีจนทำให้เกิดผลกระทบต่างๆตามมามากมาย เช่น การมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ และการทำแท้ง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“เหมือนกับเด็กบ้านนอกเข้ามาในเมืองอย่างนั้นนะพี่ มันก็ไม่รู้ทำไม มันก็

ชอบเที่ยว หนูจะเที่ยวทุกวัน จันทร์ถึงอาทิตย์” (นักศึกษา)

เรื่อง “หยุดเฮดส์”

ค่านิยมการเที่ยวกลางคืนในเรื่องนี้ สะท้อนผ่านเรื่องราวของ “ออย” นักศึกษาสาวรายหนึ่ง ที่หลงใหลไปกับการเที่ยวกลางคืน เริ่มจากคำชักจูงของเพื่อน ทำให้เขาอยากที่จะลองเที่ยว เหมือนกับเพื่อนบ้าง เมื่อได้ออกไปเจอกับแสงสี ผู้คนมากมายก็เกิดความสนุกสนานและติดใจการ เที่ยวกลางคืน เพราะได้เจอผู้คนมากมาย ได้สัมผัสกับความแปลกตามากมาย จนทำให้มี

พฤติกรรมทางเพศที่น่าเป็นห่วงตามมามากมายเช่นกัน (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ความจริงที่เราอยากไปเที่ยวเพราะอะไร

ออย : ไปเที่ยวมีเพื่อน เพื่อนก็เที่ยวก็อยากเที่ยวบ้าง

10) ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎ

บุคคลที่ชอบฝ่าฝืนกฎ เป็นบุคคลที่ไร้ระเบียบวินัย เอาตัวเองเป็นใหญ่ ไม่เห็นใครมีความสำคัญเท่าตัวเอง เวลาสำหรับคนพวกนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกและพอใจของตัวเอง ไม่สนใจว่าใครจะเสียเวลา ส่วนรวมจะเสียหาย คนที่ขาดความรับผิดชอบและไม่รู้เวลา กฎ ระเบียบ มีไว้ให้คนพวกนี้ละเมิดในฐานะอภิสิทธิ์ชน ถ้าตนเองเป็นคนออกกฎไม่เคยเคารพกฎหรือหลักเกณฑ์ใด ๆ (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 6 เรื่อง) ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง” “เด็กหลง” “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแคน่อมตะ” “เสื่อออฟโรด กระโปรงโหลดเตี้ย แพชั่นนักศึกษา 2005” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎของเยาวชน เช่น

เรื่อง “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎของเยาวชนที่สะท้อนให้เห็นจากเรื่องนี้ มาจากพฤติกรรมของวัยรุ่นชายกลุ่มหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ที่ทำทนายและไม่เกรงกลัวกฎหมายบ้านเมือง โดยทำการอุกอาจก่อคดีข่มขืนหญิงสาวจำนวนนับไม่ถ้วนเป็นเวลาหลายปี อาจเป็นเพราะการที่หญิงสาวผู้เคราะห์ร้ายเหล่านั้นอับอายไม่กล้าที่จะไปแจ้งความ หรือเป็นเพราะการปฏิบัติงานดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่เข้มข้นพอก็เป็นได้ ทำให้เด็กชายที่อยู่วัยที่กำลังศึกษาคณะนี้นี้ไม่เคยเกรงกลัวต่อความผิด ลงมือกระทำการอันเลวร้ายซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างต่อเนื่อง (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : ช่วงที่เราทำตอนนั้นเรารู้สึกอย่างไร
 อ : ก็เฉยๆ ตอนแรกเห็นเพื่อนเขาทำ ก็คิดเขาก็ทำเหมือน
 เรา แล้วทำไปสองสามรอบ ตำรวจก็ไม่จับ ทำไปข่าว
 มันก็เงียบๆมาเรื่อย เห็นเพื่อนมันทำทุกวันมันก็ชิน เรา
 ก็ลองทำบ้าง

เรื่อง “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ”

เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการชอบฝ่าฝืนกฎของเยาวชนในเรื่องนี้ สะท้อนจากพฤติกรรมการยกพวกตีกัน การทำร้ายร่างกายคู่อริของนักศึกษาอาชีวะที่เป็นข่าวให้เห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เป็นประจำ และยังไม่มีการที่สามารถแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างจริงจัง การยกพวกตีกันหรือการทำร้ายร่างกายคู่อริมีให้เห็นกันอยู่ตลอด ไม่ว่าจะเป็นบนรถเมล์ ป้ายรถเมล์ หน้าห้างสรรพสินค้า หรือสถานที่อื่นๆที่ต่างล้วนแต่อยู่ในที่ชุมชน มีผู้คนพลุกพล่านมากมาย และแม้แต่น้ำสถานีตำรวจเองก็เคยมีเหตุการณ์แบบนี้ให้เห็นกันอยู่บ่อยๆ โดยผู้กระทำไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่อย่างใด (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนอื่นฯ”)

“ขนาดหน้าโรงพักแท้ๆ เขายังมายิงซ้ำเลย” (ญาติของเด็กนักเรียนชั่งกตที่โดนทำร้าย)

เรื่อง “เสื่อออฟโรด กระโปรงโหดเตี้ย แฟชั่นนักศึกษา 2005”

ค่านิยมการชอบฝ่าฝืนกฎอีกรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏในเรื่องนี้ คือการชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยของนักศึกษา ที่แต่งกายเครื่องแบบชุดนักศึกษาไม่ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ทั้งเสื้อที่รัดเข้ารูปและกระโปรงที่สั้นจนเกินงาม ไม่ว่าจะมีการติดป้ายประกาศเตือนหรือการตักเตือนจากครูบาอาจารย์ แต่นักศึกษาสมัยใหม่นี้ก็ไม่ได้ปฏิบัติตามแต่อย่างใด ด้วยความที่การปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยในเรื่องการแต่งกายเครื่องแบบนิสิต นักศึกษาไม่สอดคล้องกับแฟชั่นและกระแสของโลกในปัจจุบันนี้ ทำให้แทบจะไม่มีนักศึกษาคนไหนอยากจะทำปฏิบัติตามกฎนั้นๆ (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“คงเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจได้ถึงเหตุผลการมีอยู่ของป้ายประกาศเตือนเหล่านี้ ในเมื่อการแต่งกายของนักศึกษาได้ก้าวข้ามกรอบระเบียบปฏิบัติที่สถาบันกำหนดอย่างสิ้นเชิง” (ทีมงานหลุมดำ)

11) ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน

ถุงยางอนามัย เป็นวิธีการคุมกำเนิดที่ดี มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ ถ้าใช้ถุงยางอนามัยที่ได้มาตรฐาน ไม่เสื่อม ไม่รั่ว ไม่ฉีก ใช้อย่างถูกวิธีและใช้อย่างสม่ำเสมอ แต่ปัจจุบันเยาวชนมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันหรือเกิดความผิดพลาด ทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ตามมาได้ เช่น

- 1) การใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ นับเป็นสาเหตุสำคัญในการคุมกำเนิด ซึ่งอาจมาจากความไม่ร่วมมือของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
- 2) การใช้ถุงยางอนามัยไม่ถูกวิธี
- 3) การแตกของถุงยางอนามัย
- 4) การเลื่อนหลุดของถุงยางอนามัย

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 5 เรื่อง) ปรากฏใน “ผู้ชายขายน้ํา” “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน” “กว่าจะรู้เดียงสา” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” “หยุดเอตส์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันของเยาวชน เช่น

เรื่อง “นักศึกษาแม่ลูกอ่อน”

เรื่องราวของนักศึกษาสาวที่ถูกถ่ายทอดในเรื่องนี้ สะท้อนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน จากการที่เธอและแฟนมีเพศสัมพันธ์กันตั้งแต่ในวัยเรียน และไม่ได้ป้องกันกันอย่างจริงจัง เธอใช้วิธีการรับประทานยาคุมฉุกเฉินหลังการมีเพศสัมพันธ์ แทนการที่ให้ฝ่ายชายสวมถุงยางอนามัย เพราะด้วยเหตุผลที่ว่าเธอไม่ชอบให้ฝ่ายชายสวมถุงยาง เป็นเหตุให้นักศึกษาคู่นี้กลายเป็นพ่อแม่ตั้งแต่ยังศึกษาไม่จบ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

- ทีมงานหลุมดำ : มีอะไรกับแฟนนี่เราป้องกันรีเปล่าคะ
 นักศึกษาสาว : พอมีอะไรกันก็จะกินยาคุมฉุกเฉิน
 ทีมงานหลุมดำ : แล้วแฟนเราป้องกันไหมคะ
 นักศึกษาสาว : ไม่ค่อยใช้
 ทีมงานหลุมดำ : ทำไมไม่บอกให้แฟนใช้ถุงยาง
 นักศึกษาสาว : หนูเป็นคนบอกเองว่าไม่ต้องใช้ ไม่ชอบถุงยาง

เรื่อง “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันของเยาวชน ผ่านเรื่องราวของเด็กนักศึกษาสาวกลุ่มหนึ่ง ที่มีความคิดคะนอง อยากรู้ อยากลองตามคำบอกเล่าของเพื่อน ที่เปิดเผยถึงเรื่องการมีเพศสัมพันธ์กับคู่ของตนให้พวกเขาฟัง จนพวกเขาเกิดความอยากรู้ และทดลองในที่สุด พวกเขามีเพศสัมพันธ์โดยไม่มี การป้องกันใดๆ ทั้งการรับประทานยาคุมหรือการใส่ถุงยางของฝ่ายชาย ด้วยความที่ยังอ่อนต่อเรื่องเพศ ทำให้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงเกิดการพลาดพลั้งตั้งครรภ์ขึ้นมา (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : เวลาที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟน เราได้มีการป้องกันไหมคะ

นักศึกษาคนที่ 1 : ตอนแรกๆก็มีนะพี่ แต่เป็นสองสามครั้งแรก เพราะว่าเรายังเด็กอยู่มั้ง ไม่รู้จะป้องกันทำไม ถึงเวลาจริงมันก็ไม่สนใจ เพราะคงเป็นเหมือนอารมณ์ชั่ววูบ อารมณ์มันพาไป

นักศึกษาคนที่ 2 : ไม่เคยนะพี่ หนูคิดแต่อยากจะลองเหมือนกันว่าเปิดซิงมันจะเป็นอย่างไร ชอบลองนะพี่ อะไรที่เขาพูดกันจะชอบลอง จะกินยาคุมก็กลัวอ้วนกว่านี้ หนูก็เคยบอกแฟนว่าเขาออกข้างนอกนะ แต่ผู้ชายมันสนุกหนูก็ไม่รู้แล้วแต่มัน

เรื่อง “หยุดเอดส์”

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันของเยาวชนในเรื่องนี้ สะท้อนจากเรื่องราวของ นักศึกษาสาวและเพื่อนๆของเธอ ที่มีพฤติกรรมเสรีทางเพศ คือมีเพศสัมพันธ์โดยเปลี่ยนคู่นอนเป็นประจำ พวกเขาไม่กลัวแม้กระทั่งการตั้งครรภ์ หรือการติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน พวกเขาไม่รู้สึกรังเกี้ยวต่อเรื่องใดๆ อาจเป็นเพราะด้วยวันที่มีความคึกคะนอง ผสมผสานกับความไม่รู้เท่าทันในเรื่องเพศ ทำให้หลายๆคนต้องลงเอยด้วยการตั้งครรภ์ ทำแท้ง และติดเชื้อ HIV (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

- ออย : เพื่อนหนูไม่ป้องกันอะไรเลย บอกมันมันก็ไม่ป้องกัน
จนท้อง
- ทีมงานหลุมดำ : ท้องก็ไม่กลัว เอดส์ก็ไม่กลัว
- ออย : ค่ะ เขาคงว่าผู้ชายคนนั้นคงไม่ไปทำกับผู้หญิงคนไหน
แล้ว

12) ค่านิยมการแต่งกาย

การแต่งกายเป็นศาสตร์และศิลป์ ที่หลอมรวมเป็นภาพที่มองเห็นตัวตน ด้วยอารมณ์ที่เกิดจากการสัมผัสทางสายตาและจิตใจ ด้วยกระแสค่านิยมแฟชั่นในบางรูปลักษณะที่ผู้บริโภคนำมาใช้ปกปิดเรื่อร่า โดยขณะเลือกซื้อและตัดสินใจมักมีภาพของ “ความงาม ตามกระแสโลกไร้พรมแดน” เป็นเหตุผลหลัก

“แฟชั่น”(Fashion) เป็นค่านิยมทางการแต่งกาย ที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ปรับเปลี่ยน หมุนเวียน ในช่วงเวลาสั้นๆ อาจนำกลับมาใช้ได้อีก โดยมีการเสริมสร้างความแตกต่าง ไม่ซ้ำกับรูปแบบเดิม

“วัฒนธรรม” (Culture) เป็นค่านิยมการแต่งกายที่พัฒนามาจากแฟชั่นในช่วงหนึ่ง และผ่านกระบวนการปรุงแต่ง ด้วยกิจกรรมทางสังคมที่กลายเป็น “ประเพณีนิยม” ถูกสรุป จัดวาง เป็น

รูปลักษณะเฉพาะ และยอมรับในการสืบสาน และนำมาใช้เฉพาะโอกาส ทำให้เกิดขึ้น ตั้งอยู่ คงอยู่ ตลอดไป ซึ่งในสังคมคนเมืองแพ้นั้นแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ชื่นชอบในการตามแฟชั่น โดยไม่สนใจวัฒนธรรม
2. กลุ่มที่ชื่นชอบในการเลือกแต่งเลือกตามแฟชั่น โดยคำนึงถึงวัฒนธรรม

ค่านิยมการแต่งกายไปที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 4 เรื่อง) ปรากฏใน “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “นักศึกษาในโลกราตรี” “เด็กหนีเรียน” “เสื้อออฟโรด กระโปรงโหดเดี่ยว แฟชั่นนักศึกษา 2005” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการแต่งกายไปของเยาวชน เช่น

เรื่อง “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น”

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมการแต่งกายไปของเยาวชน ผ่านคำบอกเล่าของคนขับรถแท็กซี่ที่พบเห็นจากการรับส่งผู้โดยสาร โดยเฉพาะเยาวชนผู้หญิงตามสถานที่ท่องเที่ยวยามราตรี ที่มีเด็กวัยรุ่นหญิงจำนวนมากแต่งตัวไป ด้วยเสื้อสายเดี่ยว กระโปรงสั้น เพื่อออกไปเที่ยวกลางคืน โดยที่ไม่คำนึงถึงอันตรายจากการอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว จากความมืดของกลางคืน และจากการนั่งแท็กซี่ เพราะเพียงคิดว่าการแต่งตัวเรียบร้อย มิดชิดไม่เหมาะสมกับการเที่ยวกลางคืน (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“บางทีผมไปเจอแต่งตัวไปๆ ใส่เสื้อสายเดี่ยวกระโปรงสั้นๆ ผมยังกลัว ลูกหลานผมแต่งตัวแบบนั้นเลย” (คนขับรถแท็กซี่)

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

ค่านิยมการแต่งตัวไปของเยาวชนในเรื่องนี้ เกิดขึ้นกับเด็กสาวชั้นมัธยมที่มีพฤติกรรม การแต่งกายไป โดยการตามเพื่อน แต่เดิม “อิงอิง” ศึกษาอยู่โรงเรียนในต่างจังหวัด แต่เมื่อย้ายเข้ามา อยู่ในกรุงเทพฯ ก็มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เพราะเพื่อนของเธอส่วนใหญ่ไม่เรียบร้อย แต่งตัว เครื่องแบบชุดนักเรียนก็ต้องใส่กระโปรงสั้นๆ เมื่อเธอต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนใหม่ จึงต้อง

ทำตามและทำให้เขามีค่านิยมในการแต่งตัวไป ไม่เรียบร้อยตั้งแต่ขึ้นมา (สะท้อนจากบทสนทนา โดย “คนต้นเรื่อง”)

“เมื่อก่อนไม่เคยใส่กระโปรงสั้น แต่พอย้ายโรงเรียนมาเจอเพื่อนไม่เรียบร้อย ใส่กระโปรงสั้นๆ ถ้าเราแต่งตัวเซ็กซี่เกินไปก็ อู๊ย! แต่งอย่างนี้ก็ไม่ให้ไปนะ คนอื่นก็ใส่กัน อยากให้คนอื่นยอมรับด้วย” (อิงอิง)

เรื่อง “เสื้อออกฟอร์ด กระโปรงโหดเตี้ย แฟชั่นนักศึกษา 2005”

รายการได้นำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนค่านิยมการแต่งตัวไป ผ่านการแต่งกายเครื่องแบบ นักศึกษามหาวิทยาลัย ที่มองไปทางไหนก็มีแต่เสื้อผ้าที่รัดรูป ตัวเล็ก สั้น อีกทั้งกระโปรงที่รัดและสั้น ผ่าจนแทบไม่ปิดอะไร ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นแฟชั่นการแต่งกายของนักศึกษาที่แพร่หลายให้เห็นกันทุกมหาวิทยาลัย ภาพเสื้อตัวหลวมกับกระโปรงยาวคลุมเข่าแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นกันแล้วในรั้วการศึกษา (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ”)

“เครื่องแบบมีนัยยะสำคัญหลายอย่างเครื่องแบบบ่งบอกถึงระเบียบวินัย เครื่องแบบบ่งบอกถึงสถานะ ต้นสังกัด บ่งบอกถึงการเคารพในกติกา มารยาท และบางทีเครื่องแบบก็คือความภาคภูมิใจสมัยหนึ่งเครื่องแบบ นิสิต นักศึกษาก็เคยเป็นความภาคภูมิใจของนิสิต นักศึกษาที่สวมใส่ ได้ เข้าไปอยู่ในสถาบันนั้นแต่ปัจจุบันนี้ ปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นกับชุดนิสิต นักศึกษาทำให้ผู้หลักผู้ใหญ่หลายคนอาจจะไม่สบายใจและไม่สบายหู สบายตา โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นกับชุดนักศึกษาหญิง ที่ประหยัดเนื้อผ้ามาก เสื้อก็ตัวเล็กเรื่อยๆ จนกระดุมต้องทำงานหนักอย่างยิ่ง กระโปรงก็สั้นแค่ เพียงฝ่ามือ จนเป็นห่วงว่าจะก้าวขึ้นรถลงเรืออย่างไร” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)

13) ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ

ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 ได้ให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรม ไว้ว่า วัฒนธรรมหมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบ

ความกลมเกลียว ความก้าวหน้าของชาติ ศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

วัฒนธรรมไทย หรือ วัฒนธรรม หมายถึง วิถีแห่งการดำรงชีวิตของคนในสังคมนั้นๆ นับตั้งแต่การดำรงชีวิตในแต่ละวัน การกิน การอยู่ การแต่งกาย การพักผ่อน การทำงาน การจรรยาบรรณ การแสดงอารมณ์ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ซึ่งวิถีชีวิตนั้น เริ่มมาจากการที่มีต้นแบบ อาจจะเป็นตัวบุคคลแล้วมีคนส่วนใหญ่ หรือประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยและปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยสิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่ดีงามเพื่อดำรงไว้ซึ่ง วัฒนธรรมไทย ตราบจบชั่วลูกชั่วหลาน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2550)

ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 3 เรื่อง) ปรากฏใน “การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ” “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับแนวลักษณ์ชาติ” “ไคโยตี้ นักล่ายามราตรี” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติของเยาวชน เช่น

เรื่อง “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับแนวลักษณ์ชาติ”

รายการนำเสนอความเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยตามวิวัฒนาการของโลก ที่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติของเยาวชนไทย ที่หลงใหลได้ปลื้มกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา โดยนำภาษาต่างประเทศมาพูดปะปนกับภาษาไทย หรือการออกเสียงภาษาไทย คล้ายคลึงกับภาษาต่างชาติ ทำให้ภาษาไทยที่ถูกต้องนั้นแทบจะไม่มีใครพูดได้ หรือเขียนได้ ถ้าหากเยาวชนไทยยังรับวัฒนธรรมต่างชาติมาใช้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องแล้วนั้น ไม่นานภาษาไทยคงต้องวิบัติ และหมดสิ้นไป (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนอื่น”)

“อาจจะเห็นว่าค่านิยมการออกเสียงเหมือนภาษาต่างประเทศ เหมือนกับจะทำให้ดูความรู้สูงขึ้น ฐานะดีขึ้น เราคิดว่ามันเป็นปัญหาค่านิยม” (ศิริวรรณ ฉายะเกษตริณ หัวหน้าโครงการหมอบภาษาพัฒนาเยาวชน)

เรื่อง “ไคโยตี้ นักล่ายามราตรี”

อาชีพ “ไคโยตี้” สะท้อนให้เห็นค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติมาอย่างชัดเจน เนื่องจาก

ในต่างประเทศมีสาว ๆ ที่ประกอบอาชีพนี้กันเป็นจำนวนมาก แต่ที่ต่างประเทศสาว ๆ เหล่านี้ต้องมีคุณสมบัติมากมายเช่น ความสามารถในการผสมเครื่องดื่ม ความสามารถในการเต้นและการทำให้ผู้คนสนุกสนาน แต่ในประเทศไทยนั้นรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ นำอาชีพนี้มาใช้แบบผิดๆ คือสาว ๆ คนไหนที่สนใจ ไม่จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษา ไม่ต้องมีคุณสมบัติหรือความสามารถใดๆ แค่มิรูปร่างดี ดื่มเหล้าได้และต้องการหาเงินด้วยวิธีง่ายๆ ก็สามารถทำอาชีพนี้ได้ ซึ่งก็ได้รับความนิยมอย่างดีในหมู่นิสิตนักศึกษาสาวจำนวนมาก ที่ไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีในงานที่ทำหรือความมีคุณค่าในตัวเองก็ตาม (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ผู้ดำเนินรายการ”)

14) ค่านิยมการกลัวความอ้วน

เด็กสาว ๆ ปัจจุบันนี้กลัวความอ้วนจนเกินเหตุ ไม่ยอมกินอาหารจนตัวหอมมาก รูปร่างมีแต่กระดูก ขณะที่ร่างกายกำลังต้องการสารอาหารไปช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโต ให้ร่างกายและสมอง ต้องการพลังงานไปใช้ในการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แต่คนพวกนี้จะยอมอดอาหาร เพราะกลัวไม่สวย (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมการกลัวความอ้วนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “เด็กหนีเรียน” “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการกลัวความอ้วนของเยาวชน เช่น

เรื่อง “เด็กหนีเรียน”

เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการกลัวความอ้วนของวัยรุ่นที่ปรากฏในเรื่องนี้ เป็นการอดอาหารรับประทานแต่นมและผลไม้ของ “อิงอิง” เพราะเธอกลัวว่าจะอ้วน ด้วยรูปร่างของเธอจากภาพที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าเธอมีรูปร่างที่ผอมบางมาก ซึ่งจริงๆ แล้วไม่จำเป็นต้องอดอาหารก็คงจะไม่ทำให้อิงอิงมีรูปร่างที่อ้วน แต่เป็นเพราะค่านิยมของวัยรุ่นที่กลัวความอ้วนและเห็นว่าคนที่สวยคือคนที่มีรูปร่างผอมเพรียวเท่านั้น (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“ช่วงเย็นหนูจะไม่ค่อยกินข้าวอยู่แล้ว กินแค่นม กินน้ำผลไม้ กินผลไม้หนูก็อิมแล้ว” (อิงอิง)

เรื่อง “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม”

ค่านิยมการกลัวความอ้วนของเยาวชนโดยเฉพาะผู้หญิง ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องนี้ สาวๆแทบทุกรายมีความคิดที่ว่าต้องผอมถึงจะสวย ไม่ว่าจะเป็นการมองดารา นางแบบ หรือคนทั่วไป จึงทำให้สาวๆหลายรายเป็นเหยื่อของคลินิกลดความอ้วน และมีพฤติกรรมการกินที่ผิดธรรมชาติออกไป (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนอื่นๆ”)

“นางแบบก็ผอม ดาราก็ผอม นักร้องก็ผอม”

“เห็นพวกดารานุ่นดีๆ เขาก็ดูสวยดี”

“ถ้าอ้วนมันก็ดูไม่ดี ใส่เสื้อผ้าก็ไม่สวย หลายๆเรื่องทำอะไรก็ไม่เหมาะสม ดูไม่ดี”

“หน้าตาไม่ดี จะหน้าตาอย่างไรแต่ขอให้หุ่นดีมันก็เวิร์ค”

“อ้วนมันไม่สวย ในความคิดหนูมันต้องผอม”

(วัยรุ่นผู้หญิง)

15) ค่านิยมการนับแต่้ม

ค่านิยมการนับแต่้ม เป็นค่านิยมทางเพศที่สาวในยุคนี้ไม่เห็นเรื่องการรักษาพลสรวงตัวเป็นเรื่องสำคัญมากไปกว่าความรักสนุก เด็กหญิงยุคใหม่มีการแข่งขันกันในด้านของเพื่อนชาย ใครมีมากหมายถึงมีเสน่ห์ทางเพศสูง มีความเชื่อในความเสมอภาคทางเพศ ชายมีคู่ควงได้หลายคน หญิงก็ย่อมมีได้การมีประสบการณ์ทางเพศที่ผ่านผู้ชายมาหลายคนกลายเป็นปมเชื่องที่ไว้คุยอวดกันว่า ใครสามารถมีสัมพันธ์ทางเพศกับชายได้มากกว่ากัน (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548)

ค่านิยมการนับแต่้มที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “นักศึกษาในโลกรাত্রี” “หยุดเฮดส์” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการนับแต่้ม เช่น

เรื่อง “หยุดเฮดส์”

ค่านิยมการนับแต่้มในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายของเยาวชนหญิง สะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมเปลี่ยนคู่นอน และการเปิดเผยในเรื่องเพศของหญิงสาวที่เห็นเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา และสามารถอวดอ้างโชว์ความเก่งกันได้ เป็นค่านิยมใหม่ที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ถ้าการอวดอ้างการมีเพศสัมพันธ์กับคนมากหน้าหลายตาจากคำพูดของเยาวชนชาย คงไม่น่า

สงสัยหรือน่าเป็นห่วงเท่ากับค่านิยมนี้ที่เกิดขึ้นในหมู่วัยรุ่นสาวที่กำลังระบาดไปทั่วในขณะนี้ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “คนต้นเรื่อง”)

“อย่างเพื่อนหนูอยู่ดีๆก็มาบอกว่า อยากรู้ใหม่ว่าเรามีแฟนกี่คน เดี่ยวเอาสมุดมาแล้วก็นั่งเขียนบอกรายชื่อเรียงร้อยว่า คนนี้มีอะไรกันเมื่อไร วันที่เท่าไร บอกหมดเลย” (ออย)

16) ค่านิยมการมีแฟน

ค่านิยมการมีแฟนของเยาวชนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง) ปรากฏใน “กว่าจะรู้เดียงสา” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการมีแฟนของเยาวชน เช่น

เรื่อง “กว่าจะรู้เดียงสา”

เนื้อหาเรื่องนี้ สะท้อนค่านิยมการมีแฟนของเยาวชน ผ่านเรื่องราวของปอและเพื่อนๆที่ทุกคนในกลุ่มต้องมีแฟน ใครที่ไม่มีถือว่าเชย และไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ทำให้ปอต้องหาใครสักคนมาเป็นแฟน และลงเอยด้วยการอยู่ร่วมหอร่วมห้องเดียวกัน เหมือนกับเพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ (สะท้อนจากบทสนทนาโดย “ทีมงานหลุมดำ” และ “คนต้นเรื่อง”)

ทีมงานหลุมดำ : การที่มีแฟนก็เป็นค่านิยมหนึ่งของกลุ่ม
เพื่อนเราด้วยหรือเปล่าคะ

ปอ : ใช่ค่ะ เป็นค่านิยมเหมือนกัน ใครไม่มีนี่
เชย

เรื่อง “ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

ค่านิยมการมีแฟนในเรื่องนี้ สะท้อนจากพฤติกรรมของวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง ที่เริ่มมีแฟนกันตั้งแต่จบชั้นประถม ทำให้การมีแฟนหรือการคบเพื่อนต่างเพศเป็นเรื่องปกติ ธรรมดาที่ทุกคน

จะต้องมี เป็นเหมือนกระแส เหมือนแพ้นที่ระบาคในวัยรุนที่ต้งทำตามกันจนกลายเป็นเรื่องทีปกติ ทำใหเด็กเหล่านี้ไม่รู้เปลกในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนของตน และไม่รู้จัการป้องกันเมื่อเวลามีเพศสัมพันธ์ (สะท้อนจากบทบรรยายโดย “ทีมงานหลุมดำ”)

“จากการที่ได้ลงไปพูดคุยพบว่าเด็กๆกลุ่มนี้เริ่มต้นมีแฟนตั้งแต้ชั้น ม.1 จบชั้นประถมปลายเริ่มต้นชั้นมัธยมเด็กๆจะต้องมีแฟน คือมันเหมือนเป็นแพ้น เป็นค่านิยมที่ต้งทำตามกัน” (ทีมงานหลุมดำ)

17) ค่านิยมการแสดงความเป็นชาย

Gender หมายถึง เพศทางสังคมหรือเพศที่ถูกกำหนดโดยเงื่อนไขทางสังคมหรือวัฒนธรรมให้แสดงบทบาทหญิงหรือบทบาทชาย ดังนั้นเพศที่ถูกกำหนดโดยสังคมจึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละสังคม ตามสภาวะการณ์ และเงื่อนไขของสังคมที่เปลี่ยนไป เช่นผู้หญิงอาจต้องรับภาระต่างๆที่เคยเป็นของผู้ชาย และผู้ชายอาจจะต้องรับบทบาทการดูแลบ้านเรือนเลี้ยงดูบุตรซึ่งเคยเป็นหน้าที่ของผู้หญิง ในภาษาไทยคำที่ใช้แทน Gender ได้แก่ ความเป็นหญิงชาย ความเป็นหญิง/ความเป็นชาย เพศภาวะ เพศสภาวะบทบาทหญิงชายหรือบทบาทเพศ (Gender Roles) นอกจากจะเปลี่ยนแปลงขึ้นกับสังคมและวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมอันได้แก่ สถานะของบุคคลในสังคม การศึกษา วัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น ยังผันแปรไปตามช่วงชีวิตหรือตามวัยของแต่ละบุคคลด้วย ดังนั้น หากเข้าใจลักษณะความผันแปรดังกล่าว ก็จะได้เห็นภาพที่แท้จริงของบทบาทความเป็นหญิงชายได้ชัดเจน (จากหนังสือบทบาทหญิงชายกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข)

ค่านิยมการแสดงความเป็นชายของเยาวชนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง)
เรื่องของศักดิ์ศรี ที่ปรากฏใน “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานความแค้นอมตะ” และในเรื่องของขนาดอวัยวะเพศ ที่ปรากฏใน “จ้าวโลก คนเคยใหญ่” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อน ค่านิยมการแสดงความเป็นชาย เช่น

เรื่อง “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานความแค้นอมตะ” (ค่านิยมแสดงความเป็นชายในเรื่องของศักดิ์ศรี)

เนื้อหาเรื่องนี้สะท้อนค่านิยมการแสดงความเป็นชาย ในลักษณะของศักดิ์ศรีความเป็นชาย ที่ฆ่าได้ หยามไม่ได้ จากการยกพวกตี ทำร้ายร่างกายโรงเรียนคู่อริ ที่มาจากการเหยียดหยาม ศักดิ์ศรีโรงเรียนของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จึงกลายเป็นเหตุการณ์นองเลือดอยู่เป็นประจำ

เรื่อง “จ้าวโลก คนเคยใหญ่” (ค่านิยมแสดงความเป็นชายในเรื่องของขนาดอวัยวะเพศ)

“สิ่งที่น่าเป็นห่วงไม่เพียงเรื่องของทัศนคติ ความเชื่อ แรงขับ ความเข้าใจ และการใช้ชีวิตที่ผิดเท่านั้น หากแต่ตอนนี้มันยังได้กลายเป็นค่านิยม Hot Hit ที่กำลังแพร่ระบาดไปในหมู่วัยรุ่นจำนวนมาก” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)

18) ค่านิยมลอกเลียนแบบดาราร

ปัจจุบันปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบจากดารามีมากขึ้น ซึ่งการที่ดารานักแสดงหย่าร้างกัน และออกมาเปิดเผยว่าอยู่ด้วยกันไม่ได้ คนวัยรุ่นหรือวัยรุ่นสาว มักจะมองและเลียนแบบดารานักแสดง โดยเฉพาะการใช้ชีวิตการหย่าร้างที่กลายเป็นค่านิยมใหม่ สามารถเห็นแบบอย่างง่ายขึ้น เมื่อเกิดปัญหาก็จะไม่อดทนเหมือนคนรุ่นปู่ รุ่นย่า ที่สังคมสมัยก่อนประคับประคองชีวิตสมรสให้อยู่กันอย่างยืดยาว เพราะจะอยู่กันเป็นครอบครัวขยาย หากเกิดปัญหาจะมีคนในครอบครัวช่วยไกล่เกลี่ยให้จนครองคู่กันยาวนาน ผิดกับสังคมปัจจุบัน เป็นสังคมอยู่แบบตัวใครตัวมัน เป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งการเป็นครอบครัวเดี่ยว เมื่อเกิดปัญหาก็ไม่รู้จะไปปรึกษาใคร และต่างก็มีทิวี่ถ้าอยู่ไม่ได้ก็แยกทางกันไป (ธนู ชาติธนานนท์, 2002)

ค่านิยมการลอกเลียนแบบดารารของเยาวชนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 2 เรื่อง)

ปรากฏใน “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม” “สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม” ตัวอย่างเนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการลอกเลียนแบบดาราร เช่น

เรื่อง “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม”

ค่านิยมการลอกเลียนแบบดารารในเรื่องนี้ สะท้อนจากวัยรุ่นยุคใหม่ที่ใส่ใจในเรื่องรูปร่าง ความสวยงามภายนอก มากกว่าจิตใจภายใน สื่อหลากหลายแขนงที่ให้ความสนใจ ยกย่อง ชื่นชม

และถ่ายทอดความสวยงามผ่านดารา นางแบบที่มีรูปร่างผอมบาง ให้ผู้ชมได้ชมและซึมซับถึง
ค่านิยมความสวยงามเหล่านี้จากสิ่งที่ได้พบเห็น

“เมื่อความผอมเพรียวกลายเป็นจุดสุดยอดแห่งความปรารถนา และในยุค
ที่สังคมขาดแบบอย่างในอุดมคติ นักร้องดาราได้รับการยอมรับมากกว่าพ่อ
แม่ครูอาจารย์ ผลที่ตามมาจึงเกิดการเลียนแบบอย่างช่วยไม่ได้ หรือเป็น
เพราะความไม่รู้เท่าทัน เพราะสังคมขาดการเห็นค่าของตัวเองในคนรุ่นใหม่
ส่วนหนึ่งก็อาจจะเป็นไปได้” (ผู้ดำเนินรายการ)

19) ค่านิยมการแก้แค้น

ค่านิยมการแก้แค้นรักพวกพ้องของเยาวชนที่พบในรายการหลุมดำ (พบ 1 เรื่อง)
ปรากฏใน “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหนิง” “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ” ตัวอย่าง
เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมการแก้แค้นของเยาวชน เช่น

เรื่อง “ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ”

ทีมงานหลุมดำ	: เวลาเขามาเอาคืนผิดคนเสียใจ ใหม่
นักเรียนช่างกล	: เสียใจสิ ถึงได้ไปเอาคืน ถ้าไม่เจอ ตัวเราก็เล่นฝากคนอื่นที่อยู่ สถาบันเดียวกัน

5.2 สรุปผลการศึกษาการสะท้อนปัญหาค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”

เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชนแจกแจงตามค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม (Value) คือสิ่งที่กลุ่มคนหรือสังคมหนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง

ดีงาม นายกองและควรปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนในสังคมนั้น ๆ ยึดถือและช่วยในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

การศึกษาการสะท้อนค่านิยมจากเนื้อหาของรายการหลุมดำในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารายละเอียดที่เป็นตัวบุคคล เหตุการณ์ เวลา สถานที่ สภาพแวดล้อม ที่ปรากฏในรายการหลุมดำทั้งภาพและเสียง ซึ่งรวมถึงบทบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา เสียงดนตรี และเสียงประกอบที่ประกอบกันเป็นเรื่องราวที่มีการสื่อความหมายหรือย้ำความหมายของค่านิยมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านที่ปรากฏกับ “คนต้นเรื่อง” และ/หรือบุคคลต่างๆในรายการหลุมดำ

ผลการศึกษาพบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนค่านิยมของเยาวชนทั้งสิ้น 19 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมวัตถุนิยม ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน ค่านิยมการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ตามเพื่อนค่านิยมรักสนุก ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมความอยากสวยอยากงาม ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎ ค่านิยมการแต่งกายโป้ ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ ค่านิยมการกลัวความอ้วน ค่านิยมการนับแต่้ม ค่านิยมการมีแฟน ค่านิยมความเป็นชาย ค่านิยมลอกเลียนแบบดาราดำ ค่านิยมการแก้แค้น รักพวกพ้อง (ดูตารางที่ 4 ประกอบ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รวม	6	4	3	8	6	7	9	2	7	6	9	3	2	6	2	2	6	9	2	
"อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโชว์				x	x		x				x									4
"โคโยตี้" นักล่าในโลกราตรี			x		x	x								x						4
เอคส์									x	x	x	x	x							5
สวยด้วยศัลยกรรม	x																		x	2
มือถือโทรศัพท์ เครื่องประดับ						x	x													2
กระโปรงบานขาซ่า				x			x											x		3
ภาษาไทยแตกแถว			x																	1
บอลพ่นชั้นต่อ				x	x	x														3
ทำแท้ง									x	x	x			x	x			x		6
ฆ่าตัวตาย																				0
ศักดิ์ศรีสถาบัน														x		x	x	x		4
เด็กหลง				x														x		2
คดีโทรมหญิง				x							x		x					x		4
กลัวอ้วนไม่กลัวตาย	x							x											x	3
แพชั่นชุดนักศึกษา 2005	x	x				x												x		4
กว่าจะรู้เตียงสา	x						x		x	x					x					5
จากนั่งตู้...นักศึกษาไฮดีไลน์					x	x	x				x							x		5
นักศึกษาแม่ลูกอ่อน						x			x	x										3
การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่			x																	1
เกมส์ออนไลน์				x														x		2
เด็กหนีเรียน	x	x					x	x	x		x							x	x	8
โลกหลอนของเด็กดมกาว					x		x													2
ทอมบอย																			x	1
ผู้ชายชายน่า				x	x		x		x	x	x								x	7
จ้าวโลก...คนเคยใหญ่											x			x		x				4
นักศึกษาในโลกราตรี	x	x		x		x	x					x		x						7
ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น		x							x		x	x		x						5
ห้องแซท ห้องโชว์ ออนไลน์														x					x	2
ค่านิยมของเยาวชน																				
1	ความอยากรวดเยางาน																			
2	การแต่งกายโก้																			
3	การปรับตัวบนธรรมต่างชาติ																			
4	รักสนุก																			
5	รักสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก																			
6	ความพึงเพื่อ ฟุ่มเฟือย																			
7	ด้านวัตถุนิยม																			
8	การกลัวความอ้วน																			
9	การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอัน																			
10	การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่																			
11	การเปลี่ยนคู่นอน																			
12	การนับแต้ม																			
13	การแก้แค้น รักพวกพ้อง																			
14	การเที่ยวกลางคืน																			
15	การมีแฟน																			
16	ความเป็นชาย																			
17	ชอบผัวีนกยูง																			
18	ต้องการการยอมรับจาก																			
19	ลดกตัญญูแบบดารา																			
	รวม																			

ตารางที่ 4 ภาพรวมการสำรวจค่านิยมของเยาวชน ในรายการ "หลุมดำ"

หากแบ่งค่านิยมทั้ง 19 ค่านิยมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ตามหลักการแบ่งประเภทค่านิยมโดยทั่วไป (รัตนา รัตนาสิน, 2526) คือ

1. ค่านิยมส่วนบุคคล
2. ค่านิยมของสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ค่านิยมส่วนบุคคล เป็นค่านิยมที่พบในรายการมากที่สุด และพบ ค่านิยมของสังคม รองลงมา

จากค่านิยมของเยาวชนทั้งหมดที่ปรากฏในรายการหลุมดำพบทั้งสิ้น 19 ด้าน ค่านิยมของสังคม ด้าน วัตถุนิยม และค่านิยมส่วนบุคคลด้าน การเปลี่ยนคู่นอน และค่านิยมของสังคมด้านการ ต้องการการยอมรับจากเพื่อน การ ตามเพื่อน เป็นค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในเรื่องต่างๆ มากที่สุด (ปรากฏจำนวน 9 เรื่อง) รองลงมาได้แก่ ค่านิยมของสังคมด้าน รักสนุก ค่านิยม ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และค่านิยมส่วนบุคคลด้าน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (ปรากฏจำนวน 8 เรื่อง) ค่านิยมของสังคมด้าน รักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก และค่านิยมส่วนบุคคลด้าน ความอยากสวยอยากงาม ค่านิยมการ เที่ยวกลางคืน ค่านิยมการ ฝ่าฝืนกฎ (ปรากฏจำนวน 6 เรื่อง) ค่านิยมส่วนบุคคลด้าน การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน (ปรากฏจำนวน 5 เรื่อง) (ดูตารางที่ 4,5 และแผนภูมิที่ 3 ประกอบ)

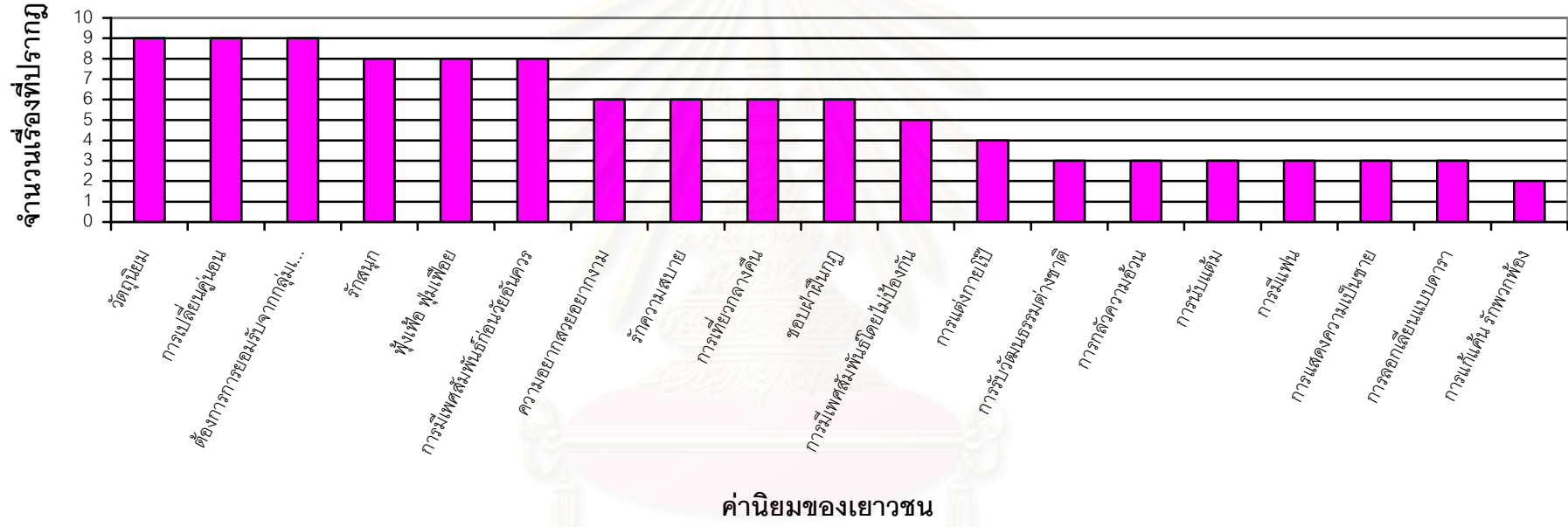
ส่วนค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในเรื่องต่างๆ น้อยที่สุด ได้แก่ ค่านิยมส่วนบุคคลด้าน ค่านิยมกลัวความอ้วน ค่านิยมการ แก้แค้น ค่านิยมการ มีแฟน ค่านิยมการ แสดงความเป็นชาย และค่านิยมการ ลอกเลียนแบบดารา (ปรากฏจำนวน 2 เรื่อง) (ดูตารางที่ 4, 5 และแผนภูมิที่ 3 ประกอบ)

ตารางที่ 5 : ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ตามลำดับสูงสุด

ลำดับที่	ค่านิยม	จำนวนเรื่องที่ปรากฏ *
1	วัตถุนิยม	9
	การเปลี่ยนคู่นอน	
	ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ตามเพื่อน	
2	รักสนุก	8
	ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย	
	การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	
3	ความอยากสวยอยากงาม	6
	รักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก	
	การเที่ยวกลางคืน	
	ชอบฝ่าฝืนกฎ	
4	การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน	5
5	การแต่งกายโป้	4
6	การรับวัฒนธรรมต่างชาติ	3
	การกลัวความอ้วน	
	การนับแต่้ม	
	การมีแฟน	
	การแสดงความเป็นชาย	
	ลอกเลียนแบบดารา	
7	การแก้แค้น รักพวกพ้อง	2

หมายเหตุ * จากการสำรวจรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง

แผนภูมิ 3 : ค่านิยมของเยาวชนที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ" ตามลำดับสูงสุด

และจากการสำรวจเนื้อหารายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง (32 ตอน) ผลการศึกษาพบว่า รายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างที่พบค่านิยมของเยาวชนปรากฏอยู่หลากหลายด้านที่สุด คือ “เด็กหนีเรียน” (ปรากฏปัญหาสังคมของเยาวชน 8 ด้าน) รองลงมาได้แก่ “ผู้ชายขายน้ำ” และ “นักศึกษาในโลกวาทรี” (ปรากฏค่านิยมของเยาวชนเรื่องละ 7 ด้าน) “ทำแท้ง” สังคมป่วยศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” (ปรากฏปัญหาสังคม 6 ด้าน) “ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น” “จากนั่งดู... นักศึกษาโซเชียล” “กว่าจะรู้เดียงสา” และ “หยุดเฮดส์” (ปรากฏปัญหาสังคม 5 ด้าน) (ดูตารางที่ 4, 6, แผนภูมิที่ 4 และภาคผนวก ข ประกอบ)

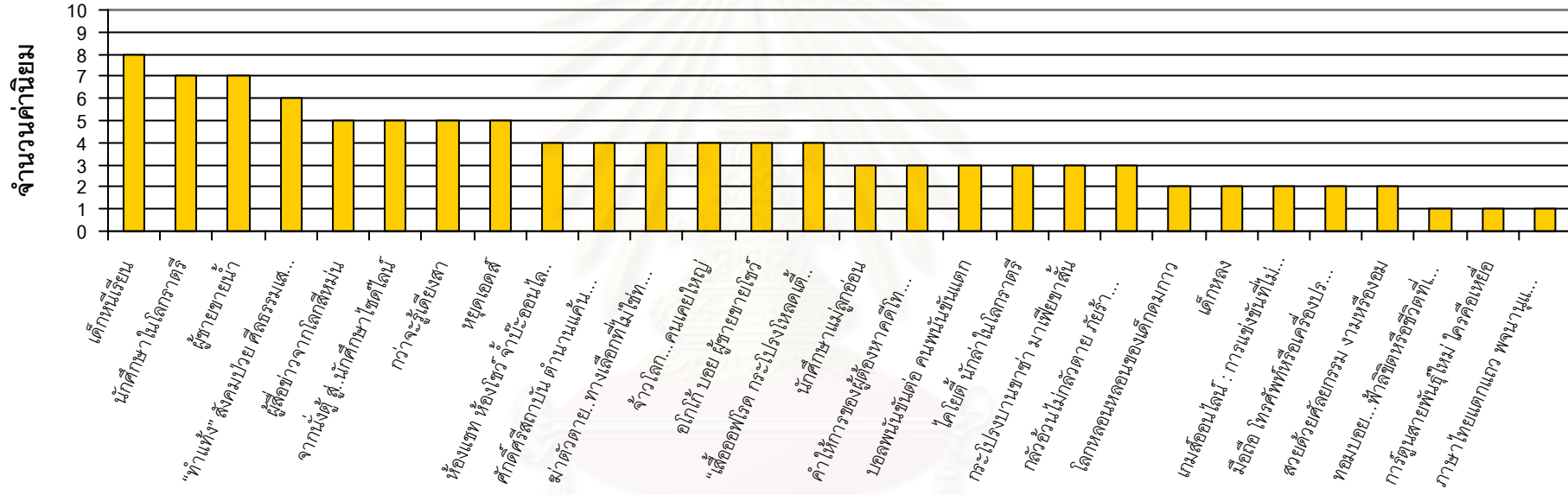
ส่วนรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่น้อยที่สุด คือ “ทอมบอย ฟัลลิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว” และ “การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ” และ “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักซาคติ” (ปรากฏค่านิยมเรื่องละ 1 ด้าน) (ดูตารางที่ 4, 6, แผนภูมิที่ 4 และภาคผนวก ข ประกอบ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 : รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏการสะท้อนค่านิยม
ของเยาวชนตามลำดับสูงสุด

ลำดับที่	เรื่อง	จำนวนปัญหาสังคม ของเยาวชนที่ปรากฏ
1	เด็กหนีเรียน	8
2	นักศึกษาในโลกราตรี ผู้ชายขายน้	7
3	“ทำแท้ง” สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง	6
4	ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น จากนั่งตู้...นักศึกษาไฮต์ไลน์ กว่าจะรู้เพียงสา หยุดเอดส์	5
5	ห้องแชท ห้องโชว์ จำเอะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแคนอมตะ ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก จ้าวโลก...คนเคยใหญ่ "อโกโก้ บอย" ผู้ชายชายโชว์ “เสื้อออฟโรด กระโปรงโหลดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005	4
6	นักศึกษาแม่ลูกอ่อน คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง บอลพนันขันต่อ คนพนันขันแตก “โคโยตี้” นักล่าในโลกราตรี กระโปรงบานซาซ่า มาเพียซาสั้น กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม	3
7	โลกหลอนหลอนของเด็กตมกาว เด็กหลง เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม	2
8	ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลักชาติ	1

แผนภูมิที่ 4 : รายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างที่สะท้อนของเยาวชนตามลำดับสูงสุด

เรื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการสะท้อนค่านิยมของเยาวชนในรายการหลุมดำ มีลักษณะเด่นบางประการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การสะท้อนค่านิยมของเยาวชนผ่านเรื่องราวของคนต้นเรื่องในรายการหลุมดำ ค่านิยมทุกด้านที่พบเป็นค่านิยมเชิงลบของเยาวชนไทยในปัจจุบันทั้งสิ้น ไม่มีค่านิยมด้านไหนที่ควรยึดถือปฏิบัติ หรือควรเอาเป็นแบบอย่างตามความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ค่านิยม” ที่นักวิชาการหลายๆท่านเคยบัญญัติไว้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม น่ายกย่องและควรปฏิบัติ
1. เนื่องจากค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้เช่นเดียวกับความเชื่อและมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมส่วนใหญ่มาจากความเชื่อ จึงเกิดเป็นค่านิยมใหม่ๆที่มีลักษณะเป็นสากลมากขึ้น เช่น ค่านิยมวัตถุนิยม ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และการรับวัฒนธรรมตะวันตก นอกจากนั้นการสะท้อนค่านิยมของเยาวชนผ่านเรื่องราวของคนต้นเรื่องในรายการหลุมดำ ยังพบค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นยุคใหม่โดยเฉพาะผู้หญิงที่ไม่รักนวลสงวนตัวอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน และค่านิยมการนับแต้ม
2. นอกจากนั้นยังมีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมของผู้ดำเนินรายการถึงความหมายของคุณค่าในตัวเองของเยาวชนที่มีพฤติกรรมและค่านิยมที่ไม่พึงปฏิบัติ เช่นที่ปรากฏใน “ไคโยตี้ นาล่าในโลกรাত্রี” “ห้องแซทห้องโซว์ จำปีอะอนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส” และ “หยุดเฮดส์” เป็นต้น และยังให้ข้อคิด คำเตือนเพื่อส่งสัญญาณต่อไปยังสถาบันครอบครัว สังคม และประเทศชาติให้เข้ามาดูแล ตรวจสอบ และแก้ไขต่อไป

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สื่อมวลชนนั้นเปรียบได้กับกระจกสะท้อนสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อวิทยุโทรทัศน์ซึ่งนอกจากจะเป็นสื่อโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวผู้รับสารมากที่สุดแล้ว รูปแบบรายการของสื่อโทรทัศน์แขนงหนึ่งที่มีคุณค่าอยู่ที่ผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชนคือ รายการสารคดี เป็นรายการที่น่าเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม และเป็นการแสดงความรับผิดชอบของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม

ปัจจุบันมีรายการสารคดีที่น่าเสนอรายการในรูปแบบที่แตกต่างออกไป ซึ่งสามารถทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจและติดตามชมอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในนั้นคือรายการ "หลุมดำ" สารคดีเจาะลึกเชิงสังเคราะห์ นำเสนอสิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ด้านมืดในสังคม อันประกอบไปด้วยปัญหาสังคมของเยาวชนมากมายหลายด้าน รวมไปถึงค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านพฤติกรรมของ "คนต้นเรื่อง" ให้ผู้ชมทั้งหลายได้รับทราบ ทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไข ปัญหาและหาทางป้องกันไม่ให้เยาวชนไทยตกหลุมพรางไปมากกว่านี้

การวิจัย "การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ "หลุมดำ" มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนประเด็นปัญหาสังคมของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนถึงค่านิยมของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ "หลุมดำ"

จากการศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนในรายการ "หลุมดำ" กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 เรื่อง (32 ตอน) ที่ออกอากาศระหว่างวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 ได้แก่

1. ห้องแซท ห้องโชว์ จำป๊ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส
2. ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น
3. นักศึกษาในโลกรাত্রี
4. จ้าวโลก...คนเคยใหญ่
5. ผู้ชายขายน้ำ
6. ทอมบอย...ฟ้าลิขิตหรือชีวิตที่เลือกแล้ว
7. โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว
8. เด็กหนีเรียน
9. เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ
10. การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ
11. นักศึกษาแม่ลูกอ่อน
12. จากนั่งตู้...นักศึกษาไซด์ไลน์
13. กว่าจจะรู้เดียงสา
14. “เสื้อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย” แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005
15. กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม
16. คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง
17. เด็กหลง
18. ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแค้นอมตะ
19. ฆ่าตัวตาย..ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก
20. “ทำแท้ง” สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง
21. มือถือ โทรศัพท์หรือเครื่องประดับในโลกทุนนิยม
22. สวยด้วยศัลยกรรม งามหรืองาม
23. บอลพนันขันต่อ คนพนันขันแตก
24. ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับปลั๊กชาติ
25. กระโปรงบานซาซ่า มาเพียซาสั้น
26. หยุดเฮดส์
27. "โคโยตี้" นักล่าในโลกรাত্রี
28. "อโกโก้ บอย" ผู้ชายขายโชว์

สรุปผลการศึกษาระยะก่อนปัญหาสังคมในรายการ “หลุมดำ”

ผลการวิจัยพบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนทั้งสิ้น 23 ด้าน ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการศึกษา ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ ปัญหาการขายบริการทางเพศ ปัญหาการตั้งครุฑ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาอัตวินิบาตกรรม ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาการติดเกม ปัญหาการติดเซ็กส์ ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาการหนีออกจากบ้าน ปัญหาการพนันฟุตบอล ปัญหาสื่อลามก ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาภาษาไทยวิบัติ ปัญหาอันตรายจากยาเสพติด

หากแบ่งปัญหาเยาวชนทั้ง 23 ด้านออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ปัญหาทางสังคม เป็นปัญหาที่ปรากฏในรายการหลุมดำมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาพฤติกรรม และ ปัญหาเรื่องเพศ ตามลำดับ

ปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างเรื่องต่างๆ มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการศึกษา และปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ

ปัญหาสังคมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างเรื่องต่างๆ น้อยที่สุด โดยปรากฏในรายการกลุ่มตัวอย่างเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาภาษาไทยวิบัติ และปัญหาอันตรายจากยาเสพติด

รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่หลากหลายด้านที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ “ห้องเซ็กส์ ห้องโชว์ จำเริญออนไลน์ในชุมชนไซเบอร์สเปซ” “เด็กหลง” และ “หยุดเอดส์”

รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่น้อยที่สุด โดยปรากฏปัญหาสังคมเพียงด้านเดียว คือ “เสื่อออฟโรด กระโปรงโหลดเตี้ย แพ้ชั้นชุดนักศึกษา 2005” และ “สวยด้วยศัลยกรรมงามหรืองาม”

มีข้อสังเกตว่าปรากฏปัญหาสังคมของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่หลายด้านในรายการหลุมดำ ได้แก่ ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์ ปัญหาการทำแท้ง และปัญหาการขายบริการทางเพศ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเยาวชนโดยเฉพาะเพศหญิง โดยอายุของการมีเพศสัมพันธ์น้อยที่สุดอยู่ที่ 13 ปี หรือระดับการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 1 เท่านั้น

มีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมของผู้ดำเนินรายการและทีมงานหลุมดำในปัญหาสังคมของเยาวชนสำคัญๆ ที่ชี้ให้เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศชาติไม่ได้เดินหน้าไปพร้อมกับสภาพจิตใจของคนในสังคม โดยเฉพาะผู้เป็นเยาวชน กำลังสำคัญของชาติ ดังที่ปรากฏปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรมและจิตใจ ปัญหาอาชญากรรม ใน “ห้องแซท ห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์สเปส” และ “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

สรุปผลการสะท้อนค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ”

ผลการวิจัยพบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนค่านิยมของเยาวชนทั้งสิ้น 19 ด้าน อันได้แก่ ค่านิยมวัตถุนิยม ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน ค่านิยมต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การตามเพื่อน ค่านิยมรักสนุก ค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมความอยากสวยอยากงาม ค่านิยมรักความสบาย ไม่ชอบทำงานหนัก ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน ค่านิยมชอบฝ่าฝืนกฎ ค่านิยมการแต่งกายโป้ ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ ค่านิยมการกลัวความอ้วน ค่านิยมการนับแต่้ม ค่านิยมการมีแฟน ค่านิยมความเป็นชาย ค่านิยมลอกเลียนแบบดารา ค่านิยมการแก้แค้น รักพวกพ้อง

หากแบ่งประเภทของค่านิยมทั้ง 19 ด้านเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ “ค่านิยมส่วนบุคคล” เป็นค่านิยมที่พบในรายการหลุมดำมากกว่า “ค่านิยมของสังคม”

ค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างเรื่องต่างๆ มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ค่านิยมด้านวัตถุนิยม ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน และค่านิยมการต้องการการยอมรับจากเพื่อน การตามเพื่อน

ค่านิยมของเยาวชนด้านที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างเรื่องต่างๆ น้อยที่สุด ได้แก่ ค่านิยมกลัวความอ้วน ค่านิยมการแก้แค้น ค่านิยมการมีแฟน ค่านิยมการแสดงความเป็นชาย และค่านิยมการลอกเลียนแบบดารานางงาม

รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่พบค่านิยมของเยาวชนปรากฏอยู่หลากหลายด้านมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ “เด็กหนีเรียน” “ผู้ชายขายน้ำ” และ “นักศึกษาในโลกาตรี”

รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาสังคมของเยาวชนปรากฏอยู่น้อยที่สุด คือ “ทอมบอย ฟาลีซิดหรือชีวิตที่เลิกแล้ว” และ “การ์ตูนสายพันธุ์ใหม่ ใครคือเหยื่อ” และ “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลัทธิชาติ”

มีข้อสังเกตว่า การสะท้อนค่านิยมของเยาวชนผ่านเรื่องราวของ “คนต้นเรื่อง” ในรายการ หลุมดำ ค่านิยมทุกด้านที่พบเป็นค่านิยมเชิงลบของเยาวชนไทยในปัจจุบันทั้งสิ้น ไม่มีค่านิยมด้านไหนที่ควรยึดถือปฏิบัติ หรือควรเอาเป็นแบบอย่างตามความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ค่านิยม” ที่นักวิชาการหลายๆท่านเคยบัญญัติไว้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม น่ายกย่องและควรปฏิบัติ

ในรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างหลายเรื่อง ยังพบว่ามี การแสดงทัศนะของผู้ผลิตในการให้คำเตือน และข้อคิดแก่ผู้ชมนอกเหนือจากการบรรยายเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ “คนต้นเรื่อง”

อภิปรายผล

1. เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมในรายการ “หลุมดำ”

ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในปัจจุบันนี้ เกิดจากรัฐบาลมองเรื่องปัญหาเศรษฐกิจมากเกินไป และมองมิติทางสังคมน้อยเกินไป พร้อมไปกับปัจจัยทางด้านครอบครัว ที่ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันทำให้พ่อแม่ต้องทำงานนอกบ้านทั้งคู่ ไม่มีเวลาอยู่กับลูก หรือให้คำปรึกษากับลูกๆ หรือการเลี้ยงดูที่ผิดวิธีต่างๆที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนเกิดภาวะเสี่ยงต่างๆ ทั้งจากครอบครัวและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและงานวิจัยที่บ่งบอกถึงรากฐานความสำคัญและต้นตอของปัญหาที่เกิดจากครอบครัวของ **พรรณพิมล หล่อตระกูล** (2549) และ **ทัศนีย์ ประสบกิตติคุณ** (2531) นั้นแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับผลการศึกษาในรายการ “หลุมดำ” ที่พบปัญหามากที่สุดของเยาวชนคือปัญหา**ครอบครัว** ทั้งการขาดการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ การทำร้ายร่างกาย ทูบตี ดุด่า บังคับ และการขาดความอบอุ่นในครอบครัว

“การเกิดปัญหาของวัยรุ่นมีปัจจัยเสี่ยงทั้งในตัวเด็กและในสิ่งแวดล้อม เริ่มจากความเสี่ยงแรกคือความเสี่ยงในตัวเด็ก ซึ่งมีผลมาจากครอบครัว การไม่ได้รับการยอมรับจากคนในครอบครัว จะทำให้เด็กมีความคิดต่อต้านสังคม ไม่ยอมรับกติกาการอยู่ร่วมกันจากสภาวะดังกล่าว จะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ติดต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหา มองพฤติกรรมเหล่านั้นในลักษณะโก้ เป็นที่ยอมรับในกลุ่ม ให้ความพอใจอย่างทันทีทันใด โดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา

ความเสี่ยงต่อมาได้แก่ ความเสี่ยงจากครอบครัว ครอบครัวบางครอบครัวยอมตามลูก ไม่รู้วิธีที่จะจูงใจเด็กให้ทำตามคำสั่งของพ่อแม่ บางครอบครัวทั้งลูกไม่เคยรู้ว่าลูกมีปัญหาอย่างไร บางครอบครัวใช้วิธีบังคับรุนแรงแต่ไม่เคยแก้ปัญหาลูกได้จริง ครอบครัวมีความขัดแย้ง มีปัญหาในครอบครัว เด็กไม่อยากกลับบ้าน ออกไปใช้ชีวิตนอกรบ้าน ในที่สุดมีกลุ่มของตนเองซึ่งเด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมากกว่าของครอบครัว บางครอบครัว

ส่งเสริมพฤติกรรมที่เป็นปัญหา มีทัศนคติยอมรับพฤติกรรมของเด็ก และมองปัญหาว่ามาจากคนอื่น เช่น โทษว่าเพื่อนลูกเป็นต้นเหตุ ปกป้องเด็กในทางที่ผิด ไม่ฝึกเด็กให้รับผิดชอบการกระทำของตนเอง พ่อแม่แก้ไขปัญหาพฤติกรรมลูกด้วยวิธีที่ผิด

ความเสี่ยงในชุมชนและสังคมเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญ การเข้าถึงอบายมุข เหล้า ยา อาวุธ เรียกว่าแวดล้อมด้วยสิ่งจูงใจให้มีความเสี่ยง ทัศนคติของชุมชนเองยอมรับอบายมุข ยอมรับให้มีสิ่งมอมเมาหรือผู้ใหญ่ทำผิดให้เด็กเห็น” (พรรณพิมล หล่อตระกูล, 2549)

“ทัศนศึกษาทัศนศึกษา (2531) ศึกษาเรื่องความขัดแย้งของวัยรุ่นที่มีต่อบิดามารดา และปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้อง ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาพฤติกรรมในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาลักษณะความขัดแย้งของวัยรุ่นที่มีต่อบิดามารดาและปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งดังกล่าว ระหว่างนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมในโรงเรียนกับนักเรียนที่ไม่มีปัญหาพฤติกรรมในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นกลุ่มควบคุมและกลุ่มศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความขัดแย้งต่อบิดามารดามากที่สุดและน้อยที่สุดในเรื่องที่ไม่แตกต่างกันด้วยเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความขัดแย้งของวัยรุ่นที่มีต่อบิดามารดาพบว่าปัจจัยด้านอาชีพและรายได้ของมารดา, วิธีการอบรมเลี้ยงดู, การศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความขัดแย้ง”

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **รัตนา ศรีชนะชัยโชค** (2539) ที่ศึกษาปัญหาสังคมในภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยมประจำปี พ.ศ. 2519-2537 พบว่าภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยมประจำปี พ.ศ. 2519-2537 ได้สะท้อนปัญหาสังคมทางด้านปัญหาครอบครัวมากที่สุด โดยปัญหาครอบครัวเป็นต้นตอของปัญหาอื่นๆที่ตามมาเป็นลูกโซ่ ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงของเยาวชนในรูปแบบต่างๆ และพอจะสรุปได้ว่าปัญหาสังคมของเยาวชนที่เกิดขึ้นในสังคมไทยนั้น เกิดจากภาวะเสี่ยงของครอบครัวเป็นสำคัญ หากรากฐานของครอบครัวไม่แข็งแรงเพียงพอที่จะให้เยาวชนยึด

เหนียวแล้ว ก็คงไม่มีสิ่งไหนที่สามารถเหนียวรั้งเยาวชนไทยให้ดำเนินไปตามที่ถูกที่ควรได้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบครอบครัว พ.ศ. 2547-2556 ที่ว่า

“ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักสำคัญของสังคม ทำหน้าที่หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกของครอบครัว ด้วยการอบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ความเอื้ออาทร ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความพร้อมที่จะทำงานอย่างเต็มที่และสร้างสรรค์ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้น ครอบครัวจึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลที่สุดต่อชีวิตของทุกคน” (นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบครอบครัว พ.ศ. 2547-2556)

รายการ “หลุมดำ” ได้สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน 23 ด้าน หากพิจารณาจากหากแบ่งปัญหาเยาวชนออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ จากรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่าง “ปัญหาทางสังคม” เป็นปัญหาที่ปรากฏในรายการหลุมดำมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ **ณัฐกาญจน์ ศุภรัตน์เมธี** (2548) ที่ศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมและแนวคิดด้านจริยธรรมในรายการ “คนค้นคน” พบ “ปัญหาทางสังคม” เป็นปัญหาที่ปรากฏในรายการ “คนค้นคน” มากที่สุด ดูเหมือนว่าประเด็นปัญหาสังคมจะเป็นปัญหาสำคัญของชาติที่ควรได้รับการแก้ไขและเยียวยาอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง

การสะท้อนปัญหาผ่านรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่าง พบว่าปรากฏปัญหาเรื่องเพศอยู่หลายประเด็น คือ ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์ ปัญหาการทำแท้ง และปัญหาการขายบริการทางเพศ ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนโดยเฉพาะเพศหญิง โดยการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงอายุน้อยที่สุดที่พบมีอายุเพียง 13 ปี หรือระดับการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 1 เท่านั้น สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เริ่มตั้งแต่การรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาค่อยๆ ซึมซับและหล่อหลอมความคิดของเยาวชนให้เป็นไปตามสังคมและวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ หากจะว่าไปแล้ว วัยรุ่นในทุกยุคทุกสมัย ก็ล้วนเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด เพียงแต่ในยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบัน อาจจะมีความเร็วและรุนแรงที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ตั้งตัวไม่ติด และหาทางป้องกันไม่ทัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกระทรวง

สาธารณสุข (2547) ที่พบว่าผู้หญิงไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุ 13 ปี หลังมีประจำเดือนแค่ 5 - 6 เดือน และยังมีคู่นอนมากกว่า 1 คนด้วย

นอกจากนั้น ปัญหาด้านอื่นๆที่สำคัญอันดับต้นๆ ได้แก่ ปัญหาสิ่งเสพติดให้โทษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรมและจิตใจที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ยังมีผลพวงมาจากปัญหาครอบครัวแทบทั้งสิ้น โดยสะท้อนจากรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่าง 10 เรื่อง ได้แก่ “ห้องแซท ห้องโซว์ จำบ๊ะออนไลน์ ในชุมชนไซเบอร์ชเปส” “นักศึกษาในโลกราตรี” “ผู้ชายขายน้ํ” “ทอมบอย ฟัลลิต หรือชีวิตที่เลือกแล้ว” “โลกหลอนหลอนของเด็กดกมกาว” “เด็กหนีเรียน” “เด็กหลง” “กระโปรงบานขาค่า มาเพียขาค่า” “หยุดเอดส์” “ไคโยตี้ นักร้องในโลกราตรี” โดยแนวคิดเกี่ยวกับ “ครอบครัวกับวัยรุ่น” (วินัดดา ปิยะศิลป์) ที่สะท้อนให้เห็นความสำคัญของครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ว่าผลจากการเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของเยาวชน ซึ่งเยาวชนที่มีปัญหาครอบครัวเช่น ครอบครัวแตกแยก เป็นกลุ่มที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงสูงสุดที่จะทำอะไรรนอกกลุ่มนอกรทาง

“ในกลุ่มเด็กที่ขาดความมั่นใจหรือขาดความนับถือของตนเอง มีรายละเอียดของชีวิตที่เป็นปมด้อย เช่น ครอบครัวแตกแยก ร้าวฉาน เรียนไม่เก่ง กีฬาไม่สู้ ไม่มีงานอดิเรก ซ้ำเหงา วันๆ หนึ่งไม่รู้ว่าจะทำอะไร ในกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในกลุ่มเสี่ยงสูงสุด ที่จะทำอะไรรนอกกลุ่มนอกรทาง ทั้งนี้ อาจเพื่อเป็นการเรียกร้องความสนใจ หรือเป็นวิธีที่จะได้เป็น "Hero" ในกลุ่มของเพื่อนๆ อยากจะเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ถึงแม้ว่าจะลองทำในสิ่งที่คนทั่วไป กลัว ไม่กล้าลอง ก็จะทำ ยอมเสี่ยงต่ออันตรายที่จะมีต่อตนเองและต่อผู้อื่น ซึ่งจะมีให้เห็นเสมอๆ ดังนั้นผลจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่จึงมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นอย่างมาก แม้ว่าจะไม่เห็นผลตรงไปตรงมา แต่จะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กเมื่อก้าวเข้าสู่วัยรุ่นชัดเจนเช่นที่กล่าวมาข้างต้น” (วินัดดา ปิยะศิลป์)

ปัญหาครอบครัวนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน และยังไม่มีการแก้ไขได้อย่างแท้จริง แต่มีความพยายามจากหลายฝ่ายโดยเฉพาะรัฐบาลที่มีนโยบายในการฟื้นฟูและส่งเสริมสถาบันครอบครัว เช่น การกำหนดให้วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัว การเพิ่มวันหยุดในช่วงเทศกาลสงกรานต์เพื่อให้ประชาชนได้มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น เป็นต้น แต่ทั้งหมดทั้งสิ้นก็อยู่ที่การ

เลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่คนในครอบครัว ที่จะนำพาอนาคตของชาติให้ก้าวไปอย่างมั่นคงได้

นอกจากพื้นฐานของครอบครัวที่ดีแล้ว การศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยหล่อหลอมให้เยาวชนเติบโตไปอย่างมีคุณภาพได้ จากผลการวิจัยที่ปรากฏปัญหาการศึกษาของเยาวชน มากเป็นอันดับสอง ไม่ว่าจะเกิดจากการโตเรียนของตัวเด็กเอง หรือว่าเกิดจากการขาดแคลนทุนทรัพย์ก็ดี ก็สามารถเป็นเครื่องบ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า เยาวชนที่มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางล่อแหลมนั้น เกิดจากผลพวงการศึกษาที่แทบทั้งสิ้น แต่หากมองลงไปถึงบางปัญหา เช่น การตั้งครม. และการทำแท้งนั้น สามารถระบุได้ดีกว่าการศึกษาไม่ได้หล่อหลอมคนเหล่านี้ให้มีคุณธรรม หรือมีสติยั้งคิดก่อนจะตัดสินใจทำอะไรลงไป เนื่องจากปัญหาเหล่านี้ที่ปรากฏในรายการหลุมดำส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ทำให้ต้องมองย้อนไปที่ระบบการศึกษาว่า ได้ให้วิชาความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมเพียงพอแก่เยาวชนหรือยัง หรือต้องมองย้อนกลับไปที่ครอบครัวว่าขาดการดูแล เอาใจใส่ให้ความรักแก่เด็กหรือไม่ สุดท้ายต้องมองไปที่สังคมว่าสิ่งใดที่ปลูกฝังความคิดเหล่านี้ให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่เสี่ยง มีพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วงอย่างเช่นทุกวันนี้

ความสำคัญของการศึกษานั้นสอดคล้องกับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงพระราชทานความหมายของการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๐ จะเห็นว่าการศึกษาที่มีความหมายใน ๒ มิติ คือมิติแรกเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ และมิติที่สองเป็นการพัฒนาบุคคลผู้ศึกษาเองให้มีความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม ซึ่งทั้งสองมิติแห่งความหมายนี้แยกกันไม่ได้ ตรงกันข้ามจะต้องควบคู่กันไปเพราะเมื่อบุคคลหนึ่งมีความรู้ แต่มีความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยมและคุณธรรม ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมจะนำไปสู่การใช้ความรู้ในทางที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อทั้งตนเองและส่วนรวมได้

"การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้ สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว"

รายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างยังปรากฏปัญหาสังคมด้านสื่อลามก และปัญหาภาษาไทยวิบัติ นอกเหนือจากแนวคิดการแบ่งประเภทปัญหาสังคม (โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543: 39) ที่ชี้ให้เห็นถึงความรับผิดชอบของสังคมที่ควรมีต่อเยาวชน

ผลการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถนำไปปรับใช้กับแนวคิด “ทางออกของปัญหาเยาวชนโดยมองผ่านระบบโครงสร้างของสถาบันทางสังคม” (ธวัชชัย เพ็งพิณิจ, 2548) เพื่อการนำไปสู่การพัฒนาจิตใจของคนในสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศชาติ ดังนี้

1) สถาบันครอบครัว ควรเลิกค่านิยมในการเลี้ยงลูกด้วยทีวี เกมคอมพิวเตอร์ และเงิน หันมาใส่ใจในเรื่องของความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น และการสร้างสายใยความสัมพันธ์ระหว่างกันในแนวราบมากขึ้น ทั้งนี้ จะต้องปลูกฝังให้คนในครอบครัวรู้จักที่จะรับผิดชอบต่อ

2) สถาบันการศึกษา ควรบูรณาการหลักสูตรเข้ากับชีวิตจริงหรือสถานการณ์จริง พร้อมกับเชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอน ไปสู่การพัฒนาจิตอาสา หรือ อาสาสมัครในกิจกรรม

สาธารณะ ซึ่งจะทำให้การใช้เวลาเปิดประตูสู่การเรียนรู้และพัฒนาตนมากขึ้น

3) สถาบันการเมืองการปกครอง ควรเปิดเวทีและพื้นที่ให้กับคนกลุ่มนี้มากขึ้น พร้อมกับการยกประเด็นปัญหาขึ้นเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อกระตุ้นกระแสสังคม-ค่านิยมของคนหมู่มากในประเทศ

4) สถาบันศาสนา ควรปรับเปลี่ยนสู่การทำงานเชิงรุกแทนการนั่งรอให้คนเข้าหา และคอยบริการในฐานะผู้ดำเนินงานด้านพิธีกรรมเท่านั้น แต่ควรเชื่อมโยงบทบาทหน้าที่เข้ากับสถาบันการศึกษา และกิจกรรมของชุมชน เพื่อประสานบทบาทหน้าที่เข้ากับกระบวนการเรียนรู้และการขัดเกลาทางสังคมมากขึ้น

หากทุกสถาบันของชาติร่วมแรงร่วมใจในการป้องกัน และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยอย่างพร้อมเพียง การบรรลุถึงความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่ความสงบและการพัฒนาที่แท้จริงนั้น คงอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม

2. เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมในรายการ “หลุมดำ”

นโยบายการพัฒนาประเทศที่เน้นการพัฒนาวัตถุเป็นหลักจนก่อให้เกิดค่านิยมวัตถุนิยม และค่านิยมอื่นๆ ที่ตามมาเป็นลูกโซ่ และการหลงใหลได้ปลื้มกับวัฒนธรรมต่างชาติที่รับเข้ามาโดยไม่ได้ทำการกลั่นกรอง ทำให้ค่านิยมจากต่างแดนกลั้บกลายมาเป็นค่านิยมของคนไทย ซึ่งขัดกับวัฒนธรรมไทยแต่โบราณอย่างสิ้นเชิง

จากผลการวิจัย พบค่านิยมของเยาวชนในรายการ “หลุมดำ” กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 19 ด้าน โดยพบค่านิยมวัตถุนิยม ค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ค่านิยมรักสนุกและค่านิยมรัก ความสบาย มากที่สุด หากพิจารณาถึงค่านิยมที่พบมากที่สุดนี้แล้ว สามารถชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของค่านิยมทั้งสี่ด้าน ที่มีปัจจัยพื้นฐานมาจากค่านิยมวัตถุนิยมทั้งสิ้น เพราะความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ความรักสนุกและความรักสบาย ก็มาจากการให้ความสำคัญกับวัตถุ เงินทอง มากกว่าเรื่องของจิตใจ โดยค่านิยมเหล่านี้เป็นค่านิยมของสังคมที่สั่งสมมาตั้งแต่สมัยก่อน ดังที่ปรากฏสอดคล้องกับผลการศึกษาค่านิยมของสังคมไทยของ **จวีวรรณ วรรณประเสริฐ** (2522) และ **สนิท สมัครการ** (2524)

ค่านิยมที่พบในรายการ “หลุมดำ” จำนวนทั้งสิ้น 19 ด้าน พบค่านิยมส่วนบุคคลเรื่องเพศปรากฏให้เห็นหลายประเด็น ได้แก่ ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน และค่านิยมการนับแต่้ม ค่านิยมการมีแฟน ที่เยาวชนรู้สึกต่อเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องธรรมดา และเรื่องการมีเพศสัมพันธ์นั้นก็เป็นเรื่องปกติที่ใครก็ปฏิบัติกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศิริพิชญ์ กฤษณะเศรษฐี** (2546) ที่ศึกษาค่านิยมของวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับความรัก คู่ครอง และการแต่งงาน พบว่าในเรื่องค่านิยมด้านความรัก วัยรุ่นเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า คนรักอาจมาจากการเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันมาก่อนเป็นอันดับแรก แต่ไม่เห็นด้วยเป็นอันดับแรกคือ การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักแสดงถึงความรักแท้ แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นมีความคิดต่อการมีเพศสัมพันธ์ว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องก็ได้

“การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (acceptance) วัยนี้ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การได้รับการยอมรับช่วยให้เกิด

ความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เห็นคุณค่าของตนเอง มั่นใจตนเอง วัยนี้จึงมักอยากเด่นอยากดัง อยากให้มีคนรู้จักมากๆ อยากมีความสามารถพิเศษ อยากเป็นที่ชื่นชม ชื่นชอบของคนอื่นๆ บางครั้งวัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับชื่นชมจากผู้อื่นมากๆ อาจแสดงออกเป็นพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกายยั่วยวนทางเพศ เพื่อให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม วัยรุ่นที่เป็นรักร่วมเพศอาจแสดงออกผิดเพศมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่สนใจและยอมรับ หรือเมื่อถูกกีดกันจากเพศเดียวกัน ก็อาจจับกลุ่มพวกที่แสดงออกผิดเพศเหมือนกัน เป็นการแสวงหากลุ่มที่ยอมรับ แต่ทำให้การแสดงออกผิดเพศมากขึ้น” (พนม เกตุมาน,)

แนวคิดที่สะท้อนถึงค่านิยมอันดับต้นอีกประการหนึ่ง คือ ค่านิยมการต้องการการยอมรับจากเพื่อนและการตามเพื่อนนั้น สอดคล้องกับแนวคิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น (พนม เกตุมาน) ที่บ่งบอกถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กในวัยนี้ ที่ต้องการการยอมรับจากผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน เพื่อสร้างความมั่นใจและความชื่นชม ชื่นชอบจากผู้อื่นโดยอาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกายโป้ เพื่อให้เป็นที่สนใจและยอมรับ

นอกจากนั้น รายการ “หลุมดำ” ยังปรากฏค่านิยมของเยาวชนเพิ่มเติมที่สะท้อนจาก “คนต้นเรื่อง” นอกเหนือกรอบแนวคิดด้านค่านิยม 14 ด้าน ที่แจกแจงมาจาก “ค่านิยมของเยาวชนในสังคมไทยปัจจุบัน” (รมณีย์ หวังดีธรรม, 2548) และ “ค่านิยมของสังคมไทย 37 ประการ” (สุพัตรา สุภาพ, 2539) ได้แก่ ค่านิยมการเที่ยวกลางคืน ค่านิยมการแต่งกายโป้ ค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติ ค่านิยมการกลัวความอ้วน ค่านิยมการมีแฟน ค่านิยมความเป็นชาย ค่านิยมลอกเลียนแบบดารา ซึ่งล้วนแต่เป็นค่านิยมส่วนบุคคล ยกเว้นค่านิยมการรับวัฒนธรรมต่างชาติที่ปัจจุบันกลายเป็นค่านิยมของสังคมไปแล้ว

รายการ “หลุมดำ” ได้นำเสนอเรื่องราวของ “คนต้นเรื่อง” ที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนถึง 23 ด้าน และค่านิยมของเยาวชน 19 ด้าน โดยปรากฏ ปัญหาครอบครัว และ ค่านิยมวัตถุนิยมมากที่สุด

ซึ่งมีข้อสังเกตว่า ปัญหาครอบครัว และค่านิยมวัตถุนิยม ที่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าต่างก็สะท้อนจากรายการหลุมดำกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดนั้นเป็น “ปัญหา” และ “ต้นตอของปัญหา”

หากจะพิจารณาถึงเนื้อหาของรายการ “หลุมดำ” ที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนพร้อมด้วยต้นตอของปัญหา (หรือสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น) ในรายการกลุ่มตัวอย่างเป็นรายเรื่อง ปัญหาครอบครัว และ ค่านิยมวัตถุนิยมที่ปรากฏในเรื่องเดียวกัน สามารถสื่อความหมายต่อผู้ชมได้ว่าปัญหาครอบครัวนั้นเกิดขึ้นมาจากการเลี้ยงดูโดยใช้วัตถุ สิ่งของ เงินทอง โดยไม่ได้คำนึงถึงจิตใจหรือการเลี้ยงดูที่ใส่ใจอย่างแท้จริง ได้สะท้อนในรายการกลุ่มตัวอย่าง 2 เรื่องด้วยกัน คือ “เด็กหนีเรียน” และ “จากนั่งตู้ สู่นักศึกษาไฮดีไลน์” ซึ่งคนต้นเรื่องที่ปรากฏในรายการทั้ง 2 เรื่องนี้ล้วนได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่โดยให้เงินส่งเสียเท่านั้น แต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแล ให้ความรัก ความห่วงใยใดๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงที่มาของปัญหาครอบครัวได้เป็นอย่างดี และยังชักนำไปสู่ปัญหาด้านอื่นที่ตามมาเป็นลูกโซ่

มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนนั้น เกิดจากการที่เยาวชนมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นค่านิยมที่ไม่แน่นอน ไม่ว่าจะปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ที่เกิดจากค่านิยมของวัยรุ่นในปัจจุบันที่มองเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา จนเกิดค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมการเปลี่ยนคู่นอน และค่านิยมการนับแต่้ม ส่วนปัญหาการตั้งครรรค์และการทำแท้ง ก็เกิดจากค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน ปัญหาการขายบริการทางเพศ ปัญหาอาชญากรรม ก็เกิดจากค่านิยมด้านวัตถุนิยม และค่านิยมความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ค่านิยมรักสนุก และค่านิยมรักความสบาย ทั้งปัญหาและค่านิยมของเยาวชนเป็นสิ่งที่ผูกกันอยู่ โดยแก้ไม่ออก หากจะหาหนทางแก้ปัญหา คงต้องหาทางสร้างค่านิยมใหม่ด้วยเช่นกัน ดังเช่นที่พระพุทธศาสนาได้กล่าวไว้ว่า

“คำว่า “ค่านิยม” 3 พยางค์นี้แหละที่เป็นจุดพื้นฐาน เป็นรากเหง้าแห่งการแก้ปัญหของโลกเราได้ โดยการแก้ที่สังคมของตนเอง เพราะสังคมที่มีปัญหา โลกก็ย่อมมีปัญหามาไปด้วยอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะสังคมจะดีหรือชั่วนั้น ขึ้นอยู่กับค่านิยมนั่นเอง หากค่านิยมดี สังคมย่อมดี หากค่านิยมเลว สังคมก็ย่อมเลวตามไปด้วย” (ชาวอโศก, 2518)

หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาและคนในสังคมเองนำอุดมคติของศาสนาพุทธที่ว่า “การสร้างค่านิยมที่ดีงาม เพื่อจรรโลงให้สังคมสุขเย็น” มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมแล้วนั้น เยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติคงสามารถเติบโตและพัฒนาไปได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สังคมไทยก็จะสามารถพัฒนาและก้าวหน้าต่อไปได้เช่นกัน

3. การเป็น “สารคดีที่มีมิติ” และการทำหน้าที่สื่อมวลชนด้านสอดส่องระวังระวังไวเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม

รายการ “หลุมดำ” เป็นรายการสารคดี ซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์มูมมี้ดในสังคมในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ในขณะที่เดียวกันก็ได้อาศัยเทคนิคต่างๆหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดจินตภาพที่ดีและจูงใจให้ผู้ชมสนใจ อาทิ บทบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา การให้เสียงดนตรีและเสียงประกอบอื่นๆเพื่อเสริมความหมายที่สมบูรณ์ให้แก่ภาพที่ปรากฏทางจอโทรทัศน์ คือเป็นรายการสารคดีไม่ได้มุ่งเสนอข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่ยังมี ความพยายามในการสร้างจินตนาการปะปนอยู่ด้วย

โดยเนื้อหาของรายการ “หลุมดำ” มีการนำเสนอข้อมูลทั้งด้านกายภาพที่เป็นการบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และข้อมูลด้านจินตภาพที่เป็นทัศนะ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ผลิตผ่านบทบรรยายของผู้ดำเนินรายการและทีมงานหลุมดำ ในรูปแบบของการวิพากษ์สังคม การจุดประเด็นให้ผู้ชมขบคิด เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาและภัยมืดที่เกิดขึ้นในสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่ารายการหลุมดำมีความเป็น “สารคดีที่มีมิติ” ที่มีการนำเสนอเรื่องราว ใช้เทคนิคการนำเสนอที่เหมาะสม สามารถสื่อความหมายต่อผู้ชมได้อย่างลึกซึ้งกินใจ และสามารถกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้านใดด้านหนึ่ง (ธีรภาพ โลหิตกุล, 2531: 31-33)

นอกเหนือจากการเป็น “สารคดีที่มีมิติ” แล้ว การวิพากษ์สังคม การจุดประเด็นให้ผู้ชมขบคิด และเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาและภัยมืดที่เกิดขึ้นในสังคมถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้านสอดส่องระวังระวังไวเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม (Surveillance of the environment) ซึ่งเป็นหน้าที่ประการหนึ่งใน 4 ประการของสื่อมวลชนที่ ลาสเวลล์ (Lasswell, 1948) และไรต์ (Wright, 1975) กล่าวถึง เป็นการทำหน้าที่การแสวงหา รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสังคมหนึ่งๆ ซึ่ง

สื่อมวลชนสามารถเตือนให้เราทราบถึงอันตรายที่คาดว่าจะมี รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนทั่วไป และสามารถสร้างบรรยากาศแห่งการพัฒนาให้แก่ประชาชนด้านต่างๆ ได้

ในแง่ของคุณค่าของรายการ “หลุมดำ” ต่อผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชน ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม เป็นการแสดงความรับผิดชอบของโทรทัศน์ที่มีต่อสังคม และยังมีอิทธิพลต่อผู้ชมทั้งในด้านความคิดและการกระทำ โดยผู้ผลิตได้ย้ำเสมอว่า “หลุมดำ” เป็นรายการที่นำเสนอความจริงด้านมืดที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นเพียงตัวส่งสัญญาณไปยังสังคม เป็นคำเตือน แต่ไม่ใช่ทางออก เหตุที่รายการไม่ได้นำเสนอวิธีแก้ปัญหา เพราะที่มาของปัญหาของแต่ละเรื่องต่างกัน เราต้องสังเคราะห์ก่อนว่าปัญหาเป็นแบบไหนแต่เรามักจะถูกคาดหวังว่าถ้ามือซ้ายถือกระจก มือขวาก็ต้องถือตะเกียง หมายความว่าต้องแก้ปัญหาให้เขาด้วย ซึ่งคนทำรายการโทรทัศน์ไม่สามารถทำอย่างนั้นได้ อยากให้ทุกคนกล้าออกมาเผชิญหน้าร่วมกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยที่รายการเองก็ยินดีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาด้วย” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, 2549) ดังนั้น การแสดงทัศนะในรูปแบบต่างๆ เหล่านี้จากผู้ดำเนินรายการและทีมงานหลุมดำในรายการหลุมดำ จึงเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม เพื่อประโยชน์ของสังคมอย่างสมบูรณ์ ดังที่ปิยพรรณ กลิ่นขาย (2536) กล่าวว่า รายการสารคดีเป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคมและเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม

นอกจากนี้ยังมีวิธีการนำเสนอที่มีข้อเท็จจริงเป็นคุณลักษณะเด่น และเป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยรายการได้นำเสนอเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับเยาวชนที่กำลังอยู่ในความสนใจจากสังคมในขณะนั้น เป็นการแสดงบทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคมที่มีความเชื่อมโยงและเหมาะสมกับสถานการณ์สังคม และสร้างความน่าเชื่อถือได้จากการให้ข้อมูลหรือการให้คำอธิบายจากนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ ดังที่ปรากฏใน “เด็กหลง” “เกมออนไลน์ การแข่งขันที่ไม่รู้จบ” “ภาษาไทยแตกแถว พจนานุกรมฉบับลัทธิชาติ” “กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม” “หยุดเฮดส์” “ทำแท้ง สังคมป่วย ศิลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง” ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความเชื่อถือนามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วรายการหลุมดำยังเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจะยังคงคุณค่าเสมอแม้

เวลาผ่านไป เพราะรายการได้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน อันเป็นมูลเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชนรุ่นหลังต่อไป

ปัจจุบันรายการหลุมดำได้เว้นวรรคและเปลี่ยนแปลงไปเป็นรายการ "จุดเปลี่ยน" ที่มีสาระและบันเทิงควบคู่กัน เนื่องจากรายการหลุมดำมีปัญหาจากการขายโฆษณาจากผู้สนับสนุนผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ไม่ยอมเอาภาพลักษณะสินค้ามาผูกติดกับรายการที่นำเสนอในด้านมืด จึงทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการออกไป "ก็มันขายโฆษณาไม่ได้ แล้วทางช่องขอให้เปลี่ยน" (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, 2550) ซึ่งความแตกต่างของหลุมดำและจุดเปลี่ยนคือน้ำเสียง หลุมดำจะซีเรียสจริงจัง แต่จุดเปลี่ยนจะที่เล่นที่จริงแต่มีความน่าเชื่อถือ "ตัว Motto มันคือจากสัญญาณเดือนภัยกลายเป็นความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ แน่วแน่ แก้ไขในสิ่งผิด ส่วนตัว Mood และ Tone หลุมดำจะเป็นแนวเครียดๆ แต่จุดเปลี่ยนก็จะเป็นแนวสดใส สนุกสนาน ทันสมัยขึ้น ซึ่งมันก็ต่างกันแล้ว ทีนี้โดยตัวโครงสร้างหลุมดำก็คือการสัมภาษณ์ตัดสลับกับการเล่าโต๊ะ ส่วนจุดเปลี่ยนมีการวางขั้นตอนเงื่อนไขของการพาไปสู่ประเด็นนั้นๆ ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนกว่า" (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, 2550)

หากเจตนาารมณ์และความตั้งใจที่ดีของผู้ผลิตในการสร้างสรรค์รายการที่มีส่วนรับผิดชอบทางสังคม ได้รับการสนับสนุนจากผู้สนับสนุนต่างๆ เป็นอย่างดีโดยไม่คำนึงถึงเพียงตัวเงินที่จะได้รับเท่านั้น สื่อคงได้เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสะท้อนและแก้ไขปัญหา เพื่อให้สังคมไทยได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น

ตัวอย่างการวิพากษ์สังคม

ใน "โลกหลอนหลอนของเด็กดมกาว"

"ครอบครัวที่อยู่กันครบพร้อมหน้า ทั้งพ่อและแม่ แต่พ่อและแม่ไม่ได้แสดงบทบาทการเป็นนายท้าย ที่จะคอยดักหางเสือนาวาชีวิตของคุณ แถมยังไม่แข็งแรงพอที่จะเหนี่ยวรั้งและดูแลคุณได้ การอยู่กันพร้อมหน้าก็ไม่ได้

หมายความว่า จะมีแต้มต่อในการที่จะนำพาชีวิตลูกให้รอดพ้นจากพญัน
อันตรายได้แต่อย่างใด” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ: ผู้ดำเนินรายการ)

ตัวอย่างการจุดประเด็นให้ผู้ชมขบคิด

ใน “ไคโยตี้ นักล่าในโลกราตรี”

“มีคนจำนวนไม่น้อยที่มีความสุข มีความภาคภูมิใจในงานที่
ตัวเองทำ ถึงแม้ว่างานที่ตัวเองทำนั้นจะไม่ได้ได้ค่าตอบแทนที่มากมาย
มหาศาล แต่ทว่าพบกับคุณค่าในงานที่ตัวเองทำ ในขณะที่เดียวกันมีคน
จำนวนหนึ่ง que เลือกที่จะทำงานที่ว่ากันก็ไม่ได้มีความหมายคุณค่ากับโลกใบ
นี้ แต่ทว่าเป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนทำรายได้ให้มากมายมหาศาล ซึ่งว่า
ไปแล้วก็คงมีไม่กี่อาชีพที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์อันนั้นได้ อาชีพ
สาวนักเดินไคโยตี้ กำลังเป็นอีกอาชีพหนึ่ง que ได้รับความนิยมในหมู่สาว ๆ
นิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก จนไม่รู้ว่ามันเป็นงานพิเศษหรืองานประจำไป
แล้ว อาชีพนี้ไม่ต้องการความรู้ ความสามารถ ไม่ต้องการวุฒิทาง
การศึกษา ไม่ต้องการการฝึกฝนมากมายอะไร แค่อาศัยรูปร่าง หน้าตา
ลีลาการเดิน การแต่งตัวยั่วจิตยั่วใจลูกค้า แค่นี้ก็สามารถทำเงินได้มากมาย
มหาศาล หากเรามองว่าไม่ใช่เรื่องแปลกและไม่ผิดอะไร ที่นักศึกษาสาว ๆ
จะประกอบอาชีพสาวนักเดินไคโยตี้ แต่ปัญหาไม่ได้อยู่ตรงนั้น จากการ
พูดคุยกับสาว ๆ ไคโยตี้จำนวนมาก ที่มงานพบว่า ค่านิยมความรักสบาย
หน้างานหนักกำลังครอบงำอยู่มากจนไม่แน่ใจว่า แท้ที่จริงแล้วเธอเป็นผู้
ล่า หรือเป็นผู้ถูกล่าในโลกทุนนิยมกันแน่” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ: ผู้ดำเนิน
รายการ)

ตัวอย่างการให้ผู้ชมสังเกตเห็นถึงความสำคัญของปัญหา

ใน “กว่าจะรู้เดียงสา”

“อัตราการผลิตเพิ่มขึ้นของการตั้งครรภ์ของเด็กสาววัยรุ่นที่เพิ่มมากขึ้นทุกขณะนั้น ไม่ว่าจะมีการรณรงค์อย่างไร รณรงค์ให้รู้จักยับยั้งชั่งใจไม่มีเพศสัมพันธ์ หรือว่ารณรงค์ให้รู้จักป้องกันถ้าหากมีเพศสัมพันธ์ หรือรณรงค์ให้เห็นถึงความยากลำบากหรือปัญหาที่จะตามมาภายหลังถ้าหากว่าเกิดพลังพลาด ตั้งครรภ์ขึ้นมาในวัยที่ยังไม่ได้พร้อม ถ้าดูจากตัวเลขการเพิ่มขึ้นสามารถพูดได้เต็มปากเต็มคำเลยว่าการรณรงค์นั้นไม่สัมฤทธิ์ผล” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ: ผู้ดำเนินรายการ)

โดยสรุปแล้ว **รายการ “หลุมดำ”** เป็นรายการสารคดีเจาะลึกเชิงสังเคราะห์ทางโทรทัศน์ที่นำเสนอสิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ด้านมืดในสังคม ที่มีความแปลก แตกต่าง ซึ่งสร้างความน่าสนใจและสร้างสีสันให้กับเนื้อหาของรายการที่มีความเป็นจริงสูง ด้วยเจตนารมณ์ในแง่ของการนำเสนอไปสู่การรับรู้ของสังคม อันประกอบไปด้วยปัญหาสังคมของเยาวชนมากมายหลายด้าน รวมไปถึงค่านิยมของเยาวชนไทยในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านพฤติกรรมของ “คนต้นเรื่อง” ที่เป็นเยาวชนอนาคตสำคัญของชาติ เพื่อให้คนรู้เท่าทันสังคม

จากการอภิปรายผลงานวิจัย “การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการหลุมดำ” ครั้งนี้ อาจสรุปได้ว่ารายการ “หลุมดำ” มี**คุณค่าในเชิงก่อประโยชน์เพื่อสังคม** 3 ประการ ได้แก่

1. ในยุค “โลกาภิวัตน์” ที่มีความรวดเร็วและรุนแรงและมาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้คนเราตั้งตัวไม่ติดและหาทางรับมือไม่ทันนั้น รายการ “หลุมดำ” ได้สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชนควบคู่ไปกับค่านิยมของเยาวชนที่ผู้ชมสามารถมองเห็น และรับทราบถึงปัญหาและค่านิยมของเยาวชนไทยปัจจุบันนี้ได้ถึง 39 ด้าน ซึ่งหากผู้ชมนำสิ่งที่ได้ชมไปสอดส่องดูแลคนในครอบครัว แล้วหาทางป้องกัน แก้ไข ปัญหาสังคมของเยาวชนที่น่าเป็นห่วงคงจะเบาบางลง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาสังคมของเยาวชนส่วนใหญ่มีต้นตอมาจากปัญหาครอบครัวแทบทั้งสิ้น

2. มีการนำเสนอปัญหาของเยาวชนและต้นตอที่แท้จริงของปัญหา โดยสะท้อนผ่าน “คนต้นเรื่อง” โดยนำเสนอปัญหาและค่านิยมในเรื่องเพศในสัดส่วนที่สูง และนำเสนอปัญหาและ

ค่านิยมเรื่องเพศที่ปรากฏกับเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ สามารถสื่อความหมายต่อผู้ชมให้ไม่มองข้ามกับสิ่งที่ไม่คาดคิด และหาทางป้องกันไม่ให้เยาวชนพลาดพลั้งไปกับสิ่งยั่วยุต่างๆ

3. เป็นรายการสารคดีที่มีวิธีการนำเสนอที่มีข้อเท็จจริงเป็นคุณลักษณะเด่น และเป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยรายการได้นำเสนอเรื่องจริงที่เกิดขึ้นกับเยาวชนที่กำลังอยู่ในความสนใจจากสังคมในขณะนั้น เป็นการ**แสดงบทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคมที่มีความเชื่อมโยงและเหมาะสมกับสถานการณ์สังคม** และสร้างความน่าเชื่อถือได้จากการให้ข้อมูลหรือการให้คำอธิบายจากนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้นๆ ทำให้ผู้ชมเกิดความเชื่อถือมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วรายการหลุมดำยังเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจะยังคงคุณค่าเสมอแม้เวลาผ่านไป เพราะรายการได้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน อันเป็นมูลเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชนรุ่นหลังต่อไป

ด้วยเหตุที่กล่าวข้างต้นทั้งหมดนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่ารายการ “หลุมดำ” ได้แสดงบทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพขณะที่ประเทศกำลังมีความต้องการสื่อเพื่อการพัฒนาในปัจจุบัน และความเป็นสื่อโทรทัศน์ที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมากและเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากที่สุดในปัจจุบัน ทำให้เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมต่างๆจากรายการนี้ น่าจะมีบทบาทในการช่วยเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแลเยาวชนและผู้คนในสังคม เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขไม่ให้นักในสังคมตกอยู่ในความเสื่อมโทรมไปมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนปัญหาสังคม ด้านโรคเอดส์ในปริมาณที่น้อยนั้น ผู้ผลิตน่าจะพิจารณาเพิ่มการนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนปัญหาโรคเอดส์ในเยาวชนมากขึ้น เนื่องจากปัญหาโรคเอดส์กลายเป็นปัญหาใหญ่ในสังคมไทย และกำลังระบาดในหมู่เยาวชนเป็นจำนวนมาก เป็นประเด็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงและน่าจับตามอง เพื่อหาทางป้องกันการแพร่ระบาดและคร่าชีวิตเยาวชนไทย ทำให้ประเทศชาติไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้

2. สื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ ควรตระหนักถึงบทบาทของสื่อที่เป็นสิ่งที่สะท้อนเหตุการณ์ที่สังคมกำลังให้ความสนใจ โดยมีอิทธิพลต่อความคิด พฤติกรรมของคนในสังคม และการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร จึงควรไตร่ตรองถึงสิ่งต่างๆที่กำลังจะนำเสนอสู่ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนผู้ที่สามารถซึมซับสารโดยไม่ได้ผ่านการพิจารณาถึงความถูกต้องอย่างถ่องแท้ และนำไปปฏิบัติตาม สื่อมวลชนจึงควรปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม และค่านิยมที่ควรปฏิบัติให้กับเยาวชนมากกว่านี้

3. ผู้สนับสนุนรายการโทรทัศน์ (sponsor) ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ที่มีอำนาจตัดสินใจด้านการวางผังรายการโทรทัศน์ ควรตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้ชมเป็นส่วนใหญ่ โดยสนับสนุนและส่งเสริมรายการที่มีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่เพียงเพื่อความบันเทิง เพื่อกระตุ้นให้ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ผลิตรายการที่มีเนื้อหาดี กล่าว รวมทั้งเป็นการให้กำลังใจผู้ผลิตรายการที่มีอยู่เดิมให้พัฒนาคุณภาพของรายการที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไปเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่สังคม

4. การชมรายการประเภทนี้ เยาวชนควรได้รับการชี้แนะจากผู้ปกครองว่าสิ่งใดควรปฏิบัติ และสิ่งใดไม่ควรปฏิบัติตาม และผลจากการกระทำทั้งหมดนี้จะก่อให้เกิดสิ่งใดตามมา เป็นการส่งเสริมสถาบันครอบครัวทางหนึ่งให้เยาวชนได้ใกล้ชิดกับครอบครัว และได้รับการอบรมสั่งสอนให้ห่างไกลจากปัญหาต่างๆ อีกทั้งสถาบันการศึกษาที่น่าจะพิจารณาเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านคุณธรรม จริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการปลูกฝังเยาวชนไทยให้มีจิตใจที่ดีงาม และสถาบันการปกครองก็ควรใช้สื่อเหล่านี้ เป็นเครื่องมือช่วยในการสืบเสาะปัญหา หาทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้หมดไปโดยเร็วที่สุด เพื่อการพัฒนาของประเทศชาติอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. รายการ “หลุมดำ” เป็นรายการสารคดีรูปแบบใหม่เชิงสังเคราะห์ ที่นำเสนอเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคม โดยผ่านการสัมภาษณ์บุคคลต้นเรื่องต่างๆ เหมือนรูปแบบของงานวิจัยอย่างหนึ่ง โดยได้รับความนิยมในกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่

ทำให้รายการ “หลุมดำ” ได้รับความนิยม และอาจศึกษาด้วยว่าปัจจัยดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างจากรายการสารคดีทางโทรทัศน์ทั่วไปอย่างไร เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาถึงแนวทางการผลิตรายการสารคดีชีวิตทางโทรทัศน์มิติใหม่ที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารได้จริงพร้อมทั้งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตได้ในเวลาเดียวกัน

2. เนื่องจากรายการสารคดีเป็นรายการสร้างสรรค์สังคมที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทางความคิดแก่ผู้รับสารมากกว่าการให้ความบันเทิงเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาองค์ประกอบด้านผู้รับสาร เพื่อทราบถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับสารว่ารายการ “หลุมดำ” มีอิทธิพลต่อผู้รับสารอย่างไรบ้าง และผู้รับสารกลุ่มใดที่ได้รับประโยชน์จากสาระที่แฝงในรายการมากที่สุด โดยอาจนำผลการศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนในการวิจัยครั้งนี้ไปทำการสำรวจว่าการเปิดรับ ทัศนคติ และพฤติกรรมจากการชมรายการ “หลุมดำ” ว่าเป็นอย่างไร

3. น่าจะมีการศึกษาการสะท้อนปัญหาสังคมทั้งหมดของรายการ “หลุมดำ” นอกเหนือจากการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทย เนื่องจากรายการได้นำเสนอเรื่องราวของคนต้นเรื่องนอกเหนือจากเยาวชน ซึ่งเป็นเรื่องราวปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้คนในสังคมไทยอีกหลายด้าน และน่าจะเพิ่มเติมการศึกษาบทบาทด้านอื่นๆ เช่น บทบาทด้านความตั้งใจของผู้ผลิต บทบาทในด้านการเป็นสื่อที่ช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม และช่วยผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาสังคมอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถเป็นแนวทางในการแสดงบทบาทหน้าที่ของสื่อในการพัฒนาสังคมได้ต่อไปในอนาคต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษฎา ศุภวรรธนะกุล. หลุมดำ UNCENSORED 3. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2550.

กลุ่มอาสาพัฒนาเด็ก. ปัญหาเด็กแว่นออนไลน์ [Online]. แหล่งที่มา :

<http://www.vgcd.org/problem.htm> [2006, February 2]

โกศล วงศ์สวรรค์ และ สถิต วงศ์สวรรค์. ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: อมรรภาพิมพ์, 2543.

โกวิท ประวาลพฤษย์. การวิเคราะห์เนื้อหา. เอกสารประกอบการอบรมการวิจัยปฏิบัติการการประเมินหลักสูตร ระหว่างวันที่ 12-16 กรกฎาคม 2525.

จิรวรรณ กมลรัตนโยธิน. การวิเคราะห์เนื้อหาและความหมายของรายการสารคดีสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ (2532-3534). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

จุฑามาศ สุกิจจานนท์. จริยธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนของวอลท์ ดิสนีย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จุมล รอดคำดี. พลศาสตร์ของการสื่อสาร. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

ชยสาโร ภิกขุ. หลับตาทำไม. กรุงเทพมหานคร: หจก.สามลดา, 2548.

เฉลิมมาลัย ราชภัณฑารักษ์. วัฒนธรรมไทยในวรรณคดีตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2541.

ณัฐฐากาญจน์ ศุภรัตน์เมธี. การสะท้อนปัญหาสังคมและแนวคิดด้านจริยธรรมในรายการ “คน
ค้นคน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ คณะนิติเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548

สุนัส มานวงศ์. การปรับปรุงทางวัฒนธรรมกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของวัยรุ่นไทย : การบริโภค
ผ่านสื่อทางภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร, 2542.

ทัศนีย์ ประสพกิตติคุณ. ความขัดแย้งของวัยรุ่นที่มีต่อบิดามารดา และปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้อง
ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาพฤติกรรมในโรงเรียน เขต
กรุงเทพมหานคร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

ทิวา วงศ์ธนาภา. วัฒนธรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวะที่มีผลต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุ
ทะเลาะวิวาท : กรณีโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร, 2539.

ธีรภาพ โลหิตกุล. กว่าจะเป็นสาวคดี. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พีวาทินพับลิเคชั่น จำกัด, 2531.

ปริญานฎ หงษ์จินดา. การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหารายการสาวคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ปริญภรณ์ หนูสนั่น. การสะท้อนปัญหาสังคมชนบทในนวนิยายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ปิยพรรณ กลิ่นขจาย. การเขียนบทรายการสาวคดีทางโทรทัศน์. สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต,
สาขาวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

พรชัย เสงวนเดช. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมของภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กที่ออกอากาศ
ทางสถานีโทรทัศน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา
นิติศาสตร์พัฒนการ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

มนตรา สายวิวัฒน์. การศึกษาเนื้อหาและการใช้ประโยชน์จากนิตยสารวัยรุ่นในการเสริมความรู้ และจริยธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ คณะ นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ยุพา สุภากุล. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2540.

รัตนา ศรีชนะชัยโชค. การศึกษาปัญหาสังคมในภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยมประจำปี พ.ศ. 2519- 2537. รายงานผลการวิจัยทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช, 2539.

ลัดดาวัลย์ กำแพงแก้ว. ปัจจัยการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์ชุดโลกสลับลี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2538.

วินัดดา ปิยะศิลป์. ครอบครัวกับวัยรุ่น หนังสือการพัฒนาครอบครัว: คณะอนุกรรมการด้าน ครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี

ศุภนิത്യ วัฒนลาภ. การเขียนบทสารคดีทางโทรทัศน์. สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต, สาขา วิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. สังคมวิทยาปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สถิติและการวิจัยสื่อสารมวลชน. เอกสารประกอบการเรียนชุด วิชาสถิติและการวิจัยสื่อสารมวลชน สาขานิติศาสตร์, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525.

สุदारัตน์ ชรรินชัย. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านมโนทัศน์ทางจริยธรรมในนวนิยายที่เป็นหนังสืออ่าน นอกเวลาวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- สุริยา จาตุพรพิพัฒน์. การคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตก ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร, 2528
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2523.
- สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2546.
- สุรพงษ์ ไสยณะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, 2533.
- แสง จันทร์งาม. การสอนจริยธรรมในโรงเรียน, ในรายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย
ปัจจุบัน, หน้า 19, กรุงเทพมหานคร: ศรีสยามการพิมพ์, 2529.
- อดุลย์ ต้นประยูร. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: บารมีการพิมพ์, 2524.
- อธิษฐาน พรหมสิริแสง. รายการสารคดีโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 4
ขอนแก่น. สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- อนุสรณ์ ศรีแก้ว. ปัญหาสังคมในภาพยนตร์ของ มจ. ชาตรีเฉลิม ยุคล. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.
- อภิรดี สุขคนธมาน. การรับรู้ผลประโยชน์ที่ได้รับจากรายการสารคดีทางวิทยุโทรทัศน์ที่ให้ความรู้
ด้านกฎหมาย “รายการรู้กฎหมายได้ประโยชน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อรทัย รุจิราธร. พัฒนาการของรายการสารคดีโทรทัศน์ไทยจากปี พ.ศ. 2530 ถึง 2541.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

อรรณพ ลิมนารมย์. การผลิตรายการโทรทัศน์ขั้นสูง. เอกสารการบรรยายภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.

อุทุมพร จามรมาน. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพมหานคร: ฟันนี่พับลิชชิ่ง, 2531.

ภาษาอังกฤษ

Berelson, Bernard. Content Analysis in Communication Research. New York: Hafner.,
1971.

Carney, T.F. Content Analysis for Systematic Inference Form Communication. London:
Balfard, 1972.

Horton, Paul B., and Leslie, Gerald R. The Sociology of Social Problems. New York:
Appleton - Century - Crofts, 1970.

Kerlinger, Fred N. Foundation of Behavioral Research. New York: Holt, Rinchart and
Wonston, 1972.

Krippendorff, Kraus. Content Analysis : An Introduction to Its Methodology. London:
Sage Publications, 1980.

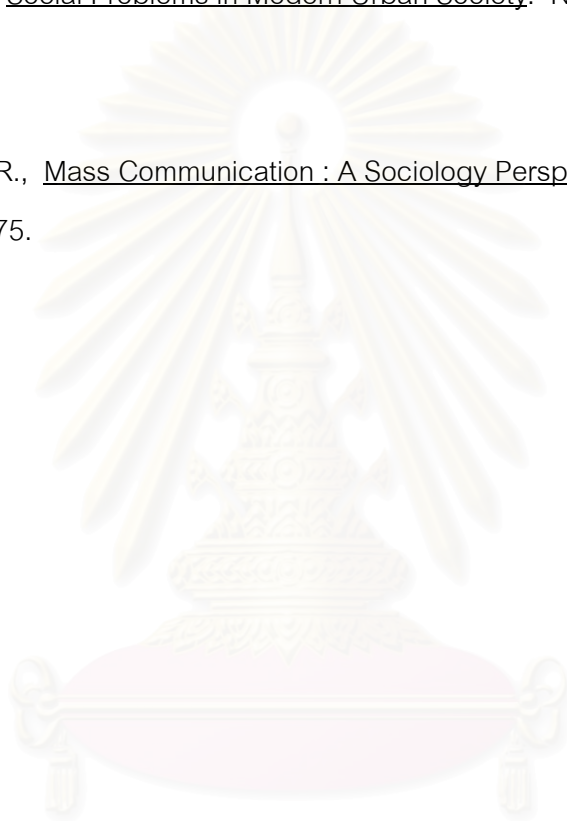
Lasswell, Harold D. The Structure and Function of Communication in Society. In
L.Bryson (ed.), The Communication of Ideas, pp. 37-51. New York: Harper and
Brothers, 1948.

Mckee, James B., Introduction to Society. New York: Holt; Rinchart and Winston, 1969.

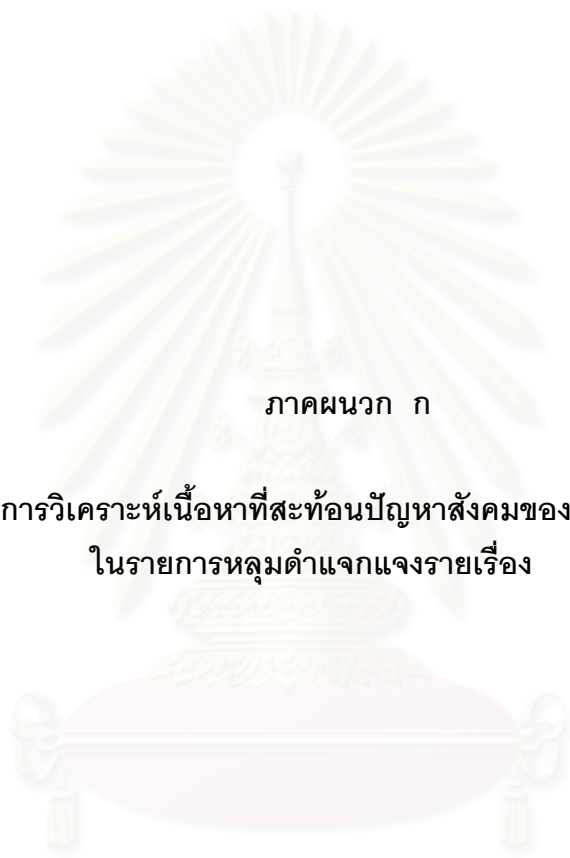
Ole R. Holsti. Content Analysis for the Social Science and Humanities. Philippines:
Addison – Westley Pub., 1969.

Weinberg, S.D., Social Problems in Modern Urban Society. New Jersey: Prentice Hall,
1982.

Wright, Charles R., Mass Communication : A Sociology Perspective. New York: Randon
House, 1975.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
ในรายการหลุมดำแจกแจกสายเรื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“เด็กหนีเรียน”

	ปัญหาสังคมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
1.	<u>การขาดการศึกษา</u>	พฤติกรรมขาดเรียน ขาดเรียนของนักเรียน นักศึกษา	<p>“คือเราได้ข่าวว่ามีโรงเรียนย่านฝั่งธนฯที่มีเด็กโดดเรียนกันเยอะ และละแวกนั้นเนี่ยเด็กก็จะมารวมตัวกันที่ร้านเสริมสวย หลายๆร้านจะเต็มไปด้วยเด็กที่เข้ามาทำสวยก่อนที่จะโดดเรียนออกไป เราก็กออกไปสังเกตการณ์และพบภาพที่มีคนเล่าให้เราฟังจริงๆ” (ทีมงานหลุมดำ)</p> <p>“จากการโดดเรียนเพื่อให้เพื่อนยอมรับ อิงอิงก็กลับกลายเป็นผู้ซ้ำของเรื่องการโดดเรียน โดดจนพ่อแม่ส่งให้ไปโรงเรียนประจำชื่อดังแห่งหนึ่ง แต่นั่นก็ไม่สามารถที่จะหยุดเธอเอาไว้ในห้องเรียนได้ เธอยังคงโดดเรียนอย่างคงเส้นคงวา โดดจนหมดสิทธิ์สอบ และต้องเสียเวลาเรียนซ้ำชั้น ผ่านพหุณิษาปีที่ 1 ถึง 3 ปี” (ผู้ดำเนินรายการ)</p>
2.	<u>พฤติกรรมเสีทางเพศ</u>	เห็นเรื่องการมี sex เป็นเรื่องธรรมดา	<p>นักเรียน : โห...มันพูดกันทั้งโรงเรียนแหละ พี่ คนนั้นมีอะไรกับคนนี้ คนนี้มีอะไรกับคนนั้น เขาก็พูดกันแบบเป็นเรื่องธรรมดาตินะง่ายๆ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เล่ากันแบบไม่อายเลยหรอ</p> <p>นักเรียน : ไม่อายหรอ เดียวนี้เค้าไม่อายกันแล้ว</p> <p>“ผู้หญิงคนไหนเห็นรถสวยก็ไป โดยที่ไปนั่ง เขาให้</p>

			นั่งรถเขาแลกกับตัวเอง แลกกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยที่ตังค์ก็ไม่ได้ อะไรก็ได้เลย” “เป็นคนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนไม่เคยมีความสัมพันธ์อะไรกันเลย” (อิงอิง)
3.	<u>การตั้งครรภ์</u>	การมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่วัยเรียน โดยไม่ได้ป้องกันทำให้เกิดการตั้งครรภ์	ทีมงานหลุมดำ : มีเด็กคนไหนที่โดดเรียนแล้วประพฤติตัวออกนอกกลุ่มนอกทาง แล้วไปเกิดการตั้งท้องมา มีบ้างมั๊ยคะ เจ้าของร้านเสริมสวย : เยอะ... ซ้ำๆ ซากๆ พลาดมาพ่อแม่ยังไม่รู้เรื่องเลย อยู่บ้านเดียวกันก็ยังไม่รู้เรื่องเลย
4.	<u>การทำแท้ง</u>	การหาทางออกของวัยรุ่นเมื่อเกิดการตั้งครรภ์	ทีมงานหลุมดำ : มีเด็กที่เข้ามาที่นี่โดดเรียนแล้วมีปัญหาที่ท้องแล้วไปทำแท้งมั๊ย เจ้าของร้านเสริมสวย : เยอะ... เค้กก็ไปทำแท้งหายไป 2-3 อาทิตย์แล้ว ก็กลับมา เค้กคุยกันว่าพ่อแม่รับไม่ได้ก็เลยไปทำ
5.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ขาดการดูแลเอาใจใส่ของครอบครัว ขาดความสัมพันธ์กันภายในครอบครัว	“มันไม่ใกล้ชิด คือปกติอยู่บ้านไม่ค่อยได้เจอกับพ่อแม่อยู่แล้ว วันที่หนูไปเรียนพอดีนขึ้นมาปั๊บ ถ้าเขายังไม่ตื่น เขาจะเอาตังค์ทิ้งไว้ข้างล่าง หนูกับเค้านอนคนละบ้าน หนูนอนกับพี่เลี้ยง แต่พอกับแม่จะนอนกับน้อง 2 คน” “เขาไม่เคยสนใจเลยว่าหนูจะไปไหน จะไปนอนที่ไหน หนูออกจากบ้านเค้ายังไม่รู้เลย” (อิงอิง)
6.	<u>แก๊งชิงกวนเมือง</u>	การรวมตัวกันของวัยรุ่นเพื่อแข่งรถชิงหรือออกมา	“เราเจอกลุ่มมอเตอร์ไซด์ เป็น 100 เลยทีเดียว ยกมอเตอร์ไซด์ข้ามเกาะกลางถนน ตั้งดำเพื่อจะรถแข่งกันอีกรอบหนึ่ง” (ทีมงานหลุมดำ)

		ชม แต่สร้างความสะดวก เดือดร้อนให้แก่ ผู้อื่น	
7.	<u>อาชญากรรม</u>	การข่มขืน	ทีมงานหลุมดำ : หนูมี Sex กับผู้ชายครั้งแรกเมื่อ ใหม่ จำได้มั๊ย อิงอิง : 15 ค่ะ เขาข่มขืนหนู หนูไม่ได้ สมยอม แต่เขาบังคับ เพื่อนใน กลุ่มโดนกันหมด ตอนแรกจะ โดนข่มขืนกันทุกคนเลย ว่า ง่าย ๆ ครั้งแรกจะไม่มีใคร สมยอม

“นักศึกษาในโลกราตรี”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การขาดการศึกษา</u>	การท่องราตรี ยามค่ำคืนจน เป็นเหตุให้ขาด เรียน	กลางคืน เป็นเวลาที่ใครหลายคนใช้สำหรับพักผ่อน นอนหลับ หรือถ้ายังเป็นนักเรียน นักศึกษา อาจใช้ เวลากลางคืนทบทวนตำราเรียน อ่านหนังสือ ด้วย เหตุผลที่ว่าเป็นเวลาที่สงบ เงียบเหมาะกับการอ่าน หนังสือ ยิ่งถ้าเป็นช่วงใกล้สอบบางคนอ่านหนังสือ จนเข้าแล้วออกไปเรียน แต่มีนักศึกษาอีกจำนวนไม่ น้อยมิได้เป็นเช่นนั้น บางคนเพิ่งตื่นนอนเมื่อตอน อาทิตย์ดับ ออกท่องเที่ยวตามผับ บาร์ และกลับมา ยังที่พักพร้อมแสงแรกของยามเช้า (คนเดินเรื่อง)

2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	มีปัญหาทะเลาะกับพ่อแม่ ต้องการทางออกโดยการเที่ยวกลางคืน	“หมวย” หนึ่งในนักศึกษาสาวบอกว่ามีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ไม่เข้าใจกันกับพ่อ ตัวเองเลยพยายามฉีกกรอบของพ่อโดยการหนีออกมาเที่ยวกลางคืนแทบทุกวัน ไม่เกี่ยงว่าวันนั้นจะเป็นวันอะไร
3.	<u>สิ่งเสพติดให้โทษ</u>	การดื่มเหล้า เบียร์สูบบุหรี่ เสพสารเสพติดเวลาเที่ยวกลางคืน	“ชอบดื่มเบียร์ บางทีก็ดื่มเหล้า ดื่มเป็นขวดๆเลย บางที” (แนน)
4.	<u>พฤติกรรมเสรีทางเพศ</u>	ความคิดของเยาวชนที่ว่าเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ ปัจจุบันเป็นเรื่องธรรมดา	ทีมงานหลุมดำ : คิดยังไงกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน คนต้นเรื่อง : คิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา
5.	<u>อัตวินิบาตกรรม</u>	การคิดฆ่าตัวตาย อันเนื่องมาจากความเครียดเมื่อทะเลาะกับพ่อแม่	“หมวยคิดฆ่าตัวตาย” (ทีมงานหลุมดำ) “ครั้งแรกนี้กรี๊ดตัวเอง นี่คะ ยังเป็นแผลอยู่เลย” (หมวย) “เบ็ดเสร็จแล้วหมวยคิดฆ่าตัวตายมาแล้ว 4 ครั้งแล้วที่บ้านช่วยได้ แล้วหาทางประชดโดยการออกมาเที่ยวกลางคืน” (ทีมงานหลุมดำ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
“เด็กหลง”

ปัญหาสังคมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
---------------------	------------------------------------	-------------------------------------

1.	<u>เด็กเร่ร่อน</u>	เด็กวันรุ่นจำนวนหนึ่งที่อาศัยสถานีรถไฟหัวลำโพงเป็นที่พักพิงแทนบ้านของตน	<p>เด็กเร่ร่อน อาจจะเป็นปัญหาที่สามารถพบเห็นได้ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร และหนึ่งในหลายที่ที่พักพิงของเด็กเร่ร่อนนั้น สถานีรถไฟหัวลำโพงเป็นเหมือนบ้านหลังที่สองของเด็กเร่ร่อนรุ่นแล้วรุ่นเล่ามานานนับสิบปี สถานีรถไฟหัวลำโพงนอกจากจะเป็นประตูเมืองของมหานคร เป็นด่านหน้าในการต้อนรับการหลังไหลเข้า-ออก ของประชาชนทุกสารทิศ ส่วนหนึ่งของฝูงชนจึงมีเด็กเร่ร่อนที่ไม่มีจุดหมายปลายทางรวมอยู่ด้วย มากกว่า 10 ปี (...)</p> <p>“คือปัญหาเด็กเร่ร่อน ก็เรียกได้ว่าเป็นปัญหาที่เรื้อรังและก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมานานพอสมควร ส่วนใหญ่ก็จะมาจากปัญหาครอบครัว ซึ่งก็จะเป็นชุมชนเล็กๆ เล็กที่สุดในสังคมซึ่งเป็นปัญหาให้ผลึกเด็กออกจากบ้าน ในเมื่อบ้านมันไม่น่าอยู่” (แก้วตา – ทีมงานหลุมดำ)</p>
2.	<u>การขาดการศึกษา</u>	เด็กที่ออกจากบ้านมาจึงไม่มีโอกาสกลับไปเรียนหนังสือ บางคนก็เนื่องจากความยากจน	<p>ทีมงานหลุมดำ : นี่แบ่งก็จบชั้นอะไรมา แแบงก์ : ม.2 ทีมงานหลุมดำ : อยากเรียนต่ออีป่ล่า แแบงก์ : ถ้าอยากเรียนก็อยากเรียน แต่ไม่มีตังค์</p>
3.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่และเด็ก	<p>“เก๋า” วณเวียนเข้าออกในสถานีรถไฟแห่งนี้ และใช้มันเหมือนบ้านหลังที่สอง หลังจากที่รู้ความจริงว่าพ่อแม่ที่เลี้ยงดูนั้น เป็นเพียงพ่อแม่บุญธรรม นั่นคือความจริงที่ยากเกินจะยอมรับได้ ทำให้เด็กชายวัย 6 ขวบในวันนั้น จึงตัดสินใจออกจากบ้าน (ทีมงาน</p>

			<p>หลุมดำ)</p> <p>“ขั้นพื้นฐานแล้วเนี่ยมนุษย์ต้องการความปลอดภัย ยิ่งเป็นเด็กด้วยแล้ว เด็กไม่รู้ว่าออกไปข้างนอกต้องเจออะไรบ้าง ถ้ามวันนี้จะรับถามทุกคน ไม่มีใครอยากออกจากครอบครัวหรอกครับ ถ้าบ้านมีความสุข มีความรัก ความผูกพันกัน (สิทธิพร ธรรมเนี่ยมงาม – มุลินธิสร้างสรรค์เด็ก)</p> <p>“ตัวเด็กเร่ร้อนมันเป็นตัวบ่งชี้ทางสังคมเลยนะว่า สังคมขณะนี้ เรื่องครอบครัวมันเจ็บปวด มันถึงลงไปสู่ผลกระทบไปสู่ตัวเด็ก มันมีทั้งเรื่องความรุนแรง แล้วก็ระบบของครอบครัวขาดวิน มีพ่อหรือแม่ไม่ครบ สามเรื่องของระบบการศึกษาที่มันไม่สามารถที่จะเก็บเด็กไว้ในระบบได้ แล้วก็ชุมชนขณะนี้อ่อนแอจนไม่สามารถที่จะดูแลเด็กหรือว่า ลูกหลานของตัวเองได้แล้ว เพราะฉะนั้นเด็กก็จะต้องกระเด็นออกมาจากชุมชนตลอด นี่ก็เป็นตัวหนึ่งที่เห็นว่าสภาพครอบครัวกับชุมชนมันไปไม่รอด” (ร.ศ สมพงษ์ จิตระดับ – คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)</p>
4.	<p><u>สิ่งเสพติดให้โทษ</u></p> <p>ยาบ้า</p>	<p>กินเหล้า เสพยาบ้า</p>	<p>ทีมงานหลุมดำ : ได้เงินมา 6000 แบงก์เอาไปทำอะไรบ้างคะ</p> <p>แบงก์ : ไปซื้อ กิน เล่น แล้วก็พาเพื่อนไปกินเหล้า พาเพื่อนไปเล่นยา</p> <p>กัน</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แล้วเล่นยานี่ยาอะไรคะ</p> <p>แบงก์ : ยา...ยาเสพติด</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ยาอะไร ยาบ้าหรือ</p>

			<p>แบ่งก็ : ครับ</p> <p>“นั่งกินเหล้ากันตามสบาย กินเสร็จกินนอน” (เก่า)</p>
5.	<u>อาชญากรรม</u>	<p>การชกต่อย ดี ปล้น จี้ ทำร้าย ร่างกายคนที่ อาศัยหรือผ่านไป มาในบริเวณนั้นๆ</p>	<p>น้อยชีวิตที่เริ่มต้นในช่วงพลบค่ำ การจับกลุ่ม พุดคุย และเลยเถิดไปถึงการทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง การปล้น จี้ ตบทรัพย์ และขายบริการ คือบทเรียน และแบบฝึกปฏิบัติ อาจจะช่วยด้วยความจำยอม หรือสมยอม แต่นั่นคือ ประสบการณ์ที่เด็กเร่ร่อนจำเป็นต้องมี (ทีมงาน หลุมดำ)</p> <p>“ครั้งแรกผมไปเที่ยวสนามหลวง ผมก็เจอพวกเด็ก ดมกาวดี ผมโมโหมาก ผมก็เลยไปซื้อมิดที่ร้าน ก็ ไปหาพวกมัน ตีมัน ฟันมัน แต่ว่าฟันมันไม่ได้เอา ทางคมเข้าฟัน กลัวมันตาย” (แบ่งก็)</p> <p>“เด็กผู้ชายอายุ 13-14 หาเงินด้วยการจี้ปล้น” (ทีมงานหลุมดำ)</p> <p>“ใครไม่มีตังค์ก็เตะเล่น มีตังค์ก็ปล้น” (เด็กเร่ร่อน)</p>
6.	<u>การขายบริการ ทางเพศ</u>	<p>การหาเงินโดย แลกกับการขาย บริการเมื่อยาม จำเป็น</p>	<p>ทีมงานหลุมดำ : แล้วแบ่งก็มีวิธีหาตังค์ยังไง บ้าง</p> <p>แบ่งก็ : ทุกอย่าง</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แล้วเคยไปกับน้ำมัย อย่างที่ เคยเค้าไป</p> <p>แบ่งก็ : อ้อ...แขกหรอ ไป แต่พวก ราคาสูงๆ หนึ่งพัน สองพัน พัน ห้า</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แล้วเคยได้เยอะที่สุดเท่าไร</p>

			แบงก์ : ได้เยอะที่สุด 6000
7.	<u>การติดเกมส์</u> <u>คอมพิวเตอร์</u>	พฤติกรรมติด เกมส์ คอมพิวเตอร์จน ไม่ยอมกลับบ้าน	“กรณีของท็อป ชีวิตของเขาที่หักเหเข้ามาเป็นเด็ก เร่ร่อนนั้น จริงๆมันมาจากเรื่องของการเล่นเกม แม่เค้าก่อนหน้านี่ก็เป็นแม่ค้าที่ขายของ แล้วท็อปก็ จะเป็นเด็กที่ไปช่วยแม่ขายของ เป็นพวกถั่วต้มมัน ต้ม เมื่อเดินขายเงินก็จะอยู่กับมือ พอเงินอยู่กับมือ ก็จะไปเล่นเกม พอเงินหมดก็ไม่กล้าที่จะกลับ บ้าน เพราะกลับมาก็จะโดนทำโทษจากพ่อและแม่ ซึ่งก็จะทำให้เด็กกลัว เด็กกลัวที่จะโดนทำโทษแต่ ไม่กล้าที่จะหยุดเล่นเกม เพราะการเล่นเกมส์ก็จะ มีอยู่เรื่อยๆเมื่อเงินอยู่กับมือ” (แก้วตา – ทีมงาน หลุมดำ)
8.	<u>พฤติกรรมก้าวร้าว</u> <u>รุนแรง</u>	เด็กเร่ร่อนที่ชอบ ทำร้ายคนอื่นที่ ผ่านไปมาบริเวณ นั้น	ทีมงานหลุมดำ : นี่ก็เหมือนเป็นเด็กเร่ร่อนยุค ใหม่ เด็กเร่ร่อน : ยุคไฮเทค แก้ว : ยุคไฮเทค แต่เตะคนได้ แก้ว : มีอะไรอีกมั้ยครับ ผมตอบ หลายอย่างแล้วนะครับ “จะด่าก็ด่าไป ฟังจนเบื่อแล้ว ที่ว่าไม่เป็นไรเพราะ เป็นน้ำ ถ้าไม่ใช่ น้ำตายไปแล้ว” (แบงก์) “ความก้าวร้าวของเด็กชายวัยสิบหกปี เริ่มตั้งสม และแสดงออกมาอย่างมากขึ้น ตามจำนวนวันเวลา ที่ผ่านไปในแต่ละวัน ความลึกลับที่จะทำร้ายผู้อื่นลด น้อยลง ขณะที่อาการบาดเจ็บของเหยื่อกลับสร้าง ความหึกเหิมในการเข้าไปทำร้ายให้ได้รับบาดเจ็บ มากยิ่งขึ้น” (ทีมงานหลุมดำ)

“ห้องแชทห้องโชว์ จำป์ะออนไลน์ ชุมชนไซเบอร์สเปส”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>พฤติกรรมเสรีทางเพศ</u>	เปิดเผยเรื่องเพศมากขึ้น	<p>ในห้องแชทรวม ที่ทุกคนเข้าใจว่า เป็นที่ ที่ทำให้ผู้คนในโลกเน็ต ได้พูดคุย ทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ ได้ก้าวล่วงไปไกล ถึงขนาด มีการ โชว์อวัยวะปกปิด มีการเปลื้องผ้า โชว์ผ่านกล้องเว็บแคม ส่งผ่านออนไลน์ไปกำนัลแต่คนแปลกหน้า ที่เพิ่งรู้จักพูดคุยสนทนากันทางหน้าต่าง ซึ่งเป็นเรื่องน่าที่ทั้งน่าตกใจ และน่าเป็นห่วง</p> <p>“ก็เข้าไป พอดี้ก็ใช้กล้องเหมือนกัน ก็ลองถ่ายตัวเองแล้วส่งภาพไปให้เขาดู ก็ชวนแบบว่าแลกวิวกันมัย ก็คือแลกกันดูภาพ เค้าก็เปิดภาพของเขาให้ดู เขาก็ช่วยตัวเองให้เราดู ในขณะที่เขาช่วยตัวเองให้ดูเนี่ย เขาก็บอกว่าเธอเปิดหน้าอกของเธอสิ เธอทำอะไรมั่งสิ” (รพี ชัยมณี ทีมงานหลุมดำ)</p>
2.	<u>ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ</u>	ไม่อายที่จะโชว์สตรีระว่างกาย	<p>“อยากดูนมมัยอะ” (คำพูดคุยในแชทรวม)</p> <p>“มีอยู่วันหนึ่งตี 2 กว่า เขาบอกว่าเขาไปกินเหล้ามาแล้วก็มาเล่นอินเทอร์เน็ต แล้วเขาก็โชว์อีกแต่ไม่ได้โชว์ธรรมชาตินะ คือเขาค่อยๆถอดชั้นใน แล้วเขาก็หันกล้องลงมาให้เห็นข้างล่าง แล้วก็ช่วยตัวเอง ซึ่งที่น่าตกใจก็คือเขาอยู่ในร้านอินเทอร์เน็ต แล้วมีคนแอบดูเขาด้วย” (จิรา บุญประสพ ทีมงานหลุมดำ)</p>

3.	<u>การขาดการศึกษา</u>	ขาดการศึกษา เพราะไม่ได้รับความใส่ใจจากครอบครัว	“เราอาจได้พบคำตอบบางอย่าง หากได้รู้ว่าในโลกของความจริงเธอก็ไม่ต่างอะไรจากเรื่องที่เราเห็น เธอเติบโตมาในครอบครัวที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด อยู่ห่างบ้านไกลพ่อแม่ ล้มเหลวจากการเรียนซ้ำแล้วซ้ำเล่า เธอออกจากมหาวิทยาลัยเปิดแห่งหนึ่งกลางคืน และล้มเหลวอีกครั้งกับการกลับไปเข้าไปเรียนระดับอาชีวศึกษาที่บ้านเกิด และในตอนนั้นขณะที่ล้มกลับมาเพื่อลองเรียนใหม่ในเมืองหลวง เธอปล่อยให้เวลาให้ล่องลอยไปอย่างเปล่าดาย ไม่มีงานทำ ไม่มีกิจกรรมสร้างสรรค์ มีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้คนในโลกข้างนอก ซ้ำร้ายไปกว่านั้นเธอยังหนีโลกแห่งความจริง เข้าไปหาเพื่อนที่เสพติดการช้อปปิ้งและเซ็กซี่ในอินเทอร์เน็ต” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ผู้ดำเนินรายการ)
4.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	การขาดความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว	เรื่องราวของเด็กสาวคนหนึ่ง ที่ขาดสัมผัสสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครอบครัว จนตกเป็นทาสของความเหงา และ เข้าไปติดอยู่ในกับดักของโลกโซเชียลพยายามแสวงหา การยอมรับ คุณค่าและความหมายให้ชีวิต ด้วยการเข้าไปเปลี่ยนผ้าชีวส์ในห้องแชท ออนไลน์ เพื่อสร้างตัวตน และ เรียกกรองความสนใจ ไม่ต่างไปจากคนที่ป่วยไข้ทางใจไปแล้ว ทีมงานหลุมดำ : หนูโตมากับพ่อแม่รีเปล่าคะ หรือว่าโตมาใครเลี้ยง คนต้นเรื่อง : อยู่กับตากับยาย จนเริ่มม. ปลายแล้วแล้วพอโตขึ้นก็อยู่กับ น้ำ ทีมงานหลุมดำ : ตรงนี้มันทำให้เราเหงา จนต้อง

			มาหาเพื่อนคุยในนี้มัย คนต้นเรื่อง : มันก็มีส่วนค่ะ
5.	<u>การขายบริการทางเพศ</u>	มีการขายบริการผ่านทาง on line	
6.	<u>อัตวินิบาตกรรม</u>	มีเด็กฆ่าตัวตายจากการผิดหวังเรื่องความรักจากอินเทอร์เน็ต	“และก่อนหน้านั้นไม่นาน มีข่าวเด็กสาวอ้วนคนหนึ่งฆ่าตัวตายเพราะคนที่เธอรู้จักและรักกันผ่านทางออนไลน์ สลัดรักและทิ้งเธอไปอย่างไม่ใยดี เมื่อได้เจอตัวจริงนอกโลกไซเบอร์” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ผู้ดำเนินรายการ)
7.	<u>อาชญากรรม</u>	มีการลวงหญิงสาวจากอินเทอร์เน็ตไปข่มขืน ฆ่า	“มีข่าวคราวเกิดขึ้นทางหน้าหนังสือพิมพ์บ่อยครั้งถึงภัยจากการเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไม่เท่าทัน เคยมีข่าวคราวของเด็กหญิงที่น่าสงสารผู้หนึ่งถูกลอกไปลงแขกเพราะนัดพบกับเพื่อนชายที่รู้จักกันผ่านห้องแชท เคยมีข่าวคราวถึงเรื่องแม่คนหนึ่งออกมาแจ้งความตามหาลูกสาววัย 15 ที่หายไปจากบ้าน โดยเชื่อว่าถูกล่อลวงไปโดยคนที่รู้จักผ่านทางออนไลน์ และหลังจากนั้นไม่นานแม่ของเธอก็พบลูกสาวไปปรากฏอยู่ในแผ่นดินซีดีเป้ เป็นข่าวฉาวที่ทำให้อับอายไปทั้งวงตระกูล” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ ผู้ดำเนินรายการ)
8.	<u>การติดแชท</u>	วัยรุ่นติดแชท	“ถ้าไม่ได้แชท เหมือนมันขาดอะไรไป มันเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตไปแล้ว” (โซดา)

“เกมส์ออนไลน์”

	ปัญหาสังคมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
1.	<u>การติดเกมส์คอมพิวเตอร์</u>	พฤติกรรมการเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ของเยาวชนที่ใช้เวลานานเกินความเหมาะสม	<p>“หากคำว่าเกมตามความหมายของพจนานุกรมหมายถึงการแข่งขัน เกมออนไลน์ก็น่าจะเป็นการแข่งขันชนิดหนึ่งที่ใช้เวลาการแข่งขันยาวนานที่สุดและที่มากไปกว่านั้นก็คือว่ามีผู้ร่วมการแข่งขันมากที่สุดสนามหนึ่ง และที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งก็คือว่าผู้เข้าร่วมการแข่งขันส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนครับ โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาทั้งมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยการจูงใจด้วยวิธีการสารพัดที่จะทำให้ผู้เข้าแข่งขันต้องพยายามที่จะเอาชนะให้ได้ บวกรวมกับเป็นการแข่งขันที่ไม่มีวันสิ้นสุดนี้เองจึงทำให้ผู้ร่วมการแข่งขันต้องใช้เวลาอย่างต่อเนื่องและยาวนานในการที่จะนำพาตัวเองเข้าไปสู่เส้นชัย” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)</p> <p>“ถ้าดูจากข่าวในหน้า น.ส.พ ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ก็เห็นปัญหาเรื่องของเยาวชนไทย ถ้าเกิดดูแล้วเนี่ยก็จะมีเรื่องของปัญหาเด็กติดเกมรวมอยู่ด้วย” (แก้วตา)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เราารู้สึกว่าเราติดเกมมัยตอนนั้น</p> <p>น็อต : ก็ติดครับ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ติดขนาดไหน อยากเล่นทั้งวัน</p>

			<p>หรืออะไร ความรู้สึกมันเป็น ยังไง ไหนเล่าให้ฟังหน่อย</p> <p>นို့တ : ဝယ်ကလေးတလတ် မှာမာအေး လေး</p> <p>မိမိကလေးကလေး : ကလေးကလေး</p> <p>နို့တ : ကလေးကလေးကလေး</p> <p>မိမိကလေးကလေး : မိမိကလေးကလေး ကလေးကလေးကလေး</p> <p>နို့တ : မိမိကလေးကလေး ကလေးကလေးကလေး</p>
2.	<u>พฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง</u>	อาการที่แสดง ออกมาเนื่องจาก การติดเกมส์ คอมพิวเตอร์	<p>เกรซ : พ่อแม่บอกว่าเกรซเริ่มมี อารมณ์มากขึ้น เกรซก็ไม่ พอใจ บางครั้งก็ชกน้องบ๊อง</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เสียใจมั้ยตอนนั้นที่ชกน้อง เกรซ : ไม่เสียใจเลย</p> <p>“พอมาทอนหลังเขาจะพูดจาไม่เพราะ ธรรมดาเขา จะครบตลอด ตอนหลังนี่ถามอะไรเขาจะดู ถ้าม ทำไมๆ” (แม่ของอ๊อด)</p> <p>“ต้องชนะให้ได้ แต่ถ้าแบบแพ้เอาจริงแน่ ผมนี่แบบ คุ้มชกกันเลย เหมือนอยากจะทำอะไร” (เกรซ)</p>
3.	<u>การหนีออกจาก บ้าน</u>	ความต้องการเล่น เกมคอมพิวเตอร์ จนต้องหนีออก จากบ้านเพื่อ	<p>“ก็หายไป ตี 2 ก็ยังหายไปเลย แต่งตัวนักเรียนแล้ว ก็หายไปเลย” (แม่ของอ๊อด)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เห็นคุณแม่บอกว่ามีเล่นแล้ว</p>

		ออกมาเล่นเกม	<p>หายไปหลายวัน</p> <p>อ๊อด : วันนั้นไม่รู้คิดยังไง อยู่ๆก็ไปเลย ตอนเช้าออกจากบ้านไป</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ไปไหน</p> <p>อ๊อด : ตอนแรกก็อยู่ร้านเกม พออยู่ไปอยู่มาก็เที่ยวไปเรื่อยๆ กลางวันก็เที่ยว พอกลางคืนก็อยู่ร้านเกม</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ก็วันตอนนั้นหายไป</p> <p>อ๊อด : 5-6 วัน</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เคยหนีออกจากบ้านไปไหม</p> <p>น็อต : เคย ออกไปเล่นเกม อาทิตย์หนึ่ง</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : อาทิตย์หนึ่งนี่ไม่กลับบ้านเลย</p> <p>น็อต : ครับ</p> <p>“ตั้งแต่เราเปิดศูนย์มาช่วงนั้นในระยะเวลา 2 ปี 3 ปี ที่ผ่านมามีเด็กหายในกรณีติดเกม 11 ราย” (วรเชษฐ เขียวจันทร์ หัวหน้าศูนย์ข้อมูลคนหาย)</p>
4.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ความขัดแย้งของพ่อและแม่ที่เป็นเหตุให้ต้องแยกทางกัน	<p>“น็อต” เด็กชายวัย 14 คนนี้ จะไขว่คว้าหาพื้นที่ที่แสดงถึงการมีตัวตนของเขาจากหน้าจอบอร์ดคอมพิวเตอร์ เด็กที่มาจากครอบครัวพ่อแม่แยกย้ายไปคนละทาง มีเพียงปู่และย่าคอยดูแล ขณะที่เด็กยังคงต้องการความรักจากพ่อ-แม่ เกมจึงเป็นเหมือนเส้นทางหนึ่ง ที่ทำให้เขาไม่รู้สึกรู้ว่าเหงาเกินไปนัก (ทีมงานหลุมดำ)</p>

			“พอเริ่มติดมากๆความสัมพันธ์ของแม่กับลูกก็เริ่มลดลง” (แก้วตา)
5.	<u>การขาดการศึกษา</u>	พฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง เนื่องมาจากการ ติดเกมส์จนไม่ไป โรงเรียนและโดด เรียน	ที่มงานหลุมดำ : ตอนนั้นรู้ได้ยังไงว่าลูกติดเกม แล้วละ แม่ของอ๊อด : ติดนะติด แต่ไม่คิดว่าติด มากขนาดนี้ ที่นี้พอช่วงที่เขา สอบอาจารย์โทรมา บอกเขา ไม่ไปโรงเรียน “คือม.ต้น การเรียนดีมาตลอด ได้สามมาตลอด พอเริ่มม.4 ยังไม่เท่าไรหรอก โดดนิดๆหน่อยๆ อาจารย์ ก็แค่ตักเตือนนิดๆ แต่ก็ไม่ได้พูดอะไรมาก จนม.5 แบบเต็มๆ ไม่ไปโรงเรียนเลย 3-4 วันจนอาจารย์ เขาโทรมาที่บ้าน” (อ๊อด)

“เสื่อออพโรด กระโปรงไหลดเตี้ย แฟชั่นชุดนักศึกษา 2005”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การขาดการศึกษา</u>	การไม่เอาใจใส่ ต่อการศึกษา การ ขาดเรียน	“เอาเวลาไปเที่ยว ไปซื้อเสื้อผ้า ผลการเรียนไม่ดี” (นักศึกษา) “ถ้าโทรมไม่ได้แต่งตัว ก็ไม่มาเรียน ไม่มั่นใจ มากก็ สูญเสียความมั่นใจ” (คนต้นเรื่อง)

“กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม”

	ปัญหาสังคมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคมของ เยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
1.	<u>อันตรายจากการ ลดความอ้วน</u>	ผลข้างเคียงจาก การทานยาลด ความอ้วน ติดต่อกันเป็น เวลานาน	<p>“เป็นโรคกระเพาะร้ว ทานอาหารรสจืดก็ไม่ได้ เค็มก็ไม่ได้ ทานอาหารที่ย่อยยากมากก็ไม่ได้ หนักสุดก็มีเป็นโรคไต เพราะว่าภาวะที่ขาดน้ำรุนแรงก็เลยช็อก เพราะว่าร่างกายเราขาดน้ำ ต้องฉีดยาทุกเดือน ฉีดยาเข็มหนึ่งเกือบห้าพันบาท ซึ่งก็เป็นค่าใช้จ่ายที่แพงมาก แต่ไตตรงนี้คือเสื่อมไปเลย ถ้าเรารักษาให้ดีขึ้น ไตอันนี้อาจจะวายได้ หรือไม่ก็ต้องตัดแล้วเปลี่ยนใหม่ คือหมอบอกว่าไม่มีโอกาสที่จะหายแล้ว” (เอ)</p> <p>“ที่ร้ายแรงก็คือ อยู่ในห้องน้ำแล้วที่นี้เรากินยาถ่ายไปเยอะ แล้วก็ต้องเอาของที่สะสมไว้ในท้องออกมา แล้วที่นี้ร่างกายเบลอ วูบล้มไปเลย มันมีตุๆไปหมดเลย” (บู๊)</p>
2.	<u>สิ่งเสพติดให้โทษ</u>	สารเสพติดที่ผสม อยู่ในยาลดความ อ้วน	<p>“ถ้าเขาได้รับยาไปนานๆ มันก็จะเกิดปัญหาการติดยา เพราะว่ายาพวกนี้เป็นกลุ่มของยากดประสาท ซึ่งมีฤทธิ์ของการติดได้คล้ายๆกับยาบ้า เพราะมันคือกลุ่มอนุพันธ์ของยาบ้า ก็คือเฟตามีน เป็นอนุพันธ์ของแอมเฟตามีน ซึ่งมีฤทธิ์คล้ายๆกับยาบ้าเลย” (อดีตหมอคณิศลลดความอ้วน)</p>

“หยุดเอดส์”

	ปัญหาสังคมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมของเยาวชน
1.	<u>ปัญหาโรคเอดส์</u>	การติดเชื้อเอดส์ในวัยรุ่น	“ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลายหน่วยงานระบุตรงกันครับว่า สาเหตุของการแพร่กระจายของเชื้อ HIV มาจากความสำล่อนทางเพศ หรือว่าการเปลี่ยนคู่นอนรายวันเป็นหลัก เมื่อได้ยินเช่นนี้ท่านคงคิดว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงพวกนี้น่าจะเป็นผู้หญิงผู้ชายที่มีอาชีพขายบริการ หรือว่าคนที่เข้าไปซื้อบริการ แต่หาไม่ได้ครับ เชื้อใหม่ครับว่ากลุ่มที่จะมีความเสี่ยงที่สุดที่จะติดเชื้อ HIV คือกลุ่มวัยรุ่นครับ วัยรุ่นกำลังเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลองในเรื่องเพศ ทุกวันนี้การที่จะไปบอกวัยรุ่นให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยอันควรคงจะเป็นเรื่องลำบากไปแล้ว เพราะว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเกินกว่าที่ผู้ใหญ่หลายคนจะจินตนาการได้” (ผู้ดำเนินรายการ)
2.	<u>พฤติกรรมเสีร้ทางเพศ</u>	การเห็นการมี sex เป็นเรื่องธรรมดา	<p>ทีมงานหลุมดำ : ตอนที่เมื่อก่อนมีเพศสัมพันธ์ทั้งกับคนรู้จักและไม่รู้จัก เราไปมีเพศสัมพันธ์กันที่ไหน</p> <p>ออย : บางทีก็หอเขา บางทีก็หอเพื่อนหนู</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แต่ไม่ใช่หอเรา เพราะว่าเดี่ยวแฟนเราซื้อใหม่</p> <p>ออย : ใช่</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เคยมีสถานที่แปลกๆ นอกจาก</p>

			<p>ที่หอใหม่</p> <p>ออย : คงจะเป็นที่เที่ยวเลย ในห้องน้ำเลย</p> <p>“เพื่อนหนุ่มมันไปเที่ยว มันยังมีอะไรกับคนนั้นเลย แล้วยังมีอะไรกับคนอื่นอีก” (ออย)</p> <p>“พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมาก เรื่องของสวิงกิ้งนี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เราพบว่าวัยรุ่นก็เริ่มมีพฤติกรรมทางเพศที่ยอมรับการมีสวิงกิ้งมากขึ้นเรื่อยๆ อันนี้ก็เป็นอันตราย เป็นสัญญาณที่บ่งชี้ว่าเอดส์จะกลับมาแพร่ได้ นี่เป็นสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของ HIV ครับ” (น.พ. สมบัติ แทนประเสริฐสุข : ผอ.สำนักโรคเอดส์ กระทรวงสาธารณสุข)</p>
3.	<p><u>สิ่งเสพติดให้โทษ</u></p>	<p>การดื่มสุราเวลาไปเที่ยวกลางคืน เป็นเหตุให้ขาดสติ ยั้งคิด</p>	<p>ทีมงานหลุมดำ : แต่ละครั้งก่อนทำเราคิดอะไรไหม</p> <p>ออย : ไปเที่ยวอย่างนั้นมันคงเมาด้วย ก็เลยเอาก๊อ มาพูดกับเรา แล้วก็ไปกับเขา หลังจากที่ไปด้วยกันแล้ว อีกวันหนึ่งก็ไม่รู้จักก็มาคิดว่าเราไปกับเขาได้</p> <p>อย่างไร คงเป็นเพราะเมาดูด้วย</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ติดเชื้อตั้งแต่เมื่อไรคะ</p> <p>อาการ : ติดเชื้อตั้งแต่อายุ 20 ปี</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ติดได้อย่างไรคะ</p>

			<p>อาการ : ก็หนูร่วมเซ็ม เล่นยามีก่อน ร่วมเซ็มกับแฟน มารู้ตอนที่ แฟนหนูเสีย</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แฟนก็เสียด้วยโรคนี้ด้วย</p> <p>อาการ : ไข้</p>
4.	<u>อัตวินิบาต</u> <u>กรรม</u>	การตัดสินใจจะ คิดฆ่าตัวตาย เนื่องจากเครียดที่ ติดเชื้อเอชดี	“ตอนแรกก็กลัว กลัวว่าเป็นโรคที่สี่ใครรังเกียจ เครียดมากๆเลย ไม่อยากพูดกับใคร เกือบจะฆ่า ตัวตาย” (เมย์)
5.	<u>การขาดการศึกษา</u>	เที่ยวกลางคืนจน ไม่ได้ไปเรียน หนังสือ	“เริ่มมาตอนที่มีเพื่อนเยอะๆ ไปทุกคืนจนไม่ไป เรียนเลย” (ออย)
6.	<u>การขายบริการ</u> <u>ทางเพศ</u>	ขายบริการทาง เพศเพราะต้องการ เงิน	<p>“เมื่อก่อนทำงานบาร์อยู่ แต่หนูไม่มีบัตรสีชมพู ก็ เลยเลิกทำ มาจับแขก แล้วก็ไปเจอบาร์อยู่บาร์หนึ่ง เขาไม่ตรวจบัตรสีชมพู หนูก็เลยทำ” (อาภรณ์ – หญิงขายบริการ)</p> <p>“เมื่อก่อนทำงานโรงแรมอยู่ได้เงินเดือนหมื่นกว่า บาท มันไม่พอก็เลยตัดสินใจลาออก ตอนแรกก็ ทำงานโรงแรมอยู่ก็เลยออกมาทำตรงนี้เลย” (ตุน – ชายขายบริการ)</p>

“บอลพนันขั้นต่อ คนเดิมพนันขั้นแตก”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การพนันฟุตบอล</u>	วัยรุ่นติดการพนันฟุตบอล	“มนุษย์เสพความบันเทิงจากการพนันมานานับหลายปี และด้วยลักษณะพิเศษที่เห็นจากการพนันชนิดอื่นบวกกับเทคโนโลยีแห่งความทันสมัย การพนันฟุตบอลกำลังสร้างสังคมที่อุดมไปด้วยนักพนันหน้าใหม่ ตามมหาวิทยาลัย ในรั้วโรงเรียน วินมอเตอร์ไซต์ ร้านขายอาหาร ทุกที่ทุกเวลากลายสภาพเป็นฟุตบอลสาขาที่หาพบได้ง่ายยิ่งกว่าร้านเสริมสวย” (สุทธิพงษ์ ผู้ดำเนินรายการ)
2.	<u>อาชีพการรวม</u>	การปล้นจี้ เพื่อหาเงินจ่ายค่าบอล	“มีการปล้นจี้ ขโมยเงิน ของ เพื่อมาจ่ายค่าบอล” (ทีมงานหลุมดำ)

“ฆ่าตัวตาย ทางเลือกที่ไม่ใช่ทางเลือก”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>อัตวินิบาตกรรม</u>	การฆ่าตัวตายของวัยรุ่นที่มีสาเหตุมาจากครอบครัว ความรัก การเรียน และความเครียด	“นับวันแนวโน้มปัญหาการฆ่าตัวตายในสังคมไทยดูเหมือนว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ นั่นก็คือว่าคนฆ่าตัวตายมากขึ้น ด้วยสาเหตุต่างๆแค่พ่อแม่ห้ามไม่ให้ออกไปเที่ยว แค่ไม่ซื้อโทรศัพท์ให้ แค่ผิดหวังในเรื่องความรักก็ทำให้คนฆ่าตัวตายกันได้แล้วนะครับ” (สุทธิพงษ์)

			“วัยรุ่นเป็นกลุ่มอายุที่ถูกระบุว่ามีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อและมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์สูง การตัดสินใจเมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆอาจจะมีใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล” (ทีมงานหลุมดำ)
2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ความขัดแย้งของพ่อและแม่ที่เป็นเหตุให้ต้องแยกทางกันจนเอกรินทร์กลายเป็นเด็กมีปัญหา	“พอบอกไม่จำเป็นอย่าไปที่บ้าน หมายถึงบ้านเมียใหม่ นอกจากเขาบอกถึงไปได้ แม้แต่ที่บ้านพ่อเขายังไม่ค่อยอยากให้เราเข้าไปเลย” (เอกรินทร์) “ไม่มีใครแล้ว จะเป็นจะตายพ่อแม่เขาก็ไม่อะไรเท่าไร เป็นลูกคนเดียวเคยมีชีวิตที่อบอุ่น วัยรุ่นพ่อแม่เริ่มแตกแยกเล็กกัน พ่อมีปัญหาที่เรียกเรื่องความสนใจ” (เอกรินทร์)
3.	<u>ขาดการศึกษา</u>	ไม่เรียนหนังสือเพราะครอบครัวมีปัญหา	“ครอบครัวมีปัญหา ผมเลยประขดไม่เรียนเลย” (เอกรินทร์)

“ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การทำแท้ง</u>	มีเด็กนักศึกษาทำแท้งกันมาก	“ปัญหาการทำแท้งไม่ใช่ปัญหาใหม่ เป็นปัญหาเก่าที่พูดกันมานานแล้วนะครับ แต่ว่าปัญหา

			<p>การทำแท้งในปัจจุบันก็ยังมีอยู่และเติบโตตามเศรษฐกิจและสังคม” (สุทธิพงษ์)</p> <p>“ผลการสำรวจจากกระทรวงสาธารณสุขพบตัวเลขการทำแท้งในกลุ่มวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีสูงถึง 30% และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ” (คนดำเนินเรื่อง)</p>
2.	<u>การตั้งครรภ์</u>	เด็กนักศึกษาตั้งท้องในวัยเรียน	<p>“ความไม่เท่าทันในเรื่องเพศกลายเป็นปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่ประสงค์” (คนดำเนินเรื่อง)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : พอหลังจากมีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้วเราไม่ป้องกัน ผลที่ตามมาหลังจากนั้นมันเกิดอะไรกันบ้าง หนูเคยท้องมั้ย</p> <p>นักศึกษาคนที่ 1 : เคยค่ะ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : หนูท้องกี่ครั้งทั้งหมด</p> <p>นักศึกษาคนที่ 1 : สาม</p> <p>นักศึกษาคนที่ 2 : หนูกี่สาม</p> <p>นักศึกษาคนที่ 3 : สามครั้งเหมือนกัน สามครั้งที่เอาออก</p>
3.	<u>ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ</u>	ทำแท้งซ้ำแล้วซ้ำเล่า	<p>ทีมงานหลุมดำ : หนูท้องกี่ครั้งทั้งหมด</p> <p>นักศึกษาคนที่ 1 : สาม</p> <p>นักศึกษาคนที่ 2 : หนูกี่สาม</p> <p>นักศึกษาคนที่ 3 : สามครั้งเหมือนกัน สามครั้งที่เอาออก</p>
3.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	การขาดความสัมพันธ์ การพุดคุยอบรมสั่ง	<p>“ถามว่าคนที่ทำให้เป็นแบบนี้ก็คือผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เนี่ยก็คือทุกบทบาท ผู้ใหญ่คู่แรกที่ต้องโทษเลยก็คือพ่อแม่ พ่อแม่เองเคยไหมที่จะปลุกฝังหรือเป็น</p>

		สอนของพ่อแม่ และเด็ก	ตัวอย่าง” (พญ. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์)
3.	<u>พฤติกรรมเสรีทาง เพศ</u>	เห็นเรื่องการมี sexเป็นเรื่อง ธรรมดา	“บางทีก็คิด จะมีคนเดียวทำไมอยากลองหลายๆ คน” (นักศึกษาท่านหนึ่ง)

“จากนั่งดู สุนักศึกษาโซเชียล”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การขายบริการ ทางเพศ</u>	นักศึกษาหันมา ขายบริการทาง เพศ	“ท่านผู้ชมเคยได้ยินคำว่าสาวโซเชียลหรือรู้จัก อาชีพสาวโซเชียลไหมครับ สาวโซเชียลก็คือ อาชีพผู้ให้บริการทางเพศรูปแบบหนึ่งครับ ส่วน ใหญ่คนที่มาทำอาชีพนี้ถ้าไม่ใช่หญิงสาวที่มีหน้าที่ การทำงานประจำในตอนกลางวันอยู่แล้วนะครับ ก็มักจะเป็นนิสิตนักศึกษาที่แฝงตัวเข้ามาขาย บริการทางเพศในยามค่ำคืน การเข้ามาของสาว โซเชียลในสถานขายบริการที่ว่ากันว่าถึงขั้นเบียด เอาขาประจำตัวจริงหรือขาประจำตามตู้แท็บจะตก งานไปตั้งแต่ยุคสมัยก่อนที่จะมีการจัดระเบียบ สังคม ถึงแม้ว่าจะมีการจัดระเบียบสังคมแล้วก็ ตามอาชีพนี้ก็ไม่ได้มีความนิยมเสื่อมถอยน้อยลง ไปเลย กลับเฟื่องฟูกว่าเมื่อก่อนด้วยซ้ำ” (สุทธิ พงษ์)
2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	พ่อแม่ไม่ใส่ใจลูก	“แนนเป็นลูกสาวคนโตของครอบครัวคนชั้นกลาง เติบโตขึ้นมาในครอบครัวยุคใหม่ที่พ่อแม่ต้องมัว กังวลอยู่กับอาชีพการงานมากกว่าจะมีเวลาเอาใจ

			ใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ความห่างเหินในครอบครัว และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากต่างฝ่ายต่างไม่ยอมเปิดใจ ทำให้เด็กสาวต้องยึดเพื่อนเป็นที่พึ่งพิงเป็นที่ปรึกษาและเห็นเพื่อนสำคัญกว่าคนในบ้าน” (สุทธิพงษ์ ผู้ดำเนินรายการ)
3.	<u>พฤติกรรมเสีทางเพศ</u>	เห็นเรื่องการมี sex เป็นเรื่องธรรมดา	<p>ทีมงานหลุมดำ : พี่เคยได้ยืมเวลาไปเที่ยว เด็กสมัยนี้ก็เป็นแบบ one night stand ก็คือเจอคนที่ถูกใจก็ไปมีเพศสัมพันธ์กัน แน่นเคยผ่านประสบการณ์แบบนี้มาก่อนมั๊ยคะ</p> <p>แนน : ก็มีคะ ยิ่งไปเที่ยวบ่อยก็ยิ่งรู้จักคนเยอะ ยิ่งรู้จักคนหลายรูปแบบ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ก็คือหนูก็มองว่าเรื่องพฤติกรรมทางเพศมันเป็นเรื่องปกติธรรมดาเรีเปล่าคะ</p> <p>แนน : สำหรับหนูนี่หนูคิดว่ามันปกติ เราสามารถมีอะไรกับใครก็ได้ แต่ว่าเราต้องป้องกัน</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
“มือถือ เครื่องประดับในโลกทุนนิยม”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>สื่อลามก</u>	สื่อลามกในมือถือ	“โหลดง่าย แค่คลิกลากเข้ามา ไม่ถึง 30 วินาที ก็ดู

			<p>ได้” (คนขาย)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ คลิปลามกหรือว่าอุปกรณ์เกี่ยวกับการไหลดโป๊เนี่ย สิบเจ้ามีประมาณกี่เจ้า</p> <p>ศุภศิลป์ ส่วนตัวผมก็คิดว่ามันมีกันทุกเจ้า</p> <p>ทวิชัย สุขเจริญชัยกุล นั้นยกตัวอย่างโปรแกรมที่ไม่ดีก่อน คือ โปรแกรม การามสูตร ของอินเดียนสอนวิธีการร่วมรัก</p> <p>มันจะมีพวก night shot เป็นโปรแกรมเสริมทำให้ภาพชัดขึ้น เมื่อ 3-4 ปี ก่อนมีการถ่ายพวก catwalk ถ่ายแล้วจะเห็นทุกอย่างตอนที่นางแบบเดิน ใส่ชุดว่ายน้ำสีดำ คล้ำๆหน่อยมันจะทะลุได้</p>
2.	<u>อาชญากรรม</u>	อาชญากรรมเกี่ยวกับมือถือ	<p>นอกจากสื่อลามกที่ระบาดมากับมือถือแล้ว มือถือในโลกทุนนิยมยุคใหม่ ยังกลายเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการอาชญากรรมอีกมากมาย โดยเฉพาะเรื่องบัตรเติมเงิน ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษระบุว่า “ทำให้การก่ออาชญากรรมเกิดง่ายแต่ตามจับยากขึ้น”</p>

“คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหนิง”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>อาชญากรรม</u>	การข่มขืน	<p>“ถ้าหากว่าจะลองสังเกตดูนะครับ ทุกวันนี้ตามหน้าหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับ และก็แทบทุกวัน จะมีข่าวผู้หญิงโดนรุมโทรมขืนหน้า 1 แต่ในความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นอย่างหรือไม่เป็นขาก็ตาม ในแต่ละวันมีเหตุการณ์ ที่ผู้หญิงถูกรุมโทรมเกิดขึ้นนับ 100 ร้อยราย หมายความว่ามากกว่า 100 รายนะครับ นี่ไม่ได้เป็นตัวเลขยกเมฆขึ้นมาเอง แต่เป็นตัวเลขจากงานวิจัยชิ้นหนึ่ง เมื่อปีที่แล้วนี่เองนะครับ”</p> <p>“เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ต้องหาคดีโทรมหนิงที่เป็นข่าวส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนที่อายุไม่เกิน 18 ปี มากกว่าอายุเลขอิงที่บรรลุนิติภาวะ นี่อาจเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้อาจเชื่อได้ว่า วันรุ่นคือวัยที่อยู่ในภาวะเสี่ยง ที่อาจกระทำการโดยขาดสติยั้งคิด ขาดการไตร่ตรอง นอกจากความคิดคะนอง และความต้องการด้วย และแสดงออกซึ่งทางเพศที่เหนือกว่าสตรีแล้ว ยังมีอะไรอื่นที่เป็นปัจจัยเสริมอีก”</p>
2.	<u>สิ่งเสพติด</u>	ดมกาว	
3.	<u>ขาดการศึกษา</u>	ขาดการศึกษา เพราะไม่มีเงิน	<p>“หลังจากที่เขาจบ ม.6 แล้ว ทางบ้านไม่มีเงินจะส่งเสียต่อ เขาเลยตัดสินใจว่าจะขอแม่เข้ามาทำงานอยู่ที่ จ.ระยอง กับเพื่อน คือเขาก็ใช้ชีวิตเป็นเด็ก</p>

			เร่ร่อนอยู่แถวระยอง ชลบุรี จนสุดท้ายมาอยู่ที่ พัทยา มาทำอาชีพเด็กเสิร์ฟ” (ทีมงานหลุมดำ)
4.	<u>การเสื่อมโทรมของ ศีลธรรม จิตใจ</u>	ไม่สนใจความทุกข์ ของผู้อื่น	
5.	<u>เสรีทางเพศ</u>	เห็นเรื่องการมี sexเป็นเรื่อง ธรรมดา	“มันเหมือนเป็นค่านิยมในกลุ่ม ถ้าเกิดใครมีอะไร ก็ ต้องมาแบ่งเพื่อนในกลุ่ม เหมือนแบ่งขนมกันกิน แต่ว่ามันไม่ใช่ขนม มันกลายเป็นผู้หญิง ถ้าเกิด เพื่อนได้ผู้หญิงมาคนหนึ่ง ก็ต้องมาแบ่งเพื่อน เพราะว่า จะได้แสดงความรักที่มีต่อกันในกลุ่ม” ทีมงานหลุมดำ (ธนพงษ์)

“ศักดิ์ศรีสถาบัน ตำนานแก่นอมตะ”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>พฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง</u>	นักเรียนอาชีวะที่ตี กัน	“เจอกันไม่ได้หรอก เจอกันก็แทงกัน ยิ่งกันตลอด แหละ รุ่นพี่สร้างมา คือถ้าไม่เล่นเขา เขาก็เล่นผม ทำไงได้”
2.	<u>อาชญากรรม</u>	นักเรียนอาชีวะยิง กัน	แม่ผู้เคราะห์ร้าย : มีเด็กเข้ามา มาถึงก็มาดิ่ง โยนเป็นระเบิดที่ตัวเอง เข้ามาในรถเมลล์ก่อน ทุก คนก็วิ่ง น่องวิ่งเป็นคน สุดท้าย แล้วก็โดนยิง เค้ ก็วิ่งๆ วิ่งจนหมดแรง เค้ ก็มายิงซ้ำ ทีมงานหลุมดำ : อากาญโดยรวมทั้งหมดเป็น

			<p>อย่างไรบ้าง</p> <p>ญาติ , แม่ : โดนฟันที่หัว เย็บกว่า 100 เข็ม แล้วก็มีโดนยิง ตอนนั้น กระสุนก็ยังไม่ออกไม่หมด กระสุนรูสึกจะระเบิด</p> <p>“อาวุธที่เค้าใช้ในการก่อเหตุกัน มันสามารถหาซื้อได้ง่าย พอเราเจาะจงลงไปถึงระเบิด พวกเขาสามารถตอบเราได้ทันทีว่าทำให้ดูตอนนี้ยังได้” (ทีมงานหลุมดำ)</p>
3.	<u>เสื่อมโทรมทาง</u> <u>ศีลธรรม</u>	ตีกันโดยไม่สนใจใคร	<p>“เด็กสมัยนี้เค้ามองหน้ากันไม่ได้หรอก” (คนทั่วไป)</p> <p>“เจอบ่อย หน้าร้านตีกันประจำเลย”</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เวลาเอามิดไปแทงใคร เขา ตอนนั้นรูสึกอย่างไร สงสารเขาไหม</p> <p>เด็กช่างกล : สะใจครับ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : มีลิมิตไหมว่าแค่ไหน</p> <p>เด็กช่างกล : ไม่มี ถึงตาย</p>
4.	<u>ปัญหาเสพติด</u>	การเสพยาเสพติด	<p>“จะมีคนติดยาบ้ากันเยอะเิงพี ก็เอาปืนมา เอาตั้งค์ไป พวกขี้ยาเยอะพี”</p> <p>“สังเกตดูกลุ่มนักเรียนตีกันจะเป็นกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เพราะฉะนั้นวัยรุ่นนี้จะฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเพื่อนจะค่อนข้างมีอิทธิพลกับตัวเขามากกว่าพ่อ แม่” (แก้วตา)</p>

			“ครูอาจารย์ปล่อยปละละเลย ไม่ให้ความร่วมมือ”
--	--	--	---

“นักศึกษาแม่ลูกอ่อน”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การตั้งครรรภ์</u>	นักศึกษาชายหญิง อยู่ร่วมหอเดียวกัน จนตั้งครรรภ์	
2.	<u>การทำแท้ง</u>	ทำแท้งเพราะไม่ พร้อม	“พอรู้ว่าแฟนท้องนะครับ ทำแท้งแน่นอนครับ เพราะว่ายังไงผมก็ยังไม่พร้อม ยังไม่อยากจะมามีลูก ตอนนั้นคือแบบว่ามันไม่พร้อมนะครับ” (ปิง)
3.	<u>การขาดการศึกษา</u>	ติดแฟนทำให้ไม่ ไปเรียน	“ไม่น่าแปลกใจหากผลการเรียนจะเป็นไปอย่าง กระท่อนกระแท่น เมื่อเวลาส่วนใหญ่ หมดไปกับ ภาระที่มันเกินกว่าวุฒิภาวะ และความสามารถ ของคนทั้งคู่ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว และยักรักสนุก มากกว่าคิดถึงอนาคตของตนเอง จิต : จากที่เคยไปโรงเรียน พอคบ กับเขาไม่ค่อยได้ไปเรียน เท่าไร เพราะเหมือนติดเขา มากกว่า ก็ไม่ค่อยอยากจะ ไปเรียน ทีมงานหลุมดำ : มีผลกระทบต่อผลการเรียน อย่างไรบ้าง หลังจากที่เรา

			<p>มาคบหากัน</p> <p>จิต : ตอนนั้นคบกับปิงแล้วครอบ ไปเทอมหนึ่ง แล้วก็ทิ้งอีก เทอมหนึ่ง ก็ไปเรียนบ้างไม่ ไปบ้าง แล้วเกรดมันก็ ออกมาไม่ถึง ก็เลยโดนไทร์</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ผลการเรียนเราเป็นอย่างไร บ้าง</p> <p>นักศึกษา : ก็ปกติดี ได้สองกว่า</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ตอนนี้อยู่ปีไหน</p> <p>นักศึกษา : อยู่ปี 2</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : จริงๆแล้วต้องอยู่ปีไหน</p> <p>นักศึกษา : ปีห้า จริงๆแล้วต้องจบปีนี้</p>
--	--	--	---

“โลกหลอนหลอนของเด็กตมกา”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>ความยากจน</u>	ความยากจนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ทำให้เด็กติดยา	“บ้านหลังใหญ่ที่เขาอยู่อาศัยเป็นของญาติพ่อ เขาจึงเป็นญาติของเจ้าของบ้าน แกมาเช่าพื้นที่เป็นชานบ้านอยู่ และการเช่าพื้นที่ซึ่งเป็นชานบ้านแบบนี้มีขนาดแคบ แล้วก็เล็กมาก แล้วเขาเช่าในราคาเดือนละ 500 บาท เป็นราคาที่ถูกลงมาก แต่สำหรับครอบครัวของนก เดือนหนึ่ง 500 บาท เขายังต้องติดค้างค่าชำระ ”

2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ครอบครัวที่ไม่ใส่ใจดูแลลูก	<p>“สำหรับแม่ของนก ก็กับการเห็นว่าลูกดกมากไม่ใช่เรื่องหนักหนา การดูดำว่าเป็นก็แค่พอเป็นพิธี แต่ท้ายสุดแล้วการดูดำที่ไม่บังเกิดผล ก็ไม่ต่างอะไรไปจากการเพิกเฉย ความสงสัยที่ว่าทำไมการเป็นพ่อแม่จึงไม่รู้สึกรังเกียจกังวลกับการดกมากของลูก จนต้องเข้าไปจัดการชั้นการเด็ดขาด”</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : พ่อเห็นกลุ่มดกมากมาที่กลุ่มแล้วคะ</p> <p>พ่อนก : ตั้งแต่กลุ่มผมเลยแหละ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : คือคุณพ่อก็ดกมากด้วยหระคะ</p> <p>พ่อนก : พ่อไม่ดกมาก พ่อดมเล็ก</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ตั้งแต่อายุเท่าไรหระคะ</p> <p>พ่อนก : อายุ 17 แหละ</p> <p>“ครอบครัวก็อยู่กับครอบครัวหน้าทั้งพ่อและแม่ แต่พ่อและแม่ไม่ได้แสดงบทบาทการเป็นนายท้ายที่จะดักทางเสือนาวาชีวิตของลูก แคมยังไม่แข็งแรงพอที่จะเอาจริง และดูแลลูกได้ การอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากี้ไม่ได้หมายความว่าม่แต่มีต่อในการนำพาชีวิตของลูกให้รอดพ้นจากภัยอันตรายได้แต่อย่างใด”</p>
3.	<u>อาชญากรรม</u>	การล่อลวงไปข่มขืน ค้าประเวณี	<p>นก : วันนั้นเค้าโดนเพื่อนหลอกไป เกือบโดนข่มขืน</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เคยมีคนชวนเราไปทำงานไหม</p> <p>นก : เคย</p>

			<p>ทีมงานหลุมดำ : งานอะไร</p> <p>นก : คำประเวณี</p> <p>“บางทีเรามีตั้งค้ใช้ก็ปล้นเค้าบ้าง”</p> <p>“บางทีเขาไปเข้าห้องน้ำ วางกระเป๋าสตางค์ทิ้งไว้ แล้วหนูก็หยิบมา”</p>
4.	<u>ยาเสพติด</u>	การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ของเด็กวัยรุ่น	<p>“บุหรี่และเหล้าคือสิ่งเสพติดขั้นต้นที่ได้แก่ส่วนใหญ่ ใช้มัน ฟังมันเพื่อเพิ่มพูนทักษะในวิชาแห่งความเมมา มีเด็กมากมายที่ก้าวผ่านและข้ามขั้นจากสิ่งเสพติดขั้นต้นไปสู่สิ่งเสพติดที่ได้รับการบัญญัติว่าเหนือชั้น สูงชั้นกว่า การก้าวในขั้นเดียวกัน พวกเขาเริ่มก้าวสู่โลกหลอนหลอนด้วยบุหรี่ และเมื่อมาถึงก้าว การก้าวข้ามไปสู่สิ่งเสพติดชนิดอื่น ก็ไม่ใช่เรื่องที่ยากเย็น”</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : มีคนเคยชวนไปเล่นสิ่งเสพติดชนิดอื่นหรือเปล่า</p> <p>นก : ก็อย่างว่านะพี่ ผง ชวนหนูฉีด หนูไม่ฉีด หนูกลัว กลัวเป็นเอดส์ กลัวว่าพ่อกับแม่ไม่ได้ฉีด ไม่ได้เล่นแล้วมันจะเป็นบ้า</p> <p>“ก็มีสมัยก่อน เขาเคยชวนเจ๊ียบดูดม้า แต่เจ๊ียบไม่ดูด ไม่ชอบ”</p>
5.	<u>ขาดการศึกษา</u>	ขาดการศึกษา เพราะไม่มีเงิน	<p>ทีมงานหลุมดำ : พ่อเรียนน้อยอย่างนี้แล้ว ไม่อยากเรียนสูงๆหรือคะ</p> <p>นก : ก็อยากเรียนให้สูงๆ แต่มันไม่มีตั้งค้ล่ะ</p>

			เจี๊ยบ : อยากกลับไปเรียนหนังสือ แต่ว่าแม่เจี๊ยบไม่ค่อยมี สตางค์ บ้านเจี๊ยบไม่ค่อยมี สตางค์
--	--	--	---

“อโกโก้บอย”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การขายบริการ ทางเพศ</u>	นักเต้นอโกโก้กับ การขายบริการ ทางเพศ	“ในวันนี้ถ้ามีแต่พูดถึงแต่เรื่องของศักดิ์ศรี หรือว่า คุณธรรมประจำใจอะไรก็แล้วแต่ เรื่องแบบนี้ไม่ สามารถทำให้ลืมท้องได้ เพราะฉะนั้นการขาย บริการอาจเป็นภาคบังคับของอาชีพนักเต้นอโกโก้ เพราะไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนหรือว่าค่าเต้นในแต่ละ เพลงนั้นจะน้อยมาก ทำให้คนเหล่านั้นไม่พอจะใช้ จ่ายได้ เพราะฉะนั้นการขายบริการจะเป็นรายได้ หลักของพวกเขาเหล่านั้น” (อังสนา - ที่มงานหลุม ดำ)
2.	<u>รักร่วมเพศ</u>	นักเต้นส่วนใหญ่ เป็นพวกรักร่วมเพศ	
3.	<u>ความยากจน</u>	ไม่มีเงินจึงไปเต้น โชว์	“อยากช่วยเหลือทางบ้านด้วย ที่บ้านก็ไม่มีตั้งค์ จนน มาก ขนาดฝนตกก็ต้องหาที่อยู่ใหม่ เลยต้องหา งานทำ แล้วส่งให้ที่บ้าน”
4.	<u>ขาดการศึกษา</u>	ไม่ได้เรียนเพราะ ไม่มีเงิน	“เรียนก็ไม่สูง จบแค่ ป.4 เพราะทางบ้านไม่มีเงิน จนมมาก ไหนจะกินอีกก็ไม่มี”
5.	<u>ความเสื่อมเสีย</u>	ไม่สนใจเรื่อง	“มันก็คิดตลอดเวลานะเรื่องศีลธรรม มันเป็นเรื่องไม่

	<u>ศีลธรรมจิตใจ</u>	ศีลธรรม	เหมาะสม แต่ถ้ามันกว้างตั้งแต่ศีลธรรมประจำใจตลอด ท้องมันก็กว้าง คนก็อดตาย เราทุกอย่างต้องไปคู่ขนานกัน ตัวมากไม่ได้ใจมากก็ไม่ได้”
--	---------------------	---------	---

“ทอมบอย ฟาลีซิดหรือชีวิตที่เลือกแล้ว”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>เบียดเบียนทางเพศ</u>	วัยรุ่นหญิงที่มีพฤติกรรมเหมือนเป็นชาย	<p>“แม้ว่ารสนิยมทางเพศเช่น หญิงรักหญิงจะเป็นเสียงเรียกร้องตามธรรมชาติที่ไม่ต่างจากชายรักชาย แต่เมื่อที่มงานก้าวเข้าไปในสังคมทอมบอย กลับพบว่า นอกจากความแตกต่างจากผู้หญิงธรรมดาทั่วไปแล้ว ความเป็นทอมของพวกเธอแต่ละคนก็แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ตั้งแต่การแสดงออกถึงความเป็นทอมภายนอก ไปจนถึงในแก่นของความเป็นทอมจากภายในจิตใจ ที่แม้แต่ทอมหลายคนก็ยังสับสนในความเป็นเพศหญิงหรือรักหญิงของตนเอง”</p> <p>ที่มงานหลุมดำ : คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่สำคัญทำให้เป็นทอม</p> <p>ทอม : สังคม เพราะถ้าอยู่โรงเรียนสหศึกษาคงไม่เป็น นี่คืออยู่หญิงล้วนมาตั้งแต่เด็กมันก็เลยพาไป</p>
2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	เด็กที่มีปัญหา	ที่มงานหลุมดำ : บางที่เราเคยคิดใหม่ว่า

		ครอบครัว รู้สึกว่า พ่อไม่ดีกับแม่	ทำไมเราถึงเป็นทอม ทอม : บางทีเรารู้สึกเหมือนกับสิ่ง ที่พ่อเราทำ ไม่เห็นดีเลย แล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า เราภูมิใจแม่มากกว่า ภูมิใจ ว่าเขาเป็นผู้หญิงนะ แต่เขา ทำได้ทุกอย่าง ทีมงานหลุมดำ : แล้วประเด็นไหนคะที่เรา รู้สึกไม่ชอบพ่อ ทอม : ไม่ชอบอย่างบางที่รู้สึกว่า เขาดูแลแม่น้อยไปหน่อย ที่ จริงเขาน่าจะทำได้ดีกว่านี้ แต่เพียงว่าความคิดเขา อาจจะจูนกับแม่ไม่ตรงกัน
3.	สิ่งเสพติดให้โทษ	เหล้า บุหรี่	กินเหล้า สูบบุหรี่ เพื่อกกลางคืน

“ผู้สื่อข่าวจากโลกสีหม่น”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>ปัญหาการเสื่อม โทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม</u>	คนในสังคมต้อง กลัวกันเอง	“เสียเวลาระยะสั้นๆที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันในห้อง โดยสารสี่เหลี่ยมของรถแท็กซี่ สามารถทำหน้าที่ สะท้อนภาพวิถีชีวิตสังคมให้เราได้เห็นหลากหลาย แง่มุม หลายครั้งไม่ต้องพูดถึงพฤติกรรม ความถูก ผิดชั่วดี ลำพังซึ่งความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ของคนที่ต้องนั่งห่างกันเพียงเมตรเศษๆก็นับว่า

			<p>เป็นกระจกความเศร้าของสังคมเมืองได้อย่างชัดเจน” (สุทธิพงษ์)</p> <p>“เรื่องที่มาเป็นอันดับหนึ่งเลย แทบจะไม่มีคั่นไหนไม่เคยเจอ คือการพลอดรักกันบนรถ เขาทำมันไม่มีความอาย” (ทีมงานหลุมดำ)</p> <p>“ธรรมดามีทุกคน ทำใจได้หมดแล้วแท็กซี่ จนชินแล้ว” (แท็กซี่)</p>
2.	<u>สิ่งเสพติด</u>	เด็กวัยรุ่นดื่มเหล้า	“ปัญหาที่เจอมากที่สุดคือวัยรุ่นที่เมาแล้วขึ้นมาแท็กซี่ บางที่เราปลูกไม่รู้เรื่อง ทั้งอ้วก ทั้งอะไร”

“เจ้าโลก คนเคยใหญ่”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>สิ่งเสพติด</u>	การดื่มเหล้าของวัยรุ่น	<p>ทีมงานหลุมดำ : ตอนกลางวันทำอะไรบ้าง</p> <p>ปี : กลางวันก็นอนอยู่บ้านทั้งวัน</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : แล้วตอนกลางคืนออกไปไหนรีเปลา</p> <p>ปี : กลางคืนก็กินเหล้า</p>
2.	<u>เสื่อมศีลธรรม</u>	การตีกันของเด็กวัยรุ่น	<p>ทีมงานหลุมดำ : ตีกันบ่อยหรือพี่</p> <p>ชาวบ้าน : โห้ กระจายเลยแถวนี้</p>
3.	<u>ขาดการศึกษา</u>	ไม่ได้เรียนหนังสือ เพราะเกเร	<p>ทีมงานหลุมดำ : เราเด็กเรียนตั้งแต่ชั้นอะไร</p> <p>ปี : ม.4 ครับพี่ เรียนไม่จบโดนไล่ออก</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ทำไมโดนไล่ออก</p>

			ปี : ทะเลาะกันพี่
4.	<u>แก๊งชิงรถ</u>	กลุ่มเด็กวัยรุ่น ชอบแข่งรถกัน เวลากลางคืน	ทีมงานหลุมดำ : วัยรุ่นแถวนี้เค้าชอบแข่งรถ กันหรือพี่ ชาวบ้าน : ชอบ วัยรุ่นแถวนี้ยังไม่ค่อย โตนะ เดี่ยวพอมีครอบครัว แล้วจะรู้สึกกัน
5.	<u>การพนันบอล</u>	วัยรุ่นมีการพนัน บอล	ทีมงานหลุมดำ : ดูบอลบ้างรีเปล่า เด็ก : ดู ดูบอล แทงบอล บอลชุด บอลเดี่ยว

“ผู้ชายขายน้ำ”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหา สังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>ขายบริการทาง เพศ</u>	เด็กวัยรุ่นชาย บริการทางเพศ บริเวณ สนามหลวง	ทีมงานหลุมดำ : ในคนที่มายืนอยู่ตรงนี้มีใคร อายุน้อยกว่าตีหรือเปล่า ตี : มี 14 เอง ทีมงานหลุมดำ : มีคนซื้อมัย ตี : มี เยอะด้วย ทีมงานหลุมดำ : ทำไมมีคนที่ซื้อเยอะละคะ ตี : ก็ไม่รู้เหมือนกัน “งานขายบริการทางเพศเป็นทางออกของชีวิต เป็น จุดมุ่งหมายที่เด็กชายคนหนึ่งได้คิดไว้ล่วงหน้า แล้ว” (สุทธพงศ์)

			“คิดไว้แล้วว่าวันหนึ่งเราต้องมาเป็นแบบนี้ ถ้าเราไม่มีทางหาเงินแล้ว ก็ต้องมาเป็นแบบนี้” (ตี)
2.	<u>ขาดการศึกษา</u>	เด็กไม่เรียนหนังสือ หางานทำ โดยการขายบริการ	ทีมงานหลุมดำ : ป้อมเรียนที่ไหน ป้อม : ป้อมไม่ได้เรียนแล้วครับ พอจบม.ต้นก็หางาน ไปลำเพ็งหางาน แยกผ้า
3.	<u>สิ่งเสพติด</u>	สูบบุหรี่ และเสพกาว	ทีมงานหลุมดำ : แม่ชอบบ่นว่าอะไร เรื่องเหล่า เรื่องบุหรี่ เทียวรีเปล่า ป้อม : ที่ประจำเลยคือ บุหรี่กับกาว “ปกติน้องเค้าจะดมกาว ถ้าหายเมาก็จะออกไปทำงาน” (ธนพงษ์)
4.	<u>อาชญากรรม</u>	ไถเงิน ปล้นจี้	“น้องผมมาอยู่แถวสนามหลวง มาเป็นนักเลง ไถเงินกับปล้น” (เจ) “บางคนถึงขั้นพัฒนาไปเป็นอาชญากร เริ่มมาจากยาเสพติด ดมกาว เสพยาบ้า วิวรรว ปล้นเขา” (ทีมงาน)
5.	<u>เด็กเร่ร่อน</u>	เด็กไม่มีงานทำ มาเร่ร่อนบริเวณสนามหลวง	“ทุกวันนี้ไม่มีงานทำ ก็เดินดูตำรวจ เดินรอบสนามหลวง”
6.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่ดูแล	“บ้านที่อยู่กันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา ไม่ใช่บ้านที่มีความสุข การพร่าบ่นของพ่อแม่ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด ได้สร้างความขุ่นมัวในจิตใจ จนผลักดันให้ป้อมต้องออกจากบ้าน” (ผู้ดำเนินรายการ) ตี : มีปัญหาที่บ้าน

			<p>ทีมงานหลุมดำ : ทำไมถึงไม่อยากอยู่บ้านตอนนั้น</p> <p>ตี : จำคาถาพ่อเลี้ยงบ่น ด่าอะไรหนักหนาก็ไม่รู้</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ด่าเรื่องอะไรครับ</p> <p>ตี : แค่ออกเงินแม่กินขนม เล่นเกมส์แค่นั้นแหละ</p>
7.	<u>ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม</u>	พบถุงยางตกอยู่หน้าวัด	“นี่ถุงยางตกอยู่ข้างวัดเลยนะเนี่ย นี่เค้าทำอะไรกันตรงนี้เลยหรอ” (ทีมงานหลุมดำ)
8.	<u>ติตเกมส์</u>	ติตเกมจนของวัยรุ่น	<p>ทีมงานหลุมดำ : เคยเล่นหนักขนาดไหนครับตี</p> <p>ตี : ทั้งวันทั้งคืนเลยครับ เคยหลับคาตู้เกมส์มาแล้ว</p>

“ภาษาไทยแตกแถว”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>ภาษาวิบัติ</u>	ออกเสียงภาษาไทยเพี้ยน	<p>“คนที่มาทดสอบผู้ประกาศข่าว อายุต่ำกว่า 35 ปี จะออกเสียงเพี้ยนแทบทุกคน เพี้ยนวรรณยุกต์แทบทุกคน” (อังศนา)</p> <p>“เราให้เด็กๆช่วยกันคิด แล้วสรุปออกมาเป็นโรค ก็จะได้เช่น โรค ร ล ลักปิดลักเปิด ประเภทออกเสียง ร ควบกล้าได้บ้างไม่ได้บ้าง หล่นบ้าง เสียง ส ซ ออกมามีลมมากเกินไป ส มีลิ้นออกมามากเกินไป”</p>

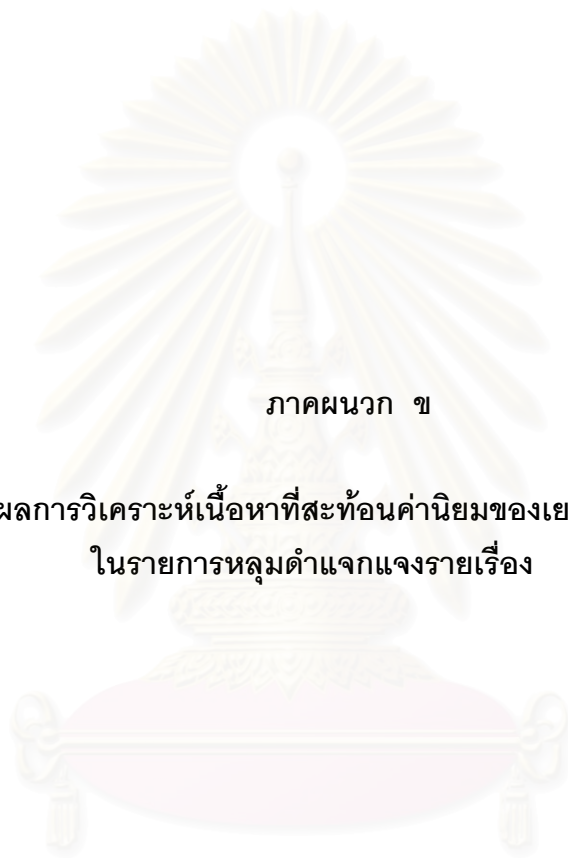
			<p>(ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน คีษานิเทศน์หัวหน้าโครงการหมอพัฒนาเยาวชน)</p> <p>“ล่าสุดวัฒนธรรม msn ได้ใจวัยรุ่นไปครอง เพราะความสะดวก รวดเร็ว และมีลูกเล่นหลากหลาย เด็กหลายคนที่เราเข้าไปคุยด้วยในโลกของการ chat ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องและเป็นทางการ เพราะว่ามันจะทำให้ดูจริงจังเกินไป ในโลกของการ chat พวกเด็กๆ จะต้องเร็วและแรง คำว่าเร็ว หมายถึงการพิมพ์แต่ละคำแต่ละประโยคต้องจบให้เร็ว เพราะฉะนั้นการกดshift เพื่อเอาตัวอักษรเช่น ไม้ไต่คู่ หรือ ๓ เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย คำว่า “เป็น” ก็สะกดแค่ “เปน” เท่านั้น เป็นอันว่าก็เข้าใจด้วยทั้ง 2 ฝ่าย ส่วนคำว่าแรง ก็หมายถึงต้องสร้างเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ของแต่ละคน เช่นพิมพ์ให้ผิดเข้าไว้ ยิ่งสะกดผิดเท่าไรยิ่งเป็นการดี เป็นการเล่นเสียงแบบน่ารัก” (อังศนา)</p> <p>“ไม่จำเป็นต้องสะกดให้ถูกต้องก็ได้ เพราะเราไม่ได้สอบภาษาไทย” (นักเรียน)</p>
--	--	--	--

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
“กระโปรงบานซาซ่า”

	ปัญหาสังคม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาสังคม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	อาชญากรรม	มาเฟียเด็กใน	“ว่ากันว่าในปัจจุบันมีความรุนแรงที่ถูกต้องขึ้นโดย

		โรงเรียน	<p>เยาวชน ในแต่ละปีไม่น้อยกว่า 3000 คดี ซึ่งหากว่านับรวมคดีอื่น เช่น คดียาเสพติด คดีลักทรัพย์ และคดีฉ้อโกงอื่นๆ ใน 1 ชม. ที่ผู้ชมนั่งชมรายการหลุมดำอยู่นี้ มีคดีที่ถูกก่อโดยเยาวชนไม่ต่ำกว่า 3-4 คดี ซึ่งแน่นอนว่านั่นไม่ใช่ทั้งหมด เพราะว่าบางคดีไม่ได้ถูกบันทึก ไม่ได้ถูกแจ้งความ บางคดีก็ไม่ได้ตกเป็นข่าว สิ่งสำคัญอีกอันหนึ่งก็คือว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในหมู่เยาวชน ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะว่า การทะเลาะวิวาท การหมิ่นหน้ากันแล้วมีการรวมตัวกันใช้กำลังปะทะกันชั่วคราวชั่วครู่ชั่วยามแล้วแยกย้ายกันไป หากแต่ว่าเยาวชนเด็ยวันนี้มีพัฒนาการ นั่นก็คือได้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นแก๊งค์อย่างถาวร ทั้งชายและหญิงแล้วก็มีพฤติกรรมไม่ต่างจากกลุ่มอันธพาลหรือผู้มีอิทธิพล นั่นก็คือว่ามีการข่มขู่ ริดไถ แสวงหาผลประโยชน์เข้ากลุ่ม มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและอบายมุข เช่นนี้เป็นต้น” (สุทธิพงษ์)</p> <p>ที่มงานหลุมดำ : อะไรทำให้เราเป็นมาเฟียเด็ก แอน-ออย : ได้ตั้งค์ ชอบแก๊ง แล้วก็ชอบทะเลาะวิวาท ชูแบบข่ม</p> <p>ที่มงานหลุมดำ : เราข่มใคร แอน-ออย : ก็ข่มเพื่อนในห้อง พวกที่แบบตี้มๆหน่อย ไม่ค่อยตี้มมากอะไรอย่างเนี่ย ช่มแบบว่าไปขอดตั้งค์ให้เขากลับเรา มีอะไรก็ตั้งได้ ไปทำอะไรก็ได้</p>
2.	<u>ปัญหาครอบครัว</u>	ครอบครัว ขัดแย้ง	“เวลาอยู่กับครอบครัวมันผิดไปซะทุกอย่าง แต่พอมาอยู่กับเพื่อนเราดูเก่ง เราคบเพื่อนได้นะ” (เด็ก)

			<p>“แกขาดความรัก เลยไปเกินที่ความก้าวร้าว” (ดร. อมรวิเชียร)</p> <p>“ความว่าเหวของครอบครัวอาจเป็นจุดหนึ่งของปัญหา หรืออาจพูดได้ว่าปัญหาามาเพียงเด็กนั้น เริ่มต้นที่บ้านเพราะตราบไต่ที่ฐานหลักของชีวิต ยังคงคลอนแคลน ยังคงเป็นการยากที่ทำให้เด็กรู้สึกถึงความมั่นคง และความภูมิใจในตัวเอง ซึ่งไม่เฉพาะแต่ความแตกแยกเท่านั้น หากแต่การอยู่ร่วมกันในครอบครัว โดยปราศจากการเหลียวแลและห่วงใย รวมทั้งการใช้กำลังและความรุนแรงก็นำมาซึ่งความบอบช้ำทั้งจิตใจที่เด็กต้องแบกรับเอาไว้ และพร้อมจะระบายความคับแค้นนี้ไปสู่ผู้อื่นต่อไปเมื่อถึงเวลา”</p> <p>“ก็เห็นเค้าด่ากันจัง พูดกันไม่ค่อยจะรู้เรื่อง แล้วก็เมากันทั้งพ่อทั้งแม่” (เพื่อนบ้านของนุก)</p>
3.	<u>ความก้าวร้าว</u>	ไม่กลัวใคร	“ไม่เคยกลัวใคร ใครเข้ามาก็เข้ามา ไม่กลัว” (เด็กมัธยม)
4.	<u>ปัญหาความเสื่อมของศีลธรรมและจิตใจ</u>	ไม่สงสารมคร เวลารังแกเขา	“ไม่เราไม่เคยสงสารใครเลย ถ้าจะทำจริงความสงสารมันไม่มีเลยตอนนั้น” (เด็กมัธยม)
5.	<u>ยาเสพติดให้โทษ</u>	สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า	<p>ทีมงานหลุมดำ นอกจากรีดไถในโรงเรียนแล้วมีอะไรอีกมั้ย</p> <p>นก-แอน ก็สูบบุหรี่</p>

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
ในรายการหลุมดำแจกแจกสายเรื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“เด็กหนีเรียน”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>การมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร</u>	การมีเพศสัมพันธ์ ตั้งแต่วัยเรียน	“ประมาณ 10-11 นี้เขาก็ทดลองกันแล้ว พอมัน เรียบริ่อย มันมาบอกอีก หนูไปลองมาแล้ว” (เจ้าของร้านเสริมสวย)
2.	<u>การยกย่องชื่น ชอบบุคคลที่ กระทำความผิด ว่าเป็นคนเก่ง</u>	การเห็นสิ่งผิดเป็น สิ่งที่ชอบและน่า ยกย่อง	“เริ่มโดดเรียนตั้งแต่ ม.2 เพื่อนโดดก็เลยโดดด้วย ถ้าเราไม่ไปเพื่อนๆก็จะไม่ยอมรับ บอกว่าอย่ากลัวดิ ถ้าคิดจะทำก็อย่ากลัว” (อิงอิง)
3.	<u>อยากสวยอยาก งาม</u>	ความรักสวยรัก งามเพื่อต้องการ ให้ผู้อื่นชื่นชมหรือ ดึงดูดเพศตรง ข้าม	ทีมงานหลุมดำ : เข้าๆพวกเค้าเข้ามาทำอะไรกัน บ้าง เจ้าของร้าน : เข้าๆก็หนีบผม ทาแป้ง ทาปาก ถ้าปวช.ก็หนีบผม ทาแป้ง ทา ปาก เขียนคิ้ว เขียนตาให้ดูดี
4.	<u>วัตถุนิยม</u>	การให้ความสำคัญ สำคัญกับสิ่งของ มากกว่าจิตใจ	ทีมงานหลุมดำ : ส่วนใหญ่เวลาที่ผู้หญิงเขาเลือก ที่จะซื้อจะทำรถผู้ชายเค้ามอง อะไรบ้าง อิงอิง : มองหน้าตากับรถ ส่วนมากจะ รถมาก่อน ถ้ารถเก๋ๆก็ไม่ซื้อ นะ
5.	<u>การแต่งกายโป้</u>	การแต่งกายด้วย เสื้อสายเดี่ยว กระโปรงสั้น กางเกงขาสั้น	“เมื่อก่อนไม่เคยใส่กระโปรงสั้น แต่พอย้ายโรงเรียน มาเจอเพื่อนไม่เรียบริ่อย ใส่กระโปรงสั้นๆ ถ้าเรา แต่งตัวเซ็กซี่เกินไปก็ อู๊ย! แต่งอย่างนี้ก็ไม่ให้ไปนะ คนอื่นก็ใส่กัน อยากให้คนอื่นยอมรับด้วย” (อิงอิง)
6.	<u>การฝ่าฝืนกฎ</u>	การทำทนาย	“ตำรวจทำให้มีรสชาติ มันขึ้น เวลาตำรวจมาได้ คือ

		กฎระเบียบ กฎหมาย	ถ้าเราหนีรอดก็คือเราชนะ เราเป็นวินเนอร์ แต่ถ้าเราโดนจับคือเราโอเวอร์ คือโดนตำรวจจับมันเหมือนเกมส์ มันสนุกตรงที่โดนตำรวจจับนี่แหละ” (อิงอิง)
7.	<u>กลัวความอ้วน</u>	การอดข้าวอดอาหารเพื่อไม่ต้องการให้อ้วน	“ช่วงเย็นหนูจะไม่ค่อยกินข้าวอยู่แล้ว กินแค่นม กินน้ำผลไม้ กินผลไม้หนูก็อิ่มแล้ว” (อิงอิง)

“นักศึกษาในโลกราตรี”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>การเที่ยวกลางคืน</u>	การเที่ยว กลางคืนของ นักศึกษา	“กว่าครึ่งของคนที่ยังหลงอยู่ในความเฝ้าฝันของยามราตรีนั้นเป็นเยาวชนคนหนุ่มสาว ที่ยังอยู่ในวัยเล่าเรียน ทั้งระดับมัธยมและอุดมศึกษา” (คนเดินเรื่อง) “ความถี่ในการเที่ยวก็ 3-4 ครั้ง ต่อ อาทิตย์” “คงหยุดเที่ยวไม่ได้แล้ว เที่ยวมาตั้งแต่ 14-15”(แนน)
2.	<u>รักสนุก</u>	การออกเที่ยว กลางคืนเพื่อหา ความสนุก	ทีมงานหลุมดำ : จุดประสงค์ที่เรามาเที่ยวคืออะไรคะ คนต้นเรื่อง : เอาความสนุก ทีมงานหลุมดำ : ถ้าอยู่บ้านแล้วมันจะเป็นยังไง คนต้นเรื่อง : มันอึดอัด ไม่เคยอยู่บ้านเลย “เที่ยวแล้วมันรู้สึกสนุก อยู่กับเพื่อนแล้วมันรู้สึกดี”

			แล็กซ์ ฝ่อนคลาย” (หมวย)
3.	<u>วัตถุนิยม</u>	การมองความรัก ในด้านวัตถุ มากกว่าจิตใจ	“เค้าจะจัดอันดับเลยอย่างที่Full Option จะเป็น อันดับ 1 บางคนอาจจะรุดเก๋หน่อยก็อันดับ 2 คน นี้ไม่หล่อแต่รวย อันดับ 3” (ทีมงานหลุมดำ) “อย่างที่ไปในคืนนั้นก็ผู้ชายมาขอเบอร์ ก็ให้ไป ตามระเบียบ แต่พอออกมาผู้ชายขับรถฮอนด้าเก๋ๆ ธรรมดา ก็ไม่สนใจละ” (ทีมงานหลุมดำ)
4.	<u>การแต่งกายไป</u>	การแต่งกายไป เมื่อออกไปเที่ยว กลางคืนของ นักศึกษา	
5.	<u>ใช้เงินฟุ่มเฟือย</u>	การใช้เงินไปกับ การเที่ยว แต่งตัว	“ใช้เงินเกิน 20000 บาทต่อเดือน ซื้อเสื้อผ้า กิน เที่ยว” (พิม) “ตั้งค์ที่เราได้มาก็เอาไปเที่ยวหมด” (แนน)
6.	<u>รักสวยรักงาม</u>	ให้ความสำคัญ กับความงาม มากกว่าการเรียน	“หนูไม่ไปโรงเรียนเลยนะ เพราะเครื่องหนีบผมเสีย ไม่จั้นไม่ไปเรียน ไม่ไปไหน ขาดความมั่นใจ ไม่หนีบ จะตาย” (แนน) “เกือบทั้งกลุ่มเราห่วงเรื่องสวยเรื่องงามมาก่อนเรื่อง การเรียน” (ทีมงานหลุมดำ)

“เด็กหลง”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>รักสนุก</u>	อยากออกจาก บ้านมาหาความ สนุกนอกบ้าน	“มีบ้านอยู่ แต่อยากออกมาเที่ยว มาเล่นกับเพื่อน อยู่บ้านแล้วเบื่อ อยู่ที่นี่คิดจะทำอะไรก็ได้ อยู่บ้าน ทำไม่ได้ คือสนุกอยากเล่นอะไรก็เล่น” (แบงก์) ทีมงานหลุมดำ : ออกมาทำไม ทำไมถึงมาอยู่ ตรงนี้ เก๋า : อยากเที่ยวครับ ทีมงานหลุมดำ : ที่บ้านมีปัญหาอะไรถึงออกมา เก๋า : ไม่มีครับ แค่อยากออกมาครับ
2.	<u>การฝ่าฝืนกฎ</u>	ความต้องการอยู่ นอกกรอบ กฎเกณฑ์	ทีมงานหลุมดำ : ทุกวันนี้อยู่นอกบ้านแล้วมันมี ความสุขอย่างไร ท๊อป : มันไม่มีใครมาบังคับ ทีมงานหลุมดำ : แล้วไม่กลัวตำรวจหรือเวลาไป ทำร้ายคนอื่น แบงก์ : ตำรวจเป็นเรื่องธรรมดาครับ เราอยู่ตรงนี้ก็ต้องเจอตำรวจ จับอยู่แล้ว เป็นเรื่องธรรมดา

“ห้องแซทห้องโซว์”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>ความต้องการการยอมรับ</u>	เด็กสาวที่ต้องการการยอมรับจากคนในห้องแซท	“พอดูแล้วมีความรู้สึกว้าว เออ...มีแต่คนให้ความสนใจ หน้าห้องคนนี้คุ้ยแต่ เรียกห้องแต่คนนี้ ถอดหน่อย โซว์หน่อย ทำอย่างนั้น อย่างนี้ หน้าห้องเหมือนว่าเขาเป็นคนสำคัญของห้อง ก็อยากเป็นที่รู้จักของคนในห้องเลยลองบ้าง แล้วมันก็ได้ผลเหมือนเราเป็นบุคคลสำคัญ” (ส้ม)
2.	<u>การเปิดเผยเรื่องเพศ</u>	ความกล้าในการโชว์สรีระร่างกาย	“เห็นแรกๆเขาก็แบบโซว์ถอดเสื้อผ้าอะไรอย่างนี้เลย โซว์หน้าอก แล้วก็โซว์ข้างล่าง” (จิรา บุญประสพ)
3.	<u>การเที่ยวกลางคืน</u>		ส้มไปเที่ยวกลับมาก็มาเล่นแซท

“เกมส์ออนไลน์ : การแข่งขันที่ไม่รู้จบ”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>รักสนุก</u>	ความรักสนุกในการเล่น	“อยากเล่นตลอด ไม่อยากทำอะไรเลย” (น็อต)
2.	<u>การอยู่นอกกรอบกฎเกณฑ์</u>	ความต้องการเป็นอิสระ ไม่ต้องการอยู่ในกฎระเบียบของบ้านและโรงเรียน	“มันเหมือนโลกอีกโลกหนึ่ง มันเท่ากับโลกส่วนตัวของเรา เป็นโลกอีกใบหนึ่งที่จำกัดแค่เด็กประมาณไม่อายุต่ำกว่าเราก็มากกว่าเรา หรืออาจจะเป็นผู้ใหญ่ที่มากับเรา แต่คืออยู่ร่วมกันบนโลกใบนั้น โดยที่ไม่มีใครมาขัดขวาง” (ฮ็อต)

			“เหมือนกับเราได้เป็นอิสระ จะไปไหนก็ได้ เราจะทำอะไรก็ได้ ไม่ต้องขอผู้ปกครอง” (เกรซ)
--	--	--	--

“เสื้อออฟโรด กระโปรงไหลดเตี้ย แพ้ชั้นชุดนักศึกษา 2005”

	ค่านิยมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>การแต่งกายตามแฟชั่น/แต่งกายไป</u>	การเปลี่ยนแปลงไปของชุดนักศึกษาในปัจจุบันที่ดูไม่เหมาะสม	“เครื่องแบบมีนัยยะสำคัญหลายอย่างเครื่องแบบบ่งบอกถึงระเบียบวินัย เครื่องแบบบ่งบอกถึงสถานะ ดันสังกัด บ่งบอกถึงการเคารพในกติกา มารยาท และบางทีเครื่องแบบก็คือความภาคภูมิใจ สมัยหนึ่งเครื่องแบบนิสิต นักศึกษาก็เคยเป็นความภาคภูมิใจของนิสิต นักศึกษาที่สวมใส่ ได้เข้าไปอยู่ในสถาบันนั้นแต่ปัจจุบันนี้ ปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นกับชุดนิสิตนักศึกษาทำให้ผู้หลักผู้ใหญ่หลายคนอาจจะไม่สบายใจและไม่สบายหูสบายตา โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นกับชุดนักศึกษาหญิง ที่ประหยัดเนื้อผ้ามาก เสื้อก็ตัวเล็กลงเรื่อยๆ จนกระดุมต้องทำงานหนักอย่างยิ่ง กระโปรงก็สั้นแค่เพียงฝ่ามือ จนเป็นห่วงว่าจะก้าวขึ้นรถลงเรืออย่างไร” (สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ)
2.	<u>รักสวยรักงาม</u>	ความสนใจเรื่องความสวยงามมากกว่าการเรียน	“ถ้าไม่แต่งตัว หนูจะไม่อยากออกมาเรียนเลย มันไม่มั่นใจ” (คนต้นเรื่อง) “แต่งให้ดูดีไว้ก่อน อาจจะเจอแฟน หรืออยากให้เพศ

			ตรงข้ามมอง” (นักศึกษา) “น้องๆเขาไม่ค่อยสนใจการศึกษา จะสนใจรูปร่างหน้าตา ความสวยความหล่อ มากกว่าจะทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม” (ทีมงานหลุมดำ)
3.	<u>ฟุ่มเฟือย</u>	การใช้เงิน ฟุ่มเฟือยไปกับ การแต่งตัว	“โกหกขอเงินพ่อแม่มา แต่เอาไปซื้อพวกเครื่องสำอาง ต่างหู” (คนต้นเรื่อง)
4.	<u>การฝ่าฝืนกฎ</u>	ไม่สนใจ กฎเกณฑ์ของ มหาวิทยาลัย	“คงเป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจได้ถึงเหตุการณ์มีอยู่ของป้ายประกาศเตือนเหล่านี้ ในเมื่อการแต่งกายของนักศึกษาได้ก้าวข้ามกรอบระเบียบปฏิบัติที่สถาบันกำหนดอย่างสิ้นเชิง” (คนเดินเรื่อง)

“กลัวอ้วนไม่กลัวตาย ภัยร้ายคนอยากผอม”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>อยากผอม</u>	ความรู้สึกว่าต้อง ผอมเท่านั้นถึงจะ สวย	“นางแบบก็ผอม ดาราก็ผอม นักร้องก็ผอม” “เห็นพวกดารานู่นดีๆ เขาก็ดูสวยดี” ถ้าอ้วนมันก็ดูไม่ดี ใส่เสื้อผ้าก็ไม่สวย หลากๆเรื่องทำ อะไรก็ไม่เหมาะสม ดูไม่ดี” “หน้าตาไม่ดี จะหน้าตาอย่างไรแต่ขอให้หุ่นดีมันก็เวิร์ค” “อ้วนมันไม่สวย ในความคิดหนูมันต้องผอม” (วัยรุ่นผู้หญิง) “เมื่อเราลองไปพูดคุยกับผู้หญิงต่างๆไปแล้วเราพบว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่เกือบทุกคนจะคิดว่าตัวเองอ้วนแล้วก็

			<p>พยายามที่จะลดน้ำหนัก คือเขามีความคิดหรือว่าความเชื่ออย่างหนึ่งที่ตรงกันก็คือว่า ต้องผอมเท่านั้นถึงจะสวย” (ชุติมา สมสืบ ทีมงานหลุมดำ)</p> <p>“กรณีของปุ๋ย เรียกได้ว่าเป็นคนอ้วนที่เขาทดลองลดความอ้วนเพราะว่าภาวะกดดันหรือว่าเป็นคำพูดกรอกหูจากคนแวดล้อมอยู่ตลอดเวลาอย่างสมณานามที่เรียกคนอ้วนด้วยคำต่างๆเช่น หมู ช้าง คำพูดเหล่านี้เขาจะได้ยินอยู่ตลอดเวลา เป็นเหมือนสิ่งหนึ่งที่ทำให้เขารู้สึกว่าตัวเองอ้วน ก็จะต้องเข้ารับการลดความอ้วนด้วยวิธีต่างๆอยู่ตลอดเวลา” (แก้วตา ทีมงานหลุมดำ)</p>
2.	<u>รักสวยรักงาม</u>	วัยรุ่นกับความรักสวยรักงาม	<p>“มันมีคำพูดอย่างเดียว อยากสวย อยากผอม อยากขาขาวหมอกก็ต้องทำตาม เขาอยากจะได้แบบนี้ จะช่วยเขาได้อย่างไร” (อดีตหมอลดความอ้วน)</p>
3.	<u>การลอกเลียนแบบดารา</u>	อยากสวยและผอมเหมือนดารา	<p>“เมื่อความผอมเพรียวกลายเป็นจุดสุดยอดแห่งความปรารถนา และในยุคที่สังคมขาดแบบอย่างในอุดมคติ นักร้องดาราได้รับการยอมรับมากกว่าพ่อแม่ครูอาจารย์ ผลที่ตามมาจึงเกิดการเลียนแบบอย่างช่วยไม่ได้ หรือเป็นเพราะความไม่รู้เท่าทัน เพราะสังคมขาดการเห็นค่าของตัวเองในคนรุ่นใหม่ส่วนหนึ่งก็อาจจะเป็นได้” (ผู้ดำเนินรายการ)</p>

“หยุดเอดส์”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>การมี</u> <u>เพศสัมพันธ์</u> <u>ก่อนวัยอันควร</u>	การมองเรื่องการ มีเพศสัมพันธ์เป็น เรื่องธรรมดาของ หนุ่มสาว	ทีมงานหลุมดำ : เรามองการมีเพศสัมพันธ์ว่าเป็น อย่างไร บอย : เป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น ผู้ใหญ่ก็ มีได้ เด็กก็มีได้ แต่ทำไมเด็กโดน ผู้ใหญ่ห้าม เด็กก็รู้วิธีป้องกัน รู้ทุก อย่างเหมือนผู้ใหญ่
2.	<u>การมี</u> <u>เพศสัมพันธ์</u> <u>โดยไม่ป้องกัน</u>	ความไม่ใส่ใจใน การป้องกันเวลา มีเพศสัมพันธ์	ออย : เพื่อนหนูไม่ป้องกันอะไรเลย บอก มันมันก็ไม่ป้องกัน จนท้อง ทีมงานหลุมดำ : ท้องก็ไม่กลัว เอดส์ก็ไม่กลัว ออย : ค่ะ เขาคงว่าผู้ชายคนนั้นคงไม่ไปทำ กับผู้หญิงคนไหนแล้ว “ถ้าเขาใช้ถุงยางก็ดีหมด แต่บางคนไม่ใช้ก็เกิดปัญหา” (บอย)
3.	<u>การเปิดเผย</u> <u>อวดอ้างใน</u> <u>เรื่องการมี</u> <u>เพศสัมพันธ์</u>	การพูดคุย เปิดเผยเรื่องการ มีเพศสัมพันธ์	ทีมงานหลุมดำ : เรื่องของเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มเพื่อน เราคุยกันมากแค่ไหน เปิดเผยกัน มากแค่ไหน ออย : เปิดเผยมาก คุยให้กันฟังหมดเลย ว่าทำอะไรบ้าง ดีลเป็นอย่างไร ผู้ชายคนนี้เด็ดรีเปลา จะพูดให้ฟัง ทุกอย่างที่เขาโดนทำ พูดเหมือนอวด ตัวเขาเองว่ามีทำอย่างนั้น ทำอย่าง นี้ ทำมาเหมือนแบบอวดให้เราฟัง

4.	<u>การเที่ยวกลางคืน</u>	วัยรุ่นนิยมเที่ยวเพื่อหาเพื่อน	ที่มงานหลุมดำ : ความจริงที่เราอยากไปเที่ยวเพราะอะไร ออย : ไปเที่ยวมีเพื่อน เพื่อนก็เที่ยวก็อยากเที่ยวบ้าง
5.	<u>การนับแต้ม</u>	การจดจำรายชื่อคนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยและแข่งขันกัน	“อย่างเพื่อนหนูอยู่ดีๆก็มาบอกว่า อยากรู้ใหม่ว่าเรามีแฟนกี่คน เดี่ยวเอาสมุดมาแล้วก็นั่งเขียนบอกรายชื่อ เรียบร้อยว่า คนนี้มีอะไรกันเมื่อไร วันที่เท่าไร บอกหมดเลย” (ออย)

“บอกลพนันชั้นต่อ คนเดิมพนันชั้นแตก”

	ค่านิยมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>ฟุ่มเฟือย</u>	หมดเงินไปกับสิ่งฟุ่มเฟือย	“ก็เอาเงินที่แม่ให้มา โทรศัพท์บ้าง จักรยานบ้าง พอไม่มีก็เอาอะไรที่หาได้ไปจํา” (นักเรียน) ที่มงานหลุมดำ : เราเคยหมดเงินกับการเล่นบอลเท่าไรหะ นักเรียนคนที่ 1 : ถ้าเกิดรวมๆก็เหยียดหมื่น นักเรียนคนที่ 2 : 5000-6000 บาท นักเรียนคนที่ 3 : 15000
2.	<u>รักสนุก</u>	รักสนุกไม่สนใจเรื่องอื่น	“เล่นก่อน เสียทีหลัง เสียแล้วค่อยหา” (นักเรียน)
3.	<u>รักสบาย</u>	รักความสบายในการหาเงิน	“การพนันมันเป็นวิธีที่หาเงินง่าย เอาเงินไปวาง พู้งนี้ก็คือผล”

“ทำแท้ง สังคมป่วย ศีลธรรมเสื่อม หรือภูมิคุ้มกันความดีบกพร่อง”

	ค่านิยมของเยาวชน	ลักษณะที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม
1.	<u>การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร</u>	วัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น	“เด็กประมาณ 13-14 ตอนนี่เริ่มมีเพศสัมพันธ์แล้วนะคะ มันเป็นค่านิยมแรง แรงกว่าเมื่อก่อนนะพี่” (นักศึกษา) “ถ้าพูดถึงตอนนี้คะ เกือบทุกหอจะอยู่กันสองคนชายกับหญิง ถ้าจะไม่มีก็คนที่อยู่ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด เข้ามาแรกๆประมาณเทอมเดียว ถ้าเทอมสองจะแยกย้ายกันไป เขาก็จะมีแฟน เขาก็ไปอยู่กับแฟนเขา ส่วนมากตามหอที่หนูเคยอยู่มา เกือบทุกห้องนะพี่จะไม่ได้อยู่ด้วยกันหญิงกับหญิง เพื่อนกับเพื่อน ไม่มี” (นักศึกษา)
2.	<u>การมีแฟน</u>	การแข่งขันกันมีแฟน	“จากการที่ได้ลงไปพูดคุยพบว่าเด็กๆกลุ่มนี้เริ่มต้นมีแฟนตั้งแต่ชั้น ม.1 จบชั้นประถมปลายเริ่มต้นชั้นมัธยม เด็กๆจะต้องมีแฟน คือมันเหมือนเป็นแฟชั่น เป็นค่านิยมที่จะต้องทำตามกัน” (ทีมงานหลุมดำ)
3.	<u>พฤติกรรมเลียนแบบ</u>	การเลียนแบบเพื่อนในการมีเพศสัมพันธ์	ทีมงานหลุมดำ : การชักจูงใ้มน้ำวของเพื่อนมันก็เลยมีผลที่ทำให้เราอยากมีเพศสัมพันธ์บ้าง นักศึกษาคนที่ 1 : ค่ะ หนูคิดว่าอย่างนั้น สำหรับตัวหนูนะพี่ นักศึกษาคนที่ 2 : ไม่รู้หนูพี่ มันอยากลองเพราะเพื่อนมั่งพี่
4.	<u>เที่ยวกลางคืน</u>	นักศึกษาชอบเที่ยวกลางคืน	“เหมือนกับเด็กบ้านนอกเข้ามาในเมืองอย่างนี้นะพี่ มันก็ไม่ใช่ไร้มั้ย มันก็ชอบเที่ยว หนูจะเที่ยวทุกวัน จันทร์ถึงอาทิตย์” (นักศึกษา)

5.	<u>มีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ป้องกัน</u>	ความไม่ใส่ใจใน การป้องกันเวลา มีเพศสัมพันธ์	<p>ทีมงานหลุมดำ : เวลาที่มีเพศสัมพันธ์กับแฟน เราได้ มีการป้องกันไหมคะ</p> <p>นักศึกษาคนที่ 1 : ตอนแรกๆก็มีนะพี่ แต่เป็นสองสาม ครั้งแรก เพราะว่าเรายังเด็กอยู่มั้ง ไม่ รู้จะป้องกันทำไม ถึงเวลาจริงมันก็ไม่ สนใจ เพราะคงเป็นเหมือนอารมณ์ ชั่ววูบ อารมณ์มันพาไป</p> <p>นักศึกษาคนที่ 2 : ไม่เคยนะพี่ หนูคิดแต่อยากจะลอง เหมือนกันว่าเปิดซิงมันจะเป็น อย่างไร ชอบลองนะพี่ อะไรที่เขาพูด กันจะชอบลอง จะกินยาคุมก็กลัว อ้วนกว่านี้ หนูก็เคยบอกแฟนว่าเขา ออกข้างนอกนะ แต่ผู้ชายมันสนุก หนูก็ไม่รู้แล้วแต่มัน</p>
----	--	---	--

“จากนั่งดู สุนัขศึกษาโซเชียล”

	ค่านิยมของ เยาวชน	ลักษณะที่ สะท้อนค่านิยม ของเยาวชน	เนื้อหาที่สะท้อนค่านิยมของเยาวชน
1.	<u>ความฟุ่มเฟือย</u>	ใช้เงินซื้อของ ฟุ่มเฟือย	“แนนได้เข้าไปรู้จักกับโลกใหม่ พบเพื่อนกลุ่มใหม่ที่ ใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย น่าเศร้าที่บรรยากาศ ในมหาวิทยาลัยไม่ได้หล่อหลอมนักเรียนมัธยมคน หนึ่ง ให้กลายเป็นปัญญาชนและเด็กที่มีสติปัญญา ตรงกันข้ามมันได้เปลี่ยนเด็กสาวธรรมดาคนหนึ่ง ให้กลายเป็นเด็กหัวสูง มีความทะเยอทะยาน และ ใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อ อยากได้ อยากมีตาม

			<p>สภาพแวดล้อมและเพื่อนฝูงที่พาไป” (สุทธิพงษ์ ผู้ดำเนินรายการ)</p> <p>แนน : วันๆหนึ่งหนูใช้เงินอย่างต่ำก็ 500-600</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ใช้ไปกับอะไรบ้าง</p> <p>แนน : ก็หมดไปกับไปเที่ยว ไปกิน ซื้ของของแพงๆอันไหนเราอยากได้เราก็ซื้ มันจะมีของใหม่ออกมาตลอด อันไหนใหม่เราก็รีบไปดูมาก่อน คนไหนที่มีก่อนมันก็เหมือนเอามาใช้วันกัน</p>
2.	<u>วัตถุนิยม</u>	ให้ความสำคัญกับสิ่งของมากกว่าจิตใจ	<p>“พอแนนได้เข้าไปสู่มหาวิทยาลัย ชีวิตเขาเปลี่ยนตรงที่ว่าเขาได้เจอกับกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างออกไปอย่างเป็นทางการเมื่อก่อนนี้เขาอาจจะไม่ต้องใช้จ่ายมากนัก แต่พอไปเจอกับกลุ่มเพื่อนใหม่แล้ว มันก็พาเขาไปสู่อีกโลกหนึ่ง เป็นโลกที่ให้ความสำคัญกับสิ่งภายนอกค่อนข้างมาก อย่างเช่นเสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า ทุกอย่างจะต้องเนียบ เรียกได้ว่าแข่งขันกันที่ภายนอก ถ้าหากว่าใครที่แต่งตัวดูดี ก็จะสามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ง่าย ตรงนี้มันก็ทำให้แนนเหมือนกับถูกชักจูงไป แล้วก็ทำให้เปลี่ยนตัวเองจนต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้น”</p> <p>แนน : ช่วงแรกๆหนูก็ไม่ค่อยใช้เงินเปลืองนะพี่ แต่พอเริ่มมาเรียนได้ซักรั้วหนึ่งแล้วก็เริ่มติดเพื่อนเริ่มเข้าสังคมมากขึ้น มันก็เลยมีความต้องการว่าอยากได้อะไรมากขึ้น เงินก็เริ่มใช้มากขึ้น</p>

			<p>เรื่อยๆ ถ้าพี่ที่บ้านส่งเงินมา มันไม่พอ</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ส่งเงินมาเดือนหนึ่งเท่าไรคะ</p> <p>แนน : ส่งมาเดือนหนึ่งก็ 8000</p> <p>อาทิตย์แรกหนูก็เกือบหมดแล้ว</p>
3.	<u>ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน</u>	การใช้ของราคาแพงเพื่อให้เพื่อนยอมรับ	<p>ทีมงานหลุมดำ : ทำไมเราต้องหาเสื้อผ้าแพงๆ กระเป๋าราคาแพงๆ มาประดับร่างกายเรา ทำไมเราต้องใช้ของพวกนี้</p> <p>แนน : เราอยากให้กลุ่มเพื่อนเรายอมรับ เราไปไหนมาไหนเราอยากให้ตัวเราเองดูดี ดูดีเพื่อให้คนอื่นมามอง เพื่อให้คนอื่นยอมรับว่าเราดูดีขึ้นมา ไปไหนมาไหนเราก็สามารถที่จะเข้ากลุ่มกับเขาได้ มันเป็นสิ่งสำคัญหนึ่งในมหาวิทยาลัย</p>
4.	<u>รักสบาย</u>	ไม่อยากทำงานหนัก	<p>“เราไม่อยากเหนื่อย พี่เราอยากเรียนอย่างเดียว เราอยากจะทำอะไรก็ได้ที่สบายๆ ได้เงินเยอะ แล้วยังเพื่อนมาพูดให้ฟังว่าไปทำงานมาแป๊บเดียวเองได้เงินมาเกือบหมื่น เพื่อนคนนี้เขาจะมีอะไรใหม่ๆ มาอย่างโทรศัพท์เขาจะใหม่ตลอด” (แนน)</p> <p>“ออกไปแต่งตัวสวยๆ ไม่ต้องเหนื่อย ไม่ต้องทำอะไร ไม่ต้องใช้สมอง” (แนน)</p>

“ภาษาไทยแตกแถว”

	ปัญหาค่านิยม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาค่านิยม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยม
1.	<u>การรับวัฒนธรรมต่างชาติ</u>	ใช้ภาษาต่างชาติปนกับภาษาไทย	การหลงใหลได้ปลื้มกับวัฒนธรรมต่างชาติ

“กระป๋องบานชาซ่า กางเกงขาสั้น”

	ปัญหาค่านิยม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาค่านิยม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยม
1.	<u>รักสนุก</u>	รีดไถเงินคนอื่นเพราะความสนุก	“คำตอบที่แทบจะเหมือนคน จากปากทั้งบรรดาชาใจ ชาใหญ่ ก็คือว่า เขารู้สึกว่าการที่เข้าไปชมชู้หรือว่าไปรีดไถตั้งค้คนอื่นมาได้มันทำให้เขาดูเท่หึ ดูเพี้ยว ดูเก๋ ยังมีเพื่อนในแก๊งส์มาชม ยิ่งทำให้เขารู้สึกว่าดูเก๋ขึ้นไปใหญ่เลย” (สุดาร์ตน์ สุขแสงรัตน์)
2.	<u>วัตถุนิยม</u>	รีดไถเงินเพื่อไปซื้อโทรศัพท์	“ทั้งหมดที่เขาทำมันเกิดมาจากความอยาก ไม่ว่าจะอยากมีโทรศัพท์ มันก็เหมือนคนอื่นเขา อยากจะมีเงินไปเที่ยว หรือว่าอยากจะมีเงินซื้อบุหรืมาสูบ ซื้อเหล้ามาดื่ม บางคนนั้นถึงขั้นเลยเถิดไปซื้อยาเสพติดมาเสพ มาลองกัน”

3.	<u>ต้องการการยอมรับจากเพื่อน</u>	เพื่อนชมว่าเก่ง เวลาได้เงินคนอื่น	ทีมงานหลุมดำ : พอเราได้เงินมาได้มีคนชม เรามั๊ย เอ : มีครับ บางคน ทีมงานหลุมดำ : เค้าชมว่าอะไร เอ : ชมว่าเก๋ ทีมงานหลุมดำ : แล้วเรารู้สึกอย่างไร เอ : ดีใจครับเขาชมเรา
----	----------------------------------	--------------------------------------	---

“ผู้ชายชายน้ำ”

	ปัญหาค่านิยม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาค่านิยม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยม
1.	<u>รักสนุก</u>	ออกจากบ้าน เพราะต้องการ หาความสนุก	ทีมงานหลุมดำ : ทำไม่ถึงออกจากบ้านมาละ คะ ป้อม : อ้อ ก็อยากสนุกบ้าง เพราะ อยู่บ้านก็โดนกักขัง
2.	<u>รักงานสบาย</u>	ไม่ยอมทำงาน หนัก	“คุยกับเด็ก 2-3 คนนี้ ไม่ยอมทำงานหนักกันเลย อย่างดีแค่ช่วยตัดตัดก็ไมยอมแล้ว” (ทีมงานหลุม ดำ)
3.	<u>ตามเพื่อน ติดเพื่อน</u>	ตามเพื่อนขาย บริการ	ทีมงานหลุมดำ : ตอนนั้นที่เพื่อนชวนเขาบอก ว่าอะไรบ้าง ตี : ก็บอกว่าพาไปชายน้ำ ทีมงานหลุมดำ : เข้าใจไหมตอนนั้น เขาบอก อะไรชายน้ำ ตี : เข้าใจ

			ทีมงานหลุมดำ : มาแล้วทำเลยรีเปล่า ตี : ทำ
4.	<u>เงิน</u>	อยากได้เงินใช้ เลยต้องไปขาย ตัว	ป้อม : ผมนั่งอยู่ตรงฝั่งสนามหลวง มี กระทบมาถามผมซี้เกียจ กลับบ้าน ก็เลยไปกับเขา ทีมงานหลุมดำ : เราคิดอะไรตอนนั้น ป้อม : คิดอยากได้ตั้งค์ “สนุกด้วย ได้เงินด้วย” (เจ)
5.	<u>เพศ sex</u>	เห็นเรื่องเพศเป็น เรื่องสนุก	“เห็นเรื่องเพศเป็นเรื่องสนุก มีอารมณ์ได้ ปลดปล่อย”
6.	<u>วัตถุนิยม บริโภค นิยม</u>	สนใจวัตถุ มากกว่าจิตใจ	“ผมติดอย่างนี้ไปแล้ว ติดใจเมือง หลงแสงสี”

“อโกโก้บอย ผู้ชายชายโชว์”

	ปัญหาค่านิยม	ลักษณะที่ สะท้อนปัญหาค่านิยม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาค่านิยม
1.	<u>รักสนุก</u>	เต้นโชว์เพราะ ความสนุก	ดอม : ทำงานนี้เพราะรายได้ดี ทีมงานหลุมดำ : ทุกวันนี้เรามาเต้นเพราะอะไร คะ ดอม : เพราะว่าหาเงินไปเที่ยวสนุก ไปวันๆ ทีมงานหลุมดำ : ความฝันสูงสุดของอโกโก้

			บอยอย่างเราคืออะไร นักเต้นอโกโก้ : หากคนรวยๆมาเลี้ยง พวกฝรั่ง
2.	<u>รักสบาย</u>	เห็นการเต้นโชว์ เป็นงามสบาย	“อโกโก้ชายหรือหญิง ไม่ใช่เรื่องใหม่ที่จะสร้างความ ตื่นตา ตื่นใจให้กับสังคมไทยวันนี้ นักเต้นเปลื้องผ้า ที่ทำมาค้าขายควบคู่ไปกับการขายบริการทางเพศ เป็นเรื่องที่สังคมรวมทั้งผู้คนส่วนใหญ่รู้และเห็นการ มีอยู่จริงของผู้คนเหล่านี้ แต่รู้หรือไม่ว่า การเข้าสู่ ถนนค้าประเวณีในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนจากกลุ่มคนที่ จำนนต่อชีวิตแร้นแค้นคละเคล้าไปด้วยกลืนอายของ ความยากจนขั้นแค้น มาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่รักสนุก มี แต่ความอยากรู้ อยากลอง และคิดเพียงว่าการขาย บริการก็เป็นอีกงานสบายที่สามารถทำเงินได้ใน เวลาอันรวดเร็ว”
3.	<u>บริโภคนิยม</u>	ต้องการได้เงิน มากมาย	“ที่ เด็กหนุ่มวัยไม่ถึง 20 ปี คนไทยภูเขา ได้รายได้ มากกว่าอาชีพอื่นที่เขาคเคยทำ” ที่ : ทำงานอยู่บนดอยราบได้มัน น้อย วันหนึ่งก็ 70 บาท ที่มงานหลุมดำ : ทำอะไรคะ ที่ : ไปถางหญ้าสวนของเขา ถ้า เต้นอย่างเดียวได้เพลงละ 20 บาท ไม่มีเงินเดือน
4	<u>วัตถุนิยม</u>	อยากได้เงินมา ซื้อของ	ที่มงานหลุมดำ : เรารู้สึกอย่างไรเวลาออกไป กับคนที่เราไม่รู้จัก ดอม : ก็ทำเพื่อเงิน เราอยากได้เงิน เขา เราก็ต้องเอาใจเขา ที่มงานหลุมดำ : มีคำตอบอย่างอื่นมั้ยที่ไม่ใช่

			<p>ทำเพื่อเงิน</p> <p>ดอม : ก็ไม่มี ทำงานพวกนี้ ก็เพราะ ทำเพื่อเงิน</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : เงินสำคัญมากเลยหรอ</p> <p>ดอม : ก็เหมือนเงินคือพระเจ้า</p> <p>“ในวันที่คนส่วนใหญ่ ให้ค่าเงินว่ามีอำนาจบันดาล เกือบทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตได้ จะต่างอะไรกับเด็กที่ อยู่ในวัยที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะจะหลงไปตามกระแส และเข้าใจไปว่าความสุขในชีวิต คือชีวิตที่พรั่งพร้อม ไปด้วยเงินทอง โดยไม่สนว่าจะได้มาด้วยวิธีใดใด ดอมหนุ่มกะเหลี่ยมที่เข้ามาทำงานอะโกโก้อย่างเต็ม ใจ และมีความสุขกับเส้นทางเดินทางนี้ โดย คาดหวังว่าวันหนึ่งชีวิตนั้นปลายจะลงเอยด้วยการ เจออัศวินม้าขาว ที่ช่วยให้ชีวิตของเขาสมบูรณ์แบบ เหมือนในนิยาย” (ทีมงานหลุมดำ)</p>
--	--	--	---

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

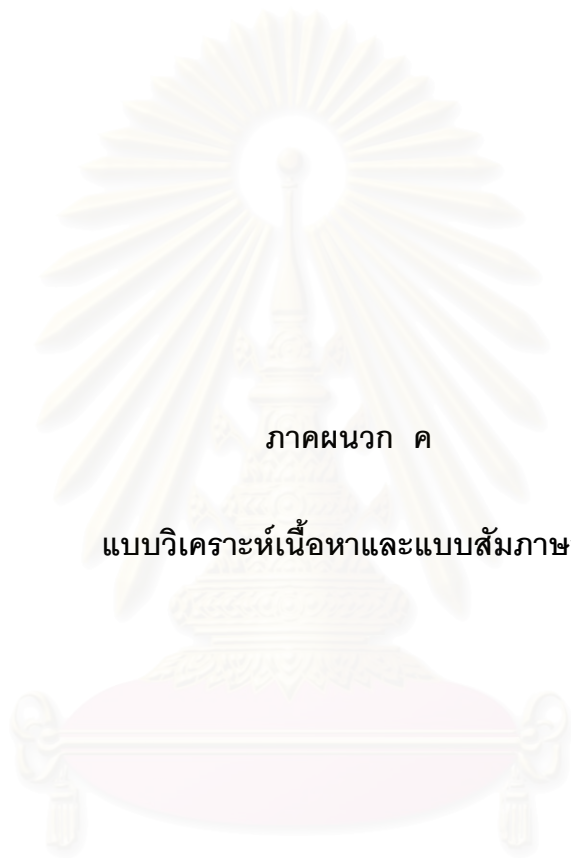
“คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

	ปัญหาคำนิยาม	ลักษณะที่สะท้อนปัญหาคำนิยาม	เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาคำนิยาม
1.	<u>รักสนุก</u>	ข่มขืนผู้หญิง เพราะความสนุก	<p>ทีมงานหลุมดำ : เริ่มชอบเช็กสรีรยั้งตอนนั้น</p> <p>เอ : ก็เริ่ม มันๆสนุกดี</p> <p>“ในกลุ่มของเอแล้วก็เพื่อนๆเรามองว่าเป็นเรื่องสนุกที่เราได้โทรมหญิง ได้ทำร้ายผู้หญิง มันเหมือนกับเป็นกิจกรรมทำกันในกลุ่มของเขา” (สุทธิพงศ์)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ตอนโทรมคิดว่ามันสนุกหรือ</p> <p>เอ : สนุก ตอนโทรมมันสนุก บางทีก็ถ่ายรูปถ่ายวีดีโอเอาไว้ดู</p>
2.	<u>ฝ่าฝืนกฎ ไม่กลัวกฎหมาย</u>	ข่มขืนผู้หญิงทุกวันโดยไม่เกรงกฎหมาย	<p>“นอกจากวิถีและคำนิยามในกลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อมความคิดคะนอง การระบายออกซึ่งพลังทางเพศในทางที่ผิด โดยไม่รู้นั้นเป็นความผิดร้ายแรง และการไม่สามารถควบคุมความต้องการและการยับยั้งชั่งใจ สิ่งหนึ่งที่ทำให้เอทำผิดครั้งแล้วครั้งเล่า ก็คือความขี้ขลาด ขี้ขลาดต่ออาญาบ้านเมือง เหตุเพราะความเชื่อในกลุ่มที่ว่า ความหวาดกลัวและความอายจะทำให้ไม่มีผู้หญิงคนไหนกล้าแจ้งความหรือยอมรับความต่อสังคม ความเสียหายทั้งต่อจิตใจและร่างกายที่เกิดขึ้นกับตัวเอง” (สุทธิพงศ์)</p> <p>ทีมงานหลุมดำ : ช่วงที่เราทำตอนนั้นเรารู้สึกอะไร</p> <p>เอ : ก็เฉยๆ ตอนแรกก็เห็นเพื่อน</p>

			<p>เขาทำ ก็คิด เขาก็ทำเหมือน เรา แล้วทำไป2-3 รอบ ตำรวจก็ไม่จับ ทำไปบ้างมัน ก็เจียบๆ มาเรื่อย เห็นเพื่อน มันทำทุกวัน มันก็ชิน เราก็ ลองทำบ้าง</p>
--	--	--	--

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

แบบวิเคราะห์เนื้อหาและแบบสัมภาษณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มตารางบันทึกเนื้อหา

ปัญหาสังคมด้าน.....

เรื่อง / รายละเอียด	
เรื่อง	
สาระสำคัญ	
(แหล่งภาพ/ เสียง)	(การกระทำ/กิริยาอาการ/ คำพูด)

แบบฟอร์มตารางบันทึกเนื้อหา

คำนิยามคำ.....

เรื่อง / รายละเอียด	
เรื่อง	
สาระสำคัญ	
(แหล่งภาพ/ เสียง)	(การกระทำ/กิริยาอาการ/ คำพูด)

ตารางที่ 2 ภาพรวมการสำรวจค่านิยมของเยาวชน ในรายการ “หลุมดำ”

แบบสัมภาษณ์

เจตนารมณ์และทัศนคติของผู้ผลิต

1. ผู้ผลิตวาง concept รายการและมีเกณฑ์การเลือกเนื้อหาที่จะนำเสนออย่างไร
2. เจตนารมณ์ในการสะท้อนปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนในรายการหลุมดำเป็นอย่างไร
3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นด้านลบของสังคม

ข้อสังเกตจากผลการวิจัย

1. การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับ “คนต้นเรื่อง” ที่ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนมีวัตถุประสงค์อย่างไร
2. ผู้ผลิตให้ความสำคัญต่อการวิพากษ์ การจุดประเด็น ให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ของผู้ผลิต แก่ผู้ชมมากน้อยเพียงใดและมีวัตถุประสงค์อย่างไร
3. เหตุใดจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของรายการหลุมดำเป็นรายการอื่นไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ เกิดเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2521 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขา Business Arts (English) จาก Assumption University (ABAC) ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง Brand Marketing and Communication บริษัท Oakley (Thailand) Co.,Ltd. และศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย